

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 1.   Siječanj 1897.   God. VI.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kući donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Glasniku — lk novoj go- dini.

staj, milče — naš Glasniče,
Nov ti danak evo sviče!
Ustaj, pogji preko gora,
Pogji širem našeg kraja,
Sve do sinjeg tamo mora,
Nosi rodu glase s raja!

Ustaj, hiti i pohrli,
Sve Hrvate sve zagrli:
Svakom gledaj pod krov doći,
Svakom kucni na vratima,
Ni kolibe nemoj proći,
I tuj srca ima, ima,

Samo smjelo, naš angjele.
I na sjajne dvore b'jeli,
Gdje god Isus srce grije,
Kucni samo, — primit će te.

Ko da tebi stanak krije?
Ti si anggeo, rajska d'jete.

Kao siva ptica — sôkô
Na svu braću svedi oko;
Pa gdje vita sviješ krila;
Ondje savij mir i ljubav.
Od sveg, što je Srcu mila,
Ondje savij vjenac ubav.

Zlatna zv'jezdo našem Jugu,
Ajde u rod, tjeraj tugu;
Ima u njem suzâ, boli,
Ima ranâ, uzdisajâ,
U te rane ljubav prolij
Pa će nestat svakih vaja.

S tobom eto zlatne sreće,
S tobom će nam nicat cv'jeće,
S tobom Jugu suha grana,
Ako Bog dâ procvasti će:
Oj vjesniče boljih dana,
S tobom ljepša zora svice!

Za to, milče — naš Glasniče,
Ustaj s nova! sve ti kliče,
Ajde snašaj s neba plama,
S vječnog sunca zlatnih traka:
Da rasv'jetiš, gdje je tama,
Da nestane u nas mraka!

I. E. Šarić.

Čuj i ovu čestitku!

Od sviju ti strana dolaze, dragi štioče, k novoj godini čestitke, usmeno i pismeno: čestitaju rogjaci, djeca, prijatelji, znanci. Sto puta čuješ: »Čestit Vam Božić i nova godina! Želim Vam sreću, zdravlje, i dug život, i svašta!« Tako ti viču od jutra do večera. Megju ovima dolazi i — jedan

prijatelj, mirno i ljubezno. Ne viče on; ali mnogo ti on želi dobra, od svega srca. I on ti čestita, a puno bolje nego ostali. Druge si prijazno saslušao, kad su ti čestitali, dakle —

Čuj i ovu čestitku!

Da postigneš ove godine 1897. sve, što su ti željni rogjaci i djeca i prijatelji i znanci: zar ne, ti bi bio bogat i sretan bez dvojbe. Ali — na žalost — ne mogu ti oni dati, što ti žele! No ovaj divni prijatelj, on ti može dati, što ti želi, jer je on kralj.

Šta ti govorиш, Glasniče, k meni da dogje kralj, pa da mi čestita? Šta ti palo na um? Ne budali!

Pa ipak je tako. Kralj je onaj, koji *na vratima stoji, i kuca*; i ako mu otvoriš, on će te blagosloviti i

tebi će čestitati. Što više, on je najveći od sviju kraljeva, kojemu je *dana sva vlast na nebu i na zemlji*. A *kraljevstvo njegovo?* Narodi će ondje hodati u svjetlu krasote Božje, i *kraljevi zemaljski unijet će onamo slavu i čast svoju, i kraljevstvu njegovome ne će biti kraja*. Prijatelji će njegovi sjediti s njim na vječnoj gozbi, gdje će on sam *pristupit te če im služiti*.

Gle brate, ovaj ti kralj dolazi, da ti čestita!

I što reče? Evo, dijete božje, reče, kralj sam ja na nebu i na zemlji; kralj hoću da budem i u srcu tvojem. *Podaj mi sinko, srce svoje*, da tamo u njemu ustanovim kraljevstvo svoje kano izvor svemu dobru, da se brinem za sve tvoje potrebe. (List. bl. Marg.)

A je li to čestitka? Jest; i to najbolja od svih. Ako ju primiš, raj će ti biti srce tvoje. Može biti da se još opominješ onoga, što si čuo o raju zemaljskom? Slabo je ljudsko pero, da opiše sreću, što su prvi ljudi tamo imali. Ali jao, izgubili su ovu rajsку sreću, te pali u najskejnju nesreću; i oni i cijeli rod ljudski, jer su po grijehu Boga iz srca istjerani a okrutnomu knezu tmnинā dali, da tamo gospoduje. I tvoja nesreća sva dolazi odatle, što ti Bog ili nikako ili barem potpuno ne vlada srcem. S toga te žali Gospodin Isus, nebeski kralj, jer te ljubi božanskom ljubavi. S toga ti dolazi u neizmjernoj dobroti svojoj, da istjera iz srca tvoga kneza tmine, te ustanovi tamo kraljestvo Presvetoga Srca svoga, kao izvor svemu dobru; da se brine za te, u svem i svačem.

Kamo sreće, da mu otvorиш vrata, da primiš svete sakramente i posvetiš početkom nove godine sebe i svoju obitelj i sve svoje Presvetomu Srcu Isusovu: neka ono kraljuje odsada tobom i svima, koji su tvoji!

Blago si ga tebi, ako to učiniš. Kazat ćeš onda:
*Okrenuo si mi, Gospodine, plać moj na veselje, i
okružio me radošću;* jer je kraljestvo Presvetoga
Srca *mir i radost u Duhu Svetom.*

Zar nije dakle čestitka Božanskoga prijatelja
tvoga najbolja od svih? Zato čuj: primi i ovu čestitku,
pak će ti nova godina 1897. bogata biti srećom i
blagoslovom.

Kako Srce Isusovo Ijubi djecu.

edne večeri bijaše se dobri naš Spasitelj već umorio i onemođao. Cijeli je dan propovijedao i pomagao nevoljnima ljudima; a sad će u jednu kuću, ne bili se malo odmorio. No eto gomile ženâ milostivome Spasitelju. Majke su. Donešće djecu, da ih Isus blagoslovi. Ali učenici puno žaleći Isusa, komu ljudi nimalo ne dadu mira, ne htjedoše, da mu sad opet dosaguju majke i djeca; ne htjedoše, da ih puste ljubaznomete Spasitelju. No Srce se Isusovo obrađovalo vidjevši djecu, gdje dolaze k njemu. Zato će apoštolima: »*Pustite djecu i nemojte zabranjivati joj dolaziti k meni!*« (Mat. 19, 14.) Pa kad su djeca k njemu došla, jednom ih rukom ogrli, a drugu metne djeci na čelo, te ih blagoslovi.

Zar ne, dragi dijete, i ti bi rado bilo kraj dobroga Isusa, blizu njegova Srca? Pa da i tebe blagoslovi, je li, da bi ga pobožno i usrdno poljubilo u ruku? A i kroz cijeli život svoj ti bi se tomu radovalo!

Gle, drago dijete, Spasitelj još i sad živi; a i dobro znaš, gdje je on sada. Istina, u nebo k njemu za sad jošte ne možeš; ali on je i u crkvi u svetoj hostiji. Srce njegovo Božansko ne čuti sad manje ljubavi i milosrgja spram kršćanske djece, nego li je onda napram mlađeži židovskoj. Zato hajde samo k njemu u crkvu, klekni lijepo i pobožno pred olтарom, pa se onda razgovaraj s njime o svemu i svačemu, što ti je na srcu. Ti ga niti vidiš, niti čuješ; ali on tebe vidi, on ti gleda u srce i zna, tko si i kakav si; on zna sve, što si god uradio. Ondje ćeš lako moliti Isusa, da ti udijeli svoj blagoslov, što ćeš od srca rado i učiniti.

Pa kada te blagoslovi Spasitelj, šta će to drugo reći, nego da ti udijeli koje dobro, i tebe dobrim da učini? To ti je pako potrebno. Ili možda ne ćeš, da budeš dobro, pobožno, sretno dijete? A opet sam od sebe ne ćeš to postati; jest, jer si slab. Pa ni roditelji ne mogu ti toga dati, ni stariji tvoji, ni učitelji, premda te puno ljube i vrueće žele, da budeš dobar. Jedini Isus može učiniti, da budeš dobar.

Eto svaki dan treba da slušaš svoje starije; Bog jedini zna, kako ti je to često puta teško. Svaki dan moraš se marljivo učiti, a ti nemaš možda dobre glave; ili bi se radije igrao, jer ti je tako mučno učiti se. Svaki dan valja da se pobožno Bogu moliš kako kod kuće tako i u crkvi; i za oto vrijeme moraš, se lijepo vladati, a ne smiješ se amo tamo razgledavati. To ti je sve teško i mučno. Još višeći t boli, kad te drugo koje dijete udari, kad ti se ruga, kad ti se smije, ili se raduje, što ti se što zlo dogodilo. Pa ipak ne smiješ u srcu svome srditi se na njega, ili udarac vratiti udarcem; niti ga smiješ ismehavati, prezirati, nego treba, da si mu dobar, kako je bio dobar i dragi Isus napram najlučim si neprijateljima.

Nije li to veoma teško, da, jedva moguće? Prem

je u tebe dobra volja, da nigda zlo ne misliš niti govorиш niti činiš, koliko li opet puta pogrijesiš? Oh ti to dobro znaš, a i srce ti se već toliko puta ražlostilo zbog toga!

Ali znaš i to, drago moje i bijedno dijete, da ono, što ti ne možeš, rado bi ti dalo dobrostivo Srce Spasitelja našega. Isus je svemoguć, i zato može tebe učiniti jakim za svako dobro; on može učiniti da ostaneš nevin kroz cijeli svoj život.

Zar nijesi još čuo o takvoj dobroj djeci, koju ljubi Presveto Srce? Bi li ti njekoliko takve djece naveo? Čuj dakle!

G a r c i a s A n a bijaše dijete bogatih gragjana u Španjolskoj. Bogoljubni roditelji duboko joj usadiše u srce istinu, kako je Bog svuda prisutan, te sve zna i vidi, štogod ona radi ili misli. Kad no svrši Ana sedmu godinu, pade joj na um, da može već dragoga Boga i teško uvrijediti, jer je sad došla k razumu. I namah uze gorko plakati. Kad ju pitala sestra, zašto tako plače, odgovori jecajući: »Bojim se, da bih ikad uvrijedila dragoga Boga. Volim prije umrijeti nego sagriješiti!«

M o l i n a r i j u M i j a t u bijahu roditelji siromašni. Već kao dijete morade ostaviti roditeljsku kuću i stupiti u službu. On postane čobanče. Dok su njegovi sudrugovi tratali vrijeme ništa ne radeći, nego igrajući se, lijenčareći, a i o zlím stvarima se razgovarajući, čitao bi Mijat marljivo dobre knjige. Iz njih čitao i drugoj čobančadi ili joj pripovijedao ono, što je čitao. Kad bijaše na samu, molio bi sv. krunicu. Kasnije bude učenik. Marljivo se učio, molio se pobožno u crkvi i često puta se isповједao i primao sv. pričest. Za prostog je vremena učio malu djecu katekizam. Svojoj majci bio je uvijek poslušan i štovao ju, kako se pristoji dobru djetetu. Koliko bi god puta otišao iz kuće, da pogje u školu, ili bi

se kući vratio, kleknuo bi pred majku zəmoliv ju za blagoslov.

Prije petsto godina živio je u Italiji sv. Bernardin. To ti bila sama nevinost. Besramne riječi nigda nije izgovorio, i kad bi takva šta čuo, poru-mnio bi i otišao ili ozbiljno ukorio onoga, koji tako Bogu mrsko govori. Jednom će ga napastovat neki zao čovjek; ali u zao čas po sebe, jer Bernardin sazva drugove svoje, da mu pomognu otjerati toga gadnoga čovjeka; a ovi dakako odmah će na nj kamenjem i blatom.

Živjelo jednoć pobožno dijete, komu bilo ime Ćiro. Otac mu bijaše veoma zao i klanjao se krim bogovima. Ćiro posta kršćanin. Zato se strašno razljuti otac i htjede, da ga kaznom odvrati od prave vjere. Mnogo je morao trpjeti mali Ćiro; sve ga otac kori i do krvi šiba, dok ga napokon ne istjera iz kuće, ništa mu ne davši na put, već mu uskrati samu baštinu. No Ćiro je sve to strpljivo podnosio za ljubav Isusovu, i ostao nepomičan.

Prije kojih sto godina živjela je u Italiji dje-vjaka, imenom Gallo Franjica. Puno je morala trpjeti od oca svoga. Želeći ovaj da dogje do novca, zaiskat će jednom od nje, neka učini nešto zlo. U tom Franjica nije smjela njega poslušati, jer bi time uvrijedila dragoga Boga. Vidjevši dakle otac, da ona ne će, upravo pobjesni te ju tako izbičeva, da je već bila na rubu groba. Kad je ipak ozdravila, morala je obavljati tako teške poslove, da se katkada i sru-šila. Sve je to trpjela Franjica, ništa se ne tužeći na svoga oca, koga je jednakо ljubila i štovala.

Otkud ovoj djeci tako, blago, strpljivo mar-ljivo i pobožno srce? Ni jedno dijete ne donosi na ovaj svijet tako plemenitih svojstva, pa i ne može postati dobrim samo iz svojih sila. Zato se uteko e Božanskome Spasitelju, čije milostivo Srce im dalo

jako, čisto i pobožno srce. Eto za što i vama, draga djeco, preporučujem, da idete k Božanskomu Spasitelju, i molite njegovo milostivo Srce, neka bi i vas ovako dobre učinilo.

Zaručenje Bl. Dj. Marije.

(23. siječnja)

Promisli prvo. Nije još vidio svijet tako plemenitih zaručnika. Marija, zaručnica, kraljevskoga roda, odrabana za Majku Božju. Zaručnik Josip i on takogjer roda kraljevskoga; ali ubog i zanatom drvodjelac, životom pravedan i djevac, dostojan bijaše, da zaruči sebi Djevicu Mariju, da ju čuva i pazi. Djevica bijaše rai znameniti, Isus stablo od života, a Josip, anggeo Kerubin, da ovaj rai čuva i straži. Eto nema cijene pred očima Božjim, kaono pred očima svijeta: gospodstvo i bogatstvo; nego bogoljubnost, čistoća i svetost. Pred očima ti nastojiš da budeš štovan? Ah blago tebi, ako si kod Boga u procijeni i milosti, premda si kanoti smetište pred svijetom ovim.

Promisli drugo. Precista Djevica, premda zavjetna čuvati djevičanstvo, pristade zaručenju; znađijaše bo, da je to volja Božja; zato se prepusti pravidnosti Božjoj ufajući se, da će ju neoskrnjenu sačuvati. Pusti, neka Bog s tobom vlada i upravlja; njemu se u svakoj pogibli preporuči. Doista, pravednik, koji se u Boga živo ufa, ne će se zastidjeti ni smutiti. Uzrok, zašto htjede Gospodin Bog, da se Bl. Djevica zaruči Josipu, bijaše ovaj: da se trudna ne ozoglasi, i da bježeći u Egipat imade druga za

razgovor i utjehu, te koji bi i nju i njezina Sinka hranio. Eto ti izgleda, kako se za nas čudnovatim načinom brine Providnost Božja!

Promisli treće. Kako prečisti zaručnici među sobom, i s Isusom Sinkom, u ljubavi i miru življahu. Imaju roditelji za izgled Mariju i Josipa, a sinovi i kćeri Isusa, poslušna roditeljima svojim. Blažena družbo! srećna kućo! Gdje je ljubav kršćanska, sloga, mir, krotkost, bogoljupstvo: ondje je Bog, i takva je kuća kanoti raj. A gdje je srditost, zavada, nemir, nesklad, psovanje, proklinjanje: ondje je gjavao i takva je kuća pakao.

Djela krje posti. Srećan bijaše blaženi Alan, i blaženi Herman, kojima Bl. Djevica prsten dade, i za zaručnike svoje ih uze. Ako dar ovaj od nje zaprositi ne smiješ, prosi ju, da te za dijete svoje uzme. Po izgledu svetoga Josipa odredi danas, nijednu stvar stvorenu, nego Mariju ljubiti često uzdišući: Ljubim te, i ljubit ću te, o Marijo! Učini kanoti ugovor s njome, da svaki trenutak oka i už dah bude znak ljubavi tvoje prema njoj,

Ne mogu ovdje prešutjeti svetoga Edmundua, biskupa u Kantuariji (Engleskoj). Još kao mladić u znak ljubavi i svoga zavjeta sv. čistoće stavi on na kip Gospin zlatni prsten, na komu napisane bijahu riječi: *Zdravo Marijo!* Takav prsten kada mladić jedan u Kordubi, gradu španjolskom, da uščuva čistoću, na prst stavi s velikim u Bl. Djevicu ufanjem, očuti, da mu se u srcu gasi nečisto poželjenje, i noseći rečeni prsten, živiljaše u tijelu, kano da bi izvan tijela živio.

Što je prsten nego jedno vezilo stalno, jerbo on kraja nema? Prikaži danas prečistoj Djevici prsten od čistoga zlata t. j. čiste prema njoj ljubavi, iliti: stalno obećanje, čuvati čistoću prema tvome stališu, a sjetila svoja, kanoti vrata od napasti, zatvorena

vazda držati. Ovaj će te prsten s Bl. Djevicom sjeđiniti. Na tu odluku reci Ž Zdrave Marije na poštenje njezina Djevičanstva: prije poroda, u porodu i poslije poroda.

Odaberi danas svetoga Josipa za odvjetnika svoga. Od njega je sveta Terezija sve, što je željela, isprosila. Drugim Svecima, kako uči sv. Toma Čkavinski, dano je od Boga, da nam na pomoć biti mogu u nekojim stanovitim potrebama; a svetomu Josipu dopušteno je, da nam isprosi milost u svakoj nevolji i potrebi. Utoci se dakle k njemu, navlastito danas, za ušćuvanje svete čistoće, i reci ovu molitvicu:

Čuaoče djevicā i oče, sveti Josipe! čijoj vjernoj skrbi povjerena bi sama nevinost Isus Krist, i Djevice djevicā Marija; po dvostrukom tom predragom zalagu vruće te molim, da mi isprosiš, te od svake nečistoće srce čisto sačuvam, i s čistim srcem Isusu i Mariji čist služim. Amen.

Neka ti bude barem danas uzdah ovaj u srcu i na ustima, koji je mnogima svaki dan običajan: Isuse, Marijo, Josipe, moje preslatke ljubavi! Za ljubav vašu neka trpim, neka umrem, neka sam vaskolik vaš, a nikako moj!

Kanižić.

Blagdani Majke Božje.

 To sv. Ivan Zlatousti reče: »kršćanima svako vrijeme jest vrijeme svećano«, to isto i onima, koji ljube Majku Božju, reci možemo. Dan svaki jest njima dan svećani; i ne samo dan, nego i svaka ura. Ali budući da slabost naša s tolikih briga nije toliko vrsna, koliko je Bl. Dj. Marija dobrostna: zato nam nastojati valja, da barem naregjene blagdane bogoljupstvom osobitim posvetimo.

Posvećenje blagdana njezinih veoma je Gospodinu Bogu ugodno; zašto kao svaki dar i svaka milost Marijina od Boga ističe, tako i sve hvale naše, koje njoj uzdajemo, vraćaju se k Bogu, kanoti vrutku sviju dobara. I zato Gospodin Bog tolikim čudesima ukaza, da mu je ugodna bogoljubnost ova. Na priliku, kada Gospodin Isukrst u jedan svečani dan svetoj Gertrudi očitova da su mu ugodne i prijatne službe, koje se na poštenje njegove preslatke Majke čine. U godinu je takogjer bogoljubnost ova istoj Gospici, kako ona očitova, svetomu Benonu biskupu govoreći: Radujem se iz svega srca, da se dan Rogjenja moga tako slavno i bogoljubno provodi. To isto i za ostale svetkovine razumjeti imamo. Oni pak osobito Majci Mariji ugoditi mogu, koji posteci ili kojim drugim načinom tijelo pokoreći nadvečerje Gospino provode, i njezine svetkovine posvetiti nastoje.

Ukaza to Gospa i dogagajima mnogim. Otuda možemo poznati, koliko nam je korisna ova bogoljubnost; navlastito ako ne samo nadvečerje Marijino, nego i dan svečani bogoljubno provedemo, za što je dan obilatije milosti. Očitovano je to srećnoj onoj duši, o kojoj piše Ljudevit de Ponte, da je ona u duhu zanesena na dan Velike Gospojine vidjela Mariju, gdje od Presvetoga Trojstva prosi darove različite za prave ljubitelje svoje. Zato i sveta Crkva brinući se za sinove svoje odredila je na slavu i poštenje Marijino toliko svetkovina, i dopustila, da je se svaki mjesec i ne samo po jedan put, bogoljubno spomenemo, i postanemo dionici darova onih, koje ona za nas od Presvetoga Trojstva prosi. Ovi uzroci ganuše sv. Karla Boromea na ono propovijedanje i ponukovanje, po kojem on srca vjernih u biskupiji svojoj tako probudi, da bi na blagdane Gospine, kanoti u vrijeme ispovijedi uskršnje mnoštvo puka k Angjeoskom stolu (sv. pričesti) pristupalo.

Budući tako Gospodinu Bogu i Gospu ugodno,
a nama korisno bogoljupstvo ovo, posvetimo Go-
spine blagdane kanoti dneve od pokoja, dneve od
nauka, dneve od svetinje.

Po Kanižiću.

Zastava Srca Isu- sova na sudu.

ezbožni načelnik grada Maccornay u Francuskoj, pri-
javio je sudu jednoga gragjanina; a ni za što drugo,
van što je javno na ulici
razvio »buntovnu za-
stavu«. Pa koja zar mi-
slite, da je to bila bun-
tovna zastava? — Bila
to narodna zastava fran-
cuska, što na drugoj bi-

'eloj strani pokazivala sliku Presetoga Srca Isusova. A tu zastavu smio je onaj gragjanin
javno da izvjesi s balkona kuće svoje, dok je ulicom
prolazio onuda neki ophod (procesija)! To je dakle
bila tužba gradskoga načelnika. Ovomu je bezbož-
nome načelniku gradskome zastava Srca Isusova
isto što i buntovna zastava.

Vidim vas, mili čitatelju, gdje se nekako smje-
šte. Ili je to možda čudnovato? Nije li Srce Isu-
sovo sve crveno, kao što je i buntovna zastava? Nema li na slici Srca Isusova ča i krv i ljudske i
i žarke vatre? Ta vidiš dakle, kako to moraju biti
krvoločni, nečovječni ljudi i pravi palikuće, koji se
diče ovakovom zastavom! Pa i nije to šala, kada
mudri gradski načelnik tvrdi, da je zastava Srca Isu-
sova bunto vna zastava!

Što će sad sudac? Hm! U ovako škakljivoj, zamršenoj stvari teško ti je suditi! U francuskom zakoniku nema paragrafa o zastavi Srca Isusova. Ne-kakva nova buntovna zastava! Može biti da se tuj krije nova koja urota proti francuskoj vlasti! Ne bi li bilo najbolje, da se tako znamenito otkriće iznese pred vrhovno državno vijeće? Tko zna, nema li tuj kake zavjere proti dragocjenome životu predsjednika francuske republike?

Sudac naredi, neka se donese ona kobna zastava. Namrštenim jučelom sa svih strana razgledavao i oko napeto u nju upilio, ne bi li kako proniknuo ovu tajnu. »Šta je ono vrh srca izmegju plamenova? Nije li to držak kakve sablje ili bodeža? Ne sjeća li to na bodež usred kite mirisnog cvijeća, što ga zlosretni ubojica plemenitoga predsjednika Carnota htio da urine žrtvi svojoj u srce?«

»Ne, gospodine suče, nije to držak ubojitog oružja. To je samo nedužan drveni križić, što vri iznad Srca Isusova.«

»Ova slika ne predstavlja ništa drugo, već jedino Srce Isusovo?«

»Ništa drugo, gospodine suče; mogu vam se zakleti!«

Još dugo sudac promatrao ovu sliku.

»Ta gradski načelnik neće zar od mene šalud da zbijat? On, čovjek ozbiljan i trijezan. Mora dakle ipak da se krije pod ovom zastavom kakova tajna.«

Napokon se sudiji pogled razbistri, čelo razvedri; sve je misli u jednu smislio. Ta će mu valjati. On ustane, da svečano izrekne sud. Akoprem nema dokaza, da je ova zastava sa slikom Srca Isusova upravo buntovna, kao što to u svojoj optužbi ustvrdio cijenjeni gospodin načelnik grada Macornay: to se opet ne da tajiti, da ona more uz nemiriti građane gore pohvaljenoga grada. S toga mi nalazimo

da je gragjanin N. N. ukora i kazne vrijedan, zašto je pomenutu zastavu onako javno izvjesio na balkonu svoje vlastite kuće, dok je onuda prolazilo mnoštvo ljudi. Mi dakle gragjanina N. N. odsugujemo, da uplati jedan franak (jednu krunu ?) globe i sve troškove ove parnice.

Šta će sada naš vrli štovatelj Srca Isusova ? Hoće li se podvrći nametnutoj globi ? Istina, prevelika je čast biti progonjen i kažnen, a ni za što drugo, van za Srce Isusovo. Zastava njegova — tako proglašuje sud — može uznemiriti dobre gragjane ! Ne, to ne valja trpeti ! Zato će izjaviti, da se on ne podvrgava toj presudi, već da prizivlje na ukidno sudište.

I gje, ukidno sudište raspitavši točno sve prilike uništi onu presudu, te štovatelja Presvetoga Srca Isusova riješi svake globe i sudbenih troškova.

Načelnik grada Macornay ne će, mislim, više na sud zvati čovjeka mirna i poštena, koji znade izvješti javno na kući svojoj zastavu Presvetoga Srca,

Živjela zastava i slike Srca Isusova !

Klaudij de la Colombière, apoštoli po-božnosti Presv. Sreca Isusova.

U kući roditeljskoj.

 pćenito je mnijenje bogoslovaca, da Blaženi u nebu kod priestola Božjeg na osobiti način onoga zagovaraju i za njega se mole, koji nastoji da postigne krjepost, kojom se Blaženi najvećma proslavili. Zato, hoće li ko u spoznanju i ljubavi Srca Isusova da napreduje, neka se uteče prije svega bl. Margareti Alacoque; jer nema, mislimo, čitatelja Glasnikova, koji ne bi znao, kolikim te svjet-

lom spoznanja i kolikim žarom ljubavi Presv. Srce napuniло tu »premilu učenicu« svoju. Pa kad je ona boraveći na zemlji regbi jedino za Srce Isusovo živjela, zar će sada, u nebu zaboraviti na nekadanju gorljivost svoju i na zadaću, koja joj bila Bogom namijenjena? No bit će ih, koji jošte ne znaju, da je Božanski Spasitelj uz bl. Margaretu i Klaudija Colombière-a baštinikom postavio Presvetog Srca svoga, i njega odabrao za apoštola ove pobožnosti. Kad je naime bl. Margareta Spasitelja molila, neka joj dade sredstvo, kojim će izvršiti nalog njegov, da uvede pobožnost k Presvetome Srcu; onda joj reče Isus ove znamenite riječi. »Obrati se na slugu moga (Klaudija de la Colombière), i reci mu s moje strane, neka sve učini, da se uvede ova pobožnost.« Da se dakle čitatelji Glasnika i s ovim odabranim apostolom pobožnosti Srca Isusova upoznaju, i k njemu se često zaufano utječu: iznest ćemo pred njih ovaj kratak životopis. A unapred već izjavljujemo, da sukladno s odredbama Sv. Oca pape Urbana VIII. svakolika čudesa, objave, milosti i vanredni dogagaji, što ih ima u ovome našem nacrtu žica Klauđija Colombière-a, nemaju vjerodostojnosti druge, van jedino ljudske; izuzevši ono, što je potvrdila sveta Crkva rimo-katolička. Njezinu nepogrješljivu sudu i sebe i sve, što god je u Glasniku sinovskom odanosti podlažemo.

U južnoj Francuskoj, na putu, koji vodi iz Liona u Vienu, ima blizu rijeke Rodana gradić Sv. Simforijan Ozonski. Tu se rodio 2. veljače g. 1641. Klaudij de la Colombière. Otac mu bijaše veoma ugledan i štovan, a što još više vrijedi — od srca bogoljuban. Dvoje djece umrije mu za rana, a ostalo četvero proslavi se s rijetke krjeposti i savršenstva. Humbert, najstariji sin, bio je državni činovnik, a živio je više poput redovnika nego svjetovnjaka. Kći mu Mar-

gareta stupi u Red od Pohoda Bl. Dj. Marije, gdje je životom skromnim i krjeposnim na diku bila obitelji svojoj. Ostala dva sina postadoše svećenici. Josip, najmlagliji, ostavi kuću i domovinu, prepolovi more, i postade vjerovjesnikom u Kanadi; gdje je i sveto umro.

Klaudij pak stupi u Družbu Isusovu. Za njega kaže ljetopis samostana od Pohoda Bl. Dj. M. u St. Marie de Condren »da se je od sviju najviše odlikovao svojim apoštolskim radom, svojom revnošću, u kojoj se je zavjetovao, da će se svojih pravila točno držati; i time što je uveo pobožnost Srca Isusova, koja se njegovim nastojanjem svuda raširila. Napokon kao žrtva ljubavi umrije na glasu svetosti. Spasitelj ga je pred bl. Margaretom Alacoque nazvao »svojim slugom«, što već i samo zaslzuje, da mu se uspomena na uvijek sačuva u svijetu.«

O mladosti Colombiérevoj nemamo potanijih vijesti; ali nam svi životopisi njegovi kazuju, da je već u ranoj mladosti išao jedino za pobožnošću i za naukom. Niegov odgoj poče u očinskoj kući, a svrši se u glasovitom zavodu sv. Trojstva u Lionu, pod upravom Družbe Isusove. Nema sumnje, da je Bog taj »liljan zasagjen u djevičansku zemlju«, očuvao od svakog kužnog zadaha, kojemu je mladost njegova bila izložena.

Dopis.

Stogodišnjica Srca Isusova u Tirolskoj. Zadnja svečanost, kojom su Tiroleci proslavili stogodišnjicu dičnoga svog saveža s Božanskim Srcem Isusovim barem vanjskim sjajem još je natkrilila prijašnje svečanosti.*

* Sv. Glasnik 1896. br. II. str. 253 ss., br. 12. 275 ss.

Dne 27. rujna 1896., oko osam i po sati u jutro, sakupilo se u ogromnom dvorištu velike vojarne u Innsbruku oko 14 do 15 hiljada tirolskih strijelaca (domobranaca) i dva, tri bataljuna redovite vojske. Uz vojarnu pod vedrim nebom bio podignut krasan žrtvenik; kip Srca Isusova s njega na daleko se vijgao. Kada nadogje nadvojvoda Ljudevit Viktor, u ime vladara, i nadvojvotkinja Aliće od Toskane, u ime vladarice, onda sve prisutne bande — a bilo ih 74 — silno zaore carevku (kraljevku).

Zatim se najprije posvetilo šezdeset starih zastava, koje su u ratovima zadnjih sto godina po dosta puta poškopljene junačkom krvlju, a mnogo ih zrno probušilo i razderalo. S ponosom promatrале ih junačine stare. Najčasnijoj zastavi bude privezana krasna vrpca, što ju poslalo Njezino Veličanstvo — carickraljica. Tom prigodom poglavar zemlje, grof Brandis, svečano izjavlji, da će Tirolska, kao za vremena djeđova svojih, tako i u buduće vjerno stajati uz previšoku habsburšku kuću; i bude li potrebito, ona će opet pod moćnim okriljem Srca Božanskog za nju se boriti, za nju žrtvovati i zadnju kap junačke krvi.

Sad otpoče svečana misa. Za malo nadošao i najsvečaniji čas. Zvonce sitno zacilikne, navijestiv pretvorbu. Mahom glazba umukne, sve zastave duboko se nagnule, sviju oči uprte u žrtvenik. Samo jaki glas jednoga časnika pozva na molitvu. Ja vam to opisujem kao očevidac. Do suza bio sam ganut, kada se ono 16.000 junaka mukom mučeći klanjalo Srcu Isusovu pod prilikama kruha i vina. A tko bi po gotovo hladnim srcem gledati mogao živu vjeru i iskrenu pobožnost samih carskih Visosti?

Iza svete mise razvije se povorka, kojoj izvan Tirolske jedva ćeš naći para. Već ti se kuće po čitavom gradu gizdavo nakitile zastavama i zelenilom; već na prozorima sve glava do glave znatiželjnih

gledalaca: kai eto sve one tisuće domobranaca Tirolaca, te u vojničkom redu i koraku stanu prolaziti najljepšim ulicama gradskim. Uza svaki oveći odio odjekuje banda; pred svakim omanjim odijelom zastava se vije; svakome momku svijetla o ramenu puška. Svi su bili odjeveni u narodnoj nošnji svoga kraja ili sela. Gle jedne u crvenom prsluku, a druge sve sivkaste s bijelim do golih koljena čarapama. Sad dolaze momci odjeveni kô lovci, sad opet žuti regbi od pete do glave. Većina ih je opasana širokim, krasno izvezenim pojasmom; a vrh glave na velikom šeširu trepti duga, tankovita perjanica. Megju krepkom momčadi sitno koracao i po gdjekoji dječak rumena kô jabuka lica. Bio i gdjekoji hromi vojnik; stara se junacića danas pomladila te oslanjajuć se o štap jučački uz ostale koraca. A tko ono krotko stupa ispred odjela jedrih brgjana? To ti je časni starina-kapucin s dugom, bijelom bradom; na prsimu cakli mu se čitav niz vojničkih kolajna. Uz veselu svirku bandâ još veselije pocikivali momci, onako tanko glasovito, kano što brgjani umiju.

Ne, ova se slika tako neobična i šarolika ne da, pa ne da opisati. Inostranci nijesu se njoj nadiviti znali. A pomisli, da sve ovo slavlje konačno vrijedi samo Presvetomu Srcu Isusovu: to ti u grudima zaigra srce. Osobitu su pažnju svraćale zastave na se. »Evo tuj zastave Srca Isusova!« poviće jedan. »Eno i tamol!« poviće drugi. Sve nove zastave, jedna ljepša od druge. Ali ne samo nove, nego čak po gdjekoja starodrevna, časna vijgala se zastava, koja je sliku Srca Božanskog već razvijala usred krvnih, ljutih okršaja.

Sve ti se oči otimale za ovom divnom povorkom; žalio si od srca, kada iza debela sata zadnji oku išeznuše momci, kada zadnji umuknuše glasi.

U večer pako bila krasna umjetna vatra u dvo-

rištu vojarne. Bilo do 30.000 gledalaca; mislio bi, iz zemlje su nikli. Prikazivala se i bitka kod Špingesa (u južnoj Tirolskoj), gdje su godine 1797. tirolski seljaci prvi put, uz pomoć saveznika si Srca Isusova, pobijedili redovitu neprijateljsku vojsku. Umjetna vatra silno je rasvjetljivala tamnu noć. Crkva Špingesova pokazivala se kô od žive vatre, a prskavci neprestance grdno pucali, kô za najžešće borbe.

Nu domobranci Tirolic nijesu ni zaludu iz čitave zemlje sobom ponijeli svoje puške. Izvan grada u velikoj streljani nekoliko dana bez prestanka se pučalo. Najbolji strjeljači uz ostale nagrade dobili bi i zastavice i spomen-kolajne: na jednoj strani tirolski grb (orao), na drugoj Srce Isusovo. Vesela ti njega, tko si na junačka prsa smio pripeti onakovu od tuča, ili ča od srebra sjajnu kolajnu! Za cijelo nije se stadio te slike Srca Isusova!

Doista, ovogodišnje slavlje Srca Isusova ostat će vijekom u pameti sretnih očevidaca. »Što takovo«, reče mi iza vojničke mise jedan Francuz, »u nas se na žalost više ne vigja!« Bože daj, — pomislih si ja, — Bože daj, te i našemu slavenskomu jugu granulo sunce onakova slavlja Srca Božanskog!

Vjesnik.

— **Zagrebačka biskupija.** I u lijepoj našoj Podravini počelo se slaviti Presveto Srce Isusovo. Bile su tamo na više mjesta misije, a plod im je — kako nam pišu — bio doista obilat. Crkve su bile za vrijeme misijâ uvijek pune puncate, pa i sama velika crkva u Bukovcu. Domačih se župljana ispovjedilo u Rasinji oko 1500, u Ludbregu 2152, u Sv. Gjurgju 2398, u Bukovcu 3572.

Zadnji dan bila je u svakoj župi krasna procesija sa slikom Presvetog Srca Isusova. Takovi procesiji, kazivali su starci, nijesu tamošnje župe nikada vidjeli. U Rasinji je sama mlada barunica L. I. sa č. sestrom A. krasno iskitila sliku; u Ludbregu bila glazba i prisustvovalo su kod procesije oblasti kotarska i sudbena, poglavarstvo općinsko itd. No najkrasnija bila je procesija u Bukovcu poradi mnogobrojnoga naroda i vanjskoga sjaja. Iza te krasne svečanosti bile su cijele župe posvećene Božanskomu Srcu Isusovu.

U Rasinji, kako čujemo, darovala rečena barunica župnoj crkvi veliki i krasni kip Srca Isusova. I plemenita obitelj grofa Draškovića u Bukovcu učinila je, što je sve mogla, da uzveliča sjaj pri zadnjoj procesiji.

A kako je istom Presveto Srce Isusovo milostima svojim opsipalo onaj bogoljubni puk! U Rasinji za misiju jedna žena bila pogibeljno bolesna. Ona se u pouzданoj molitvi uteče Božanskому Srcu, i — kako veleč. župnik tvrdi — ozdravi. — U Sv. Gjurgju odmah poslije misije opasno oboli jedan stari čovjek, i za nekoliko sati evo ti ga već i na umoru. Još je pri sebi; on sakuplja oko sebe svu rodbinu i hoće, da se na glas moli »Zlatna Krunica na čast Presv. Srca Isusova«. Prije nego li će izdahnuti, »dajte mi«, reče veleč. g. župniku, »upisnicu Apoštolskoga molitve, da s njom u ruci preminem; to mi je jamčevina raja«. I doista umrije hvaleći Presv. Srce Isusovo i tvrdo u rukama držeći »upisnicu«.

Kako u pomenutim mjestima tako i u Kuzmincu isto je bilo oduševljenje za Srce Isusovo. I tude je bila crkva za vrijeme misije puna puncata, rano u jutru i u kasnu večer. Cijeli se gotovo dan ispoljedalo, a pričeščalo se u 5, kad i kad i u 7 sati u večer.

Uvelo se takogjer i Apoštolsvo molitve u ove župe: Rasinja (župa i škola čč. sestara), Ludbreg, Sv. Gjurgj, Kuzminec, Veliki Bukovec, Martjanec i Svibovec.

Za sve neka je hvala i slava Božanskому Srcu!

— Za biskupiju **bosansko-srijemsku** (djakačku) imenovan je diecezanskim upraviteljem Apoštolsva molitve, jednom za uvijek, dotični rektor sjemeništa; sada preč g. Simon Čižmarović. A za lokalnoga upravitela Apoštolsva molitve u sjemeništu djakovačkom i u samostanu čč. sestara sv. Križa imenovana su takogjer, jednom za uvijek, dotična gg. duhovnici; za sada u sjemeništu — veleč. g. Dr. Jakša Pliverić, a u samostonu čč. sestara sv. Križa — veleč. gosp. Simon Kolarević. Ujedno je početkom studenoga 1896. kanonički podignuto Apoštolsko molitve i u sjemeništu djakovačkom i u tamošnjem samostanu čč. sestara sv. Križa.

Urednik Glasnika za posljednjega boravka svoga u Djakovu video je na veliko svoje veselje, kako se onamo u Djakovu revno štuje Presveto Srce Isusovo, i kako si ovo Presveto Srce, gorljivim nastojanjem tamošnjih svećenika, dnevice sve više i više osvaja duša. Daj Bože, te se posvuda u našoj miloj domovini razgraniла i procvala pobožnost k Presvetom Srcu, te donijela onako lijepih duševnih plodova, kao što ih očevidno nosi i u bujnoj Djakovštini!

Namjena molitava i dobrih djela u siječnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Redovi crkveni.

Cemu redovi crkveni? pitaju kad i kad ljudi svjetovni, koji ne idu ni za čim drugim, nego za novcem i za nasladama putenim. Ljudima te ruke dalo bi se odgovoriti na gornje pitanje: crkveni su redovi za

to, da budu ustuk protiv neuredne pohlepe za novcem i nasladama; da od roda ljudskog odvode strijele pravedne srdžbe Božje. Ali kako ih je vrlo malo, koji razumiju taki jezik! Nasuprot koliko ih je, koji bi rado uništili ova utočišta molitve, pokore i ljubavi!

Na mnogim se mjestima služe silom protiv redova crkvenih. U ložama slobodnih zidara kuju se »iznimni zakoni«, koji se zatim nameću vladarima, a po tom se njima služe da redovnike i redovnice ili izgone ili umore gladom. U Francuskoj i u Italiji ovo se progonstvo niti ne krije više, dok se na dragir mjestima tihu pripravlja, pa se čeka samo na zgodno vrijeme, kada će buknuti.

Onda ima jošte nešto, što hoće da zatre crkvene redove. Čini se sve, što se može, kako bi se zarrijecilo, da se ne popune prazna mjesta po samostanima. Časopisi, romani, da i sam život obiteljski potajno se urotiše proti zvanju u stališ savršen, kaki je stališ redovnički. Zaista se hoće kad i kad srčanosti upravo neobične, viteške, da mladić ili djevojka izjavi roditeljima odluku — posvetiti Bogu život svoj u redu duhovnom. Roditelji, u kojih nema više žive vjere, ne će da uvide, kolika je to za njih sreća, što smiju Bogu žrtvovati dijete svoje.

Napokon se kadšto i to zbude, te redovi gdjekoji ne dobivaju nužnu podmlatku toliko, koliko bi im trebalo. A uzrok tomu jest, zašto su nepovoljnim prilikama prisiljeni, da ne živu više u redovničkoj zajednici, ili da se ne drže onako točno, kako bi valjao, ustanova svojih. I u istinu, većega im zla ne bi moglo nanesti nijedno progonstvo, nego kad bi se u njih umanjila revnost u službi Božjoj, u ispunjivanju redovničkih dužnosti; kad bi im ponestalo — duha redovničkoga.

Molimo dakle u ovom mjesecu Presveto Srce Isusovo, da crkvene redove očuva od onih pogibli. Boga, i ništa drugo ne će ove duše, koje se velikodušno odrekoše svijeta. Presveto Srce Isusovo bilo im milostivo! Ono ih močno štitilo od neprijatelja njihovih, da se uzmognu sasvim posvetiti službi njegovoj i spasu duša!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVĀ

Broj 2.

Veljača 1897.

God. VI.

I. Iazi svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godinu za novč.; za ono, kojima se u kuću donosi ili poštovat će, 35 novč.

Sveta pričest — prvoga petka u mjesecu.

etak je dan, koji nam u pamet dozivlje i ljutu borbu i divnu pobjedu i neprocjenjenu žrtvu — Gospodina našega. U petak si dade Gospodin probosti presvete noge i ruke, da bi nam dragocjenom krvlju svojom upisao ime u presvete rane svoje. U petak učini Isus na križu svoju oporuku (testamenat), davši nam Bl. Dj. Mariju za milu majku, a krv svoju dragocjenu za otkupninu grijeha naših. U petak sagje Isus kao dobitnik u pretpakao (limb), te ga prisutnošću svojom pretvori u raj. U petak sruši Isus Luciferu prijesto, dok od straha i trepeta zadrhtahu paklene sile.

Neki osobiti blagosov Božji opaža se u općinama, župama i zavodima, gdje se slavi prvi petak u mjesecu. A ne će biti najmanji plod toga blagosova — veća ljubav k presvetom oltarskom sakramantu, što se očituje u češćoj svetoj pričesti. Gdje god ima vrlih svećenika, koji revnju za slavu Presvetoga Srca Isusova, tamo će članovi Apostolstva molitva izasepcie za devet mjeseci svakoga prvoga petka primiti svetu pričest, pa će i drugima osobitim djelima bogoljubnosti baš prvoga petka Presvetomu Srcu iskazati dužno štovanje i ljubav.

*

V e l i k o o b e č a n j e .

Ovo obećanje, koje se nigda dovoljno ne može procijeniti, dade nam sam Gospodin. Na dva razna mjesto životopisa blažene Margarete Alacoque ima to obećanje. Evo kako ga je ubilježila svojom rukom ova sveta duša, učenica Presv. Srca.

»U neizmjernom milosrgju Srca svojeg ja ti obećajem, da će svemoguća ljubav njegova udijeliti koначnu milost pokore svima, koji se izasepcie za devet mjeseci svakoga prvoga petka pričeste; ne će oni umrijeti u nemilosti njegovoj, niti bez svetih sakramenata, jer će im biti Srce moje Božansko pouzdano utočište u onome zadnjem času.« (List 73.)

O kako je srečna ona duša, koja prima svetu pričest izasepcie za devet mjeseci svakoga prvoga petka! koja iz zahvalnosti i nadalje svakoga prvoga petka prima svetu pričest! Takova se duša smije pouzdano ufati, da će joj Isus gornje obećanje ispuniti, da će ju na samrili okrepiti svetim sakramentima; da će joj u Srcu svome podati sigurno utočište.

Ova sveta pričest tješi ujedno i samo Presveto Srce Isusovo, jer je osobitim načinom na knadu sveta pričest. Pio IX, u četvrtom apoštolskom

pismu, što ga izdao o naknadnoj svetoj pričesti, ovako piše: »Mi svakako želimo, da svi kršćani često pristupe k ovoj gozbi nebeskoj . . . Naša je srdačna želja, da se tako sveti i spasonosni običaj dnevice raširi sve do na kraj svijeta«.

*

Svetkovina Presvetoga Srca Isusova.

Naš je Gospodin odabrao petak, a ne nedjelju, za svetkovinu Srca svoga Božanskog. Ovako je naime rekao blaženoj Margareti: »Ja od tebe tražim, da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posebna svetkovina u slavu mojoem Srcu, *Na taj dan neka se primi sveta pričest, i neka se Srcu mojemu svečanom otprošnjom povrati čast povrijegjena uvredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na oltarima.* A ja ti obećajem, da će se Srce moje raširiti, i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast, ili uznastoje, da mu je drugi iskažu«.

Odatle vidimo jasno, da je Gospodin odabrao petak, i to jedan određeni petak, za svetkovinu Presvetoga Srca. I Gospodin hoće, da ga na tu svetkovinu štujemo; ne kako god, već on sâm odredio je način, kako da ga na svetkovinu njegova Presvetoga Srca štujemo. On hoće, da ga na taj blagdan od srca molimo za oproštenje svih uvreda, koje mu nezahvalni ljudi nanesoše — pa i sada još nanose — u svetom oltarskom sakramantu. Po tom hoće, da i svetu pričest bogoljubno primimo. Tek onda smijemo se nadati, da će nas milostima svojim na taj dan obilno opsipati.

Ukazanje Majke Božje Lurdske

(II. veljače.)

Koji od čitatelja »Glasnika« ne će bit čuo za Majku Božju Lurdsku? Komu ne će biti poznate i na jeziku hrvatskom izašle knjige o Majci Božjoj Lurdskoj?¹⁾ Ko da nije bud čitao bud čuo govoriti o Lurdskom prošteništu i o čudesima, što se onamo gotovo svaki dan zbivaju?

Sveta je Crkva odobrila pobožnost k Majci Božjoj Lurdskoj. Ona je dapače naredila i posebnu svetkovinu na čast Majke Božje Lurdske; a slavi ju II. veljače pod imenom; **Ukazanje Blažene Djevice Marije bez grijeha začete.** A baš za tu svetkovinu neka i »Glasnik« priča o Majci Božjoj Lurdskoj.

* * *

Bernardica, prezimenom Subiru, kćerka siromašnih, no bogoljubnih roditelja — bijaše neobično dijete.

Na neopisivo nevinu licu njezinom odsijevala je djetinja čistoća i nevinost. U četvrtak II. veljače 1858. pogje ona, djevojče od 14 godina, u šumu nabratni nešto suha grana, da im mati skuha objed. Tada je prvi put vidjela Bl. Dj. Mariju u nad-

¹⁾ Majka Božja Lurdska. Napisao Ignacij Horat, Zagreb. Tiskar i naklada Lav. Hartmana. — Gospa od Lurda. Preveo s francuskoga K. Milas. Zadar 1884. — Lurdske čudesne epizode. Preveo s francuskoga K. Milas, Senj 1888.

naravskoj krasoti, kojoj na zemlji ništa ravna nema. Bernardica spusti se na koljena te zače moliti; oči je uprla u nebesko ukazanje. Blažena Gospa ljubezno joj se smiješila i prijazno ju prstom zvala, da dogje bliže; no mala se ne usudi, već ostane na istom mjestu klečeći i moleći krunicu. Kad je svršila molitvu sa zadnjim »Slava Ocu«, raširi nebeska Go-

Ukazanje Majke Božje Lurdske.

spoja ruke i smiješeći se nakloni se kao na rastanak te iščezenje. Bernardica ne vidje ništa drugo nego pustu pećinu, suhi grm divljih ruža i praznu špilju.

U nedjelju 14. veljače vidjela je Bernardica divnu Gospoju po drugi put. Došavši s drugaricama do špilje, gdje joj se nedavno ukazala nebeska Gospoja dadoše joj drugarice posudu sa sv. vodom veleći

Tom vodom poškropi Gospoju i reci: ako si od Boga, dogji bliže; ako si od zloga — bježi! Pošto dakle onamo dogjoše kleknu sve zajedno i počnu moliti. U taj čas promijeni se u licu Bernardica, a oči joj se ustrmu u pećinu. »Evo je! — poviče veselo. Glegjite, kako se smiješi — pozdravlja.« Drugarice ne vidješe ništa, već jedna od njih poda joj posudu sa sv. vodom. Bernardica se ohrabri, ustane, poškropi sv. vodom divnu Gospoju, i reče glasno: »Ako si od Boga, dogji bliže!« Na te riječi nagne se Majka Božja licem punim blaženosti i stupi bliže do ruba pećine, smiješeći se bezazlenoj opreznosti djece. — »Zar je ne vidite?« poviče sad Bernardica drugaricama, — »evo nas gleda — smiješi se — nagiće glavu — glegjite njezin pojas — krunicu je oko ruke omotala — oh kako je lijepa! — sada uzimlje u ruku krunicu i križa se...« I Bernardica se prekriži te stane moliti. Tuj klečaše s krunicom u sklopljenim rukama, blijeda, nepomična, ukočena. Lice joj kao od voska; u tom času bijaše ona pravi kip Svetice. Blijede usne smiješile se, a obilne suze kapahu niz obraze.

Po dovršenoj molitvi nestalo ukazanja. Na odlasku nagne Gospoja glavu kano i prvi put. Puna neizrecive slasti povrati se Bernardica kući.

18. veljače rano u zoru pogje Bernardica sa dvije pratilice do pećine. Prije polaska bile su kod sv. mise. Bernardica drhtala od veselja, što će opet viđjeti onu divnu Gospoju. Došav onamo padne na koljena, upre oči u špilju i poče moliti krunicu. Za čas veselo klikne, špilja se rasvijeti i Gospoja se opet pokaže u velikom sjaju. Smiješeći joj se privizala ju rukom k sebi. »Ovdje je, — šaptne Bernardica drugaricama — »zove me k sebi.«

»Draga Gospojo« — poče moliti Bernardica —

»ako mi želite što priopćiti, budite milostiva i napišite svoje ime i želju na ovaj papir!«

Gospoja se nasmiješi i reče: »Što ti kanim reći, neću pisati. Budi dobra i dolazi kroz 14 dana danomice ovam o.«

Bernardica joj obeća. Gospoja se nasmiješi zadovoljno i reče: »Obećajem ti, da će te usrećiti; ali ne na ovom, već na drugom svijetu.« Po tom je nestane.

Kada se četvrti, peti i šesti put Gospoja ukazala Bernardici — 19., 20. i 21. veljače — bilo se sabralo već i na stotine ljudi okolo špilje. Mnoštvo stajalo šuteć te vidjelo samo preobraženu Bernardicu, kada joj se ukazala Gospoja. Kod 6. ukazanja stane se mala naprijed micati; lice joj se ražalostilo, a suze navrle na oči. Gospoja se pomicala natrag u špilju, a Bernardica na koljenima za njom. U nutrinji špilje ustavi se Gospoja, podigne oči, kao da želi okom promotriti sav svijet; a zatim baci milo svoje oko puno žalosti na Bernardicu, koja jednako klečala.

»Što je Vama? što da činim?« usudi se upitati djevojčica.

Moli za grješnike!«

To bijaše odgovor. Odmah zatim razvedri se i Bernardici lice; svjetla zraka veselja, odsjev Božanskoga milosrgja pane iz očiju Marijinih na dijete, i — Gospoja iščezne.

U utorak 23. veljače sabrao se kod špilje 8—10 tisuća ljudi. I Bernardica dogje kao obično, klekne držeći blagosovenu voštenicu i gle — za malo preobraziti se; nebeski sjaj odsijevač joj s lica. Gospoja došla i zovnula malu imenom.

„Evo me!« odvrati mala. Gospoja joj na to reče:

»Reći će ti tajnu, koja je samo za tebe.
Obećaješ li, da je nikada nikomu otkriti
nećeš?«

»Obećajem«, odgovori Bernardica.

Sveta Bogorodica nauči na to Bernardicu neku molitvicu, koju je ona od sada za svakog vigenja molila. Nitko nije nikad saznao niti one tajne, niti ove molitvice. Još joj reče presveta Djevica:

»A sada, kćeri moja, id i reci svećenicima, da se na ovom mjestu imá podići crkva; i neka se ovamo ide u procesiji.«

Na licu Gospoje vidjelo se, da će ona ovdje dijeliti bezbrojne milosti siromašnim grješnicima. Gospoja iščezne, a Bernardica bila opet obično dijete. Ona ode brzo u grad i kaza župniku, što joj naredila Gospoja.

U srijedu 24. veljače silan se svijet već u zoru sabrao kod špilje. Bernardica dogje po običaju, klekne pred špiljom i poče moliti sv. krunicu. U taj čas promijeni se u licu, a oči ustrmiše se u špilju. Zadubena u molitvu prilikovaše angjelu. Za čas micala se mala na koljenima bliže k špilji, a okolo stojeci čuše razgovjetno njezine riječi: »Pokora, pokora, pokora!« Zatim ju vidješe, kako češće ljubi zemlju, kako se okreće — daje znak ljudma, da i oni kleknu; a zatim kako stavlja ruku na usta, pokazuje prstom na zemlju, kao da hoće reći: poljubite i vi zemlju!

Kada je Bernardica izručila Gospoji poruku župnikovu, neka bi naime učinila, da procvatu tamo na suhom ruže, reče joj Gospoja:

»Moli Boga za grješnike. Poljubi zemlju za obraćenje grješnikâ.«

I još tri put doviknu: »Pokora, pokora, pokora!«

Ovo isto reče joj Gospa još više puta za slijedećih vigjenja. — Lice bi se djetetu više puta ražalostilo na te riječi; no Gospoja, kano da će ju utješiti, milo ju pogleda.

U četvrtak 25. veljače opet se mnogo ljudi sabralio kod špilje. I Bernardica dogje, klekne i preobrazise. Sve, koji bijahu prisutni, obuze sveti strah. Gospoja će zatim malo:

»Kćeri moja! Povjerit će ti posljednju tajnu, koja je takog jer samo za tebe; a ti je ne smiješ nikomu reći, kao ni one prve dvije.«

Iza kratke stanke opet će Bernardici:

»A sada idi; pij iz vrela; operi se u njemu, i jedi bilje, koje ovdje raste.«

Bernardica ogleda se začugjeno, ali ne opazi nigdje vrela, pretraži svu špilju, no vrela ne nagije. Već htjede do bližnje rijeke Gave, kad joj Gospoja reče: »Ne idi onamo. Nijesam ti rekla, da piješ iz rijeke. — Dogji k vrelu; evo ga.«

— Tada Gospoja pokaže prstom na suhu zemlju o desnoj strani špilje; upravo na ono mjesto, što ga je dan prije mala više puta poljubila. Bernardica posluša i pogje na koljenima onamo; no ne nagje ništa. Podigne zabrinuto glavu, a Gospoja joj dade znak, neka počne kopati. Mala uze rucicama svojim grebsti i odgrtati zemlju. Jamica, štò ju Bernardica izgrebla, u brzo se ovlaži, i za čas poteče iz nje mutna voda; jer je kroz pjesak izvirala. Dijete pogutne nešto vode, i zagrize biljku, koja je nedaleko od izvora rasla. Gospoja ju milo i zadovoljno pogleda i — iščezne. Voda je sve jače izvirala. Isprva bijaše, kako spomenusmo, mutna; no za nekoliko dana razbistri se posvema. Kada se vrelo raširilo kao djetinja ruka, prestade dalje rasti. Te čudesne

vode istjeće svake minute 85 litara, svake ure 5.100 litara, svakog dana 122.400 litara. Godimice razašilje se na sve strane svijeta oko 72.290 bocâ te čudesne vode Lurdske.

U petak 26. veljače dogodilo se prvo poznato čudo u Lurd. Klesar Buriet bijaše slijep na jedno oko, već 20 godina. Iver kamena ozlijedio mu ga. Liječnici tvrdiše, da je bolest neizlijeciva. On si danas opere oko jošte mutnom vodom iz vrela u špilji — i oko mu posve ozdravi.

Bernardica je redovito dolazila k špilji i za slijedećih pet dana, te je svaki put gledala nebesku Gospoju; no na nijedan od ovih pet dana nije se ništa izvanredno dogodilo. Gospoja bi dolazila; a, kad je mala izmolila krunicu, iščezla bi i Gospoja.

Evo kakvo je bilo pri tom držanje Bernardice. Ona je klečala na kamenu pred špiljom mirno i neprisiljeno. Pozorno gledajući u otvor špilje izmolila bi nekoliko Zdravih Marija. U to se trznula; a to bi znak, da dolazi nebeska Gospoja. Brzo i nježno podigla bi mala ruke; činilo se, kano da se sva pomalo uzdiže i ukočuje. Iz blijedoga lica djevojčice i cijelog joj držanja vidjelo se, koliko ona teži za onom, koju je u špilji gledala. Ljudi bi sve to čudeći se motrili. »Sada«, »već vidi«, »već ju gleda«. — Ovako i slično govorio bi narod. Oči sviju bijahu uprte u Bernardicu. Mala bi se više puta vrlo lijepo poklonila; u svem biću njezinu vidjelo se duboko počitanje. Na licu pokazao bi joj se smiješak pun sreće i veselja. Onda bi se prekrižila križem svoje krunice tako pobožno, te se govorilo. »Ovako se križaju Sveci u nebu pred licem Spasiteljevim« — Sviđeću držala je lijevom rukom, a desnom krunicu; kad nije imala svijeće, držala je krunicu obadvijema rukama.

Kada bi pitali Bernardicu, kaka je nebeska Go-

spoja, onda mala ne bi mogla naći zgodne riječi niti slike, da opiše neizrecivu ljepotu te Gospoje. Ovako ju opisivala: Gospoja bila je kao odrasla djevojka od 15 godina; sa lica joj odsijevalo je veličanstvo vječnih dneva, u kojih promjene nema. Sva ljepota i krjepost bila u njoj sabrana. Ona bijaše uzor miline i čistoće djevojačke, uzor dobrote materinje i uzor najčisće, naјsvetije ljubavi. Glas joj bijaše milozvučan, kô srebro zvonce; pogled nebeski. Riječ u jednu: uzor svega najljepšega i najuzvišenijega, što si samo pomislit može um ljudski.

Kad bi ju pitali, je li lijepa bila nebeska Gospoja, odgovorila bi. »Oh! lijepa, lijepa, ljepša od svega!«

U četvrtak 4. ožujka bijaše zadnji dan od onih 14, na koje je Bernardica prema želji Gospoje imala dolaziti k špilji. Kod špilje sabralo se u taj dan preko 20.000 duša. Kad je Bernardica došla, sve umukne. Gospoja dogje, i opet reče Bernardici, da piće vodu iz vrela i njom se opere; zatim da jede biljku, koja je ondje rasla; te da reče svećenicima, da se ovdje ima sagraditi crkva. — Mala ju umoli, neka joj kaže, tko je ona; no Gospoja joj ne htjede toga kazati, već ju samo milo pogleda i — iščezne.

Čudesna ozdravljenja nastavise se: slijepi progledaše, hromi prohodaše, gluhi čuše, a oni, koje liječnici proglašiše neizlječivo bolesnima, ozdravise peruci se ili pijuci ovu vodu.

Na blagdan Navještenja Bl. Dj. Marije, 25. ožujka očuti opet Bernardica nutarnji glas, koji ju obično zvao k špilji. Puna svete radosti pohiti onamo. I silan svijet bijaše se kod špilje sakupio. Bernardica poklekne i preobrazi se. Mala progovori po nalogu župnikovu: »Oh draga Gospojo! Budite tako dobra i recite mi, tko ste i kako se zovete?« Gospoju obasja veće svjetlo, no Ona ne odgovori ništa. Bernardica usudi se još jednoć upitati: »Draga Gospojo! zar mi ne

ćete reći, tko ste?« Gospoju obasja još veće svjetlo. Bernardica usudi se djetinskim pouzdanjem i po treći put zapitati Gospoju: »Draga Gospojo! molim Vas, recite mi Vaše ime — recite mi, tko ste« Gospoju obasja najveći nebeski sjaj; no jošte ne odgovori ništa.

Dijete zadubio se u razmatranje divne prikaze — a Ona kao da se zadubla u razmatranje i klanjanje Presvetoga Trojstva. Kad je Bernardica i četvrti put upitala Gospoju za ime, digne Gospoja oči k nebu — raširi ruke — i pusti, da joj se krunica pomakne po ruci. Zatim digne ruke — pusti ih k zemlji, i opet digne; lice joj bude nepomično, sjajnije i veličanstvenije nego ikad prije; oko gubilo se u nedohitnoj nasladi. Pogledom punim hvale, ljubavi i klanjanja, a uprtim u nebo, reče veliku riječ imena svoga:

„Ja sam Bezgrješno Začeće.“

U taj čas iščezne Gospoja; no prizor taj duboko se usadi Bernardici u srce.

* * *

Mala je jošte dvaput vidjela Gospoju; zadnji put 16. srpnja. U tom zadnjem vijjenju ohrabri i utješi nebeska Gospoja pobožno dijete svoje, koje poslije ode u samostan milosrdnih sestara. Tude je pod imenom sestre Marije Bernarde daleko od svijeta jedino za Boga živjela; a 16. travnja 1879. dogje opet nebeska Gospoja po ovu izabranu kćerku svoju, da ju odvede u obećani joj »drugi svijet«, da ju ondje »usreći«.

(Iz knjižice: „Majka Božja Lurdska“. Napisao Ign. Horat.)

Jeka iz Tirolske.

esi li kad viknuo u ravnici ravnoj?
Viči na sve četiri strane, ali odzivu
ni traga; viči, što te grlo nosi, ali
jeke ni zere. Nije tako, kada stojiš
usred brda, usred stijena, štono
strši put nebesa. Zavikni malo, eto
jeke; zovni, eto odziva. Ima krajeva,
gdje ti jeka prihvati glas i do dva,
do tri puta. Još više: ima mjesta usred stijena, gdje
odjeka pravo ni brojiti ne možeš: je li osam, je li
devet, je li dvanaest puta, što ti glas tvoj sa svih
strana odjekuje? Ne znaš, mislio bi, za svakom stijenom
sjedi po jedna vila tankoglasna, pa tek što nešto
podigneš glas, a one ti ga prihvate i opetuju slovku
za slovkom, čisto, jasno, kao za okladu — tko će brže,
tko razgovjetnije, tko li jače. Takva se divna jeka
nalazi osobito u kršnoj zemlji T i r o l s k o j . Ta u našoj
monarkiji nema ti zemlje brdovite, kô ona što je.

Nu opet je lanjske godine jeka tirolska bila jako
začudna, sasvijem neobična. Kada su ono slavili sto-
godisnjicu svoga dičnog saveza s Božanskim Srcem
Isusovim, to ti je njihovo oduševljenje odjekivalo
ne samo u njihovim nebotičnim brdima, nego i širom
cijele naše monarkije! To će s mjesta dokazati.

*

Bilo prvo lipnja lanjske godine. Sletjeli se
Tirolci jatomice sa svih strana u grad Bolzanu.
Tuj se prije sto godina sklopio savez sa Srcem Božanskim.
I evo gdje jedan odličan gospodin, zastupnik
u zemaljskom saboru i u gospodskoj kući, podigne
glas svoj i pun ushita izreče ove preznamenite riječi:

„Tirolska je do sada jedina zemlja u Europi, što
je po državnom zastupništvu svojem sklopila pravo-

moćan savez s Božanskim Srcem Isusovim. Ali je ova zemlja za to i na očevidan način iskusila moćnu zaštitu Božanskoga svog Saveznika. Dok su svi naoko narodi stenjali u jednom ropstvu, dok su obojeni bili i sputani u gvozdenim verigama: evo Tirolske, maljušne zemlje, gdje pod stijegom Srca Isusova neprijateljsku silu pobjedonosno suzbija. Ovaj izgled Tirolske, daj Bože! našao odziva posvuda i svakud. Nego poimence za našu monarkiju šta bi više odgovaralo potrebama ovih tužnih i teških vremena, nego kad bi si i sve ostale zemlje, što ih sjedinjuje svjetla kruna habsburška, tražile pomoći u Srcu Božanskom? Doista bi ih na to nukati morale grozne pogibelji, što im odasvuda prijete. Kad a bi se poput Tirolske i svi ostali kršćanski narodi naše monarkije stavili pod moćno okrilje Srca Božanskog, za cijelo bi se ispunila ona stara: *Austria erit in orbe ultima! Austria ostat će zadnja na svijetu; naša monarkija vijekom propasti ne će!*

Doreče. — Nije li mu bila proroška? Divna je to doista zamisao: sveukupna naša monarkija posvećena Srcu Isusovu! No i smjela je. Hoće li joj biti odziva? Hoće, brate, ako Bog da! Čuj samo jeke odasvuda; čuj odziva iz čitave naše monarkije.

*

Progje tek malo dana, a evo ti već male zemlje Vorarlberške, pa još i nadbiskupije Solnogradiske, gdje kleče pred oltarima i s ushitom upiru oči u sliku Srca Isusova. A čemu? Eno ti se posvećuju Srcu Božanskome: na blagdan Srca Isusova, na 14. lipnja, s njim vječiti sklopili savez!

Osvanu 19. srpnja. U čuvenom prošteništu Marije Celske, u (Štajerskoj), sakupilo se do 2.500 muževa, ponajviše iz carskoga Beča; no takogjer iz gornje i donje Austrije, iz Tirolske, Štajerske, Mo-

ravske, Madžarske i iz drugih krajeva naše monarkije. Sva se crkva gromko ori od tolikih muških grla. A šta se oni s tolikim oduševljenjem mole? Posvećuju se Srcu Božanskome! Čuveni otac Abel D. I. s propovijedaonice govori, a svi za njim odlučnim glasom opetuju: »Božanski Spasitelju, koji si u providnosti svojoj od vijeka našoj monarkiji namijenio zadaču, da Evropi očuva vjeru; Božansko Srce Isusovo, što si tijekom zadnjih vjekova u povijesti domovine naše tako čudesnim načinom očitovalo sve-mogućstvo, dobrotu i vjernost svoju; Božansko Srce Isusovo, evo nas gdje puni pouzdanja pred tobom na koljena padamo; i posvećujemo ti sebe same, obitelji svoje, stalež svoj; mi tebi posvećujemo milu našu domovinu i našu vladalačku kuću sada i za uvijek!« Tako se molili; tako se 25000 muževa posvetilo Božanskome Srcu Isusovu. A nijesu se razišli domu svome da ne bi prije odluku odlučili tvrdu. Odlučili, da će svaki u svojem djelokrugu po mogućnosti nastojati, ne bi li i on kako pospješio žugeni čas, gdje cijelom Austrijom zavlada Srce Božansko.

Je li im trud bio bez uspjeha? — Ne bi dugo, a jedan od njih dovede čak dvije nadvojvodiske obitelji pred žrtvenik u dvorskoj kapelici. Šta tuj rade carske Visosti onako pobožno? šta tuj mole onako ozbiljno i sabrano? Posvećuju sebe i obitelji svoje Božanskome Srcu Isusovu, budućemu, ako Bog da, Savezniku i Zaštitniku Austrije!

*

Zarudi zora prvoga rujna 1896. nad četvrtim sastankom austrijskih katolika. Na hiljade ih se sabralo u Solnogradu. Osam je sati prije podne. Baci pogled u velebnu stolnu crkvu. Pred velikim žrtvenikom gle rijetke gospode: kardinala-nadbiskupa i četiri biskupa; uz njih predsjednici

katoličkog sastanka, pa i poglavica zemlje i gradski načelnik; za tim još mnogo zastupnika sveučilišnih gjačkih društava u svečanom gjačkom odijelu, i drugi mnogi zastupnici gragjanskih zadruga sa zastavama. A ostala crkva, kako je velika i široka, sva puna puncata članova katoličkog sastanka. Uz Poljaka vidiš Čeha, uz Čeha Slovenca, uz Slovenca Nijemca, uz Nijemca Dalmatinca: svi kô braća: ista ih majka, katolička Crkva, rodila. Mora da je osobito svečan čas; jer gle, svi su na koljena pali; svi su nekako ganuti. Je li zar podizanje ili blagoslov s Presvetim? Nije; nego što tuj radi katolički sastanak? Posvećuje se Božansko m e Sr cu Isusovu! Znade i zašto? Ta pravo ih spomenuo propovjednik: »Puno je neprijatelja, što nam se opiru: a to su neprijatelji s l o g e.« No u Srcu Isusovu svi će narodi naše monarkije biti jedno srce, jedna duša. Čuj samo gdje se zastupnici spomenutih naroda toplo mole: »Božanski Spasitelju, daj udahni nas čuvstvima tvoga Presvetoga Srca, eda bismo po twojоj velesvećeničkoj molitvi svi jedno bili, kao što ste jedno ti i Otac tvoj.« Ova plemenita želja katoličkog sastanka da li će se kada ispuniti?

Koncem istoga mjeseca, dne 29. rujna, u Triventu, (u južnoj Tirolskoj), gle sastanka neobična, dosad nevigjena. To jo prvi međunarodni sastanak proti slobodnoj zidariji. I Hrvati tuj dično bili zastupani. Prije no će se sastanak zaključiti, evo im prijedloga od odjela austrijskih katolika. Predložili, da bi se odsada sva poduzeća proti slobodnoj zidariji stavila pod zaštitu Presvetoga Srca Isusova, i da bi se s toga sve zastave njihove resile slikom Božanskoga Srca. Tek što oni to razumješe, a cijeli sastanak, i te kako radosno, primi prijedlog te ga jednodušno potvrdi.

Na istom sastanku blagoslovila se i zastava

Presvetoga Srca, što su je dobili austrijski katolici. Od koga li? — od člana slavne plemićke obitelji hrvatske! (Više o tom, ako Bog da, drugi put!)

No je li ova zastava, plemenitom hrvatskom rukom darovana, jedini dokaz, da je tirolsko slavlje odjekivalo i u srcima slavenske nam braće? — Nije nipošto! Čuje samo!

Hajmo samo najprije susjednoj braći Slovencima. Kod njih u bijelom Mariboru držao se lani (1896.) drugi crkveni sabor lavantske biskupije. Drugoga se listopada imao svečano zaključiti. I evo revnoga kneza-biskupa, preuzvišenoga gosp. dra. Mihaela Napotnika i 70 svećenika njegovih, gdje svi jednodušno u crkvi kleče, te ganuta srca i suznih očiju posvećuju preslatkomu Srcu Isusovu čitavu biskupiju i čitavo njezino svećenstvo i čitavo njezino stado. Pravo im je dakle u oprosnom slovu biskup kazati mogao: »Tijelom se sada istina odalečujemo i brat s bratom rastavljamo; no dušom i srcem ostat ćemo vijekom sjedinjeni u Presvetom Srcu Isusovu!«

Nu teško, da je igdje tirolska jeka znamenitijeg odjeka našla, nego u českem Glasniku Božanskoga Srca. On spomenu, da će do godine premilostivi naš vladar, ako ga Bog dotle poživi, slaviti pedesetgodišnjicu svoga vladanja (1848—1898). Svuda se po monarkiji već odavnna snuje, kako bi se tom rijetkom prilikom svoju odanost i vjernost prema oblubljenom vladaru što ljepše na javu iznijelo. A sad čuje prijedlog »Glasnika českog«. On predlaže, da bi se one godine sva zemљa Moravska, ili još bolje svi, ama svi kršćanski narodi Austrije poklonili najprije Božanskome Srcu Kralja svih kraljeva, a tek onda njegovu Veličanstvu, caru i kralju našemu. Ljepše zgode za posvetu cjelokupne mo-

narkije Božanskome Srcu doista ne bi se lako naći moglo. Ne će se braći Česima odazvati takogjer sva austrijska braća slavenska?

Na koncu ne valja nam zaboraviti niti na susjedne Madžare. I oni se lanjske godine sjetili Srca Isusova. Kada su u Budimpešti 17. kolovoza svečano u crkvi otvarali sastanak za sve katoličke zadruge u Madžarskoj, kardinal-primas Vaszary u ime cijelog naroda veoma krásnom molitvom posvetio tisućljetnu domovinu svoju Božanskomu Srcu. Od njega se on pun pouzdanja nada onomu blagotvornom miru, čiju je potrebu plemenitiji dio naroda njegova lanjske godine življe no ikada osjećao.

Ali smo već dosta obredali zemljama naše monarhije, te se uvjeriti mogosmo, da su lanjske svečanosti tirolske odista našle odjeka svom prostranom monarhijom našom. Tko zna, nije li ona kršna zemљa Bogom doista pozvana, da svojim primjerom prednjači posveti sveukupne austro-ugarske monarkije? Ne bi to prvi put bilo, što se je premudri Bog poslužio malenim, da izvede velike naume Providnosti svoje. U to ime, tirolska jecko, odjekuj dalje, i dalje; odjekuj sve to jače i jače; dokle god od tebe ne odjekuje svaki grad i svako selo i svaki kraj i svaki dol, i svako brdo i svaki otok, i svako srce, riječju: dokle god ne odjekuje sveukupna naša domovina — cijela naša monarkija!

Dvije slike Presvetoga Sreća Isusova.

(Od bl. Margarete Alacoque).

Ovo je snimak prve slike Presvetoga Srca Isusova, što ju napisala u Paray-u jedna novakinja blažene Margarete Alacoque, a po naputku njezinu. Sličica je napisana perom i tintom na papiru (u četvrtini) 15 cm. dugom, a 14 cm. širokom. Znamenita je za povijest pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu s toga, što je bila na imendan bl. Margarete, 20. srpnja 1685. u Paray-u, na oltaru novicijata, javno izložena, te se pred tom slikom držala prva općenita pobožnost u slavu Božanskoga Srca Isusova. Bl. Margareta čuvala je tu sliku kod sebe 5 godina, za kojih je jošte živjela, pokle je bila već uvedena pobožnost k Presvetom Srcu,

Zna se, da je i otprije bilo slikâ Božanskoga Srca Isusova; pa zato nije u ovoj sličici ništa osobito, van što je u širokoj rani upisana riječ: Charitas (Ljubav). To je znamenito; jer je time jasno ozna-

cen predmet pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu onako, kako ga pojima sv. Crkva: *Ijubav* naime Isusova pod prilikom tjelesnoga Srca. Tude se lijepo ističe *Ijubav* Kristova, koji no reče blaženoj Margareti: »*Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude.*«

Izvorna sličica (original) i sada se još čuva, (kanoti relikvija), u Turinu (Italija) u samostanu Reda od Pohoda Bl. Dj. Marije.

Drug a ova slika sasvim je vjerno preslikana a jedne slike, što ju blažena Margareta zajedno sa Posvetom k Presv. Srcu Isusovu 15. rujna 1686. poslala u Moulins (Francuska). Iz Moulins-a dogje poslije ta slika u Nevers (Francuska). Tude u samostanu Reda od Pohoda Blaž. Djev. Marije ujedno s »Posvetom Presvetome Srcu«, pisanom od same bl. Margarete, brižno je čuvaju kanoti dragocjenu relikviju.

I ova je slika vrijedna, da ju štujemo već s toga,

što ona potjeće od Učenice Presvetoga Srca; ali ona to zaslužuje i za to, što se blaženoj Margareti u velike svidio način, na koji je prikazano Božansko Srce. Toga radi i sama bl. Margareta slične bi sličice dječila novakinjama svojim, pa i drugim štovateljima Presvetoga Srca.

Oko Presvetoga Srca imaju dva vijenca; u njih su uvijena srca ljudska. U vijencu nutrašnjem, koji je bez trnja, ima 15 srdaca, dok je u spoljašnjem vijencu od trnja tek 8 srdaca svijeno. To znači, po lijepom tumačenju Margaretinom, da je manje kršćanâ, koji nose križ svoj za Isusom, nego li onih, koji su radi, da ih Gospodin tješi.

Posveta Presvetome Srcu Isusovu.

(Od bl. Margarete.)

Ja N. N. darujem i posvećujem Presvetome Srcu Gospodina našega Isusa Krista osobu svoju i život svoj, djela, muke i trpljenja svoja, da odsele jedino njega štujem, ljubim i slavim. Ovo je čvrsta volja moja, da budem sav njegov, i sve da činim za ljubav njegovu, održući se svim srcem svega, što god bi moglo njemu mrsko biti. Ja te dakle, Presveto Srce, odabirem za jedini predmet ljubavi svojoj, za zaštitnika života i sigurnost spasu svome, za pomoć slabosti i nestalnosti svojoj, za naknadnika svih pogrešaka života i za sigurno utočište u čas smrti svoje. Budi dakle ti, o predobro Srce, opravdanje moje pred Bogom Ocem svojim, te odvrati od mene kaznu pravđe srdžbe njegove. O Srce, ljubavi puno, ja sve pouzdanje svoje stavljam u tebe, jer se svašta bojam od zloče i slabosti svoje, a svemu se učam od dobrote twoje. Uništi dakle u meni sve, što bi ti moglo biti mrsko, ili bi se tebi moglo usprotiviti. O utisni mi u srce čistu ljubav twoju tako duboko, te nikad ne zaboravim na tebe, niti se odijelim od tebe.

Ja te zaklinjem neizmjernom dobrotom tvojom, upiši
u se ime moje; jer ja hoću da sva sreća i sva slava
moja bude — živjeti i umrijeti kanoti rob tvoj. Amen.

Blagodati Presv. Sreća Isusova.

Iz Primorja. B. pišu nam ovo. Moju 6godišnju kćerku bila spopala nemila skrлатina. Ja sam s toga bila sasvim prestrašena, da mi kćerka ozdraviti ne će. Potužim se lječniku; on mi kaže, da je to ružna bolest. Najednom dogje bolesnoj kćerci još i strašna oteklinja. Ja sam bila već u zdvojnosti, ne znajući što da uradim; ipak odlučim moliti Devetnicu na čast Presv. Srca Isusova, i obećala sam, ako mi pomogne, da ču objelodaniju u Glasniku. Ja svrših Devetnicu, i evo — Božansko Srce me uslišalo. U to ime kličem radosna; hiljadu i hiljadu puta neka bude čast i velika hvala milostivom Srcu Isusovu!

L. D.

Iz istoga mjesta pišu nam jošte i ovo. Bog mi darovao troje djece: dvoje muško, a jedno žensko. Odjednoć prije Uskrsa oboli mi sve troje, i to od grde skrlatine. Kroz devet dana bolest se jako pogoršala, te ja pozovem lječnika. On mi reče, da mi oboje muško ne će ozdraviti. I doista drugi dan umre mi sinčić od 6 godina, a kćerki od 3 godine ide na bolje; za sina pak od 10 godina moglo se reci: na, sad će izdahnuti. Priprave mu opravu za smrt. U toj velikoj nevolji utečem se Devetnicom Presv. Srcu Isusovu; i gledaču! Svršim Devetnicu, a bolest poče sve po malo na bolje, i evo sad ide

sasvim zdrav u školu. Zato kličem i duboko se zahvaljujem Božanskom Srcu Isusovu!

E. E. B.

Gradište. (Slavonija). Na velikoj i javnoj milosti, što ju primih od Božanskog Srca, izričeć svoju najsmjerniju zahvalu. Jednu pak pomoć, što mi ju Presv. Srce Isusovo pruži, ističem ovdje javno. U velikoj nuždi obratim se Devetnicom k Presv. Srcu i u njega dobijem obilatu pomoć. Dva puta bio sam u velikoj žalosti radi bolesnog mrijeteta. Činilo se, da mu se primiče zadnji čas. Nu Presv. Srce ga spasi. Zato zahvalan kličem: sto hiljada puta hvala i slava Božanskomu Srcu! Š. V.

Garešnica. U svojoj bijedi i nevolji utekoh se Devetnicom Presvetom Srcu Isusovu, da mi pomogne u jednoj stvari. K tomu obecala Presvetom Srcu, da će mu na podijeljenoj milosti pismeno u Glasniku zahvaliti. Presveto i premilostivo Srce se smilova mojoj nedostojnoj Njegova Srca molbi.

Nek hvaljeno i slavno
U svaki bude čas;
To divno sveto Srce,
U kom je jedin Spas.

J. K.

Karlovac. Smjerno zahvaljujem Presvetomu Srcu Isusovu, što je moju molitvu milostivo uslišalo. M. B.

Krapina. Božansko Srce, sv. Josip i sv. Antun sačuvali su jednu osobu od znatnog gubitka (300) for.). Zato im budi čast i hvala!

Namjena molitava i dobrih djela u veljači.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Proglašenje „Blaženim“ Klaudija de la Colombière.

 Vim članovima Apoštolskva molitve treba da je puno do toga stalo, da se ovaj apoštol, Presvetoga Srca Isusova proglaši »Blaženim«. Časni sluga Božji Klaudij de la Colombière bio je oruđje, kojim se Bog poslužio, da bi svijetu očitovao čudesna ljubavi, što ih je sám Gospodin otkrio blaženoj Margareti Alacoque.

Prijašnji vogje duhovni blažene Margarete ne bijahu dovoljno upoznali tajnih putova, kojima je Gospodin službenicu svoju vodio; s toga joj Isus posla Klaudija de la Colombière, koga on nazva slugom vjernim i pravim prijateljem svojim, neka bi on blaženu Margaretu tješio, mirio i vodio.

Po tom će mu Gospodin naređiti, da uznastoji, kako će svijet upoznati ovu novu pobožnost, i kako će predanju iznesti vrijednotu i korist njezinu. Pokoran ovome nalogu s neba Klaudij sve je, što je samo mogao, uradio, da se uvede ta pobožnost, osobito u Paray-le-Monialu, u Londonu i Lionu. Kroz sedam godina ponizna Margareta ne bi ništa kazivala o izvanrednim objavama dobivenim s neba; za to je Isus naredio Klaudiju, da širi pobožnost k Presvetom Srcu, i da ju utvrdi dubokom znanošću i vanrednom svetošću svojom.

Moglo bi se činiti, da je ovaj vjerni sluga i pravi prijatelj Božanskoga Spasitelja, davno već proglašen za Sveca od samoga Gospodina našega. A mi se nadamo, da će i Namjesnik Kristov na zemlji s nepogrješive Stolice pred cijelim kršćanskim svijetom doskora na novo izreci nad časnim slugom Božnjim Klaudijem onu istu pohvalu, kojoj jednake nema pod nebom.

Klaudij de la Colombière već je više izvanrednih milosti od Boga isprosio onima, koji su ga zaufano u pomoć zazvali. Podvostručimo zato molitve svoje, da bi Presvetu Srce proslavilo slugu svoga i očeviđnim i nedvojbenim čudesima.

Kada je 25. ožujka 1895. bio pročitan dekret sv. Stolice, kojim se Bernardin Realino uvrstio u Blažene, sv. Otar papa dodao je ove znамените riječi: »Sada preostaje još Klaudij de la Colombière, da i njega u Blažene uvrstimo. On je nama veoma drag. Njegov „proces kanonički“ lijepo je već napredovao, te je gotovo sigurno, da će se Klaudij uvrstiti među Blažene. Mi taj posao toplo preporećemo pomoći brizi kardinala, koji je na čelu svetome Zboru za Obrede.«

Tu nedavno podastrlo je vrhovno Upraviteljstvo Apoštolske moštve Svetom Ocu popis »općih nakana« za god. 1897. Leon XIII. odmah ugleda i ovu nakenu, koja se tiče Klaudija; pa onda radostan povika: »O, to je moj prijatelj! Još od djetinstva mog ja sam njega jednakо ljubio, jer je on bio u uskoj svezbi s blaženom Margaretom Alacoque i sa Presvetim Srcem. O, ja od srca želim, da se on proglaši Blaženim.«

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 3   Ožujak 1897.   God. VI.

Izlaži svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštovat kaže, 36 novč.

Nova Pravila za Apoštolstvo Molitve.

z Tuluze (u Francuskoj) razaslao je upravitelj Apostolstva molitve na razna uredništva Glasnika Presvetoga Srca Isusova *tekst novih pravila* Apostolstva molitve, izdanih od svete Stolice II. srpnja 1896. Prije tri godine velikim se slavlјem proslavila *pedeset-godišnjica* Apostolstva molitve. Tada je Presveto Srce Isusovo bez sumnje milostivo pogledalo s neba na bezbroj dobrih djela, koja se onom zgodom po cijelome kršćanskom svijetu učinila. Tadanje prilike nijesu dale, da se već onda obje-

Iodani Dekret svete Stolice, kojim se *nova pravila za Apoštolstvo molitve* odreguju. No sada mi smo uvjereni, da će naši čitatelji veselim a i zahvalnim srcem primiti ta pravila, koja potječu od najviše crkvene oblasti; pravila, koja odlučno i jasno kažu prirodu, ustav i ustroj ovoga bogoljubnoga društva, što je sada već po cijelom svijetu razgranjeno, te ima 23,000.000 članova. Od ovoga ogromnoga broja prima ih *naknadnu sv. pričest* svaki dan preko 100.000 a svake godine 40,000.000.

Pravila bogoljubnoga društva: Apoštolstvo molitve.*)

I. Apoštolstvo molitve je bogoljubno društvo, koje apoštolsko zvanje, naime slavu Božju i spas dušu, promiče *molitvom* i nutarnjom i usmenom; a mimo to još i drugima bogoljubnim djelima, u koliko ova mogu u Boga milosti isprositi te Presvetu Srce Isusovo sklonuti, da bi se postigla gore rečena svrha.

Zato ako na prvi pogled Apoštolstvo molitve i ima koješta zajedničko s drugima bogoljubnim društvima, kanoti n. pr. s bratovštinom Presvetoga Srca Isusova i s društvom Žive Krunice: opet se od njih sviju razlikuje i po svrsi, koja je i te kako općenita; i po osobnim sredstvima, kojima se Apoštolstvo molitve služi.

II. Prema raznim djelima, što ih Apoštolstvo molitve obavlja, tri su u njega stepena; uslijed toga i tri su vrste članova njegovih. U prvu vrstu (koja je bitna i svim članovima zajednička) idu oni, koji odregjenom molitvom *danomice prikazuju Bogu sve molitve*, djela i trpljenja svoja zajedno s Presvetim Srcem Isusovim; a na sve one nakane, za koje se Gospodin naš neprestano moli i žrtvuje.

*) Izdala ih sveta Stolica 11. srpnja 1896.

S toga je ljubav i pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu osobina svih članova Apoštolstva molitve; jer ta pobožnost, prem nje svrha Apoštolstvu molitve, opet mu je sredstvo najmožnije i baš osebujno, da bi svi članovi potaknuti primjerom Presvetoga Srca Isusova ne samo na molitvu većma se pobudili, nego da bi i sama molitva, udružena s istim Presvetim Srcem, postala snažnijom, te bi se postigao željeni cilj, naime veća slava Božja.

Apoštolstvo molitve je dakle društvo posve različno od prabratovštine Presvetoga Srca Isusova. Toga radi društva, crkve i svi, koji su se upisali u ovo bogoljubno Djelo, nemaju se u buduće nipošto smatrati kano da su upisani i u prabratovštinu Presvetoga Srca Isusova, koja je podignuta u Rimu u crkvi Svetе Marije od Mira; van ako su u istu prabratovštinu od njezinog upravitelja valjano primljeni.

III. U drugu vrstu pripadaju članovi, koji osim onoga, što je vlastito prvoj vrsti, — t. j. osim svagdanje molitve Presvetom Srcu za umnoženje slave Božje — još se mole i Blaženoj Djevici za premožnu pomoć njezinu u ovome bogoljubnom djelu spasenja duša. Ovi naime mole dnevice jedan Oče naš i deset Zdravih Marija na nakanu od svetoga Oca blagoslovenu i početkom svakoga mjeseca njima saopćenu. Pa opet nijesu oni za to i članovi bogoljubnoga djela »Žive Krunice« niti ih vežu zakoni Žive Krunice, koji propisuju, da moleći se Bogu treba ujedno i razmišljati otajstvo, što je koga upravo zapalo, i da se podiјele u skupine po 15 članova.

IV. U treću se vrstu broje članovi, koji obavljaju djela barem prvoga stepena; a osim toga jošte nastoje ukloniti zapreke, koje ne daju da nam budu uspješne molitve, što ih šaljemo Bogu za spasenje duša. U tu svrhu svakoga mjeseca ili tjedna po propisima Breve-a od 10. veljače 1882. primaju oni na-

k nadnu svetu pričest. Njome gledaju da u jednu ruku ublaže Presveto Srce Isusovo, što ga grijesi ljudski na srdžbu potiču; a u drugu ruku radi su ga sklona učiniti molitvama našim. Zato svi, koji koji pripadaju ovoj trećoj vrsti te primaju spomenutu svetu pričest po pravilima bogoljubnoga Djela »Naknadne svete Pričesti«, članovi su ove zadruge, te dobivaju opuste njezine.

V. Premda je na isti način i bogoljubna zadruga, nazvana »Sveta Ura« posve različita od »bogoljubne zadruge Apoštolskva molitve«; ipak svi članovi Apoštolskva molitve čineći bogoljubnu vježbu »Svete Ure«, da bi Presveto Srce Isusovo grijesima ljudskim uvregijeno ublažili i sklonim ga učinili molitvama našim: dionici mogu postati svih duhovnih milosti, koje su Otpisom Pija IX, od 13. svibnja 1875. i Breve-om Leona XIII, od 30. ožujka 1886. podijeljene onima, što čine tu bogoljubnu vježbu.

No druga bogoljubna djela nadodati Apoštolskstu molitve nikomu nije slobodno; tek biskupima ostaju neokrnjene povlastice, što ih svaki ima za svoju biskupiju.

VI. Vjernici, članovi ovoga bogoljubnoga društva, koji su osobito odani bogoljubnosti, te revnuju za spas duša, radi čega se i zovu Revnitelji i Revniteljice: neka uznastoje, koliko iole mogu, dnevne promicati slavu Božju, spas duša i štovanje Presvetoga Srca Isusova; no sve to — po pravilima Apoštolskva molitve. Za to će se oni u odregjeno vrijeme sastajati, da naredi sve, što im se u tu svrhu pričini shodnjim.

VII. Sijelo ili središte Društvu jest Tuluza. A vrhovni Upravitelj njegov je sâm vrhovni poglavac Družbe Isusove. Ovaj si može izabrati i imenovati zamjenika, koji će stanovati u Tuluzi*).

*) Počevši od 30. listopada 1896. zamjenik je vrhovnomu upravitelju Apoštolskva molitve; veleč. o. August Drive D. I. — On stoji u Tuluzi (Francuska).

III. Osim vrhovnoga Upravitelja imaju i upraviteљi biskupijski i upravitelji pojedinih društava. Upravitelje biskupijske, koje odreguju biskupi za svoje biskupije, imenuje ili vrhovni poglaviar Družbe Isusove, ili njegov ovlašteni zamjenik u Tuluzi. Upravitelje pak o pojedinih društava imenuje biskupijski upravitelj uz privolu biskupovu. Kako biskupijski upravitelji tako i upravitelji pojedinih društava ovisni su o biskupu svome i glede svega onoga, što se tiče gore pomenutih djela; izuzevši ono, što spada na Pravila odobrena od svete Stolice.*)

IX. Kad se primaju novi članovi, dosta je da upravitelji pojedinih društava njihovo ime upišu u imenik onih crkava ili bogoljubnih mjesta, gdje je podignuto Apoštolstvo molitve; a po tom da im daju prijammnice. Nije od potrebe, da se imenik šalje glavnom središtu.

X. Oprosti i druge milosti, koje su sveti Oci pape pomenutim djelima Apoštolstva podijelili ili ih umnožali, neka i nadalje ostanu u krjeposti svojoj.

* Goje u hrvatskim zemljama jošte nema biskupijskoga upravitelja Apoštolstva molitve, za „diplomu aggregatiou“ valja se obratiti ili na veleč. o. Mihovila Gattina D. I. u Kraljevcu (Hrvatsko Primorje), ili na veleč. o. Augusta Drive-a D. I. u Tuluzi (Francuska).

Naviještenje Bl. Dj. Marije

(25. ožujka)

Promisi prvo, da Arkanggeo Gabriel poslan od Presv. Trojstva, kano poklisař k Mariji Djevici, došavši u prilici prelijepoga mladića u njezinu malenu i siromašnu kućiću pozdravi ju govoreći: *Zdravo, milostipuna, Gospodin s tobom!* Promišljajući pozdravljenje ovo spomenimo se nauka Hugona kardinala, koji veli: Ako

hoćeš k Djevici unići i nju pozdraviti,
valja da Angjeo budeš.

Kano da bi rekao: koji hoće dostoјno prečistu
Djevicu pozdravljati, ima biti i on čist; valja da ima
čistu dušu, čist jezik, čista usta; zaštobo iz usta ne-
čistih nije joj molitva ugodna, Reče Angjeo; *Zdravo,*
milosti puna, Gospodin s tobom! Ovo je osobita nje-
zina hvala, da je *milosti Božje puna*, i zato je *Go-
spodin* s njome. Ovo je njezino najveće dobro.

Zaradi toga, kada Djevica slišavši smutila se jest
u govorenju Angjela, i mišlaše, kakovo biše ovo
pozdravljenje, reče Angjeo njoj: *Ne boj se Marijo!*
jer si našla milost u Boga. Posvećujuća milost Božja,
koja dušu čisti od grijeha, jest vrhunaravni dar Božji,
i neprocijenjeno blago, kojega jedan dio više je vri-
jedan, nego li kraljestvo svega svijeta; zaštobo
ključ od raja nebeskoga, i ona prina odjeća, bez
koje nitko ne more unici u kraljestvo i veselje ne-
besko. Ona je obilježje, od koga uzima duša ljepotu
neizrečenu i postaje baštinica i dionica kraljestva
nebeskoga. Ako li nju čovjek ima, srećan je i moguć
premda bi najsironašniji bio, zaštobo mu je *priprav-
ljeno kraljestvo nebesko*; ništa ne želi, ništa se ne
boji, zaštobo istoga Boga ima: on je s njime kanoti
s prijateljem i sinom svojim. Zato govori sv. Ber-
nard: *Sama je milost, koja nas spasene
čini. Sto želimo braćo? Išćimo milost,
i po Mariji išćimo.*

Promisli drugo. Kada Angjeo reče Djevici:
*Duh Sveti doći će na tebe, i sila Višnjega osjenit će
te; zato će se i ono sveto, što ćeš ti rodili, nazvati
Sin Božji;* — odgovori Marija: *Evo službenice Go-
spodnje, neka mi bude po rijeći twojeg.* Onda odmah
na ovih riječi izrječenje »Riječ« put učinjena bi, t. j.
Sin Božji snigje u utrobu Djevice, i po Duhu Sve-
tomu bi začet uzevši tijelo čovječansko od prečiste

krví Djevičanske, i dušu od Boga stvorenú; i zato je praví i istiniti Sin Blažene Djevice Marije, a Blažena Marija jest prava mati Isusova.

Raduj se Djevici na toliko dostojanstvo uzvišenoj; zaštobo, kako veli sv. Bonaventura, veći svijet može učiniti Bog; ali veće matere, nego je Mati Božja, učiniti ne može. Raduj se i tebi, zaštobo kada postade Mati Isukrstova, postade takogjer i mati naša. O srećne nas! budući da je Majka Božja, sve može što hoće; budući da je majka naša, sve želi i hoće, što je korisno nama.

Promisli treće. Uzevši Sin Božji narav našu postade brat naš. Imamo dakle nastojati, da se u nama prilikuje i život Marije i život Isukrsta; da, koji vidi držanje naše, udiji poznade, tko je brat naš, koja je majka naša, i može o nama istinito reći, što sveti Otac papa Urban VI. o svetoj Katarini, kćeri svete Brigitte reče: »Kćerce! ti si doista sasnula mlijeko majke tvoje«. Marija je majka naša. O čudo! Na mnoge između nas mnoge ovoga svijeta gospoje ne bi htjele ni pogledati, a kamo li nas za sinove uzeti. Prečestito sinovstvo ovo i bratinstvo promišljajući sv. Ambrožij vapije. Nu predragi! radujmo se svikolici sada; radujući se recimo: Blagosloven brat, po komu je Marija majka naša; blagoslovena Majka, po kojoj je Isukrst brat naš. Isukrst dakle Spasitelj i sudac svijeta, jest brat naš. O nas srećne! kojih spašenje stoji na volji tako dobrog bratca i tako dobrostive majke naše. Predobrostiva Majka molit će Sina za sinove, da nam otpusti, što sagriješimo; da odvrne pedepsu, koju zaslужisemo; da udijeli, što prosimo. Uslišat će Sin Majku za braku proseću. Zato se utecimo k Majci s Bernardom svetim uzdišući: O Majko Božja i čovječjal Majko Suca i krivca! budući Majko obo-

dvojega nije pristojno, da neslogu i ne-prijateljstvo među sinovima trpiš. O Majko! pomire me s njime, i ujedini; učini dostoјna, da me on poznade za brata, a ti za sina tvoga.

*

Djela krjeposti. Pričešćajući se danas spomeni se Upućenja Isukrstova; da onoga istoga primaš, koga Djevica zače u prečistoj utrobi svojoj. Na uspomenu njezina poniženstva prikaži se priklonitim srcem njezinu Sinu za slugu, i njoj za sina, često uzdišući s Davidom: *O Gospodine! ja sluga tvoj i sia službenice tvoje*. I pred njezinom prilikom klečeći poljubi njezine presvete noge.

U jutro, u podne i u večer, kada se znak zvonom daje, običajno »Pozdravljenje« bogoljubno govori.

Kolikogod puta danas mimo njezine slike progješ, reci bogoljubno i ponizno: *Zdravo Marijo!* — Blaženi Eustakij, Reda Cistercitskoga, koliko bi god puta mimo Gospina oltara prošao, toliko bi puta nju pozdravio: *Zdravo Marijo!* govoreći. I zato ove dvije riječi poslije smrti njegove vijjene bijahu zlatnim slovima na jeziku njegovu napisane.

Slijediti možeš svetu Gertrudu, koja preko osmine, t. j. današnji dan i u sedam slijedećih, svaki dan govoraše po 35 »Zdravih Marija« t. j. svega 280, na poštenje toliko dana, koliko je Isukrst u utrobi Bl. Dj. Marije prehivao.

Margareta, kraljica Španjolska, imadijaše običaj na današnji blagdan po 9 misa slušati, i toliko siroticama služiti rukama svojim — na poštenje i uspomenu 9 mjeseci, kojih Djevica *blagosloveni plod utrobe* svoje, Isusa, nosaše. Budući da ti se to odviše čini i mogućstvo tvoje nathodi, govori barem devet »Zdravih Marija« na rečenu odluku; ili, što činjaše sveta Marija Mandaljena Pazjska, 9 puta poljubi

zemlju, svaki put poniznim srcem govoreći: *I Riječ tijelom postala jest.*

Nekođi govore i Oče naš i Zdravu Mariju na poštenje Arkangjela Gabriela, za isprositi sinovsku prema Majci Božjoj ljubav i njezinu pomoć.

Ako li se nahodi kapelica »Lauretanska« u takvome mjestu, nju pohodi i litanije Lauretanske govori; budući da je u kući, koja se sada »Lauretanska« zove, učinjeno ovo *Otaštvo od Navještenja.*

(*Kanižlić.*)

—>—<—

Klaudij de la Colombière.

Početak redovničkoga života.

Kdabratvši Isus Klaudijs, da bude uz bl. Margaretu apoštol pobožnosti k Božanskому Srcu, ne htjede ga ostaviti u svijetu, gdje nije lako Bogu služiti i dušu spasti. Kao Samuela, tako i njega pozva Gospodin, te mu pokaza za utočište: Družbu Isusovu. Tude ga odredio za veliku svetost i namijenio mu zadaću izvanrednu. Klaudij posluša taj glas, ali ne bez nutarnje borbe. Srce njegovo bilo je odviše nježno, te nije moglo hladno i bez sučuti ostaviti roditelje; nu bilo je i odviše plemenito, a da uskrati dužnu poslušnost Bogu, koji ga je zvao u stališ svet i savršen. »Očutjeh«, piše on u jednom listu, »da mi se srce jako opire načinu života, koji sam izabrao stupivši u red . . . ; ali odluka, koju čovjek učini, da Bogu omili, ne da se nikad izvršiti bez žrtve i prijegora.«

Klaudiju bilo 18 godina, kad u Avignon-u stup u Družbu Isusovu. »Sa sobom ponese on,« veli izdavatelj Klaudijevih propovijedi, »izvrsne sposobnosti za vršenje dužnosti stališa svoga: dosta krepko zdrav-

lje, živahan, razvijen duh; zdrav, tanak i oštar sud; srce puno plemenitih nagnuća i darova. To plodno tlo obragjivalo se najvećom pomnjom i donijelo tako obilati plod, da obilatijeg nijesu mogli poglavari ni poželjeti.«

Do malo se uvježba Klaudij u zataji sama sebe i u poslušnosti; a time si pribavi oružje, kojim će svladati svakog neprijatelja duševnog. Ovaj se nije

Klaudij de la Colombière

mogao sakriti oštrome oku njegovu. Franjo Žaver, prije nego se Bogu posve obratio, tražio je slavu na sveučilištu Pariskom, a Ignacij Lojola u oružju i boju junačkom; naš Klaudij nagje u srcu si sklonost, da si naukom i vanjštinom svojom steće slavu i priznanje. Taj neprijatelj svaki bi ga dan napadao. Klaubij istina uvigjao bi za molitve taštinu slave svjetske; no opet, kad bi ga ta napast zaokupila, bio bi u

takvoj tam, te bi se teškom mukom iz nje mogao iskopati. Pomoću Božjom dozrije napokon u njemu odluka, da tu sklonost svakako na pravi put dovede; i nije mirovao, dok je nije posve obuzdao. — Kako je bio odlično uzgojen, nije mogao iz početka podnosići naravnih pogrešaka u općenju s drugima; ali do mala se i u tom sylada. Isto tako volio je Klaudij knjige pisane lijepim slogom. Da i tu nedužnu sklonost uredi, zadovoljio bi se s onim knjigama, koje bi mu poglavari preporučili. — S kolikom je revnošću sproveo prve dvije godine redovničkog života, to nam nehotice očitova pitajući se: »Odakle to, te nijesam više onaj, koji sam bio kao novak?« U istinu on nije bio više onaj, već puno savršeniji; ali kako je bio čedan, mislio je, da je kašnje u krijeosti pošao natrag.

Poslije novaštva nastavi Klaudij nauke, koje bi jaše prekinuo; no ne zato da bude odlikovan, već da proslavi Boga te spasi i sebe i iskrnjega svoga. Pošto je vanrednim uspjehom svršio govorništvo i mudroslavlje, te nješto vremena djelovao kao učitelj u Lyonu, poslaše ga glavari da uči bogosloviju, i da dovrši devet-godišnje nauke. God. 1669. bio zapregjen u svećenika. Po tom se vrati u Lyon; tude ga namjestiše za učitelja govorništva u velikom zavodu sv. Trojstva, koji je tada u potpunom cvatu bio i do 2000 učenika brojio. Zadaći svojoj bijaše Klaudij posve dorastao. »Najviše se odlikovao dubokim svojim mišljenjem. Svaku bi stvar shvatio oštromno i točno, kako je samome njemu dano bilo. Predmeti činjahu se kao usavršeni likom i oblikom, koji u duhu njegovu primiše. U ozbilnjom i dubokom istraživanju, u pjesništvu i govorništvu bio je vrstan; čega se je god primio, dobilo je biljeg najboljeg ukusa. Činilo se da ne može ništa napisati, a da svojih misli ne zaodjene u ruho govorničko, i da mu ne poda onog oblika, što ga samo onaj daje, koji mislima

Felix Jura, Thronmalige Wirkung

svojim vlastima. Njegovi prigodni govor i lijepim i čistim jezikom latinskim pisani, pribaviše mu opće priznanje. P. de Pesse, koji je izdao propovijedi njegove, a i sam bio velik govornik, bez ikakva straha Klaudija stavlja o bok najglasovitijim piscima francuskim.

Budući da su starještine Klaudijeve na njemu zamjetile osobiti dar govora, to ga riješiše dalnje učiteljske službe; a narediše mu, da propovijeda riječ Božju.

— * * * * —

Pobožnost k Presv Sreću Isusovu u bosansko-srijemskoj biskupiji.

Već je više puta »Glasnik« donio vijesti, kako se Presveto Srce Isusovo lijepo štuje u djakovačkoj biskupiji.* Veoma puno radi onamo za Presveto Srce vele revno svećenstvo; a ognjište toj ljuvenoj vatri, kojom plamte one bogoljubne duše spram Srca Božanskoga, jest — glavno mjesto biskupije, Djakov. Otkako je preuzvišeni gospodin, biskup Strossmayer, lijepom okružnicom od 3. svibnja 1892. i 15. prosinca 1893. pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu »iz sve duše i iz svega srca i svećenstvu i puku svomu preporučio«, namah je u Djakovu bratovština Presv. Srca na novo oživjela i bujno se rascvala.

Pored bratovštine Presvetoga Srca ima u biskupiji djakovačkoj već odavno i Apoštola

*) Sr. Glasnik god. 1895. br. 4. i 5., god. 1896. br. 2., god. 1897. br. 1.

stvo molitve. Još u šezdesetim godinama misionari iz Družbe Isusove držali bi — na poziv preuzvišenoga gosp. biskupa — misije, i tom prigodom podizali bi oni takogjer i Apoštolsvo molitve. Nego sve do lani manjkala je tome — jedinstvena uprava. Zato da bi se stranom udovoljilo i samim pravilima Apoštolsva molitve, potvrđenim od sv. Crkve; a stranom da bi se tomu Djelu podalo i više snage, koja proistjeće iz jedinstvene uprave: preuzvišeni je gospodin biskup, uz privolu vrhovnoga Upraviteljstva Apoštolsva molitve, dekretom od 31. listopada 1896. za biskupiju djakovačku imenovao diecezanskim upraviteljem Apoštolsva molitve — jednom za uvijek — preč. gosp. kanonika-rektora sjemeništa bogoslovskeg u Djakovu.

Poslije toga odmah je u Djakovu samome kanonički podignuto Apoštolsvo molitve u sjemeništu bogoslovskom i u samostanu sestara sv. Križa; a dottični duhovnici njihovi imenovani su za lokalne upravitelje Apoštolsva molitve.

Prema tome ima dakle — koliko mi znamo — u biskupiji djakovačkoj na sljedećim mjestima bratovština Presvetoga Srca Isusova: u sjemenišnoj crkvi u Djakovu; u župama: Ruma, Hrtkovci, Vukovar, Čalma, Indija, Putinci, Berak.

Apoštolsvo molitve u župi: Sotin Šarengrad, Bošnjaci, Sikirevci (god 1865.); Otok, Drenovci (god. 1867.); Nijemci, Ivankovo, Vrbica (god. 1868.); Cerna, Vrpolje, Drenje (god. 1869.); India, Putinci (god. 1871.); Vrbanja (god. 1893.); bogoslovsko sjemenište i samostan sestara sv. Križa u Djakovu (godine 1896.).

Biskupijski službeni list: »Glasnik biskupija bosanske i srijemske« god. 1892. br. 10. i n. u kratko je, ali jasno i temeljito istumačio bratovštinu Presv. Srca Isusova; a god. 1896. u br. 22. i 23. vješto je ocrtao i Apoštolsvo molitve.

Mi zaključujemo prekrasnim rijećima preuzvišenoga gosp. biskupa, kojima u gore pomenutoj okružnici od 3. svibnja 1892. stado svoje duhovno pozivlje i nuka na pobožnost k Presvetom Srcu: »Kupimo se u društva i bratovštine Presvetoga Srca Isusova, i krijepimo se i napredujmo svaki dan u svetoj vjeri, u svetom usanju, osobito pak u svetoj ljubavi!«*)

*) Mi čemo se i opet osvrnuti u jednom od dojdulih brojeva na „Stanje pobožnosti Presv. Srca Isusova i Apoštolskog molitve u djakovskoj biskupiji“.

— * * * —

Kobne poklade.

O nekom starom gradu priča puk ovako*): Bilo to koncem XVI. vijeka. U gradu N. upravo bje pokladno doba, a tadašnji knez sazva u svoje dvore baš po izbor goste. Na koncu svečanošti imala da bude velika krabuljna zabava.

Megju ostalim mahnitim i čudnovatim krabuljama imalo je biti do dvanaest pari, koji su se obukli ko Angjeli i gjavoli. Najodličnija gospoda i gospogje, većinom iz kneževskih kuća, pridržaše tu »šalu« za se, ma da su ih drugi promišljeni i ozbiljni ljudi oponjali, neka ne prave na taj način ludorija. Ali nevjerna i nesretna gospoda samo se smijala tim oponjama, te se doista obukla ko Angjeli i gjavoli. Naravno gospogice bijahu Angjeli, a gospoda gjavoli. Četiri »Angjela« ogrnuše se posve lakom a širokom bijelom odoricom; druga četiri crvenom, a ostala četiri modrom. Na ramena privezaše si velika pozlaćena krila, a bujnu kosu držao im zlatni kolobar sa diademom — na čelu. Kod »gjavola« sve uprav protivno. Odjenuše se u tjesne, smolom natopljene

*) U glavnome je sve istina, te bi se još i sada skoro sva imena moglo reći.

odore, na koje su prilijepili sitno izrezanu kudjelju i vunu, te su upravo strašni bili. Na glavi stršili im rogovi, a krinka bila je »vražja«. Da ni rep nije manjkao, a niti panče, samo se sobom razumije.

Ovih dvanaest parova plesalo je svakovrsne plesove, a „gjavoli“ vrtjeli se oko »Angjela«. Bilo je blizu ponoći, kad je veselje doseglo svoj vrhunac. Sve jedan gjavio bio gori i razuzdaniji od drugoga; svaki je nastojao, da si bude dostojan imena. Bogumrske, svetogrđne riječi, ruganje najsjetljim stvarima, porugljivi, glasni smijeh ozvanjao dvoranom; baš pravi pako. A ni »Angjeli« nijesu bili mnogo bolji. Gledaoci i ostale krabulje samo se smijahu i kličaju, kako su uživali. Bilo to doista pravo »vrzino kolo«.

Ali eto svemu kraja. Na jednom opaze gledaoci, da više nema dvanaest gjavola, nego njih trinaest. Odakle trinaesti, kako je došao u dvoranu? ne znađaše nitko. Najedanput se je pojavio, kao nekom čarobijom. Sad bijaše tuj, sad tamo, te pomiješa i smete sve. Iskre vrcahu ispod njega kod svakog kočača, a iz ustiju izlazila mu neka žarka sapa.

Tjeskoba nasta među gostovima, te htjedoše skinuti krinke — kad iznenada zaori dvoranom užasan krič i vapaj. Jedan od onih, što se bijahu obukli ko gjavoli, upalio se, te planuo vatrom. Mahnit od bolt poleti k susjedu, koji mu bijaše najbliži, da mu taj pomogne. Ali sad se upali i ovaj.

Već je i treći planuo, a za čas i četvrti, ko da je kakva tajinstvena sila pirila vatru. U tili čas planuše i lake odorice gospogjica, tobožnjih »Angjela«; a vatru sukljaše na sve strane. Ljudi gorahu ko drvo, smola na odijelu natopila im se, prilijepila odoru k tijelu; pomaganje ljudi miješalo se s bolnim vapajem plamsajućih žena i drugih krabulja. U strahu i užasu sve se stane tiskati prema izlazu, ali jao — glavna vrata bijahu zatvorena! — I tuj imala je posla

neka tajinstvensivena, gjavolska ruka. Mnogi se bace kroz prozor, a nekoliko »gjavola« skoči u duboki bunar, što bijaše u dvorištu, ne bi li se tako oteli svojim mukama. Drugi si uz strašne kletve rinaše bodež u srce, misleći jadnici, da će tako sve muke prestati. Smetnja bijaše tolika, da se nije moglo ni misliti na gašenje. Već je gorjelo cijelo jedno krilo grada, ljudi davili se u dimu, izgarali u plamenu ili pogibali u onolikoj stisci pod nogama svojih nesretnih drugova. Napokon se ugasi vatra; nu kakvog li prizora! Više od dvijesta ljudi palo je žrtvom te tužne zgodе, a mnogi drugi bijahu teško ranjeni. Od onih dvanaest »Angjela« i dvanaest »gjavola« ne preostade nijedan. — svi izgorješe. Trinaestoga vidješe, kako se je kroz prozor bacio na veliki kesten, što stojaše do kuće. Samo on nije se upalio. Grana, na kojoj je sjedio, pukne. on se strovali sunovratce, te ga nestade u tamni.

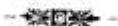
Još dandanas misli puk, da to ne bijaše čovjek, već upravo sam »gjavo«. Svakako je ta nesreća bila užasna kazna za bogumrske riječi i razuzdanosti one bezbožne večeri.

Mrtvace, koje mogahu jošte prepoznati, odnese svojta im, te ih pokopa u obiteljskim grobnicama. Iz ciglih dviju kneževskih kuća pogibe osam osoba. One pako, koji su tako spaljeni bili, da ih ne mogoše ni prepoznati, pokopaše sve zajedno u velikom kamenom lijisu. Lješina onih nesretnika, koji su poskakali u bunar, uza sav trud ne mogahu izvući; moradoše ih dakle ostaviti u tom strašnom grobu. Bunar dakle budne zasut, te se nije nikad više iz njega voda grabila. Još danas pokazuju napis na onom kestenu, gdje je »nečastivi« sjedio. Vele, da se i veliki kameni »sarkofag« vidi. Nadalje, pripovijeda narod, čuje se svake godine u pokladno doba u onom nesretnom gradu svirka, kô za ples, a oko

ponoći svršava se plačem i lelekom. To da su duše, koje su one kobne noći propale. Veselje jedincate pokladne noći plaćaju sad mukama, koje ne prestaju nikad!

Tako pripovijest. Možda ju je već po koji štilac «Glasnika» čuo, a možda i sam pripovijedao. Nije nam do toga, da istražujemo, koliko je na tom dogagaju istine.

Ali to znamo i vjerujemo, da gjavô i sad polazi bud koju pokladnu zabavu, te da svojom vatom ožeže mnogo jadno, dobro dijete, koje krinku na se stavlja, te je tako nesretno za sav svoj vijek. I mnoga će duša poslije 300 godina samu sebe proklinjati, što je godine 1897. na tom i tom krabuljnom plesu bila. Ali nijedna ne će žaliti, što plesova polazila nije. Tko zgodu traži, pogiba u njoj; a tko gjavola zaziva, nek se čuva, da u istinu ne bi došao.

Hrvatica razvila zastavu Bož. Srca.

Hrvatski glasovi iz Tirolske.

Qduševljenje kršnih brgjana tirolskih za Pre-sveto Srce Isusovo, što ga zasvjedočiše lanjske godine, našlo je odjeka u vasionom svijetu, čak u Americi; našlo je odjeka nada sve u našoj monarhiji; našlo je odjeka i na našem slavenskom jugu. Glasnik bi vam čudo o tome znao pričati; ali otkuda ti duška? Isušilo bi ti se grlo, a jezik umorio prije nego da svršiš sve kazujući i pričajući. A kamo li da bi to moglo stati u maleni ovaj listić?

Neka ti je zato dosta, štoće dragi, iznese li ti Glasnik ovaj put samo odlomak bijele knjige, što ju on dobio od neke Hrvatice plemičke krvi. Evo knjige:

»Prvoga lipnja ove godine (1896.) po osobitoj milosti Božjoj zapala me sreća, te sam prisustvovala sjajnim svečanostima stogodišnjice u gradu Bolzanu (u južnoj Tirolskoj). Mili Bože! na izmaku našega bezvjerskog i protuvjerskog vijeka ovoliko slavlje Srca Isusova! Čitava zemlja, čitav narod na noge skočio, da proslavi jedno stoljeće savezne vjere s Božanskim Srcem Spasa našeg! Nikad te nikad ne će zaboraviti onoga divnoga dana! Na ogromnom trgu ispred župne crkve gle množine tisuć i tisućeglavne, ni broja joj se ne zna; kažu da ih je bilo oko trideset hiljada. A sada evo svi ponizno padaju na koljena, pa svečano i glasno, nek se ori na daleko, opetuju posvetnu molitvu, što ju pred žrtvenikom Srca Isusova izmoli uzoriti kardinal-nadbiskup Haller. Ova molitva tako topla i oduševljena, nije li prodrijela kroz oblake? nije li se vinula k nebu gori? nije li našla put k Božanskomu Srcu Isusovu? No kada se tek u večer sva brda oko Bolzana zažarila u svjetlu radosnih krjesova; kada ti se odasvuda u sjajnim plamenima ukazalo Preslatko Ime i Presveto Srce Isusovo; kada se opet i opet sve to zanosnije orila savezna pjesma: u kojem se srcu ne bi porodila živa želja, e bi ove brgjanske vatre zahvatile i sve naokolo susjedne zemlje; e bi raspalile sve narode ljubavlju i oduševljenjem k Srcu Božanskomu; e bi svi upoznali, tko li je onaj iskreni i vjerni Saveznik, koji nas jedini može spasiti; makar se činilo, da ni otkuda pomoći nema. Svaki se nas inostranaca sjetio tada osobitim žarom svoje uže domovine; a moje mi se misli vinule iznad snježnih tiropskih brda te poletele na daleko, tamo na šumovite brežuljke miloga mi zavičaja, plodne Slavonije...«

Dva plemenita srca.

Doista, nije se čuditi tomu, što se uz valovlje ovolikog oduševljenja u Bolzanu u svačijoj grudi

porodila želja, e bi se cijela naša monarhija svečano posvetila Božanskomu Srcu. Kamo sreće, kad bismo ovo i dočekali! Nego se međutim ovoj divnoj zamisli, ovoj plemenitoj i zanosnoj želji hotio vidljiv izraz, hotio spomenik staljan.

Dosjetio se tomu neki veliki štovatelj Presvetoga Srca. Misli amo, misli tamo, dok sve u jednu ne smisli: želja ona neka se ovjekovjeći u krasnoj zastavi Srca Isusova. Ova će se zastava slavno razviti kod svakoga ovećeg sastanka austrijskih katolika. Ova će ih zastava sjećati one divne zamisli, sve dok se nije u istinu ovršila posveta Srcu Isusovu. A pošto se jednom ovršila, ova će ih zastava vijekom opominjati ljubavi i vjere, kojom se je Austrija zavjerala Božanskomu svomu Savezniku.

U ovakove se misli zaronio naš štovatelj Srca Isusova. Sve dalje i dalje zanijelo ga oduševljenje. Zaoštari pogled, hoće da prodre debelu magluštinu, što smrtniku krije budućnost. Već mu se čini, kô da se povjetarcem vije slavna zastava Srca Božanskog; već svi narodi naše monarhije kleče i dižući ruke k nebu s ushitom se prikazuju Srcu Isusovu: kad eto ga trgne iz poletnih misli baš ona crna briga: »A ot-kuda ti zlaćeni novci za otu slavnu zastavu Srca Spasiteljeva? Siromašan si; redovnik si. Ni prebijene pare u tebe nema, a kamo li žutih dukata!«

No brzo se razabrao. Sjetio se naše velikodušne Hrvatice. Znao je, kako u njezinu srcu bukti plamen svetog oduševljenja za Sree Isusovo. K njoj se on uputi, njoj osnovu svoju saopći. Tek što ona rijeć razumjela, što joj redovnik govorio, pa ni pet ni šest, nego će ti ona radosno k njemu: »Za Srce Isusovo zar trebate novaca? Nemajte brige! Ustreba li, i zadnji ču alem-kamen istrgnut iz mojih uresnina! Sretne li mene i presretne, kad bih si od ustiju smjela otkidati, samo da se proslavi Srce Božansko!

Brže dajte mi lijep nacrt, a do mala veselo će vam se vijati žugjena zastava Srca Isusova!«

Tko sad veseliji od toga redovnika, što je našao onakovu plemenitu hrvatsku dušu? On vješto sastavi krasan nacrt te ga Hrvatici predade u ruke. Nije bilo da se gubi vrijeme. Za malo dana podat će se prekrasna zgoda, da se ta zastava što svećanije blagoslovi: one zgodе nipošto ne valja propustiti. Hrvatica pohiti dakle u grad I., a i тамо naruči zastavu u jedne čuvene radionice umjetnih veziva. »Požurite se,« govorila bi mu, »požurite se, što ikako možete. Za šest dana zastava mora da je gotova. Uz to neka je što ljepša: ne štedite ni svile ni zlata; Vama ću ja, a Bog će meni platiti!«

(Dalje slijedi).

Blagodati Presv. Srca Isusova.

U Varašu (kraj Broda). Dolazim k tebi mili naš Glasniče, da ti ispunim obećanje, koje dugujem po tebi Presv. Srcu Isusovu. U našem je mjestu nedavno sišlo s pameti čljade žensko, ili da ti bolje kažem, pomahnito je posvema; biva znač, jedva ga trojica moglo držati. — Sveti ko svijet. Kad nije nasao pomoći u ljećniku, leti raznaim vračarama, pa uzmi pa metni razne čine. Zna se, da to nije ništa koristilo. Pa i kako će?! Hajde dakle vodi tu ženu popu hrišćanskom; pa onda, nek bude svega i svašta, hajde još i hodži. A ne će kršćanski naš svijet, da se sjeti, da je Presveto Srce Isusovo spas onih, koji u njega vjeruju. — Pripovijedaju meni tu nesreću pa me i pozovu, da vidim bolesnicu. Idem do bijedne sirotice, pomoliu se kod nje, pa joj metnem na vrat sliku Majke Božje. Teško mi je bilo. Što ću? Sazovem neke članove od trećega Reda sv. Franje, da izmolimo kod bolesnice jedan dio krunice. Kad svršisimo, bolesnica će nam jasno nazvati: »Hvaljen Isus i Marija«. Putem našim kućama utanačisemo molitve za nevoljnici i obećasno, da ako ozdravi, da ćemo teći, Glasniče, javiti i osim toga, da ćemo dati, da se služi sv. misa na čast Presv. Srca Isusova. Molili smo dugo za nju, da ti pravo kažem, baš cio mjesec listopad. Onda još ure-

kosmo posebnu jednu devetnicu. Kad eto iza ove devetnice zašće isповједnika, te doista lijepo se isповijedi i pričesti. Hvala ti dragi Isuse, kad smo to dočekali. Što ćemo sad? Hajde rekнемo joj, daj se i ti s nama sad zdravi u jednoj devetnici. Ona se odazove i lijepo svrši tu devetnicu s nama pri bistroj pameti i mirnoj savjesti. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, tomu moru dobroru.

M. C.

Iz Zagorja Hrvatskog. Neprestana kiša, silne bujice i druge nepogode zaprijetiše nam, da će nam propasti sav ovogodišnji prirod, koji se tako lijep bio ukazao. Molismo Boga opet i opet u crkvi, ali sve uzalud. Kiša ljeva, ali ipak sila svijeta zgurnu se na procesiju. Od sutradan t. j. od 31. kolovoza do 8. rujna naredili devetnicu na čast Božanskomu Srcu Isusovu, da nam se po zagovoru Preč. Srcu Marijina smiluje, podijeli nam lijepo vrijeme, ne bi li nam prirod dozorio, te bismo ga mogli pobrati, a nadijeliti od toga i one siromake susjede, kojima je tuča sve ubila.

Svaki dan u $\frac{1}{2}$ sati u jutro sabire se brojno baš naroda k pobožnosti i k sv. isповједi i pričesti. Ali se i nebo vedri dan za danom sve ljepši. I otkad svršimo pobožnost, vrijeme je, hvala Božanskomu Srcu Isusovu i Preč. Srcu Marijinu, lijepo, da ljepše ne možemo i željeti. A. H.

Namjena molitava i dobrih djela u "ožujku."

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Tristogodišnjica smrti blaženoga Petra Kanisija.

Pri kraju ove godine (21. prosinca 1897.) navršit će se 300 godina, otkako se bl. Petar Kanisij u Friburgu u Švicarskoj, preselio u blaženu vječnost. Čitava su stoljeća uščuvala harnu uspomenu ovome velikome mužu. No zašto? Da u kratko rečemo: zato, jer su bl. Petru Kanisiju držali »Apostolom Njemačke«.

Ovim ga je dičnim imenom u Austriji nazvao nadvojvod Ferdinand Karl u svome pismu od 23. ožujka 1658. na papu Aleksandra VII. Tako ga je nazvao u Bavarskoj izborni knez Ferdinand Marija u listu svome od god. 1659. na istoga papu upravljenom. Tako ga je nazvao u Švicarskoj lausanski biskup Klaudij Anton Dudnig, pišući 21. travnja 1732. papi Klemenu XII. Pa i sama Crkva to dično ime blaženomu Petru Kanisiju priznaje, kad u časoslovu o njemu veli, da su ga zvali Apostolom Njemačke.

A taj dični naziv bl. Petar doista je i zaslужio. Ta bijaš: on vjerovjesnik, propovjednik, pisac bogoljubnih knjiga, sa vjetnik kraljevâ, biskupâ i papâ, utemeljitelj kollegijâ i sveučilišta; i što je još više — vanredno sveti misnik. Onda se Kanisij za dugoga si života za svetu vjeru bez prestanka borio protiv napadača lutoranskih. Dok je svojim naučnim bogoslovskim djelima pobijao krivojerstvo, a u sv. vjeri utvrgjivao svećenike i naučnjake: dotle je njegov divni katekizam išao po narodu od ruke do ruke, te je bio prostomu, ali vjernome puku najbolji štit protiv novih i krivih nauka protestantskih. To je zašto se zahvalna Njemačka, Austrija i Švicarska pripravljaju, kako bi dostojno proslavile tristogodišnjicu njegove blažene smrti.

Tamošnji katolići ne će se nipošto zadovoljiti time, da u slavu Blaženoga reknu tek nekoliko lijepih i pohválnih govorâ; nego će se oni ovom zgodom opomenuti teških, no junačkih borba u 16. vijeku za sv. vjeru, pa će se oduševiti za jednaku borbu i u ovo naše jedno doba po sv. vjeru katoličku. Na sastancima njemačkih katolika u Dortmundu i u Salzburgu jednoglasno bi zaključena proslava ove tristogodišnjice. Pačinski Nuncij u Monakovu reče nedavno, da on predviđa, kako će tom zgodom katolički život u Njemačkoj na novo oživjeti i ojačati.

Doskora imaju otpočeti hodoočašća u Freiburg (Švicarska) ka grobu bl. Petra Kanisija. Sa svih strana dižu se Bogu goruće molitve, da bi se blaženi Petar Kanisij proglašio za Sveca, dapače da bi se prozvao i — Naučitelj Crkve.

Mimo to bit će možda poznato našim čitaocima, da je bl. Petar Kanisij gotovo sto godina prije nego li blažena Margaretra Alacoque osobitim načinom stvao Presveto Srce Isusovo, i od Srca Božanskog primio izvanrednih milosti.

Ujedinimo dakle i mi molitve svoje s molitvama katolikâ u Njemačkoj i Švicarskoj; molimo blaženoga Petra Kanisija, neka bi i u našem srcu raspalio onaj organj svete gorljivosti, koji je u njega plamlio, a koji je on crpao iz Pre-svetoga Srca Isusova.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 4. Travanj 1897. God. VI.

Inkosi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novd.; za one, kojima se u kuću donosi ili početu Kalje, 25 novd.

Slavospjev Presv. Sredu Isusovu.

apjevajmo pjesmu novu
Sv. Srcu Isusovu!
Dostojno ga hvalimo
Iz sveg srca slavimo:
O Isuse, Spasitelju,
Uslis' molbe žarku želju;
Užezi u srcih nam
Tvoga Srca ljuven plam!

Tvoje Srce izvor pravi
Nepresežne jest ljubavi,
Vratak svake milosti
I uzor je smjernosti
O Isuse, Spasitelju itd.

Tvoje Srce nas ljubljaše
Ne pazeć na zloće naše;

Ljubljaše nas do kraja,
Da zasluži nam raja.
O Isuse, Spasitelju itd.

Tvoje Srce na Golgoti
Muke križa trpjet hoti;
Sve se dade umorit
I sulicom otvorit.
O Isuse, Spasitelju itd.

Iz tvog Srca mila, blaga,
Teče slabim kr'jepost, snaga,
Utjeha svim jadnikom,
Oproštenje gr'ješnikom.
O Isuse, Spasitelju itd.

Zato svi mi Presvetomu
Klanjam se Srcu Tvomu;
Njemu se utičemo,
Jednodušno kličemo:
O Isuse, Spasitelju itd.

Isusovo Srce drago,
Jedino si naše blago!
Ti čeznuće svagdanje
I jedino usanje.
O Isuse, Spasitelju itd.

Ti nas smjesti sve u sebi,
Da budemo vjerni Tebi;
Da Te žarko ljubimo,
Raja ne izgubimo.
O Isuse, Spasitelju itd.

(*Spjevao Ilija Okruglić-Srijemac.*)

Tješimo Srce Isusovo u Velikom tjednu!

rščanin, što ljubi dragoga Spasitelja, od žalosti bi proplakao čavši kako neprijatelji naše svete vjere, osobito slobodni zidari, baš u Velikom tjednu nemilo vrijeđaju Srce Isusovo. U Velikom tjednu slavimo uspomenu gorke muke i smrti Spasiteljeve. Crkva se zavila u tugu i žalost; nema u njoj nakita; svete slike su zastrte; orgulje i zvona mukom muče; tek se psalmi muklim glasom mole, a tužaljke žalobnim grlom pjevaju. Nije drukčije no kada zaručnica oplakuje zaručnika, što ga kleti neprijatelji uhvatili, na grozne muke stavili i na očigled zaručnici nemilo pogubili. A neprijatelji naše svete vjere, šta će oni u ovo sveto i ozbiljno vrijeme? Baš će se do mile volje narugati predagomu Spasitelju; i to na najogavniji način! Evo nedjela, što se dogodio u Parizu godine 1895.

U Parizu dakle upravo na Veliki petak, kada svaki krščanin posti, prirediše bezbožnici u javnoj zgradiji veliku gozbu, sve mrsnim jelima. Bilo tude otmenih lica i narodnih zastupnika. Sva je pako gozba baš na to smjerala, da bi se ruglu izvrigli sveti obredi katoličke Crkve. I samim su jelima bila nadjenuta bogumirska imena. Podvornici bili su obućeni u redovničko odijelo. Usrijed stola, okolo kojega su bili poređani gosti, stajao je veliki križ, a na podnožju mu čas prije zaklano prase; tobožnji uskrsni jaganjac. Za same gozbe pristupit će jedan od tit. bezbožnjaka, preobucen kao misnik, pa će poškropit

prase vinom i vodom, dok prisutnici porugljivim glasom pjevaju »Dies irae«, i druge svete pjesme. Po tom položiše prase u mrtvački sanduk (lijes), a najzad će tobožni svećenik oponašat zadnje odriješenje od grijeha. Kako se glasa, bezbožnici isprva bili sobom ustanovili, da će prase raspeti na križ; no čini se i sami zgražali se od ovoga ogavnog svetogrgja. Ogovorima, što se držali uz ovakovu paklenu gozbu, bolje da i šutimo.

Dragi čitatelji! bogoljubni štovatelji Presvetoga Srca Isusova! Ovako ili tomu slično obeščašće se naša sveta vjera za Velikog tjedna i vrijegja se Božansko Srce Isusovo, ne samo u Parizu, nego i na drugim mjestima; i ne samo 1895. godine tako se je radilo, već svake godine ovakovi se tužni prizori manje više opetuju. Nije li dakle pravo, da svi vjerni kršćani tješe Srce Isusovo u Velikom tjednu? Pa evo vam primjera, kako su, isto tako 1895. godine, a u isto doba, tješili Srce Isusovo bogoljubni pitomci jednoga zavoda u Gornjoj Austriji.

Sjecajući se gorke snuke Spasiteljeve rečeni pitomci svemu bi se uklanjali, što bi ih moglo odvratiti od ovih ozbiljnih misli. Nekoliko se najrevnijih ujedinilo, da ustanove nekakvu »stražu uz križ Isusov«, ne bi li raspetome Spasitelju uzvratili milo za drago. »Hoćemo da držimo stražu uz križ Isusov«, ovako izjaviše početnici ove bogoljubnosti u svome pozivu, »stražit ćemo s milom Gospom, sa svetim Ivanom i s drugim prijateljima Isusovim. Hoćemo mislima svojim da boravimo na gori Kalvariji sve do Velike subote, kadno prvi put zaori »alleluja«. Za sve ovo vrijeme hoćemo iz ljubavi prema dragome Spasitelju s njime tugovati i žalovati. Tko bi mogao da se smije uz tvrdu samotnu postelju predragoga Isusa, gdje je Žalosnoj Majci srce htjelo da svisne od boli? No pri tome hoćemo da budemo još pri-

Isus zadnji put blaguje s Apoštola.

jazniji i ljubezniji prema bližnjemu; pa čemo iz po-niznosti i zahvalnosti, iz pokajanja i ljubavi upotri-jebiti svaku zgodu i priliku, da bismo sebi štogodice na žao, a bližnjemu što po volji učinili. Još čemo u ovo vrijeme osobito nastojati, da živemo bez ljage, pa i najmanjega grijeha i bez svake nesavršenosti, koliko to uzmognе slabost naša uz pomoć Božju...« Evo ovako piše jedan pitomac, a sve sam od drage volje. Drugovi njegovi s ushitom primiše njegov pri-jedlog. A kako nam posvjedočuju uzgojitelji njihovi, bogoljubni dječaci doista su prema silama svojim držali te odluke. Bilo tada u našem zavodu, ovako se izjavio jedan tamošnji učitelj, »ko da jedan omi-ljeli član obitelji leži na umoru«. Pokle učitelji za tim začuše, kakovim se ruglom i svetogrgjem baš u isto vrijeme vraćala Spasitelju u Parizu gorka muka i bolna smrt na križu, s osobitom nekom utjehom sjećali bi se »straže uz križ Isusov« u njihovom zavodu.

Nema sumnje, štoci dragi, da će neprijatelji Crkve Kristove na isti ili sličan svetogrdan način i ove godine u Velikom tjednu nemilo vrijeđati i ža-lostiti Božansko Srce.

Tješimo Srce Isusovo u Velikom tjednu, koliko moremo! Povedimo se za onima bogoljubnim pitomcima, budimo ove godine i mi u »straži uz križ Isusov!« U Velikom tjednu vrše se u našim crkvama tako lijepi ganutljivi obredi; pa opet na ža-lost nema puno svijeta k njima, jer su djelatni dani. Ako ti doista ne možeš prisustvovati crkvenim obredima u Velikom tjednu, a ono možeš bar za koji časak pohoditi koju crkvu, da malko razgovoriš Srce Isusovo, da ga lijepo utješiš. A ne možeš li ni to, a ono prekini bar za jedan čas svoj rad, skini kapu s glave i pomisli od prilike ovako:

»Premilo Srce Isusovo! Čujem gdje te bezbožni

ljudi ovih dana strašno vrijeđaju. Ti si za nas pretrpjelo gorku muku i tešku smrt na križu; a oni se tomu još smiju i rugaju! To me više boli, no kada bi mi tko grdio oca ili rascvijelio majku. Žao mi je, što sam te i ja ljuto uvrijedio grijesima svojim. No sada daj se utješiti, Preslatko Srce Isusovo! Nijesu svi tako nezahvalni prema tebi, pa ni ja ne ću više, da te ražalostim ikakvim grijehom. Evo, ima nas, koji te od srca ljubimo; ima nas, koji priznajemo tvoju neizmjernu ljubav; ima nas, koji ti zahvaljujemo tisuću i tisuću puta, što si za nas uz tolike muke umro na križu. Ovu našu iskrenu ljubav i zalivalnost prikazujemo ti po prečistom Srcu mile naše Gospe. Primi to, Božansko Srce Isusovo, u naknadu za one grdne uvrede, kojima te bezbožni ljudi vrijeđaju ovih svetih dana!

Blagdan od Sedam Žalosti Bl. Dj. Marije.

(Petak slijedeci glušnicu.)

Promisli prvo, da početak muke Isusove u vrtu Getsemanjskom nije bio početak muke i žalosti Marijinih. Još prije nego je čula od Simeona starca, da će joj *mač probasti dušu*, štila je ona proročanstva u svetom Pismu od Sinka svoga, i svaki dan promišljajući znadijaše, da se ispuniti imaju: da će prodan biti, kao Josip; da će svezan biti, kao Samson; da će progorjen biti, kao David; da će na goru na posvetište poveden biti, kao Izak. Koliku dale žalost još prije početka muke Isusove svagdanje ovaj promišljanje

njezinu Srcu zadade! Da bi znala koja mati, da jedino rogjeni njezin sinak, koga miluje kanoti srce svoje, poslije na priliku 30 godina, ima kanoti jedan lupež pogrdnom smrću pогинuti; nije li istina, da koliko bi godi puta na njega pogledala, uzdahnula bi žalosno: ah jao sinko moj! Šta će u zao čas ja crna i žalosna majka dočekati? O Marijo, majko od žalosti! je li kada pokoj imalo ljubeznišvo srdače tvoje? Ah koliko puta ona predvidjevši Sinka svoga muke uzdisaše: ah Sinko moj! sad primaš od Majke tvoje cjelov od ljubavi, a onda ćeš mi primiti od nevjernoga učenika cjelov od izdaja! Sada te dojim i hranim slatkim mlijekom mojim, a onda ćeš mi gorkom žučju i octom napojen biti! Sada te s mekanim povojima ja povijam, a onda ćeš mi biti s konopcima i lancima svezan i u bijeloj sviti porugan! Sada počivaš u naručaju Majke tvoje, a onda ćeš na križu pribijen i s njega skinut u krilo moje postavljen biti! Ovakvo ona mišljaše, kada ga još djetetom u naručaju držaše, kako ona ista svetoj Brigidi očitova; kojoj takogjer reče: ja na zemlji ne imadoh ni jedne ure bez žalosti; ili bi jela ili poslovala, vazda mi bijaše u pameti i u srcu momu njezina muka.

O Majko prežalosna! prestani već tugovati i uzdisati; prestani ti plakati, jerbo meni valja suze roniti zarad grijeha mojih. Ali mnogo istinitije ja imam reći, nego sveti Bonaventura: »Ti plačeš, a ja sam uzrok». Ah! koji se nazivaš sinom Marije, što Crkvenjak opominje na pogl. 7.: *Ne zaborari se od crilenja matere svoje*, procijeni, što veli sv. Bernard: Djevica više je tugovala svrhu grijeha naših, nego svrhu muka tjelesnih Sina svoga. I nije čudo; zašto bo i isti Spasitelj po ustima rečenoga svetoga Oca govori grješniku: teži mi je križ grijeha tvojih, na komu usilovan visim. Ne zaboravi se dakle

od cvilenja Majke tvoje; ne rascvili ju u napredak;
ne rani s mačevima grijeha tvojih preljubezniwo Srce
njezino.

Nekoji mladić imadijaše u sobi svojoj kip Gospe od Sedam Žalosti, pred kojim običajne molitvice govorase. Neku noć privoljevši napasti duha paklenoga u grijeh smrtni upade. Došavši on u jutru pred onaj kip, da molitve jutarnje govori, vidje ne sedam, kako prije, nego osam mačeva u prsim Gospina kipa. Začugjen ne htijaše vjerovati očima svojim. Ali nuto čuda! Čuje glas: grijeh je tvoj osmi mač, s kojim ti probode Gospino Srce. Prepade se i odmah otigje, da se po svetoj isповједи odriješi od grijeha svoga.

O Majko! probodi ti tvojim mačem od žalosti srce moje, da ja ne ranim Srce tvoje, nego procije-
nujući žalosti tvoje žalim i plačem grijehe svoje.

Promisli drugo. Koliko oštiri oni od žalosti mači bijahu, koji raniše njezino Srce. Rimski mudrožnanac Seneka govori: *nitko ne more za dugo i mnogo trpjeti*. Providjela je narav, veli on, da je bol kratka, ako je teška i mučna; zato budući bol smrtna najmučnija i najteža, jest takogjer najkraća. Ali ovaj nauk nema mjesta u Žalostima Marijinim, koje bijahu i preduge i zajedno preoštire i preteške. Doista kako Isukrst kralj, tako i ona kraljica mučenika postade; zaštobo je veće od njih muke podnesla. Mučenici podnesoše muke na tijelu, koji se kanoti neprijatelj protivi razumu i duši; Marija pak trpljaše na Srcu svaku onu muku, koju trpljaše njezin Sin na tijelu; njezino Srce bijaše kanoti ogledalo prilikujuće i prikazujuće krunu, biće, čavle, rane i svu muku Isukrstovu. I zaista, ako li na srcu nekojih Svetih, kanoti Klare od Gore Falko, našasta bijahu otajstva i orugje muke Isukrstove, kanoti: bići, stup i isti propeti Spasitelj: kako ne bi na Srcu Marijinu mnogo izvrsnijim i življim načinom ovo sve-

koliko prilikovano bilo? Mučenici u tjelesnim svojim mukama oblakšanje imadoše misleći, da za ljubav Isukrstovu trpe; zato im je ljubav krijeplila i tješila srce: ljubav pako Marije prema Isukrstu većma je umnožala njezine muke i žalosti. I zato, kakono se drugi mučenici prilikuju s oruđjem svojih muka: Pavao s mačem, Andrija s križem, Stjepan s kamenjem; tako i Maria s mrtvim u krilu svomu Šinkom, probodena s mačevima, da poznademo njezinih muka i žalosti uzrok.

Ah kolika bijaše njezina žalost, kolika ljubav, koju Sinku nosaše! Kolika pako ljubav, tko bi ju izmjeriti mogao? Veća bijaše njezina ljubav, nego ljubav sviju matera; nego ljubav sviju kolicih ljudi: ljubav neizrečena, i tako rekvavi, bez mjere; po isti dakle način bila je i žalost neizrečena, žalost bez mjere. O kolikom gorkošću napunjeno, koliko oštrim mačem bijaše ranjeno i prostrijeljeno njezino Srce! Kada u tolikim mukama gledaše Sinka svoga jedinoga, i Sinka takvoga, a pomoći mu ne moguće. Vigjaše ga krvlju i pljuvotinama pogrgjena i svega u jednu ranu učinjena; slišaše vapijucega: *Žegjam:* ali niti krvi niti pljuvotina suzama oprati, niti rana poviti, niti mu vodice podati ne moguće. Vigjaše ga kada izdisaše i željeći na mjesto njega umrijeti uzdišaše: Ah, tko bi mi dao, da ja za te umrem, Sinko moj, Isuse; Isuse, Sinko moj! da za te umrem, jerbo mi je smrt bez tebe živjeti. Svekoliko podnese na Srcu, što Isukrst na tijelu. Najposlije sulica ona, koja mrtvoga Sinka bok otvorila, ona rani i progje živo Majke uz križ stojeće Srce. Imaše svaki čas od žalosti umrijeti, da ju čudnovato ne pokrijepi osobita milost Božja.

I sa svim tim u ovomu od muka i žalosti pregorkomu moru ne utonu. Stajaše kanoti lagja, koja koliko se više talasi i valovi dižu, toliko se više i

ona diže plivajući. Po isti način i njezino Srce, koliko bi veće u njega tuge udarale, toliko bi više k Bogu ushogjalo. Stajaše kod križa krjepkim i stalnim Srcem, volju svoju k volji Božjoj priloživši. Ne tužaše se protiva Pilatu, ne tužaše se protiva Židovima. Stajaše kako dionica mukâ Sinka svoga, tako i dionica srčane i nepredobive jakosti njegove. Eto nam u tugi i nevolji izgleda! Pritisnuti nevoljama — govoraše blaženi Alan — Marijine žalosti procijenjući odahnim o. Ako želimo ugoditi Majci našoj, od potrebe je da volju našu prilažeći k volji Božjoj nju slijedimo. Slijedimo ju dakle; sinovi smo žalosti, kod križa rogjeni, ne moremo bez njega biti. — O Majko od Žalosti! rani srce moje ranama Sinka tvoga. Ako sam krivac, doстојno je da trpim, da zadovoljim za grijehu moju; ako sam pravedan, doстојno je da slijedim tebe.

Promisli treće. Isus prignuvši glavu duh ispušti. Ali na koju stranu on umirajući prignu glavu svoju? Hugo kardinal govori: na stranu Majke, kao no da bi rekao: po njoj oproštenje išcite! A navlastito na skrajnoj uri, jerbo njoj kanoti osobiti dar Isukrst dade, kako uče naučitelji, da bude pomoćnica naša na skrajnoj uri; budući da ona na Kalvariji kod zapuštena Sinka stalna ostade. Iziskivaju na učitelji, zašto jedan između dva lupeža, koji s Isukrštom propeti bijahu, obrati se k Isukrstu i zadobi oproštenje grijeha; a drugi poginu, budući da ne bijaše manje kriv jedan nego drugi? Odgovara sveti Anselmo i sveti Petar Damijan: zaštobo Djevica među križem Sinka svoga i križem dobrog razbojnika stojeći Sinka svoga za ovoga razbojnika moljaše. Ali zašto moljaše za njega? Spomenu se ona, da, kada bi se bila namjerila na njega još mladića bježeći u Egipat, ništa joj zla ne učini, nit joj na put stade; zato mu htjede za ovo dobročinjenje vra-

titi u vrijeme smrti njegove, kada mu je najveća potreba od njezine milosti bila. Doista je moćan nauk ovaj za utješiti jadno srce naše u ono žalošno i strahovito vrijeme, ako li uznastojimo njoj služiti. Srćenih nas, ako li ona kod umirajućih nas bude i Sinku svomu nas preporuči!

O Majko, budi mi umirajućemu na pomoć! Spomeni se onda od mene, od ove službe moje, koju činim na poštenje tvoje. Ako mi ti u pomoć budeš, ja, premda gori od razbojnika onoga, po tebi će spasen biti. Udjeli mi onda samo jedne suzice tvoje krjeposti za oprati grijeha moje. Dušica moja jest kći tvoja, tebi na Kalvariji od Sinka tvoga izručena, cijena krvi i smrti njegove. Ah o Majko moja! Majko preljubezna! nemoj me onda zapustiti; sada za onda preporučam tebi dušu moju.

*

Djela od krjeposti. Ispovjedivši se i pričestivši ponovi tvoju sinovsku ljubav običajnom molitvom. Govori Plać Gospin. (Staše plačuće tužna Mati.) Podnosi sve dragovoljno, što ti se proti volji dogodi, na poštenje Žalosne Majke. Učini sedam djela od umrivenja tjelesnoga. Svjetuj druge, na ustrpljenje i na bogoljubnost prema Žalosnoj Majci.

Kanižlić.

→ ←

Klaudij de la Colombière.

Zavjet.

Klaudij bio je u trideset i četvrtoj godini, kad ga poglavari staviše na zadnju kušnju. Ona traje po uredbi sv. Ignacija godinu dana; a za to je određena, da se mladi redovnik svrživši propisane nauke što bolje molitvom i razmatranjem pripravi na djelovanje apoštolsko. Tako je činio i Spasitelj naš;

kada se za četrdeset dana zaklonio u pustinju, da se u molitvi i postu pripravi za naviještanje kraljestva nebeskog.

U toj samoci, za trideset-dnevnih vježba duhovnih, učini Colombière nešto, što se u životu Svetaca ubraja u viteške njihove čine, i za izvanrednu milost nebesku smatra. Njegova volja naime bijaše skršiti sve okove samoljublja, i po što po to razumu pokoriti pokvarenu si narav. Za to učini posebni zavjet, da će svako pravilo, i svaku pa i najmanju uredbu svoga Reda točno i savjesno obdržavati.

Evo nekojih točaka toga zavjeta, neka bi čitaoci bolje i većma cijenili onoga, koga je sam Spasitelj odredio bl. Margareti za pomoćnika pri osnivanju pobožnosti k Presv. Srcu.

1) Ja se zavjetujem, da će sav svoj život raditi oko usavršenja samoga sebe držeći pravila svoga Reda; ujedno da će raditi i oko usavršenja bližnjega svoga upotrebljujući svaku priliku, koju mi nogja poslušnost i Božja providnost, pazeći, da pri tome ništa ne uradim proti razboritosti kršćanskoj.

2) Zavjetujem se, da će mirne duše i nimalo se ne protiveći onamo poći, kamo god me poslušnost pošalje.

3) Zavjetujem se, da će željeti neka me svi preziru, klevetama i porugama obasipiju; neka me bezumnim drže, a da sam tomu ne dajem povoda, u koliko se naime tim dragi Bog ne vrijeđa. Čini mi se, da se glede toga imam samo Bogu moliti, da mi uzdrži ono mišljenje, koje mi je po neizmjernom mislosrgu svome već udijelio.

4) Što se tiče samozataje i neprekidnog trapljenja i mrtvenja samoga sebe, mislim, da mogu ovo Bogu obećati: a) da će se posve s voljom Božjom slagati glede života, zdravlja, sreće, nesreće, službe i stana; b) koliko mogu, da će sve ono željeti, što je

mojim naravnim sklonostima najprotivnije: u koliko je to na veću slavu Božju. Ja držim, da me je Gospodin po svojoj dobroti već u tako raspoloženje stavio; c) da ne će potražiti nikad, što mojim sjetilima prija: kao što su predstave, glazbene zabave, mirisave stvari, poslastice, niti, što taštini godi; pa bilo to ili u riječima ili u djelima; d) da ne će nikakve zgodbe propustiti, gdje se mogu trapiti; van ako bi bilo na veću slavu Božju, da ju propustim.

Glede dobre nakane zavjetujem se: a) da ne će s pomoću Božjom nikad što učiniti, što ne bi bilo na slavu Božju, — barem ne dragovoljno; b) da iz ljudskog obzira ne će nikad ništa niti učiniti niti propustiti. Ova mi se zadnja točka veoma mili, te mi se čini, da će me u velikom nutarnjem miru uzdržati . . .

Uzroci, zašto sve to zavjetujem:

- 1) Da na jedanput sve okove samoljublja skršim, te ga za uvijek nade lišim, da će mu ikad zadovoljiti.
- 2) Da neurednosti prošloga života popravim, budući prisiljen dotle u Redu i po pravilima živjeti, dokle se Bogu svidi ostaviti me u životu.
- 3) Da sa svoje strane sve učinim, što mogu, te budem posve Božji; i da svoje srce od svih stvora otgrenem, i Gospodina svoga iz sviju sila ljubim.

Nekoje misli, koje me potiču i hrabre, da učinim taj zavjet:

- 1) Bog, koji je naša pravila sv. Ignaciju dao, htio je, da se i drže. Pa ne bi ih ni dao, da se ne mogu obdržavati. A što zavjetujem, da će ih držati, ne čini ih težim već lakšim; i to već s toga, što se odstranjuje napast radi straha, da smrtno ne sagriješim, i što Boga kao silim, da mi što prije u pomoć priteče.
- 2) Sv. Ivan Berchmans, mladić, živio je pet go-

dina u Družbi Isusovoj, a ni jednog pravila nije prekršio. Zašto ne bi mogao i ja s pomoću Božjom isto učiniti, u muževnoj dobi, u kojoj čovjek mora već više snage imati, i gdje obzir ljudski slabije na nje navaljuje?

3) Čini mi se, da od neko doba već tako živem, kao da sam zavjetom obvezan.

4) Ja se ne oslanjam niti na svoju odluku niti na svoje sile, već se uzdam jedino u dobrotu Božju, kojoj nema kraja, i u njegovu milost, koju uvijek obilato dijeli; i to obilatije, što ko više nastoji njemu, koliko može savršenije, služiti.

5) Ove odluke nijesam učinio iz kakve revnosti, koje brzo nestane, jer o tom sam ja već davno razmišljaо; nego sam to za sada ostavio, da uzmognem sve bolje ispitati. Pa što se više približava čas, da zavjet ovršim, sve to lakši mi biva, te čutim u sebi sve to više snage i odvažnosti . . .

Colombière otkri taj naum svome isповједniku. Taj ga ispitavao, pa poklen se uvjerio, da se Colombière s pomoću Božjom može do toga stepena savršenosti uzdici: dopusti mu, da se na to posebnim zavjetom obveže. On to i učini. Nikad se kašnje zbog toga ne pokaja, niti se poboja, da ne će svog zavjeta držati; nego baš tu si nagje vrelo utjehe i ono obilje slobode, koja nikad nije veća nego li baš onda, kad se čovjek posve (dušom i tijelom) za uvijek Bogu posveti. Nikad ga braća njegova ne vidješe, da bi kad proti tomu zavjetu pogriješio.

Ovoga dakle izvanrednoga i svetoga redovnika posla Spasitelj bl. Margareti Alacoque, da mu ona sve milosti s neba dobivene saopći; a on da ju u sveimu, što spada na pobožnost k Srcu Isusovu, i brani i vodi.

Hrvatica razvila zastavu Bož. Sreća.

U najbolji čas.

Megjutim se 27. rujna 1896. otvorio u Tridentu prvi međunarodni sastanak proti slobodnoj zidariji. Puno se tamo vijećalo,

kako bi se kršćani što uspješnije opirali bezbožnim tajnim društvima. Potkopati i Crkvu i državu, porušiti i oltare i priestole: to je, o čemu tajna društva dan i noć jedino snju; to im je cilj, to je

dina zadaća; pa što tajnije, to i pogubnije rade.

Ovaj sastanak proti slobodnoj zidariji, činio se plemenitoj Hrvatici našoj najzgodnijom prilikom, gdje da se prvi put razvije dična zastava za katolike Austrije? Nijesu li zar slobodni zidari zakleti neprijatelji katoličkog upravo naše monarhije? Nijesu li već odavna zaključili, da treba po što po to oboriti našu monarhiju kanoti najjači bedem katoličke Crkve? Nijesu li u tu svrhu već prije pedeset godina grdnuskovali osnovo, da sve narodnosti naše države uzburkaju jednu proti drugoj, znajući dobro, da će na taj način laglje postići svoje bogumirske namjere? Tuj dakle, u ovom sastanku proti slobodnoj zidariji, valja razviti stijeg Srca Isusova, stijeg jedinstvenosti i slega; stijeg, pod kojim, daj Bože! zagrlili se opet kršćanskom ljubavlju svi narodi prostrane države naše!

Uz to grad Trident leži u zemlji Tirolskoj, koja upravo slavi stogodišnjicu svoga dičnog saveza s Božanskim Srcem Spasiteljevim. Svojim izgledom ova je lijepa zemlja potakla tu divnu zamisao, da

bi se čitava monarchija posvetila Srcu Isusovu. Svojom povjesti od zadnjih sto godina ova je kršna zemlja svijetu pokazala, kako je sretan narod, što stoji pod osobitim okriljem Srca Božanskog. Svojim ljetošnjim slavlјem svratila je na se pogled svih katolika sveukupne Austrije, dapače vasionoga svijeta. Za ove stogodišnjice nije li zar čitava Tirolska bila kao ogroman hram Srca Isusova? Nijesu li sva brda njezina naličila na goleme oltare Srca Isusova? A one radosne vatre, što se u večer na ledenjacima i na kršnim stijenama krijesile, nijesu li se žarile kao svijeće za večernjice Srca Isusova? Kuda ti dakle krasnije mjesto, da se posveti zastava Srca Isusova za katolike naše monarhije, nego u onom golemom hramu Srca Isusova, na podnožju onih nebotičnih oltara Srca Spasitelja našeg?

I osvanu 29. rujna, Osvanu žugjeni dan, koji će se, nadajmo se, od harnoga potomstva zlatnim slovima zabilježiti u povjesnicu domovine naše. Bio blagdan sv. arkangjela Mihovila, silnoga borioca Božjeg, koji je porinuo Sotonu u pakleni jaz. Bio treći dan međunarodnog sastanka, koji uz pomoć Božju sličan poraz pripravljao i slobodnoj zidariji, izrodu paklenom. Gdje si nam dakle Hrvatica; gdje ti je zastava Božanskoga Srca? Pohiti, junakinjo! Danas se ona mora blagosloviti, danas ne bi li se sveti Mihovil, silni knez četa nebeskih, sam latio dične zastave Srca Božanskog; ne bi li sv. Mihovil njome srdito udario o crna vrata paklena, te se carstvo sotonino sve uzdrmalo u strahu i trepetu!

Radosna vijest.

Slavni sastanak proti slobodnoj zidariji sakupio se u sjemenišnoj crkvi tridentskoj. Sva je ona pretvorena u veličajnu dvoranu. U svetohraništu nema Presvetog sakramenta. — Utrnuli u svetištu vječno

svjetlo. Sve naokolo u crkvi od stupa do stupa objesili zastore i sagove, tako te ne vidiš ni oltara ni orgulja, ne vidiš ni propovijedaonice ni isповједаонице. Mjesto svega toga gle krasne naokolo zavjese i mnoge barjake, što su ih donijeli ča iz Francuske pa i iz vječnoga Rima. Gore na uzvišenom mjestu (u svetištu crkve) sjede u polukrugu najotmenija lica. Dolje u ostaloj prostranoj dvorani sve stolac do stolca, a zapremaju ih ostali članovi sastanka. Tuj su zastupane sve narodnosti naše monarhije: ima Čeha i Poljaka, Slovenaca i Nijemaca, Talijana i Madžara. Naravno da tuj ní Hrvat nije smio izostati. Mimo to došli još iz svih krajeva svijeta, ponajviše iz Francuske, Talijanske, Njemačke, Belgije, Švajcarske i Španjolske. Hvala Bogu! svi će ovi narodi danas biti svjedoci znamenitog čina, gdje Austrija prvi put javno razvija zastavu Srca Božanskog; gdje razvija zastavu, što joj uručila jedna plemenita Hrvatica!

Sunce već prevalilo polovicu dnevnoga si putovanja; bilo već dvanaest i po. Hora je, da se članovi sastanka razigru doma. S toga, kada ustade predsjednik, knez Loewenstein, da prozbori sastanku, tko bi tada isčekivao drugo, no da će im navijestiti da se svršava sjednica? Ali gledaj samo knezu oštire u plemenito lice: opazit ćeš lasno, gdje on o nečemu drugom snuje. Čelo glatko, oko bistro i živo, a, zadovoljan smiješak već ti unaprijed odaje, da se radi o veoma povoljnoj stvari. I evo gdje on progovori sastanku, te članove od sastanka uvjerava, kako se on danas sretnim scijeni, što može iznenaditi sastanak baš radosnom vijesti. Svi dušu u se, pa napeto slušaj. Knez sve kazuje francuski, njemački i talijanski, da bi ga svi razumjeti mogli:

»Odio za naše članove iz austro-ugarske monarhije«, tako on izjavlji, »dobjeo je jučer dragocjen dar,

a od nepoznate ruke; dobio prekrasnu zastavu, koja bi imala sjediniti sve katolike ove monarhije u borbi proti neprijateljima Crkve. Sam sveti Otac u velike se zanima za ovu zastavu. Poslao nam je brzjavkom apoštolski blagoslov, a ujedno izjavio želju, da bi se odsada sve zastave za borbu proti slobodnoj zidariji pravile po uzoru ove zastave, koja će se sada blagosloviti.*

Još je knez u riječi bio, kad eto ti baruna Scheilla, gdje nosi omotanu zastavu. Svi jedva iščekivali čas, kada će ju razviti. On ju razvije, a usred zastave pokaže se milovidna slika — Presvet. Srca Isusova. Sad da si vidio one svijetle gospode! Stade ih veseli žamor i oduševljena klika; burnome povlagjivanju ni kraja ni konca.

Do nogu Lava XIII.

Dok su marljive ruke neumorno radile i gradile zastavu Presvetoga Srca, naša će plemenita Hrvatica pohitjeti u Rim, do nogu svetoga Oca pape. Vejlke joj misli zaokupile dušu; srce joj silne napunile nade; do nogu sveopćeg Oca kršćanstva rada bi si oduška dala.

Sreća joj poslužila, te 22. rujna bi ona od Njegove Svetosti primljena ča u posebnu audijenciju, Klečeci pred velikim Lavom XIII. naša mu plemenita Hrvatica francuskim jezikom s oduševljenjem stala govoriti, kako se u Austriji porodila želja, da bi se svi narodi naše države svečano i javno posvetili Božanskome Srcu Isusovu. Nego dajmo da nam ona sama pripovijeda.

»Sveti Otac«, tako nam piše, »slušao me je napeo sa živim, njemu prirojenim zanimanjem; te kao da mi hoće dokazati, da je smisao mojih riječi potpuno shvatio, prijazno će mi na to: »Zar ne dobro dijete: Adveniat regnum tuum? (Dogji kra-

ljestvo tvoje?« — »Jest, sveti Oče,« rekoh, »to je što mi želimo: neka se uspostavi kraljestvo Kristovo u srcu svih naroda.« — Zatim se još porazgovorim s Njegovom Svetosti o drugim stvarima, a on me otpusti podijeliv mi svoj sveti apoštolski blagoslov. U to se on regbi zanesen, zaklopjenih očiju stade poluglasno moliti. Ja se tri puta njemu poklonim, te upravo hoću da ostavim sobu, kadno sveti Otac još jednom podigne glas svoj, te lagano i razgovjetno progovori ove riječi, koje mi se čnile, kô da s neba silaze: „**Daj Bože, te se svi, svi, svi, ama svi narodi posvetili Božanskome Srcu Isusovu!**“

„Nije moguće, da vam opišem, kako je svom dušom mojom silno potresla svaka od ovih riječi. Izgovorio ih sveti Otac sav zaduben u molitvu, ko Bogom nadahnut. Misliš sam, da moram svaku riječ velikog pape sa mnom iznijeti u široki, bijeli svijet. One njegove riječi ko da ljudima proriču bolju budućnost, pokazav im ujedno i sredstvo i put, kako će se dovinuti do pobjede i spasa.“

Tako naša plemenita Hrvatica. A prije nego će se odijeliti od Rima, potraži ona crkvu »San Giovanni degli Schiavoni« t. j. crkvu svetog Ivana od Slavena. Tamo se goruće molila za sve slavenske narode »habšburške krune«, ne bi li se što prije sakupili pod zastavu Srca Isusova, što će ju sada da razvije Hrvatica. Nehotice se tuj sjećam »Orleanske Djevice«, koja je razvila pobjedonosni stijeg protiv dušmana otadžbine svoje. Bože daj pobjedu i junačkoj djevici hrvatskoj i njezinu dičnome stijegu!

Sretno zašao — Boga našao.

Kada već govorim o molitvi, ne mogu a da vam ovdje ne stavim baš onu krasnu molitvicu, što se lanjske godine na hiljadu i hiljadu istisaka širila svom našom monarhijom. Može biti da bi i vi štioći dragi,

rado ovu molitvu čitali, te se njome služeći za ovoga mjeseca ili barem za devet dana, donekle pospješili onaj žugjeni čas, kada će Austrija sva biti posvećena Srcu Isusovu. Ova je molitva vrlo zgodno upravljena Prečistomu Srcu Marijinu. Ta ovo je Srce poput zlatnih vrata, koja vode k Presvetomu Srcu Isusovu; bez posredovanja Blažene Gospe ni Austrija ne može k Srcu Božanskoga joj Sina.

Molitva.

Spomeni se, draga naša Gospo od Presvetoga Srca Isusova, svoje čudesne moći, koju imaš nad Srcem klanjanja vrijednoga Sina svoga. Uzdajući se skroz u tvoje zasluge, dolazimo k tebi s molbom, da nas uzmeš u svoju zaštitu. O Marijo, koja sve možeš kod Srca Isusova; kod Srca, koje je izvor svih milosti, a koje nam ti možeš po volji otvoriti, da ljudma blago ljubavi i milosrđa, svjetla i spaša udjeli: daj nam, molimo te, milost, za koju te goruće prosimo.

(Daj, da se svi narodi naše monarhije vijekom zavjere i posvete Božanskomu Srcu Sina tvojega, te se pod dičnom zastavom njegovom u bratskoj slozi sakupe na obranu proti svih navala neprijateljskih.)

Ne, ti nas ne možeš odbiti, a jer si naša majka, o draga naša Gospo od Presvetoga Srca Isusova, primi milostivo našu molbu i dostoј se uslišat ju. Amen.

Svi zaštitnici naše monarhije,
molite za nas!

Kraljica — uzorna majka.

Glasovita carica i kraljica Marija Terezija ostavila nam je uzor-primjer, da se djeca imadu vjerski odhranjuvati. Lief dokaz tome imademo u onoj hvale vriednoj uputi, što ju je napisala za svoju kćer, carevnu Mariju Josipu, a na ruke njezinoj uzgojiteljici.

»Diete — tako piše kraljica-majka — ići će svaki dan u crkvu... Sveti Čislo neka moli kroz tјedan u svojoj sobi, a u nedjelju i blagdan u dvorskoj crkvici. Od nekoga vremena nisam zadovoljna s njezinim ponašanjem pod molitvom; na to treba više paziti. Carevna ima svaki dan ustati u 7 sati, neka pobožno moli jutarnju molitvu, i pošto je čitala po jedno poglavje iz koje dobre, pobožne, knjige, ručati će; od 9—10 sati drži joj se predavanje iz nauka sv. vjere, u 11 sati biti će sv. misa, a u 5 sati poslije podne moliti će sv. Čislo. U nedjelje i blagdane ići će s Nami u crkvu, da javno pribiva službi božjoj. Pod molitvom uveike mora klečati i neka se neogleđava natrag. Neka nikada nezaboravi, da je molitva sveti razgovor s Bogom.«

Kršćanski roditelji! zar ne bi učinili i dobro i spasonosno djelo, da i vi ovako odhranjujete vašu djecu? Bog je gospodar neba i zemlje, svi Njemu moramo služiti, Njega ljubiti!

Josip Šafran.

— * * * —

Blagodati Presv. Srca Isusova.

U Vrbanovcu. Ne mogu Ti mili „Glasniče“ ispričati sve i sva, što dugujem Presv. Srcu Isusovu. Ali budući sam obećao, da ћu Ti pisati, s toga evo primi ova retke, pa ih uvrsti uz živu želju, da se Presv. Srce Isusovo svuda uštaje i uzljubi.
— Mogu reći, bio sam baš nesretan. Gotovo dvije godine nisam bio kod sv. pričesti, prem sam katkad išao k sv. ispo-

vijedi. Gledam, gdje drugi idu k stolu Gospodnjemu; hoću, da i ja idem, ali ne da mi se, prema sam se ispovjedio; sve me hvata muka, ne mogu pa ne mogu. Što ču? kud ču? ispovjedniku? Nikako. — Za tu moju tešku kušnju saznade naš vlač kapelan nekako tajnim putem. Ne zove on mene; već zove devet članova od bratovštine Preč. Srce Marijina, i naloži im devetnicu na čast Božanskome Srcu I-usovu. I gle, devetnica poč nije bila dovršena, a ja već primio presv. tijelo nebeskoga hričnika, koji vratom ljubavi Srca svoga unišio u meni svaki nerazboriti strah; te ja sada pun utječe vršim uz svoje gospodarske dužnosti takogjer sva djela bogoljubnosti. Pun zahvalnosti s toga kličem: Srce Isusovo, pokoju i pomirbo naša, smolj se na nas!

A. Š.

Još stigoše zahvale:

Za dobiveno zdravlje i pomoć u oskudici takođe: T. K. iz Ivanić grada; V. M. iz Križevaca; M. J. iz Bješovara; A. M. iz Velikog Mihalovca; F. M. iz Senja.

Za sretnu smrt: A. S. iz Zagreba; M. C. iz Broda.

— XXX —

Namjena molitava i dobrih djela u travnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.)

Duhovno čitanje iz života Svetaca,

Vrijednost jednoj knjizi mi odregujemo i po vještini, kojom ju pisac s polja manje više umjetnički dotjerao, i — još više — po sadržini njenoj; a radi li se o životopisu, to mu je osobita prednost u vrlinama muža, s kojim nas je pisac rad upoznati. Sada ćemo lako dokučiti, kako je važno čitanje žiđa Svetaca.

Što su u istinu Sveci? — Sveci su bili osobiti prijatelji Božiji. Imaju zato što veće, ljepše, poučnije, nego li je zlaka, koja vjerno i izrazito prikazuje, kako pouzdano opći sevjeck s Bogom? Sveci su bili junaci. Zato je njihova povijest vanredno korisna, da se uzobraze ljudi značajni i važni. Sveci su bili najveći dobrovori roduljudske. Zato pripovijedati život njihov znači potpirivati oganj ljubavi i poštovanosti u srcu ljudi, koji su sa samoljubljja posve bladni spram nevoljne braće svoje. Sveci su ovaj čas naši zaštitnici kod Boga. Ne moramo li dakle nastojati, da upoznamo život prijatelja, dobročinitelja i izbavitelja naših?

Iza Svetih Knjiga, što su ih napisali ljudi Duhom Svetim nadahnuti, nijedno se štivo s gledišta religioznog i moralnog

ne da usporediti duhovnome čitanju iz života Svetaca. Život bo Svetaca u istinu je svjetlo duhu našemu, a toplina i život srcu našemu. Život Svetaca u opće svatko može razumjeti, a kako je praktičan, i njime se koristovati. Pa i gdje bi se mogla bolje naučiti nauka o nuternjem životu, nego li u duhovnome čitanju iz života Svetaca, gdje vidimo, kako je ta nauka djelom izvedena? A i srce nam tude dobiva, jer primjeri vuku — stara je rečenica. Svakdanje iskustvo potvrđuje, kako moćno djeluju primjeri Svetaca na srce naše.

Ali da duhovno čitanje iz života Svetaca urodi ovim plodom, valja nam se čuvati radozalost. Mi bismo zavarivali sami sebe, kada bismo čitali „život Svetaca“ onako od prilike, kako se obično čitaju — recimo — romani ili druge knjige povjesničkoga sadržaja. Po tom čuvajmo se na glosti Svetе knjige valja čitati pazljivo, polagano. Mi moramo regbi okusiti divna djela i uzvišene krjeposti, kojih je puno žice Svetaca. Najzad moramo se čuvati drskosti i preuzetnosti. Često su Sveci sljedovali glasu Božjem, koji ih vodio putem neobičnim; no s naše strane velika bi bila preuzetnost htjeti istim putem da udarimo, van ako i nas Bog za to zove. Vigjenja, objave, čudesa ne čine još čovjeka krjeposnim, pa i nijesu nikako u vlasti čovječoj.

Čitajmo dakle „Život Svetaca“ srcem čistim. *Blago onima, koji su čista srca; jer de oni Božja vidjeti.* Čitajmo srcem prostim od svake neurednosti. Većma nas privlače primjeri, za kojima i sami hoćemo da se povedemo, a Sveci su opet bili ljudi prosti od svake neurednosti. Čitajmo srcem željnim napretka u krjeposti kršćanskoj.

Tko je, koji bi mogao nabrojiti divne plodove duhovnoga čitanja iz života Svetaca? Spomenimo tek jedan primjer između mnogih dragih. Poznato je, kako je sveti Ignacij Lojolski bio ranjen kod opade grada Pampelone. Poznato je i to, da je za duge svoje bolesti čitao »Život Svetaca«; pa upravo to bi početao kašnjemu životu njegovu svestomu. Zar da ja — pomoću Božjom — ne bih mogao učiniti to isto, što prije mene počinješ toliki? kazivao bi sam sebi. — Činimo i mi tako! Uzmimo u ruke »Život Svetaca« i čitajmo ga!

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 5.   Svibanj 1897.   God. VI.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u knjizi donosi ili poštom šalje, 36 novč.

koji pjeva:

Teško onome, koga sade
Stiže u putu noćca crna,
A noćišta jadan ne imade !

Raj obitelji kiščanske.

ok ja ovo zimus pisah, vani ti je bila crna noć. Strašna bura po-
put gladna vuka na polju vijala, a hladni vjetar nemilo gonio mrzli
snijeg na moje prozore. Ja pako mirno sjedio u sobi i pisao ovaj članak; u peći na ognju sve mi pucala drva, dok prosta svetiljka po sobi razgonila tmine. Neka slobodno u prirodi bura bući i vijavica vije: meni sve to nije škodilo ništa. Tek pjesnika se sječah,

Kršćanska obitelji! oče, majko, djeco! Upravo je tako i u vašem životu obiteljskom. Vlada li vama dragi Isus i ljubav njegova Božanska; vlada li vama Presveto Srce Isusovo: onda je blago svjetlo milosti Božje u obitelji vašoj, pa makar vani sve naokolo prekrila mrka tmina grijeha; onda je u obitelji vašoj, što toliko srcu godi, bi reč neka nutarnja toplina ljubavi i slove i mira, pa makar vani urlao vihar gadne nesloge i razuzdanih strasti. Vi ćete biti sretni i zadovoljni, pa bili drugi ne znam u kako zloj koži.

Jednom reče Isus miloj svojoj učenici, blaženoj Margareti Alacoque, da Srce njegovo neizmjerno želi, te bi ga ljudi upoznali i ljubili; po tom da je rad među ljudima zasnovati carstvo svoje, što ima biti izvor svemu dobru; i najposlije, da će se najbolje pobrinuti za svekolike potrebe onih ljudi, koji bi se k njemu zaufano utekli.

Kršćanska obitelji! O vo se nada sve tebe tiče. Vi roditelji i vi djeco! Zar vi ne biste rado imali vjerna i moćna prijatelja, koji bi se brinuo za sve vaše potrebe; koji bi vam u svakoj nevolji pomogao; koji bi od vas svako zlo uklonio? E pa kako ne bi! reci ćete. Dobro dakle, a vi dajte uzmite Srce Isusovo u svoju obitelj; dajte, da ono tude radi, što mu drago; dajte, da ono među vama zasnuje carstvo svoje. Kršćansko obitelji! O kada bi ti onako, kako treba, upoznala, kolikim te žarom ljubavi Božansko Srce Isusovo ljubi! kolikim željama ono žudi usrećiti tebe i ovdje i na drugom svijetu!

Tko će prebrojiti suze, štono danomice teku na cijelom svijetu u obitelji! Sve te suze, kada bi se ujedno sastavile: mislim, da bi sačinile — ne malu rijeku. Je li s toga čudo, što je stari poganski pjesnik Ezop bajao? Kad je naime — po mišljenju Ezopovom — Prometej stvarao ljude od zemlje, onda je mjesto vode uzeo suze,

i tako zamijesio ilovaču. Istina, poganski se pjesnik tude prevario; no nije se tomu ni čuditi, zašto je on bio — poganin. Sada dašto znade svako dijete kršćansko, da čovjeka nije stvorio Prometej, nego svemoguci Bog; i da u onaj čas, kad je Bog stvorio čovjeka, nije jošte ni bilo suzā. Prvi ljudi, praroditelji naši, izisav iz svemožnih ruku Božjih, bili su sretni i presretni; pa bi imali ostati za uvijek sretni — oni, i sva djeca njihova. Nego oni prestupiše zapovijed Božju, izgubiše prвobитну nevinost, a time i — *raj zemaljski*; istom sada počeše suze kvasiti ovu jednu zemljу.

Ali Sin Božji sagje — s prevelike ljubavi — na ovu suznu dolinu. Njegovo Božansko Srce zakuca u jednoj maloj obitelji; pa ova mala obitelj postade novi *raj zemaljski*, jer je tude vladalo Srce Isusovo i ljubav njegova. Gledaj samo onaj gradić u Židovskoj zemlji; gradić po imenu Nazaret. Vidi tuj siromašnu kućicu drvodjelca Josipa. Vidi u toj kućici i Djevicu *blagoslovenu među ženama*; vidi kako mali Isus pomaže svetom Josipu kod tesarskoga posla. Gledaj, kako se u toj kući nastanio blagi mir, sveta ljubav, potpuno zadovoljstvo; vidi, kako su tude svi sretni, jer služe Bogu! Pa mi reci sada: nije li tude, u siromašnoj kućici Nazaretskoj, praviraj zemaljski? A i ne more drukčije da bude; zašto ovdje vlada, potpunoma vlada, Presveto Srce Isusovo.

Zar nijesi i ti rad pretvoriti si kuću u takav raj? Ta kako ne bi? odvratit ćeš mi; samo ne znam, kako bi to učinio. Evo: uzmi Srce Isusovo u svoju obitelj; daj, neka ono tude zasnuje carstvo svoje. — Ali opet te čujem, gdje veliš: kako bismo mi na to i pomisliti smjeli? Ta mi smo kukavni grješnici; u nas vlada samo razdor i nesloga; pa kad bih i ja htio, ne će mi žena, ne će sin, ne

će kći; tu nema pomoći; nama se nikako ne smiješi
tolika sreća.» — O stid te bilo, što se tako malo
uzdaš u Presv. Srce Isusovo! Ne znaš li, da ovo
Srce sve može? Čuj samo jedan dogagjaj, pa onda
sudi! A da je taj dogagjaj istinit, za to ti jamči biskup
onoga kraja, gdje se to zbilo. Taj je biskup sâm
ispitao cijelu stvar, a mnogo ju svjedoka potvrdilo.
U jednoj obitelji bilo mnogo, veoma mnogo križeva;
a najveći križ bio ipak jedan nevaljani sin te obitelji.
Okolo godine 1890. morade on zbog raznih zločina
— u kaznionu. Odavle će on umaći, no oružnici ga
opet uhitiše. Sada se poče silom opirati; ali to mu
ne pomože ništa, jer ga teško izranjena napokon
oboriše na zemlju. Budući on blizu očinske kuće,
unesoše ga onamo. Ko će sada opisati žalost i tugu
dobre mu majke, koja ga eto pred sobom ugleda
krvlju oblita — i već blizu groba. U majke bilo
kršćansko srce; pa zato će ga moliti i prosići,
neka bi se s dragim Bogom u svetoj isповijedi iz-
mirio. Nu nesretnik ne će ni da čuje štogod o pokori;
dapače on uze grđiti i psovati kako mater tako i
ostale. Dobru majku bi sad još više strah. Ne znajući
sada za drugu pomoći, pričvrsti ona jednu sličicu
Presvetoga Srca Isusova nad postelju bolesnikovu
tako, da ovaj nije ni znao za to; a po tom pohitit
u crkvu. Ovdje se baš služila sveta misa; Spasitelj
je već na oltaru. K Srcu njegovu Božanskome jed-
nako bi vapila riječima razbojnika na križu: *Gospo-
dine! opomeni ga se u kraljestvu tvome.* Zatim će opet
kući svojoj; a kad тамо — sin joj sasvim se pro-
mijenio. Netom si ugleda majku, i već poviće: zov-
nite mi svećenika! — Svećenik dogje, a bolesnik
suznim očima ispovjedi sve grijeha cijeloga si života.

— Nego što je sinko? — upitat će sad vesela
majka — što je, te si se najednom promijenio?

— Čujte me, majko! On mi se ukazao.

— A tko to?

-- Onaj, čiju ste sliku učvrstili na moju postelju; pa mi reče: *Danas ćeš biti sa mnom u raju!*

Nego to još ne bi sve. Ovaj sada obraćeni sin imao veoma loša oca; između obojice bio gotovo neprekidni rat, te bi često znalo i do tučnjave doći. Kada se ovaj put otac povratio kući i vido, gdje mu se sin za čudo promijenio: usupnu se i veoma se uzbudi. U tili čas obojica se izmriše.

Gle, kako je Srce Isusovo u jedan mah ljubav i mir u obitelj doneslo! Iza dugo i dugo vremena osvanu i toj obitelji dan radosti i veselja. Evo kako pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu unosi u obitelj pravu sreću! Dalo bi se još mnogo sličnih, ali istinitih dogagjaja navesti, iz kojih se vidi, kako je

blagoslovena obitelj, u kojoj se štuje Srce Isusovo.

Deder dakle oče kršćanine, majko kršćanska, dijete kršćansko, i u svoju obitelj uvedi pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu! Sklopi za to ugovor s Presvetim Srcem; ono ti mora pomoći, ono ti i hoće pomoći, eda bi uveo u kuću svoju lijepu ovu požnlost. Božanski Spasitelj »sjajno će te nagraditi« za ovaj trud tvoj; on je to obećao. A cijeloj obitelji bit će Presveto Srce »izvor svake blagodati« i »brinut će se za sve potrebe vaše«.

Tako će ti obitelj biti **kraljestvo, kojim vlada Srce Isusovo;** pa s toga će biti podjedno — i pravi raj zemaljski.

Uz našu sliku.

Slika ova broji se među najstarije slike Gospine. Stajala je na putu, koji vodi ravno na rimski »kapitolij«. Bogoljubni puk rimski ho-

dočastio k toj slici često i u velikom broju na toliko, da je u 12. stoljeću pobožni plemič Julij od Astalija sazidao lijepu crkvu, u koju smjestiše sliku. — Slika ta omili u 16. stoljeću sv. Ignaciju, utemeljitelju D. I., te ju isprosio od dotičnoga župnika za prvu crkvu, što će Red imati u Rimu. Župnik ustupio sv. Ignaciju ne samo sliku, već i samu crkvu; a potvrdio to papa Pavao III.

Sv. Ignacij i drugovi mu učiniše sve, samo da se još više raširi pobožnost prema Bl. D. Mariji a Strata. — Sv. Franjo Borgia, vrhovni glavar, D. I. smišljao, kako da sagradi s temelja novu crkvu; ali smrt ga preteče. S toga kardinal Aleksandar Farnese sazida krasnu crkvu na čast Spasitelju, u koju bi velikim slavlјem prenesena slika Bl. Gospe a Strata, i u posebnu kapelicu smještena.

To je kratka povijest naše slike. Još dodajemo, da pred slikom kleći u misnom odijelu s v. Ignacij, a uz njega sv. Franjo Borgia.

Umirućim najsigur- nije pouzdanje.

Slavni orleanski biskup Dupanloup priopoveda nam slijedeći u srce dirajući dogodaj.

»Stojao sam kod postelje mlade, umiruće žene, da joj u smrtnoj borbi budem na pomoć i utjehu svetimi sakramenti i blagoslovom sv. Crkve. Ta žena još u proleću života, — ja sam njoj i ženidbu blagoslovio, — prije nekoliko godina prvi put primila je presvetu Pričest. Tom zgodom držeći se svoga obi-

čaja nisam propustio, a da joj na srdce ne stavim, neka se u životu uvek djetinjim pouzdanjem utiče presv. Djevice, i neka Njoj na slavu svaki dan, ako ne višeput, a ono barem jedanput, moli onaj Njoj toliko dragi »Anggeo Gospodnji« zvani pozdrav.

Mlada ženska primila je k srđcu moju rieč, i od prve svoje pričesti nikada nije propustila, a da ne bi izmolila barem jednu desetku sv. Čisla; dapače zadnje četiri godine svoga života svaki dan je velikom pobožnošću izmolila cieло Čislo.

Ta bogoljubna bolestnica bijaše kći jednoga staroga, francuzkoga gjeneralja. Njezini: otac, majka i muž žarko su ju ljubili; uz to bijaše bogata, snažna i kao rosa mlada. Tko bi mislio, da će to blaženstvo, ta cvatuća sreća ovoga sveta tako brzo, tako nevjerno propasti?... Jedva što je postala majkom, spopala ju huda groznica u babinjih, prisiljena bijaše obračunati s ovim svjetom; a mene je zapala ta težka zadaća, da joj to priobčim, pak da ju pripravim na blizu smrt.

Njezinu majku mučila je težka bol; čovjek njezin skoro da je zdvojio, dočim joj otac malo da nije od žalosti sašao s pameti. U sredini tolikih žalosti — kako sam se začudio, kad sam pristupiv k njezinoj postelji — opazio, da se mirno smješi. Naglo se približavala njezina smrt; ubijajuća sila njezinoga otravnoga daha vidjela se bolestnici već na licu; ona je to osjećala, ona je to znala; a ipak na ustnah igra sladki smješak najčišće radosti.

Nisam mogao odoljeti srđcu, a da ne uzdahnem: »coli žalostna nesreća!« — Na što ona osobitimi riečmi i neopisivim naglašivanjem zapita; »No, otče biskupe, zar se bojite, da ne ču doci u nebo?«

»Baš obratno, diete Božje, tomu se sigurno nadam.«

»A ja, — reče bolestnica, — ja to čvrsto vjerujem.«

»Nu na čemu temeljite Vi vašu čvrstu vjeru?«

»Na čemu?... Na onom savjetu, otče biskupe, što ste mi ga jedanom dali. Kad sam ono prvi put došla blagovati hranu angjeosku, Vi ste mi privezali na dušu, da svaki dan izmolim barem jedanput »Zdravo Marijo« srdcem pobožnim, a na slavu nebeske naše Majke. I ja sam primila taj Vaš savjet, i nije prošao nijedan dan, a da nisam izmolila ovu malu molitvicu na diku presv. Djevice; dapače zadnje četiri godine svaki upravo dan Njoj na čast molila sam cielo Čislo. Baš to daje mojoj duši veliku i čvrstu vjeru, da će sigurno doći u nebo.«

»Ali s kojega razloga Vi to vjerujete?«

»S kojega razloga?... Jer je ne moguće — odgovara bolestnica ozbiljnim glasom — kad sam toliko vremena molila blaženu Djesticu: »Sveta Marija, Majko Božja, moli za nas grješnike sada i na čas smrti naše,« — da me ona u tom znamenitom času ostavi, pak da mi ne dodje u pomoć i obranu! Jest, ja vjerujem svim žarom duše moje, da će Ona uslišav molitvu od tolikih godina, prosliti Sina svoga za mene, i On će na zagovor Majke svoje otvoriti meni vrata nebeska, da primi dušu moju u dvore blaženstva.«

Eto ovako mi je govorila ova pobožna duša. Iiza toga bio sam svjedokom prizora, koji se nijednim perom opisati ne može: bio sam svjedokom smrti pravoga angjela. Gledao sam, kako se nježno stvorenje u svetu života trga od svega onoga, što na ovom svetu običajemo zvati blaženim, što može učiniti život ljudski sladkim i ugodnim... gledao sam, kako se opraća s otcem, koji ju je toli vruće ljubio; kako se dieli od muža dobrog... od djeteta, koje je jedva ugledalo svjetlo sveta; i sve biva bez jedne suze, oči joj sievaju nebeskim blaženstvom, obrazom se razlijeva angjeosko veselje; tješi stare

roditelje, hrabri dragoga supruga, blagoslivje slabo djetešce. Dok oni klečeć oko njezinoga kreveta plaču i jauču; ona gleda u nebo, govori samo o vječnosti, i zadnji njezin uzdah bijaše srdačan pozdrav milostivoj Kraljici neba.

J. Šafrau.

— *** —

Hrvatica razvila zastavu Bož. Srca.

Bog blagoslovio!

Napokon se digne kardinal-nadbiskup Haller, metne si naramenicu (stolu) oko vrata; i — otpoče blagoslov zastave. Tamjan se pali; bijeli se oblaci dižu s kadionice; miloduh širi se dvoranom; obredne se molitve govore; sví prisutnici glasom odgovaraju. Misliš, bijele vile časom dvoranu opet pretvorile u crkvu.

Ne znaš ni sam, kakovo ti ono neobično počitanje obuzima grudi, kada pozornije promatraš ljetopisu zastavu. Nije ona, kao većinom crkvene zastave, već na vojničku: bijela, svilena zastava, prikovana uzduž samoga zastavišta. U sredini zastave širi se lijep zlatan križ. Usred križa milo plamti crveno predslatko Srce Isusovo, okruženo trnovom krunom, sipajuć iz otvorene rane dragulje krvi i vode spasa. Vrh križa vidiš natpis: »In hoc signo vinces — U ovom ćeš znaku pobijediti!« Na drugoj strani zastave zlati se znak imena Marijina*).

*) Kasnije stavile se još nad znakom imena Marijina riječi: Auxilium Christianorum (Pomoćnice Kršćana), a dolje:

Još svi upirali oči u zastavu, kad li naprijed stupio P. Abel, te latinskim jezikom, sve lagano i razgovijetno ovako od prilike prozborio:

Bila je nedavno svećanost Srca Isusova u Bolzanu. Tada, videći živu vjeru i općenito oduševljenje onoga naroda, pa čak i odlične gospode, neki slobodni zidar žalosno prizna: »Ovaj nam dan svjedoči, da smo u Tirolskoj sto godina radili bez uspjeha.« Tada se porodila želja, e bi se iza drugih sto godina slobodnim zidarima izvinula još tužnija tužaljka; neka bi priznati morali, da je i u cijelokupnoj našoj monarhiji njihov stogodišnji crni trud ostao bez ikakva uspjeha. Da bi se ova želja ispunila, to se čitavo ustrojstvo austrijskih katolika za borbu proti slobodnoj zidariji s velikim puzdanjem posvećuje Srcu Isusovu. Na to hoće da ih opomene ova zastava. S toga evo na zastavi križ, a usred križa Srce Božansko. Odsada sakupljat će se Austria oko zastave Srca Isusova! Odsada bit će joj lozinka evo ova, što se zlatnim slovima cakli na zastavi: In hoc signo vinces — U ovom ćeš znaku, Austrijo, pobijediti!

On doreče, a barun Schell, dični stjegonoša Srca Isusova, sad prvi zamahne novom zastavom. Golemom se dvoranom sa svih strana silno razlijegao oduševljen usklik: »Eviva l' Austria cattolica! — Živjela katolička Austria!« Francuz i Nijemac, Talijan i Španjolac, Švajcar i Belgijanac: svi kliču u

Contere caput serpentis (Satri zmijinu glavu). — Prave li se nove ovakove zastave, to kardinal Rampolla želi, neka se natpis: In hoc signo vinces — metne ispod slike Srca Isusova, nad njom pak rijeći: XTVS · REGNAT · VINCIT · IMPERAT (Krist kraljuje, pobjegnuje, vlada). — Trnova kruna bolje da stoji okomito, podaleko od Srca, nego da ga obavije razito. — Na drugoj strani zastave može se metnuti koji mu drago znak, koja mu drago slika, samo neka se tiče Blažene Gospe. — Ova austrijska zastava čuvat će se u Beču kod povjerenika katoličkih sastanaka.

jedan glas: »Živjela katolička Austrija!« Takova priznanja, takova povlagljivanja sa strane tugnih naroda, naša država već davno nije dočekala.

Ne pitaj, kako se tad svim prisutnim članovima naše monarkije silno širile grudi, i kako im se srce napunilo tvrdim pouzdanjem u Srce Božansko!

Vij mi se, zastavice, vij se!

Naše plemenite Hrvatice nije bilo kod posvete njezine slavne zastave. Ta u sastanku proti slobodnoj zidariji nije bilo do li same gospode. Nu kako li se negdje uzradovala, kada joj poslije sve tanko po tanko ispričovjedali! U svojoj čednosti nikako nije hotjela, da joj svijet saznade za ime: »Dosta, bude li mi ime upisano u preslatko Srce Isusovo! Neka svijet za mene ne mari, kao što ni ja ne marim za svijet. Ti samo, Srce Isusovo, na me zaboraviti nemoj!«

U svojem listu, što ga upravila na nas, puna ushića ovako završuje: »Kamo sreće, kad bi za ovom zastavom slijedile još mnoge i mnoge druge, te znamen ljubavi Božanske, Srce dragog Spasitelja, iznosile pred sve narode kanoti znak borbe i pobjede. Kamo sreće, kada bi se ova kove zastave vijale u svim zemljama, te bi se svi kršćanski puci životom vjerom nepokolebivom nadom i oduševljenom ljubavlju hvatali u jedno kolo oko stijega Srca Isusova! Doista bi onda junački i ustajno branili svetinje svoje, a nikada ne bi podlegli dušmanima Crkve i državnog poretku. Ispunila bi se na neizmjernu njihovu sreću goruća želja velikoga Lava XIII : Daj Bože, te se svi, svi, svi, ama svi narodi posvetili Božanskome Srcu Isusovu! *Adenit regnum tuum! Dogji kraljestvo twoje!*«

Ove zanosne riječi plemenite Hrvatice gdje bi naše življi odjek nego u srcima južnih Slavena? Koji bi se narod imao odazvati želji svetoga Oca,

očitovanoj na usta hrvatske junakinje, ako ne njezina braća od iste junacke krvi?

Ne pitajte, kako i kada bi se ova velika osnova izvesti dala, koja će bez sumnje naići na mnogo zapreka i protivština. Mi se međutim Bogu molimo! Pouzdanoj, ustranjoj, poniznoj molitvi sve je moguće! Za ostaio brunut će se oni, koji dan i noć sruju o boljku i o sreći povjerenog im stada. Ako ikomu, to će Srce Božansko njima nadahnuti zgodni način, kako da pospiješ posvetu sveukupne Austrije ili barem naše uže domovine*).

Ti pako, Srce Presveto, blagoslovi plemenitu Hrvaticu našu! Vječna joj hvala i dika, što je razvila zastavu Srca Isusova! U dobar čas vij mi se, zastavice, vij se! Vij mi se pred svim katoličkim narodima države naše, vij se! Nego vij mi se osobito pred junačkim plemenom *hrvatskim*: do tri puta vij se! Pokazuj našemu narodu ono Srce, u kojem nam je sva nuda, sve ufanje naše! Pokazuj našemu narodu ono Srce, koje ga ljubazno pozivlje k sebi! Pokazuj našemu narodu ono Srce, što će mu biti najstalnije utočište, najbolje okrilje, zalog sreće i spasa, znak pobjede i slavlja, samo ako se sakupi oko dičnoga stijega, što ga pouzdano razvila bogoduha djevica hrvatska. U ovom ćeš znaku pobijediti!

*) Ovom zgodom upozorujemo opet p. n. čitatele na prijedlog Glasnika českog, da bi se ova posveta ovršila g. 1898. prigodom pedesetgodišnjice slavnog vladanja našeg premilostivoga cara i kralja apostolskoga, Franje Josipa I. (Sr. naš Glasnik str. 41). — Dobro nam je poznato, da se već mnoga biskupija godine 1873., ili kasnije posvetila Srcu Isusovu. Opet ova posveta, o kojoj govorimo, ne bi bila puka obnova prijašnje posvete; nego se tuj radi o zajedničkoj, i, gdje to dopuštaju vjerske prilike, takogjer političkoj posveti po državnim i barem općinskim oblastima i zastupnicima. Najljepše, kad bi se na isti dan zemlje i biskupije, općine i župe, pa i pojedine obitelji, svaka od pomenutih i još drugih zadruga za se obaška, po dočićnim starijima svojim posvetile Božanskome Srcu Isusovu.

Klaudij de la Colombière.

Tješitelj.

Burgundiji u grofoviji Charolais leži na riječici Bourbince mali, ali ubavi gradić: Paray-le-Monial. Pučanstvo njegovo bavilo se u sedamnaestom stoljeću ponajviše poljodjelstvom i obrtom, ali bilo dosta osiromašilo radi neprestanih ratova vjerskih između katoličkih i kalvinskih Hugenota. Osim krasne benediktinske crkve, koja je sada postala župnom, bijaše tu uz samostan duvnā od Pohoda Bl. Dj. Marije i crkvica; ono glasovito svetište, gdje je Spasitelj objavio ljudima svoje Presv. Srce.

U tom samostanu življaše bl. Margareta Marija Alacoque. Već prvih godina njezina redovništva često bi joj se Isus ukazao, podučavao ju, i pobožnost k Presv. Srcu svojemu naviještao. Radi toga neobičnog puta bila joj poglavarića, č. majka Saumaise, u golemoj neprilici; pa ne znajući, šta će, zapovjedi bl. Margareti, neka sve to kaže isповjedniku, pa onda neka sluša. Ispovjednik toga samostana bio je muž učen, revan i vrlo pobožan; on bijaše vješt vogja duša, koje stupaju običnim putem k spasenju; no ne bijaše za one, koje Bog drugim putem poveo. Saslušavši bl. Margaretu reče, da ona nije na pravome putu. Ta osuda, na brzu ruku izrečena, podiže čitav samostan proti nedužnoj Margareti; već i ona sama, kako bijaše vrlo ponizna, stane misliti, da ju opsjenio neprijatelj duša naših. Muke njezine bile su strašne, ali srce joj junačko. Molila Gospodina i molila, neka učini kraj tim kušnjama, i neka joj se smiluje. On joj napokon odgovori: „*Ne boj se; ja će ti poslati vjernog slugu i prijatelja svoga*“.

Spasitelj ne presta i nadalje joj se objavljivati i o novoj pobožnosti govoriti: sad bi zahtjevao od nje, da se svakog prvog petka pričešća; sad opet da se slika Srca njegova javno izloži, e da bi se bladna i okorjela srca ljubavlju ugrijala i na pokoru potakla. Još je preostajalo, da ustanovi svetkovinu Presv. Srca. U to stiže u Paray i o. Colombière.

On dogje u veljači 1675. Iza nekoliko dana eto ga u samostanu duvnâ u posjete. Vodeći ga po kući zamolit će poglavarica o. Klaudija, neka bi progovorio redovnicama nekoliko riječi.

On primi ponudu. »Kada nam je govorio,« veli bl. Margareta, »te nas bodrio, da putem krjeposti stupamo, začuh u sebi ove riječi: *To je onaj, koga ti šaljem.* I domala spoznah, kako istinite bijahu te riječi; jer kod prve isповijedi u korizmi govoraše on sa mnom na takav način, kao da je za sve znao, što u meni biva, prem se prije nijesmo nikad ni vidjeli, ni jedan s drugim razgovarali.«

Colombière morade za nešto vremena otici iz Paray-le-Moniala u obližnja mjesta, da tude drži pučke misije. On se vrati istom pred Uskrs. U to se raspitavaše č. majka Saumaise za Colombière-a. Kad su joj samo dobro znali o njemu pričati, naloži ona bl. Margareti, da mu otkrije svoje srce, čim se ovaj vrati. Kada o. Klaudij opet u samostan dogje, kaza mu bl. Margareta, kako joj je mučno o tom govoriti. »Pa i to je dobro,« reče joj prijazno, »eto pružih Vam zgodu, da Bogu kakvu žrtvu prinesete.« To ju ohrabri. »Tada mu otkrih,« veli ona, »čitavo srce bez ikakve muke i napora, i dobro i зло, tako lako, te nijesam trebala ni misliti, što ēu reći; kazah mu sve, što se u meni dogodilo, i otkrih mu sve milosti, koje sam od Gospodina primila.«

Ovo povjerenje dopusti Klaudiju, te je duboko zavirio u srce Margaretno. On je u njoj upoznao

bogoljubnu i poniznu dušu; no što se tiče njezinih objava, nije odmah tako lako vjerovao. Colombière nije pokazivao prema bl. Margareti osobita i izvanredna štovanja; dapače, kako i sama pripovijeda, ništa nije propustio, čim bi ju mogao poniziti. On je češće kušao njezinu poniznost, njezinu iskrenost, a nada sve njezinu poslušnost. Za sada ju tješio veleći, da нико ne može Boga izgubiti, a da i sam ne opazi, kako se od njega udaljuje. „On mi zabranit“, piše bl. Margareta, »pirati se duhu, koji me vogjaše; te mi reče, da se sasvim predam njegovoj volji, što me posve utješi. Poduči me, kako se ne trebam bojati toga duha; i to tim manje, što me nikako ne odvraća od poslušnosti.«

Colombière umiri i poglavaricu. Reče joj bez oklijevanja, da je put, kojim ide sestra Alacoque, bez pogibelji za to, što joj se ne umanjuje ljubav do poznjenja i prezira; jer vrag još nikog nije tim trnovitim putem vodio.

Da joj povraćeni mir duše još više umnoži i učvrsti, pouči Klaudij bl. Margaretu, kako će se vladati kod jedne zgone, kod koje se većina ukućanā nezadovoljnom pokazala. Ona mu naime saopći, da ju Gospodin i na korist drugih duša rasvjetljuje, te joj nalaže, da i njima od tog svjetla štogod dade, što bi cna s velikom mukom katkad i učinila. Bili su to nekakovi listići, koje bi ona nekojim sestrama davalā, da ih ili u mukama njihovim utješi, ili u napastima obodri, ili da ih na kakvu žrtvu potakne, koju Bog od njih zahtijevao. Jedino po nutarnjem nadahnucu mogla je ona saznati za potrebe svojih družica; ali ovima ti listići ne bijahu po čudi. Za to joj Klaudij naredi, neka take stvari napiše, pa ih poglavarici predade; a ona neka onda radi s tima, kako najbolje znadne.

Ovako se ispunjale riječi Isusove, koji joj una-

prijed reče, da je muke i poniženja ne će minuti. No nije bilo puno bolje ni Klaudiju. Evo što nam ona o tom kazuje: »Colombière morao je poradi mene puno trpjeti, jer govorahu, da i njega hoću svojim ništavim sanjarijama zavarati kô i druge... Ali do tih govora njemu nije bilo mnogo stalo, pa za to nije on ni prestao i nadalje mi pomagati«.

Odvavnost i stalnost Klaudija počela se ovdje već lijepo pokazivati točnim obdržavanjem svoga za-vjeta. On i bl. Margareta gledali su, da Bogu omile i njegovu volju vrše, a nijesu se osvratali na ogovaranja i prigovore ljudi; pa s toga su bili i sposobni, da im Isus još više milosti udijeli, te ih posve na svoje Presv. Srce privuće.

Vjesnik.

— **Iz nadbiskupije zagrebačke** stižu nam jednako utješljive vijesti, kako tamo napreduje pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

Iz župe sv. Gjurgja revni pastir, vlč. gosp. Stjepan Horvat, pun ushita piše: Prigodom prve nedjelje ovoga mjeseca (prosinca 1896.) držao sam prije velike mise pobožnost k Presv. Srcu Isusovu pjevajući »zlaunu krunicu.« Poslije podne u dupko punom hramu Božjem držao sam pobožnost po onoj maloj knjižici. O kako sve bijaše razdragano i pre-sretno, a napose ja u ono pol ure! Na koncu pozvao sam svoj puk, da se svake prve nedjelje mjeseca sakupi na ovu pobožnost; a svi na glas obrekoše: »doći ćemo rado!« — i vjerujem, da će doći, jer poznam puk svoj, ovčice svoje, pre-dobro! U došašću (adventu) na jedan se dan ispo-vjedilo 207, svi na tašće do noći; danomice vjernici dolazili na sv. misu u velikom broju, pa iza »kru-nice Gospine« molili i »sveto čislo Isusova Srca« —

kako ga sada moji župljani okrstiše. U Apoštolsvo molitve danomice dolaze se upisivat . . . O bit će dobro: od sva četir kraja se vedri; bit će lijepih dana, ako dragi Bog dade! . . . Kada sam jednoć bio preslab na prvu nedjelju da obavim pobožnost Presv. Srca, prenio sam na drugu; tako sam rad, da ju sam obavim, jer me neizrecivo veseli ova zanosna i lijepa služba.

Iz Vel. Bukovca piše g. župnik Milan Skrahićak: O kako vam je lijepo i ganutljivo bilo prve nedjelje ovog mjeseca (prosinca 1896)! Kad sam obavljao pobožnost Presv. Srca, od gauča zapinjala mi riječ u grlu. Držim danomice zornicu, a prije iste moli se glasno »zlatna krunica.« Na koncu sv. mise glasno se govori prikazna molitva Apoštolsva molitve. Za čitave sv. mise pred slikom Srca Isusova uz lampu gore još dvije svijeće; dapače ova uljenica gori sada dan i noć. Narod me danomice pita i traži, da se upiše u Apoštolsvo molitve. (U veljači o. g. bilo već 1744 članova!) . . . Naručio sam 100 komada slika Srca Isusova. Šaljite mi adresu, da mogu i daljnju narudžbu učiniti. Nadam se bo, da će toga dosti trebati u mojoj župi; jer ču za tim ići, da bude u svakoj kući slika Božanskog Srca Isusova. I peta se već stotina razpačuje »Načina pobožnosti spram Srca Isusova.« »Glasnik« (za 1897.) broji 52 preplatnika.*)

I Švibovec kod Varaždinskih Toplica može se ponositi župnikom, koji oduševljeno revnuje za slavu Srca Isusova. Evo što piše vlč. g. Franjo Štefan: Hvala Bogu! u nas Apoštolsvo molitve lijepo napreduje: članova do sada (6. veljače o. g.) imam 400, a neprestano dolaze mi se prijavljivati. Školska djeca sva su pristupila i iz obližnjih sela župe Jalužabetske; oni k mojoj misi dolaze do 80 članova.

---

*) Sr. Kat. list 1897. br. 7.

Ljepo i točno znadu moliti »zlatnu krunicu«; jer hvala Bogu! imam vrsnog učitelja, koji mi u svem ide na ruku. Pretplatnika za Glasnik Presv. Srca Isusova imam upravo too, a lanjske godine bilo je samo 2 — dakle i u tom lijep napredak. Daj Bože, uspijevala i napredovala sve više pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, komu svaka čast i hvala, a svima nama bilo na spasenje!

Evo i veselih glasova iz Rasinje, a od župnika vlč. g. M. Fržića: Apoštolstvo molitve u nas danomice raste! Ima u mojoj župi (16. prosinca 1896.) već preko 1000 članova! Za treći stepen (naknadna s. v. pričest) ima takogjer svaki čas po koji novi član. Ljudi marljivo dolaze na ispovijed. Svaki dan imadem do 30 duša u ispovijedaonici. I muškarci u velikom broju dolaze. Svaki je dan u 5 sati ispovijedaonica okružena ljudima. U 6 sati počimljemo kratku jutarnju molitvicu sa prikaznom moličicom: »Božansko Srce Isusovo itd.« Iza toga je kratko razmišljanje; u petak o Presv. Srcu Isusovu, u subotu o Bl. Gospi, a u druge dane po Boissieu, što ga preveo presv. gosp. Jeglić. Ljudi vrlo rado — pa i starci većinom — mole »prikaznu molitvu«. Prve nedjelje ovog mjeseca bila je pobožnost k Srcu Isusovu po onom senjskom^{*)}). Ovo neobično rado mole. Naučio sam ih pjevati »zlatnu krunicu«, što ju uglazbio moj otac. Ovdje ima lijepih glasova, i pjevanje je nježno, i upravo ganutljivo. To ti kod kuće pjevaju kod prela. Gotovo svagdje se moli »zlatna krunica«. Vrlo me ganulo u mojoj filijali Cvjetkovu, kad sam čuo u jednoj kući, gdje sam bolesniku podjeljivao sv. otajstva, kako posve malena djeca pobožno mole uz starije »zlatnu krunicu«. »Devetnicu«

^{*)} Način, kako se obavlja od članova apoštolsata pobožnost Presv. Srcu Isusovu svake prve nedjelje u mjesecu. Senj. Tisak T. Devčića. (Dobiva se kod iste tiskare u Senju, 100 kom. za 3 for.)

k Srcu Isusovu mnogi čine s uspjehom. Predbrojnika na »Glasnik« imademo gotovo 50 (za 1897). Svaku večer mole zajedno na glas po kućama, a tom zgodom, vele, nikad »zlatna krunica« ne izostaje.

— **Modruško-senjska biskupija.** Već nekoliko godina novi duh duva u lijepoj našoj domovini. Već od nekoliko godina širi se pobožnost k Presv. Srcu Isusovu. Naše biskupije u kolo uhvatile se i kô plameniti Serafini, kleče pred prijestoljem Srca Božanskog. Naše se biskupije takme svetim oduševljenjem, koja li će više proslaviti i većim žarom štovati preljubezno Srce Spasitelja našeg.

No s biskupijom modruško-senjskom teško se je takmiti! Evo samo nekoliko lijepih krajeva. Središta Apoštolskoga molitve ima u toj biskupiji već 55, a članovi se broje na hiljade. U Lokvama n. pr. ima ih 794, u Kraljevici do 1000, u Vrbovskom 1057, u Ravnojgori oko 2000.

I naknadna sv. pričest, na utjehu Presv. Srca, od dana do dana sve se više razmahuje. Nekoliko se župa u tom upravo odlikuje. U Vrbovskom ima svaki mjesec do 400 naknadnih sv. pričesti, u Lokvama nerijetko i 500, u prosincu t. g. čak 656; a ima župa n. pr. Ravnagora, gdje je broj naknadne pričesti još znatno veći. Naravno da se tuj i čedni »Glasnik Srca Isusova« svaki mjesec radosno dočekuje. U Dragi ima on 70 predbrojnika, u Selcu isto tako 70, u Novom 104 itd.

Držalo se lanjske godine nekoliko misija u ovoj biskupiji; na koncu se dotična župa najsvećanijim načinom posvetila Srcu Isusovu. Tako i u Selcu. Selčani htjeli, da im uspomena na onaj divni dan, kad se posvetiše Srcu Božanskom, pregje i na poznu unučad. Šta će dakle? Sakupili novaca; žrtvovali od svoje sirotinje do 464 forinti, i naručili u Groedenu (u Tirolskoj) kip Srca Isusova u

malom hramiću. Sad ga željno iščekuju, jer se na Uskrs ima svećano blagosloviti.

Još rjeđe veselje pripravljaju Srcu Isusovu u Skrilevu. Dosada u Hrvatskoj još nema crkve posvećene Srcu Isusovu. Najviše kad u kojoj crkvi ima slika, kip ili oltar njegov. S toga i nema pravoga prošteništa Srca Isusova niti hodočašća. To se već mnogome štovatelju Srca Božjega na žao dalo. Nu evo u dobar čas podigli se Skrilevčani na junačke noge, te jednodušno odlučili po što po to, da će Presvetome Srcu u svojem selu sazidati crkvu; ja, brate, bijelu od kamena crkvu! Bit će ona dakle prva u Hrvatskoj. A sva će bit zgoda susjednim župama, da tamo hodočaste; jer Skrilevo, u župi Kukuljanovu, pokraj Bakra, baš je usred mnogih revnih župa, nedaleko od Kraljevice, pa i željeznička postaja sasvijem je blizu. Crkva bit će duga 22 m., široka 10 m., visoka 9 m. Ne će dakle biti velika; no nadajmo se, zato ljepša. Na glavnom žrtveniku stajat će veliki kip Srca Isusova, a na čast bl. Margarete Alacoque bit će poseban oltar podignut. Vlada je u tu svrhu prinijela 2000 for, a dobri je puk dao već 10.000 for. Nu to nije dosta. Dali se dakle ucijeniti po obiteljima; jedni će još platiti 100, drugi 50, treći 30 for.; siromašniji dakako mnogo manje. Ali i to će još biti malo! Šta će dakle добри narod? »Makar si morali otkinuti s ustiju i zadnji komadić bijela kruha — tako su govorili — crkva Presv. Srca ipak će se sagraditi!« I doista mjeseca siječnja stali kopati temelj crkvi, a mjeseca studenoga hoće da bude gotova. Pomozite, braćo, tko i malim darkom, e bi ova crkva postala što dostojnija Presv. Srca Isusova! Ono će za to blagosloviti i kuću i staju i milu vam djecu!*)

*) Darove prima uredništvo »Glasnika Srca Isusova«, ili izravno: Vel. gosp. župnik Andrija Pobor, Kukuljanovo, zadnja pošta Bakar, Hrvatska.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Gašće kraj Šiska. Bio sam u velikoj neprilici i u velikoj duševnoj tjeskobi. U tom teškom stanju utekao sam se Devetnicom Presvetomu Srcu Isusovu, i obećao mu, da će mu se putem »Glasnika« pismeno zahvaliti ako me usliša.

I gde, Presvetό Srce Isusovo je po velikom svojem miroslju mojo molbu uslišalo, te mi želju ispunilo. Na čem mu budi od mene grješnika najljepša hvala.

Množalo i razvijalo se dilem svijeta sve to više štovanje naprama Presvetomu Srcu Isusovu.

Živjelo Presveto Srce Isusovo!

F. L.

— Imam sina u gimnaziji. Nauke započeo dobro, nu oko Uskrsa dobila sam pismo, da je opasno obolio. Komu da se utečem? Odmah oběćah devetnicu na čest Presv. Srcu. Ispuđin se i pričestih, te do mala dobila sam utješljivi glas, da bolest kreće na bolje.

Nu bolest i oporavljenje trajalo; dugo tečaj drugi svršio, a on ostao neispitan. Dobročinitelji, koji su ga uzdržavali, odlučiše, da će ga radi nemarnosti napustiti. Teško mi bijaše. Opet zavjetoval devetnicu. Svi u kući molili smo se predobromu Srcu Isusa i Marije. — Sin kroz praznike marljivo učio, na početak školske godine s odlikom položio ispit, a dobročinitelji zauzeše se za njega bolje i više, nego prve godine. Dobrom Srcu Isusovu, ocu siročadi, javno hvalim, a majkama preporučam, da u nesreći mole pomoći za svoju djecu jedino u izvoru dobrote — Svetom Srcu.

P. R. iz F.

U Pleternici. Ne mogu opisati svoju zahvalnost, što mi je Presv. Srce Isusovo uslišalo devetnice, te se udostojilo, da me ujedno i utješi dobrim glasovima o mojoj sinu i bratu, koji borave u daljini od mene. S toga kličem iz dna srca: Hvaljeno i slavljeni budi Presv. Srce Isusovo po svem svijetu!

M. A.

U Fojnici. Srce me nuka na zahvalnost prema Presv. Srcu Isusovu, koje je veliku ljubav iskazalo obitelji mojoj; ne oglušiv se poniznoj molitvi našoj. Po gradu i oko njega grdna je bolest harala, a mi se devetnicom obratismo Presvetome Srcu, neka bi nas milostivo sačuvalo od te grdne bolesti. I naša bi molitva uslišana.

Nego još veću nam iskaza milost Božansko Srce, kad nam u obitelji povrati poremećnai mir i slogu i ljubav. Bijaše bo jedan član naše obitelji rastavio se sa vjenčanim drugom svojim; a sad eto po osobitoj milosti Presvetoga Srca opet lijepo na kršćansku zajedno živu. Tako je Božansko Srce

sjajno ispunilo obećanje svoje, da će povratiti slogu obiteljima razdvojenim. A mi radosno kličemo iz sve duše: Hvala i slava u vijeće budi Presvetome Srcu Isusovu! N. N.

Za ljubav i slogu u obitelji: A. R. iz Varaždina.

Za razne potrebe: A. C. iz Senja; A. J. iz Sarajeva; O. M. iz Senja.

U Sarajevu. Oboli mi teško nećakinja, koju sam uzela k sebi, i pazila kao svoje dijete. Mjesec dana nije bolesnica ostavila postelje. Sud liječnikā glasio: sušica na domaku, pa će biti najbolje, da ju što prije spremim u njezin zavičaj. Ispunih savjet liječnika. Ali se utekoh odmah i vrhovnomu liječniku nebeskome, koga ne zovemo zaludu »Okrepo slabih«, da bi se on smilovao meni i bolnoj nećakinji mojoj. Poslije šest mjeseci javiše mi, da mi se je nećakinja ne samo oporavila, već da je ozdravila, te da želi vratiti se k meni. Hvala dakle i slava Presv. Srcu Isusovu i sv. Josipu! S. K.

Izpod Vesice (Trsat). Tko nije kušao gorku času oskudice, ne zna, što će to reći, biti bez kruha i zaslужbe. Tri pune godine molio mi suprug za službu, obijao pragove; ali nigde ništa. Mal da nijesam zdvojila, kad vidjeh, da nam je svaka nuda zaludna. U takovu stanju dogje mi nenadano u ruke „Glasnik“ Presv. Srca. Listajći zapne mi oko kod „zahvalnica“. U meni zatinja nova nuda nukajući me; de pokušaj to sredstvo i uteci se Presv. Srcu. Počeh devetnicu, ništa; preuzeh drugu, i opet ništa; pa i treću. Kad eto, kao iz vedra neba dogje glas, da moj suprug može stupiti u službu, kakvu si je jedva mogao poželjeti, a nikako joj se nadati. Hiljadu puta hvala i slava Presv. Srcu! Sve suze moje žalosnice i radosnici neka za mene kazuju svegje hvalu nebeskome Tještjelu!

L. M.

Namjena molitava i dobrih djela u travnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leon XIII.)

Molitvi smo lani donesli jednoć kanoti mjesecnu nakanu; 14-stogodišnjicu preporoda Francuske. Sada pozivljemo naše čitatelje i članove Apoštolstva molitve, neka bi se ovoga mjeseca u molitvama svojim udružili braći svojoj Englezima, koji će 2. lipnja ove godine svečano obnoviti onaj

krnsni zavjet, kojim se Bogu na svetom krstu zavjetovao prije 1300 godina Ethelbert, njihov kralj Kentski. Dok je sv. Grgur Veliki jošte bio redovnikom, vidio je na trgu, gdje se prodavali robovi, i nekoliko mlađih zarobljenih Engleza. Neka bi reć nadnaravska krasota tih mlađih ljudi u toliko začara srce Svećeve, te on radosno poviše: »nijesu to Englezi nego Angjeli.« Kasnije pogje on sam u daleke krajeve Engleske, da tude propovijeda sveto evangeline; no starješine ga natrag pozvaše u Rim. Kad je pako zasjeo stolicu sv. Petra, posla on u Englesku predstojnika samostana Benediktinskoga, sv. Augustinu sa 40 redovnika iz Reda sv. Benedikta.

Jedna franačka kneginja, imenom Bertha, bila je ovim vjerovjesnicima od velike pomoći. U svoga supruga, Ethelberta, kralja Kentskoga, ona ishodi te ovaj veoma ljubazno primi misionare. Rječiti Augustin, a još više milost Božja, dovrši započeto djelo: Ethelbert se pokrsti na Duhove god. 597., a malo zatim na Božić deset hiljada Engleza povede se za svojim kraljem, te se i oni pokrstiše.

Večki ovaj i po Englezima preznameniti dogadjaj proslavit će se ljetos u Engleskoj što većim sjajem. Na polju, na kome je — po predaji — kralj primio prvi put sv. Augustina i 40 mu drugova, sabrat će se svi biskupi Engleski. Tude će propovijedat Newportski biskup, presvjetili gop. Hedley, iz Reda sv. Benedikta, a 40 redovnika iz istoga Reda bit će oko toga biskupa kanoti zamjenici onih prvih 40 Benediktinaca, koji su sv. Augustinom biskupom bijahu donijeli Englezima luč svete vjere pred 1300 godina.

U isto doba držat će se i jedan veliki „katolički sastanak“, kod kojega će učestvovati gotovo svi pravci katolički, a po svim crkvama Engleskim orit će se zahvalnica pjesma: »Tebe Boža hvalim o.«

Ova rijetka svečanost proslavit će se istom u lipnju; no opet se uzele za svibanj ovu mjesecnu molitvenu nakanu, neka bi se Majci Božjoj, u ovome njojizi posvećenom mjesecu, slale na stotine i stotine hiljada vrucne molitve, da bi se po njezinom zagovoru katolici Englezzi sve više utvrđili u svetoj vjeri Kristovoj; a Presvetome Srcu Isusovu priveli i oni, koji su još izvan krila sv. Crkve rimokatoličke.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 6.

Lipanj 1897.

God. VI.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima se u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Raj mladeži.

vaj će put »Glasnik« iznesti pred mladež strašne, ali istinite slike. Bilo je u Parizu god. 1875. Pod večer jednoga dana povrati se neka mati kući svojoj i otvori sobu. Nu sada gleda prizora strašna! Eto kćeri njezine, od kakih 14 godina, — pred njom mrtve! Još je nesretnici rubac oko vrata, te jasno kaže, na koji se način skončala. Glava joj nešto naslonjena na nekoliko nevaljanih romana i drugih zlih knjiga. Na stolu ima listić pisan njezinom rukom; sadržaj mu je vrlo kratak. »Tek za jedno Vas molim, da me ne ukopate tik crkve. Ništa drugo.«

Roderiko Andrea bavio se knjigom. Još on nije dovršio svih nauka, što su bili propisani za stališ, komu se htio posvetiti, a 22. rujna 1894. iz puške se ubio. Bilo mu istom 20. godina. U listu što ga ostavio, piše ovo: »Baš sam pročitao Wertherove boli od Goethea. Dojam bijaše tako silan, te ne mogu dulje živjeti.«

Nekako početkom godine 1892. bilo jedno djevoće od 16 godina u gradu A . . . . dovedeno na sud. Nu što mislite, s kojega uzroka? Jadnica bila okrivljena, da je pokušala ubiti vlastitoga si oca. Ona bje osugjena na deset godina robije. Dva lista *Belgijska zabilježište ovaj grdnji čin*. Jedan je »Le Courrier de Bruxelles« koji podjedno piše, da ovaj gadni zločin nije no posljedica rrgjavoga štiva, što ga sam nesretni otac u ruke dao nezahvalnoj kćeri svojoj. A drugi list »La Gazet van Antwerpen« priča, kako je isti otac htio da uguši u kćeri svoje zvanje u stališ sveti. On joj silom narinuo knjigu veoma gadnu, pa će joj reći: »Evo, čitaj tu knjigu; i proći će te volja, da pogješ u samostan.«

Mladiću, djevojko! Vidi sad, kuda vodi zlo štivo i zli drugovi! ili bolje da rekнем — današnji svijet! Makar ti i malo samo općio svijetom, opet treba da paziš, da se ne potepeš, da ne udariš o zle knjige i još gore drugove.

Pogješ li jednom po gradovima, osobito vecim, moći ćeš ugledati, gdje onamo mnogi hodaju regbi kano ti žive lešine. Malo im je godinâ, no mnogo grijeħà; uvenula im nada života, iš ċeznula sva snaga i radost. A pitat ćeš, zašto? Svijet mi je ovaj poput crva podgrizao i uništio krasni cvijet života. I da pakô otvori ždrijelo svoje, čuo bi kako gotovo svi prokletnici viču i jadikuju: »U mladosti zaveo nas je svijet; s toga evo gorimo ovdje u ognju vječnom.« Znaš li, zašto je *tako malo ljudi izabrano za nebo* (Mat. 20,

16.)? Sveti Pismo neka ti na to odgovori: *Mladić ne će odstupiti od puta svojega, ni kada ostari.* (Prič. 22, 6.) Jer u mladosti većina ljudi pogje putem, koji vodi u pakao; zato je tako malen broj onih, koji se spase. (Mat. 7, 14.)

Pošto si se, mladiću, dosta rastužio nad nesretnim vršnjacima tvojim, što tako rano izgubiše sreću svoju i ovdje i onamo preko groba: obrati de sad oči na drugu, ljepu, utješnu sliku. Gledni onamo u svetu zemlju, u varošicu: Nazaret, u jednu priprostu, siromašnu kućicu. Tude boravi mladi Isus, Sin Božji, Spasitelj naš. Evo ga, gdje upravo u djelaonici radi sa sv. Josipom. Možeš li si i pomisliti milijega, prijaznijega, ljubaznijega mladića? O, nema njemu ravna; ta on je Sin Božji. O njemu pjeva okrunjeni prorok, kad govori: *Ti si najljepši između sinova ljudskih; blagodat teće iz ustiju tvojih.* Psalm. (44, 3.) Pa zašto Isus radi? — Jer te voli; jer mladež voli. Jest; Bog je postao sličan — tebi. Uzeo si je srce ljudsko, da te uzmogne ljubiti, ne samo kao Bog nego i kao čovjek. Ako je u tebe srce, koje je stvoreno za ljubav; ako ti nije srce tvrge i studenje od kamena: onda moraš ljubiti Isusa; moraš, i ne možeš drukčije.

A znam, da je u tebe srce vruće; srce, koje i može i hoće ljubiti. Sam ti je svevišnji Stvorac u mlado srce usadio taj žar ljubavi. Ali vajme! kako ih je malo, koji razumiju svetu nakantu Stvoriteljevu! On hoće, da onaj žar plamti plamom gore prema nebu; a u mnogih, premnogih okrenuo se dolje prema zemlji; pa ni ne ostaje na zemlji, već se silovito baca — u pakao! Opaka ljubav bezbrojne mladiće i djevojke goni u vječitu propast.

Mladiću, djevojko, čuvaj si srce! Ne dadeš li ga Isusu, otet će ti ga gjavō — ljubavlju nevaljanom. Zmija paklena u srce se uvlači milo i blago laskačući; a netom ga ujela, već je i duša otrovana. Ne

vjeruj, da ćeš naći onu sreću, što ti ju obećaje gjavō; *jer je on laža i otac laži* (Iv. 8, 44) Uzalud ćeš tražiti onaj slatki mir, što ga uživa samo srce čisto, srce puno ljubavi Božje. *Stvorio si nas, Bože, po radi tebe; i nemirno je srce naše, dokle god ne otpočine u tebi!* (Sv. Augustin.)

Nego još ti ima lijeka, još ti ima spasa, bijedno srce! Gle Isusa, kako ti pokazuje Srce svoje Božansko! Čuj, što je rekao jednoj svetoj duši, kojoj se objavio: *Srce je moje Božansko tako puno ljubavi spram ljudi . . . da ne mogući dulje u sebi zadržati plam ove ljubavi goruće . . . mora da mu dade maha i ljudma da se objavi.* Ove riječi Spasiteljeve vrijede za sve ljude, a nada sve — za mlađež. Isus je pravi prijatelj mlađeži. Oj ti mlađe srce ljudsko! tebi treba, istina, ljubavi. No ovđe u Srcu prijatelja tvoga Božanskog naći ćeš onu ljubav, koja ti treba: ljubav nježnu, koja se brine svagda i za svaku potrebu twoju; ljubav blagu, koja ti opraća grijehu i grješke, te ti vidi rane duševne; ljubav jaku, koja podnosi slabosti twoje; ljubav svetu, koja te milošću nebeskom krije, da uzmognes hrabro i postojano stupati stazom, koja te vodi — gore u raj.

Nijesi li nikada vidio na brdu ili u dolu dobra pastira kod svojih ovaca? Nijesi li opazio, kako on dobro pozna svaku ovcu svoju; kako se za svaku brine? *Ja sam pastir dobri, veli Isus, i znam svoje ovce.* (Iv. 10, 14.) Isus te dobro pozna; on zna sve, što ti manjka, što te boli. Gledaj dobroga pastira, gdje nosi na legjima svojim izgubljenu i izranjenu ovcu! Tako će i tebe ponesti Isus, pastir dobri; i ništa ti uzmanjkat će, ništa te boljeti ne će.

Još jedno. »Bez veselja nema življenja,« često se čuje. A hoću li imati veselja — kod Isusa? O ne pitaj tako nepametno. Tko je na svadbi u Kani Galilejskoj čudom pretvorio vodu u vino, samo da budu

gosti veseli? Zar nije Isus? Dašto da se moraš kaniti grješna i pogibeljna veselja, ako si rad, da ti bude prijatelj — Isus; no zato ćeš prav o nevin o veselje, i to u obilatoj mjeri, nači u Isusa. Pitaj samo Svece i Svetice Božje: svetoga Alojzija, svetoga Stanislava, svetoga Ivana Berchmansa, svetoga Filipa Nerija, svetu Tereziju i druge. Ovi će ti kazati, što će reći: *radovati se i veseliti se u Bogu!* Jest, Isus hoće, da budeš veseo. Jest, to je znak, to je vanjsko obilježje mladeži, koja ljubi Isusa: *sveta radošć i nevino veselje.*

Ne boj se dakle! Od onoga časa, kada se u istinu i sasvim predaš Isusu; kada se posvetiš posve Božanskom Srcu njegovu, kada otpočneš ozbiljski samomu njemu služiti; od onoga časa ti ćeš na sebi iskusiti, što će po riječima sv. Pavla (Filiplj. 4, 4) reći *veseliti se u Gospodinu.* Otkada ostavih žalosni onaj put, što vodi ka grijehu i paklu; otkada počeh istinski ljubiti Srce Isusovo; od onda *sve mi je dobro zajedno došlo.* (Mudr. 7, II.)

—>B<—

K svetkovini Presv. Sreca Isusova.

Ljetos je svetkovina Presv. Srca 25. o. mj., a na mnogim mjestima prenesti će se vanjska svećanost u nedjelju, 27. o. mj. Što se bolje pripravimo za blagdan Presvetoga Srca, to će nam Božansko Srce u obilatkoj mjeri udijeliti svoje milosti, kojih smo toliko potrebni. Za pripravu činimo, ako ikako možemo, Djevetnicu na čast Presv. Srca. Vježbe pak, koje bismo mogli u »Djevetnici« obaviti, mogle bi biti od prilike ove:

1) Razmatrajmo u jutru — za neko vrijeme — o Presvetom Srcu Isusovu, o krjepostima njegovim ... Razmislimo, kako bismo i mi mogli preko dana vježbati se u sličnim krjepostima; odlučimo čvrsto, da ćemo se povesti za Presv. Srcem u krjeposti, koju smo toga dana upravo promatrali; i molimo Presvetu Srce, da nam dade dovoljne snage te uzmognemo i izvesti ono, što njegovom pomoću odlučisno ...

Razmotrimo ljubav, kojom Srce Isusovo ljubi sve ljudе; promislimo nezahvalnost, kojom veoma mnogi ljudi Isusu vraćaju ljubav njegovu beskrajnu; po tom žalimo, što mnogi i premnogi ljudi ne će da ljube dragoga Spasitelja; pobudimo u sebi živu želju, da Presvetomu Srcu zadovoljimo za nezahvalnost ljudsku ..., pa smo veoma korisno proveli vrijeme odregjeno za razmatranje.*)

2) Nastojmo upravo za ove »Devetnice« čuvati se svakoga i najmanjega grijeha ... i za to se većom pomnjom klonimo svake grješne prigode.

3) Gledajmo iz svih sila, da ispravimo glavnu svoju pogrešku.

4) Idimo svaki dan »Devetnice« k svetoj misi.

5) Molimo svaki dan »Devetnice« koju kratku molitvu na čast Presv. Srca; a nemojmo nikako propustiti u jutru svagdanjega »Prikazanja« što je na 3. strani omota ovoga Glasnika.

6) I preko dana pozdravimo često Presveto Srce kojim pobožnim uzdahom; n. pr. *Slatko Sreć mog Isusa daj, da te ljubim sve to više!* (Svaki put 300 dana oprost.)

7) Pohodimo — ako možemo — Božansko Srce Isusovo u presvetom oltarskom sakramantu.

*) Preporučamo u tu svrhu: Devetnicu na čast Presv. Srca Isusova od sv. Alfonsa Liguorija, biskupa i naučitelja Crkve, Zagreb. 1894. Tisk i naklada A. Scholza. Cijena: 7 nvč.

8) Samu svetkovinu Presvetoga Srca sproveđimo osobitom bogoljubnošću; primimo sv. pričest, i namijenimo ju u naknadu za sve uvrede, što ih Isusu nezahvalni ljudi nanose — baš u presv. oltarskom sakramantu. To nada sve želi od nas Gospodin. Onda i obnovimo posvetu svoju k Presvetom Srcu i otprošaju. (Vidi u rečenoj »Devetnici od sv. Alfonse« str. 71.)

Koliko možemo, gledajmo da doprinesemo štogod i tomu, da bude vanjska svečanost što ljepša. Budimo i mi bogoljubni kod procesije s presvetim sakramentom, kod propovijedi, kod popoldašnje službe Božje itd.

Doista. Presveto je Srce dostoјno, da štogod za nj uradimo i doprinesemo koju žrtvu njemu za ljubav. Ono je obećalo, da će se rasiriti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast ili uznastoje, da mu je drugi iskažu.

Klaudij de la Colombière.

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu.

to je Isus za učenike svoje i za sve, koji će u njega vjerovati, na zadnjoj večeri molio: to je, prije nego će objaviti svijetu pobožnost k Presv. Srcu, i na vidljiv način učinio. Kad je naime Colombière govorio misu u crkvi duvnâ od Pohoda Bl. Dj. Marije, očutje, kako mu se srce na izvanredan način raspaljuje ljubavlju do Spasitelja našeg Isusa Krista. Bl. Margareta spozna po duhu Božjem, što se događja u srcu njegovu. Evo, što nam ona o tom priповijeda:

»Jednog dana, kad je o. Colombière došao u našu crkvu, da govorи sv. misu, udijeli mu Gospodin prevelikih milosti; isto tako i meni. Jer, dok sam se pripravljala, da ga u sv. pričesti primim, pokaza mi on svoje Presv. Srce, kô kakovu ražarenu peć, i još druga dva srca, koja su se s njegovim posve ujedinila, i reče im: »*Ovako sjedinjuje moja čista ljubav ova tri srca za vijek.*« Uz to mi dade te spoznahu, da je to ujedinjenje posve u slavu njegova Presv. Srca, i zapovjedi mi, da otkrijem o. Klaudiju blago Srca njegova, »neka gleda, da svijet upozna s Bož. Srcem, a cijenu mu i korist razglasiti; i za to on hoće, da budemo kô brat i sestra, imajući jednak dio tih duhovnih dobara.«

Bl. Margareta reče, da nije vrijedna, da se usporedi s tako svetim mužem, budući tålika grješnica. Isus joj odgovori: »*Neiscrpivo blago moga Srca sve će nadoknaditi i sve izjednačiti. Reci mu samo to, i nemoj se bojati.*« — »Ja sam to i učinila odmah kod prvog sastanka. Ona poniznost i zahvalnost, kojom je to primio, i što sam mu bila rekla po želji Gospodinovoj, tako me ganuše, te mi je to više koristilo nego sve propovijedi, koje bi mogla čuti.«

»*Ovako sjedinjuje moja ljubav ova tri srca za vijek.*« reče Isus bl. Margareti. Preugodnih li riječi! Srce Margaretino i srce Klaudijevo združeno sa Srcem Isusovim na vijeke! Kolika je to milost, da već u naprijed za stalno znadu, da će im se jednoć širom otvoriti vrata slave nebeske! Ova utjeha bila je doista potrebita, da ih okrije i ojači u poslovima i mukama, koje ih čekahu.

Blagom Srca Isusova obogaćeni i darom vječne slave nagragjeni mogoše stupiti pred svijet noseći regbi u svojim nevinim rukama Presv. Srce, da »svijet plamom njegove ljubavi užegu i raspale. Tako dogje i 16. mjeseca lipnja 1675. Na taj dan zatraži

Spasitelj od bl. Margarete, da se ustanovi posebna svetkovina Presv. Srca. Ovu »veliku objavu« predade bl. Margareta o. Klaudiju i pismeno; on si ju prepisa u svoje »Duhovne vježbe«, a mi ju donosimo odayle pred naše čitaoce riječ po riječ.

»Kad sam bila pred presv. sasramentom, jednoga dana u osmini Tijelovskoj, primila sam od Boga svog preobilnih milosti ljubavi njegove; i ja se očutjeh potaknuta, da mu uzvratim štogod, i ljubav da mu vratim za ljubav. Onda mi on reče:

»Ne možeš mi ničim iskazati veće ljubavi, nego ako učiniš, što sam jur toliko puta od tebe iskao.«

„Po tom će otkrivši Srce svoje Božansko ovako mi kazivat:

»Gle ovo Srce, koje je toliko ljabilo ljude, — te nije ništa propustilo, nego se iscrplo i uništido, samo da im pokaže ljubav svoju. A za lvalu od veće strane ljudi ne primam drugo van nezahvalnosti, koju mi u tom sakramantu ljubavi pokazuju svojim prezirom, nepristojnošću, svetogrgjem i hladnoćom svojom. Pa što me još više боли, jest, što mi to čine srca meni posvećena. Zato od tebe tražim, da prvi petak iza osmine Tijelovske bude posebna svetkovina u slавu mojemu Srcu. Na tuj dan neka se primi sv. pričest, i neka se Srcu mojemu svečanom otprošnjom povrati čast povrijegjena uiredama, koje su mu nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na oltarima. A ja ti običajem, da će se Srce moje raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mu iskažu ovu počast ili uznastoje, da mu ju drugi iskažu.«

»Ali, Gospoine moj, na koga se ti to obračaš? Na stvorene tako zločesto, na tako nevoljnu grješnicu, koja je već nevrijednošću svojom u stanju zapriječiti, da se ne izvede namjera tvoja. Ti imaš toliko plemenitih duša, koje bi izvele taj naum.«

»Ne znaš li, da se ja služim slabim stvorovima, da postidim jak? i da ja redovito pokazujem po malenima i siromašnima duhom moč svoju u najvišem sjaju, da oni ne bi što samim sebi svojatali?«

»Daj mi dakle, kako će učiniti, što mi zapovijedaš,« odgovorih mu ja.

»Obrati se na slugu moga Colombiera i reci mu u moje ime, neka sve učini, da se uvede ova pobožnost; i neka ne grubi volje zbog teškoća, na koje će naići, a kojih će dosta biti; i neka znade, da onaj sve može, koji se ne pouzdaje u sama sebe, već sve uzdanje svoje stavљa u mene.«

Ovim riječima dobio je o. Klaudij de la Colombière iz usta samog Gospodina dični naslov »apoštola Presv. Srca«, a ujedno, kako veli bl. Margareta, i toliko milosti, koliko nikad prije. On nije mogao sumnjati o istinitosti ove objave, jer je bl. Margaretu odviše dobro poznavao, a da bi ju držao sanjaricom ili od duha paklenoga prevarenom. On se dakle velikom poniznošću podvrže volji Spasiteljevoj, koja je bila jasno izrečena. Prvi put kad je bl. Margareta vidjela ona tri srca, naloži Spasitelj, neka o. Klaudij propovijeda i razglasiti korist i cijenu blaga njegova Presv. Srca; a sada mu po njoj poručuje, neka sve učini, da se uvede ova pobožnost.

O. Klaudij poče najprije što revnije vršiti ovu novu pobožnost. Već 21. lipnja, na prvu svetkovinu Presv. Srca, posveti se on tomu Bož. Srcu.

**Stanje pobožnosti k Presv.
Sreću Isusovu i Apoštolsvo
molitve u Djakovačkoj bi-
skupiji koncem god. 1896.**

obili smo od prijatelja iz Djakova ovaj liepi »Dopis«, a mi ga rado ovdje štampamo.

U »Glasniku« Presv. Srca Isusova 1895. br. 4. nalazi se manje više sigurnih podataka o pobožno-

Presv. Srca u bosansko-srijemskoj biskupiji. Tu se ističe, kako su Oci Družbe Isusove (Giuriceo i Ajala) počeli sijati to sveto sjeme; pa kako ih je bivši svecenik djakovačke biskupije, veleč. g. Antun Pinterović svojski u tom poslu podupirao. Ali kraj svecog truda i više podignutih bratovština posta ta pobožnost pravo nedonošće: na brzo je zanemarena i zaboravljena na toliko, da se po koji župnik danas ni ne sjeća, kako je u njegovoj župi bila podignuta bratovština. I u samom srcu biskupije, u Djakovu, god. 1866. utemeljena bijaše bratovština Presv. Srca Isusova; no bilo je godina, da se samo po nekoliko osoba upisalo, a kroz nekoliko godina a ma baš nijedna duša. Hajdemo sada da narišemo sliku te zaista čudnovate pobožnosti u današnje vrijeme, pa će biti s njome i radosti i žalosti: radosti, jer smo hvala Bogu prema prijašnjim decenijama lijepo naprijed odmakli; ali i žalosti, jer dok na zapadu svi krajevi u vatri novog sunca gore, mi ovdje prema istoku samo nekoliko jačih, slabijih krijezova imamo! Da vidimo!

U Djakovu je pobožnost k Srcu Isusovu poslije dugog mrtvila od četvrt stoljeća — god. 1892. na novo podignuta i iste godine u Rimu agregirana. Koncem god. 1896. brojila je 4417 članova; između tih 847 iz Djakova, ostali većinom iz okoliša Djako-

vačkog. Po spolu bilo je ženskih za dvije trećine. Frekvencija u primanju svetih sakramenata jest prilično jaka; a da nemamo toliko svećenika u Djakovu bila bi pače nesvladiva. Katkada se dogodi, da po koja duša sve do podne badava čeka na ispovjed, makar da se u sve tri crkve svijet ispovijeda. Sad ne ima skoro dana, a da se u sjemenišnoj crkvi, (gdje je podignuta bratovština) po nekoliko duša ne nagje pri stolu Gospodnjem. Sam ravnatelj bratovštine imao je prošle godine 3266 ispovijedi, a gdje su još ispovjedi od gg. profesora u istoj sjemenišnoj crkvi? Prošle godine slavila se svetkovina Presv. Srca među ostalim i klečanjem pred izloženim sakramentom. »Glasnik Presv. Srca« dosta se čita, ali nije još ni izdaleka onako raširen, ko što bi trebalo. Srođno društvo »Apostolstva molitve« tek je koncem prošle godine u dva centra (samostan čč. sestara i sjemeniste biskupske) utemeljeno, te broji nekoliko stotina članova. Prijava iz biskupije ne ima skoro nikakovih; pa ni iz onih krajeva, gdje već jesu bratovštine Presv. Srca. Uzrok će biti naš obični nehaј, pa i slabo poznavanje velike važnosti i potrebe te pobožnosti. — Sad se u Djakovu vrše sve tri vježbe, jer su ovom godinom počeli klerici (njih sedmorica) prikazivati naknadnu sv. pričest. Mjesečna se pobožnost jako posjecuje; poslije prodilke uvijek se čitaju »preporuke« i »zahvale«; prvih je bilo prošle god. 87, drugih 24. Svakog prvog petka čita se sv. misa (u koliko rubrike obzirom na najnoviju povlast sv. Stolice dopuštaju) o Presv. Srcu Isusovu za sve žive i mrtve članove društva.

Osijek. Utjemljena je bratovština u gornjem gradu 1893, te je iste godine i pripojena rimskoj prabratovštini. Članova iz drugih župa ima malo; većinom su domaći. Ženskih 158, muških 9; svega 167.

Svakog prvog petka osobita je pobožnost pred ispostavljenim otajstvom; frekvencija je prilična. Na velikom oltaru nove crkve bit će lijepi kip. Presv. Srca u sredini; desno i lijevo: sv. Petar i Pavao.

Mitrovica. Bratovština je utemeljena 2. jula 1885., a pripojena rimskoj 21. januara 1886. Broj članova 250 (67 iz Mitrovice, 128 iz Hrtkovaca, 55 iz Platićeva.) Frekvencija osobito petkom, subotom i mладом nedjeljom velika.

Drenje. Utemeljena je bratovština g. 1893. te iste godine i pripojena rimskoj. Broj članova: 392 (stranih iz Gorjanske župe 30, Levanjske varoši 7, iz Punitovačke 3, Semeljačke 1. Glasnika Presv. Srca: hrvatskih 32, njemačkih (Sendbote) 4, madžarskih 30 i više pobožnih knjižica Srca Isusova i Marijina. Mjeseca pobožnosti: večernja s prodikom uz čitanje »zahvalnica« za milosti isprošene devetnicama. Svečanost na dan Presv. Srca obavlja se s velikom slavom uz procesiju, koja radi mnogobrojnosti puka i vanjske slave i pobožnosti, ne zaostaje ni malo za onom na Tijelovo. Frekvencija mjeseca do 200. Plodovi veliki, među ostalim i čudnovata ozdravljenja.

Garečin. Utemeljena je bratovština na jesen g. 1896. te tad i pripojena rimskoj. Članova ima preko 400. Tugnih župljana ponaviše iz Vrhovine.

Cerna. Utemeljena je bratovština god. 1896. a broj članova: 248 (237 ženskih, 21 muških). Tugnih župljana iz Babine Grede, Gradišta, Retkovaca, Prkovaca, Andrijaševaca, Rokovaca, Županje. Uz kip imade bratovština i svoj barjak. — Šiškovački filijal ima sad novi oltar s kipom, koji će se skoro blagosivljati. »Glasnika« 75 na broju. Osim toga »živa krunica« sa 356 član., pa »Društvo sv. Cirila i Metoda« preko

600 članova. Prije je bila i bratovština »Kršćanskih matera«.

I v a n k o v o. Bratovština je utemeljena i pripojena rimsкој god. 1895. Članova 240 (muških 46, ženskih 194) stranih ponajviše iz Andrijevaca, Rokovaca, Retkovača; svega 29. — Oltar posve novi iz Gradca nabavljen (240 for.) s Gospom Presv. Srca Isusova.

Vogjinci (filijal Ivankovački). Utemeljena je tude bratovština Presv. Srca god. 1895. Broj 392 (78 muških, 914 ženskih). Stranih župljana 171 iz Prkovača (72) Rokovaca, Retkovača, Mrzovića, N. Mikanovaca, Vrbice, Starih Mokanovaca, Gjurgjanaca, Budrovaca, Nuštra, Vinkovaca itd. Frekvencija popriječno 100 na mjesec. Novi oltar sa lipom.

Nijemci. Utemeljena je bratovština i pripojena god. 1895. Članova 470 (muških 40, ženskih 436). Tugnih župljana upisano 70 (iz Abševaca, Lipovca, Ilace, Tovarnika, Gibarca, Soljana.) Glasnika 31. Pobožnost veliki je svećana. Narod u velikom broju prisustvuje kod pobožnosti.

Lipovac. Bratovština je utemeljena i pripojena rimskoj u prosincu god. 1896. Dok su stigle isprave iz Rima, moralo se dugo čekati, i zato za sada članova ima 88, od kojih n. muških. Nade je, da će ih s vremenom u ovoj maloj župi biti oko 200. Pobožnost se obavlja običnom večenjicom uz propovjed o Bož. Srcu. U crkvi ima kip Presv. Srca, a »Glasnik« ima nekoliko pretplatnika.

Berak. Bratovština je utemeljena i pripojena rimskoj u siječnju god. 1896. Članova 137 (muških 14, ženskih 143). Frekvencija 30—50 mjesečno. Tugnih župljana 41 najviše iz Opatovca. Pobožnost obav-

lja se revno, a ubilježilo se i čudnovatih ozdravljenja. Proti nazarenskoj kugi osobitim blagoslovom ragja, a još će bolje biti, dok se uvede i društvo »Rožarija«, o kojem se sad upravo radi.

Hrtkovec. Pobožnost bila je dugo vremena filijal Mitrovacke, (vec od šezdesetih godina), ali tek god. 1896., kako treba podignuta i pirpojena, na svetkovinu Presv. Srca prošle godine otpočeta. Broj članova 140, od tih muških 17.

I u drugim mjestima bilo je bratovština (Ruma Indija, Vukovar itd.) ali se to znade samo iz kazivanja; dan danas ne ima ni mrtva ni živa spomena.

Tih II bratovština na eo župa jest doduše mali broj; ali je nada, da će skorom budućnosti bolje biti. To su opravdane nade Preuzv. g. biskupa, što ih on svakom zgodom upravo u tu pobožnost stavlja, i svome kuratnomu svećenstvu žarko preporučuje. Kad bi barem sve one župe, koje redovito imaju duhovnog pomoćnika, uvele tu bratovštinu, moglo bi se ozbiljno razmišljati o velikom djelu posvete cije i e biskupije Presv. Srcu Isusovu! Alaj krasne jabuke darovnice Preuzvišenomu g. biskupu na onaj veliki dan, koji će mu Presveto Srce sigurno dati dočekati — Njegovog 50godišnjeg biskupskog jubileja. Slava budi Presvetom Srcu Isusovu!

J. P.

Svaštice.

— **Zastava Srca Isusova u Rimu.** »Ma koja zastava?« pitat ćeš. Upravo ona, o kojoj je »Glasnik« pričao, kako ju savno razvila jedna junakinja naša, visokorogjena Hrvatica. Jest, iza sastanka proti slobodnoj zidariji, gđje se zastava Božanskog Srca posvetila, prvi se pit ona razvila ispred svjetloga lica

Namjesnika Kristova, velikog Lava XIII. Tirolci naime, u prosincu 1896., kô na koncu stoga dišnjice svoga dičnog saveza s Božanskim Srcem Isusovim, hodočastili u vječni grad, gdje ih sveti Otac radosno dočekao. Bilo je 103 hodočasnika, većinom u narodnoj nošnji. U kubetu ogromnog hrama sv. Petra, visoko nad grobom prvaka apostola, neopisivim su oduševljenjem pjevali svoju »saveznu pjesmu k Srcu Isusovu.« Slušao ih iz groba sv. Petar, a osam dana zatim slušao ih i njegov nasljednik u Vatikanu. Savezna pjesma k Srcu Isusovu svetomu se Ocu toliko svidjela, te su je dva puta svu ispjевati morali. U velike se radovao sv. Otac, kada bi Tirolci uz pripjev svake kitice: »Vječnu tebi za to vjeru, Srce Isusovo, iznova zavjetujemo!« — svaki put ogromnim svojim šeširima lagano i svećano mahali. Papina straža (Švajcari) slušajući ovu pjesmu, od gangu istiha bi plakali, a živahni Talijanci, hodočasnici iz Napulja, od radoći bi pljeskali. A sad evo doniješe i zastavu Presv. Srca pred svetog Oca. On ju radosno razgledao, i dok se ona sve do zemљe spuštaла, da se pokloni Namjesniku Kristovu, blagi starac podigne drhtavu desnicu, te ju od srca blagoslovi. Oj zastavice, Bogom blagoslovena, Srcem Isusovim blagoslovena, svetim Ocem blagoslovena, spomeni se, da ti je Hrvatica majkom. Kada se viješ ispred naroda Austrije, u borbi proti slobodnoj zidariji, u obrani svete vjere katoličke, znaj: da ćete i Hrvatski sinci u prvim redovima slijediti, ne puškom i sabljom, već krunicom i molitvom, jer je to naše oružje u borbi duhovnoj. No kada ćemo mi imati svoju vlastitu zastavu? Kada će i naš narod svećano biti posvećen Srcu Isusovu? Kada ćemo i mi radosno opet hodočastiti u Vječni Rim, te pred svetim Ocem pjevati hrvatsku saveznu pjesmu k Srcu Isusovu? — Bože uskori taj čas!

Dopis.

Svibovec (kod Var. Toplica). Čita se hvala Bogu višeputa u raznih časopisih, kako se sve više u zadnje doba širi pobožnost prema Božanskomu i Presvetomu Srcu Isusovom. Videći to naš gosp. župnik, Franjo Štefan, odluči, da i on uvede tu liepu pobožnost i kod nas; — pa što je odlučio, to je i hvala Bogu na našu radost i veselje i učinio. Velečasni O. Gattin imenovao ga za župu **Svibovec** ravnateljem Apostolstva molitve, pa ta liepa pobrđnost i bratovština hvala Bogu kod nas sve bolje napreduje. Kako narod to veseli, dokazom je, da rado obavlja sve ove pobožnosti i vrši propisane uvjete, pa se po večerih sastaju u kućah i jedan drugoga uči moliti »Zlatnu Krunicu« i ono svagdanje »Prikazanje«, pa već i nepismeni to znaju, — a ne ima djaka, dapače i u I. razredu, koji već ne bi znao moliti sve to. U tom liepom sv. poslu u svem pomaže g. župnika, i na ruku mu ide domaći učitelj g. Velebir. — Dapače i neka djeca od 5 god. znaju već to moliti.

Dne 21. veljače o. g. doživjeli smo radostnu zgodu. Taj bo dan dozvolom Preuzvišenog g. Nadbiskupa dcmači župnik blagoslovio je svečanim načinom liepu sliku Božanskoga Srca Isusovog. Dan prije vijala se velika zastava na tornju župne crkve sv. tri Kralja, a isti dan rano u jutro tri mužara navještiste, da će se obaviti riedka svečanost. Do deset sati sakupi se mnogo naroda iz domaće i obližnjih župa, te najprije prije sv. mise bio je blagoslov slike, a nakon tога krentula je velika procesija oko crkve uz zvonjenje zvonova. Uz domaćeg župnika išao je na procesiji, obučen u roketu blizu 80 god. starac umirovljeni župnik g. Stj. Lahonjak, koji je nosio goruću svieću. Na procesiji nosila dva mladića liepu sliku, a kraj iste išlo 6 djaka sa gorućimi svjećama. Djaci i puk sa g.

učiteljem najprije molili »Zlatnu Krunicu«, te poslije toga pjevali pjesmu na čast Božanskому Srcu Isusovu: Pjevajmo braćo kršćani itd.

Poslije bila svećana sv. misa, kod koje g. župnik razlagao o toj pobožnosti i poticao nas, da istu što više prigrlimo. Ujedno spomenuo, kako je zahvalan Preuzvišenom Gosp. Nadbiskupu, koj je sve to dozvolio, i veleč. Otcu Isusovcu Gattinu, koji mu u svem rado pomaže.

Članova imade već koji su se upisali u Apoštolsvo molitve do 600, a predplatnika na Glasnik Presv. Srca Isusova ima 105. — Po podne svršila se ta liepa pobožnost sa svečanom večernicom, kod koje smo molili litanije Presv. Srca Isusova opet sa »Zlatnom krunicom«, te smo se svi posvetili onom posvetom Božanskemu Srcu Isusovom.

Zaključujem svoj dopis sa onim liepim poznatim hvalospjevom: Priznalo se, ljubilo, hvalilo, štovalo, slavilo i veličalo sveudilj i posvuda Božansko Srce Isusovo i prečisto srce Marijino!

Jedan član.

— * * * —

Vjesnik.

— **Necni šum.** Prvih dana mjeseca prosinca m. g. držala se mala misija u Dragi, ubavom mještanu sa 2000 stanovnika. Ovom prigodom uvede se tamo i Apoštolsvo molitve. Istina, Presv. Srce svuda zna oduševiti srca ljudska; no oduševljenje, što ga probudio u Dragi, ne da se opisati; to je trebalo na oči gledati! Pošto ova župa nije daleko od Rijeke, a mnogo ih radi u tvornicama onoga grada, to se nije čuditi, što su mnogi i premnogi iz onog središta prometa uz bijele novce kući nosili i žalostan

nemar za našu svetu vjeru. Na stotine ih bilo, koji nijesu više primali sv. sakramenta.

Nu napokon Srce Isusovo trgnulo ih iz mrtvila njihova. Bilo to uz misiju. Isprva si mnogi tvrdi zadal riječ, da se ne će pa ne će isповijediti. Valja da oni nijesu još znali, šta može milost Srca Isusova! Kad bude u treći dan misije, u 10 sati u noći, na jedan put silno se i muklo oglasi veliko zvono. Sto je spavalо, sve se trgne oda sna. Šta to usred noći zvono jeći? zar je buknula vatrica? zar nam prijeti kakova pogibelj? — Ne bojte se, dobri ljudi, vi koji štujete Srce Božansko; ne bojte se vi. Vama, grješnici, vama se zvoni. Odzvonilo vam, ako se ne obratite i ne činite pokore. Vama gori vatrica, vama gori, u paklu gori. Vama prijeti pogibelj, teška pogibelj i nevolja ljuta. Propast ćete uvijek, progutat će vas pakleni jaz, ako se za vreme na s razlučenim vječnim Sucem ne izmirite! —

Ne znam, jesu li se pri glasu velikog zvona ovakove spasonosne misli pobudile u pameti grješnikā; ne znam, je li jezik velikog zvona uza zvonovu mjesto pogodio takogjer još tvođa od željeza srca zabasalih nevoljnika. Nu oni, koji su onaj dan bili u propovijedi, mahom se sjetili, šta će ova neobična noćna zvonjava. Gromki no blagi glas velikog zvona opominjao ih dragog Spasitelja, gdje ozbiljno, no ljubezno pozivlje okorjele grješnike, neka se obrate, neka se skrušenom isповјegju povrate u krilo njegova milosrđa. Pa s mjeseta malo i veliko, staro i mlado, kako im bijaše naložio misionar, bace se na koljena, te izmole pet Očenaša na čast Presv. Srca za obraćenje onih nevoljnih grješnika. Kad u jutru jutro osvanulo, eto ti gdje već lijepi broj onih, koji se dosad klonili ispovijedaonice, hrle u crkvu, gdje se raskajani bace pred noge svećenika. Drugi dan bude ih još više, a na koncu misije jedva se još koji

našao, da se nije s Bogom pomirio. Bilo oko 1400 ispovijedi. Srce je Isusovo pobijedilo; učinilo je pravih čudesa milosti. Žalimo, što ne smijemo ovdje na svijet iznijeti nekoliko primjera, koje bi čovjeka doista gnuti morali. Nego o procesiji, što se držala iza misije, ne smijemo da šutimo.

— **Najljepši ophod**, što sam ga ikad vidio! — tako nam piše vlč. O. Gattin D. J. — bio je ophod u **Dragi** na Božić minule godine, a ophod na čast Presv. Srca Isusova! Koji se štovatelj Srca Božanskog ne bi uzradovao, čuvši ovako veselu vijest? No pustimo vlč. O Gattina, neka nam o tom slavlju Srca Isusova potanje priča.

Na zadnji dan misije imao se držati ophod na čast Presv. Srca Isusova. Glavni gragjani ubave Dragę, a osobito vrla obitelj Smokvina, sve su moguće učinili, da bi ova procesijaispala što svečanija, što sjajnija. Tuj se nije štedjelo novaca; i sam je narod dao više od 100 forinti, samo da se što ljepše iskiti velika slika Srca Isusova, što će se ophodom nositi. Kada sve bude gotovo, a jedva isčekivali čas, kad će krenuti ophod; eto ti silna udari kiša, i hoće da utopī svu našu nadu. Nije bilo druge, već odgodili procesiju. Odgodili sve do Božića, koji im prekrasan svanuo. Ali onda naljegnuo narod u crkvu! Tako se ona dupkom napunila, te dulje vremena trojici svećenika u najsvečanijoj opravi nije bilo moguće prokrčiti si put kroz svjetinu. I kada napokon već i krenuo ophod, često mu ulice bile pretjesne, te se njima jedva proturutti mogao, toliko se mnoštvo sletjelo. O, da ti je, brate, bilo vidjeti Dragu za one divne procesije! Božić li je, zima li je? Kakove ti zime, bratel! Nema tuj snijegu ni traga; ne vise s krovova tanke duge ledenice niti se na prozorima uhvatili ledeni uzorci. Razgledaj se samo malo; usred zime kô usred proljeća; blagi zrak a po prozorima

bujno cvijeće. Sve su kuće što ukusnije iskičene. Ne vidiš da li slike i kipove, cvijeće i svijeće, sagove i zastave. Neka sav svijet znade, kako se u Dragi štuje Bož. Srce Spasiteljevo!

U $\frac{1}{4}$ zvana zazvone, mužari zagrme, ophod krene. Sprijeda nosi se križ; za njim slijedi školska mladež, onda muževi sa svojim zastavama, a sada — ganutljiva li prizora! — prava počasna straža Srca Isusova: šezdeset sve u bijelo obučenih djevojčica s krunicom u ruci, te na glas mole »Zlatnu krunicu Srca Isusova. Neposredno ispred krasne nosiljke sa slikom Srca Isusova kroče trojica svećenika. Sama se slika nosi od četiri mladića iz najuglednijih obitelji, a s desne i s lijeve osam mladića, koji imaju zastupati Angjele. Četvorica od njih nose bogato iskičene znakove; paominu grančicu, srce, sidro i križ. Dali sve to napraviti na Rijeci, ni ne pitav, po što je, samo neka je sve lijepo i divno, dostoјno Srca Božanskog! Za cijelog ophoda izvrsni pjevački zbor pjevao pjesme o Srcu Isusovu. Kada se napokon povratili u crkvu, zapjevaše oduševljeno: »Tebe Boga hvalimo!« i na koncu se dao blagoslov s Presvetim.

Divna li slavlja Srca Isusova! Sva se Drag a podigla bila, da prisustvuje ophodu. Mesari na Rijeci većinom su iz Drag e. I oni nijesu htjeli izostati od procesije. Nu kako će, kad u taj dan moraju držati otvorene svoje dućane na Rijeci sve do 10 sati prije podne? Šta će oni, nego se upraviše vec nekoliko dana prije poglavarstvu Riječkom s molbenicom od svih potpisanim, da bi onaj dan smjeli zatvoriti dućane; i gde, poglavarstvo gradsko uvaži njihovu molbenicu i udijeli revnim štovateljima Presv. Srca zatraženu dozvolu. Ovoj divnoj procesiji vječna ostala uspomena u Drag i, a drugi se ugledali u nju!

Blagodati Presv. Sreća Isusova.

Osijak. Iz ljubavi bližnjega, a na hvalu i slavu Presvetog Srca Isusova i Marijina i dobrostivog zaštitnika, sv. Josipa, vajimo sa sv. Terezijom: O da možemo svakoga nagovoriti, da se u duševnim i tjelesnim potrebljama utiče ovomu velikomu ugodniku Božjem! Nama i našoj obitelji posve je sigurno i očevidno pomogao u velikoj bolesti i očitoj pogibelji duše i tijela dragi Isus i nebeski dragulj, prečista Djevica Marija na zagovor dobrostivog sv. Josipa i sv. Antuna Padovanskog.

Radosti našoj neima kraja ni konca, a ne dostaje nam ovđje prostora, da sve nebrojene milosti opisujemo, koje smo primili. Molimo s toga svakoga ozbiljnoga i iskrenoga štovatelja sv. Josipa, da barem pokuša pouzdano moliti u svakoj potrebi tog pravoga našeg dobrotvora, koji zaista svojih nikada nezaušta već ili brzo i izravno vodi k vrutku milosrđa — Presvetom Srcu Isusovu i Marijinu. Slava i hvala presvetoj obitelji: Isusu Mariji i Josipu posve vijekе vječeka.

Turhašica. Razne nevolje me snaše, radi kojih sam mnogo na duši trpjela, te se preporučil Božanskom Srcu Isusu i prečistom Srcu Marije i svetom Josipu sa devetnicom; i obećah, da će javno u Glasniku se zahvaliti, budem li uslišana. Smjerno se zahvaljem Božanskom Srcu Isusovu, prečistom Srcu Marije i sv. Josipu što su moje molitve milostivo uslišali. *M. D.*

Zagreb. Mučila me strašna duševna bol. Saletjele me svake vrsli napasti, te mi se činilo, da se pakao proti meni urotio, pa bi i došlo do očajanja — Uvidim, u kolik se bijednoj nevolji nalazim; obratim se vrucom molitvom Božanskom Srcu Isusovome! Eto na jednoć učutim takov mir, kakav doista samo Presveto Srce dati može. O! da bi mogla cijelim svijetom poći, te svemu ljudstvu objaviti, i svakom stvoru doviknuti!

Hvali, slavi, štuji, ljubi i prizivaj svaki čas, Presveto Božansko Srce Spasitelja svoga! *A. P.*

Presvetomu Srcu Isusovu zahvaljuju za povraćeno zdravlje: F. Z. Čavle; A. V. Zagreb; A. I. B. Zagreb; R. P. Varaždin; A. T. Sarajevo, I. Č. Draga kod Rijeke; M. E. Travnik; I. T. Sv. Ilija; R. S. Petrovoselo Ličko; N. M. Čakovec; A. C. Gučagora; A. Sch. Zagreb; R. K. Varaždin; Stj. R. Bjakovo; P. Z. M. A. Kraljevica; S. R. Nedjelišće; I. V. Kloštar Ivanić; A. Nj. Bács-Keresztur; I. Fr. bgsd. Gorica (Primorje).

Za razne milosti zahvaljuju Presvetomu Srcu: I. P. Stanković; A. Č. Posušje;

Za osobitu pomoć u naucima (i na ispitu) zahvaljuju Presvetomu Srcu; I. T. P. i M. G. k.; M. Ž., E. J., K. P., M. Z. Zagreb; D. Nj. k. Zagreb, I. K. Letina; A. M. Dubrovnik; S. M. Baja; B. I. Bosanski Novi.

Namjena molitava i dobrih djela u lipnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Sinovska podložnost Namjesniku Kristovu.

Sv. Otac papa Namjesnik je Kristov i naslijednik sv. Petra, komu Gospodin reče: *Pari jačanje moje, parsi crce moje!* — *Ti si Petar (pedina), i na toj pedini sazidat će Crkva svoju.* On ima s toga vlast naučati i voditi kršćane, pa i same pastire duhovne. A odatle slijedi, da mu se imamo podložiti potpuno i u sveemu bez izuzetka.

Prijе svega dužni smo u vjerskim stvarima podložiti Namjesniku Kristovu svoj razum. Za svih stoljeća vjerovala je sv. Crkva, a sabor Vatikanski je odredio, da je papa nepogrešljiv, kada on kanoti pastir i naučitelj svih kršćana, odreguje uslijed svoje vrhovne vlasti apostolske, da se koja nauka, što se tiče vjere ili čudoregja, ima za istinu držati u cijeloj Crkvi. Kada sv. Otac papa ne će da upotrijebi svu svoju vlast, što ju ima da nauča, onda njegove pouke nijesu nepogrešljive; no opet bi bila prevelika smionost više držati do svoga vlasti toga mnjenja, nego li do onoga, što nauča vrhovni naučitelj Crkve, Namjesnik Kristov, komu je Duh Sveti obećao osobitu pomoć svoju.

Po tom smo dužni Namjesniku Kristovu podložiti i volju svoju. I u takim stvarima, u kojima sv. Otac ne služi se darom od Boga dobivenim, nepogrešljivošću, opet on imade pravo zapovijedati, a kršćani su dužni njemu se pokoriti i njega poslušati. Ta i svjetovni vladari zahtijevaju od podanika svojih ovu bezuvjetnu poslušnost, ma da si i ne prisvajaju — nepogrešljivosti.

Kada pak t. j. u kojem slučaju je hotio sv. Otac papa naučati kanoti nepogrešivi naučitelj, i kada je hotio narediti štograd pod grijeħ, ili pakto hot o jednostavno poučiti; to se ima rješiti po papinskim listinama, po muževima nadležnim, t. j. po bogoslovцима i vještacima u crkvenom pravu, a nipošto po novinarima i po zasebnim ljudma.

Napokon ova podložnost ne smije biti ropska, već treba da je sinovska. Papa je otac svih kršćana; no dobra djeca ne će da istražuju i ispituju zapovijedi očeve, već se rado pekoravaju i najsigurnoj želji očevoj znajući, da ih otac ljubi, i tako čine sve za nj, ne bi li mu činom zasvjedočili ljubav svoju.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 7.

Srpanj 1897.

God. VI.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima u kuću donosi ili poštou šalje, 36 novč.

Nebeskoj kraljici.

O nebeska Djevo sveta,
Duša moja k Teb' se krili;
Tamo gdje angjela rajske
Razl'ježu se zvuci mili.

Ah! vidim te tol' blaženu!
Na ruku Ti D'jete sveto,
A na nj ljupki, nježni sunješak,
Pogled blagi svračaš eto.

I moj pogled sred tog sjaja,
Samo Tebe Djevo traži,
Prosi Tebe usred raja:

O nebeska kraljice,
Sunješak na me svrni bajni,
Raj ugledat daj mi sjajni! —

A. R.—L.

— *** —

Svečanost u zavjetnoj crkvi Presvetoga Srca Isusova u Parizu.

oš 25. srpnja 1873. izdao je francuski parlament (sabor) zakon, da se ima na rodnim prinosima podići crkva na čast Presv. Srca Isusova. Gotovo sva katolička Francuska živim oduševljenjem ustade, da dobровoljnim prinosima omogući gradnju ove velebne crkve (bazilike) Presv. Srca. I doista ona se otpoče graditi 16. lipnja 1875., kanoti na dvjesto godišnjicu najznamenitije objave, što ju imala bl. Margareta glede pobožnosti k Presv. Srcu; na isti dan, što ga bio odredio Pio IX., da se cijela katolička Crkva posveti Božanskemu Srcu.

Izvana je zgrada dovršena već god. 1891. Za nju je do onda uložio francuski narod preko 30,000.000 franaka; ali zato se i malo i veliko, svi staleži, sve biskupije natjecahu, da novcem i svakojakim darovima pospiješe djelo. Tako je n. pr. pokrajina Savaoja darovala toj bazilici ogromno zvono, najveće u Francuskoj. Sami ježićac teži 94 kilograma, stalak (koze) je iz najbolje hrastovine i teži 5000 kilograma; a cijelo je zvono teško 18 000 kilograma. Zvono je visoko 4 metra, ima u promjeru 3 metra, i čuje se do 50 kilometara naokolo.

Ponutrica bazilike jošte nije dovršena, i trebat će još puno truda i novaca. Uza sve to ipak ju 5. lipnja 1891.¹⁾ kardinal-nadbiskup pariski, Franjo Richard, uz sjajnu podvorbu 17 nadbiskupa i biskupa svečano

¹⁾ Te godine bila je na taj dan svetkovina Božanskoga Srca Isusova.

posvetio. Ganutljiva je posveta, što je urezana nad velikim oltarom: *Sacratissimo Cordi Jesu Gallia poenitens et devota.*¹⁾

Divru mora da ima moć ova bazilika Presv. Srca. Jošte nije bila ni posve dovršena, a već je do god. 1891. onamo hodočastilo iz Francuske i iz drugih strana svijeta 865.000 hodočasnika — ne ubrojivamo katolike glavnoga grada Pariza — već je 650 biskupa i puno tisuća svećenika u toj bazilici služilo sv. misu; već su se milijuni kršćanâ Presvetomu Srcu molili u tom velebnom hramu Božjem. Same godine 1891. pričestilo se tude 104.000 bogoljubnih duša, 5012 inostranih svećenika tuj je mislio, a 105 biskupa amo je hodočastilo. Onamo od 1. lipnja 1881. danju i noću izložen je tude presveti oltarski sakramenat. Mimo vrlo mnoge bogoljubne duše, koje se od drage volje klanjaju prešvetomu sakramentu razna crkvena društva i bratovštine u Parizu i okolo njega — a tih je mnogo — čine noću poklon Božanskomu Srcu u prešvetom sakramentu. Samo se kaže, da je ženski spol isključen od noćnog klanjanja prešvetome sakramentu. Za ovih $15\frac{1}{2}$ god. klanjalo se noću Božanskomu Srcu u prešv. sakramentu 101.916 muževa. Prve godine bilo ih samo 977, druge već 2552, treće 3.915, a god. 1896. i preko 18.000. Pa ta hodočašća k bazilici Prešvetoga Srcu u Parizu jednako traju. Koji god hodočasti k Majci Božjoj u Lourdes, taj ne će propustiti, a da ne posjeti i baziliku Presv. Srcu u Parizu.

Ove godine 17. siječnja svećano se onamo proslavila 25-godišnjica zavjeta, što ga Prešvetomu Srcu u ime francuskoga naroda bila učinila komora (sabor!) francuska. Svečanost je bila samo crkvena,

¹⁾ Prešvetome Srcu Isusovu Francuska skrušena i odana.

ali je divno ispala. Crkva je dosta ogromna — u nju može stati oko 8.000 ljudi — te je bila dupkom puna, dapače većina je morala ostati vani. U crkvi je bio cvijet francuskih katolika. Bio tude i general Charette, vogja papinskih »zuava«, junak Mentone, sa nekoliko još živućih vojnika, koji su ponijeli bili i svoju kod Mentone rabljenu okrvavljenu zastavu. Lijepu je propovijed rekao rječiti Dominikanac o. Feuillette. Iza provoda (procesije) kardinal-nadbiskup obnovio je pred izloženim presv. sakramentom zavjet, što ga prije 25 god. preglij njihovi učniše Presvetome Srcu; a onda ga redom obnoviše tisuće svećenika i zastupnici francuske komore, gragjevni odbor, izaslanici raznih pokrajina i društva iz cijele Francuske.

Bilo sve na veću slavu Presvetoga Srca, a vjernim katolicima tamošnjim na spasenje!!!

Pohodjenje Bl. Dj. Marije.

(2. srpnja.)

Promisli prvo. Kada zače Marija Sina Božjega u utrobi, i od nje otigje Anggeo Gabriel, *ustavi ona ode u planine s hitnjom, u grad Judin, i unigje u kuću Zakarijinu, i pozdravi Elizabetu.* Zašto ode s hitnjom? Na to odgovara sv. Ambrosij: Učite se djevojke ne zadržavati se na ulicama i sokacima, niti se dangubno razgovarati. Djevica, koja donle nije lasno preko praga kućnoga dvora izašla, izagje onda iz Nazareta, i *ode u planine s hitnjom,* ganuta ljubavlju prema iskrnjemu: da se posveui Ivan, i da posluži Elizabeti rođici.

Zaradi kojega uzroka ti pohagjaš nekoje kuće? *Unigje ona u kuću Zakarijiju*, kuću svetu i bogoljubnu. Tko, i po što u kuću tvoju dolazi? Kakva je kuća tvoja? je li bogoljubna? je li u njoj strah Božji, mir kršćanski, ljubav prema Mariji? Bi li ona u nju uljesti htjela?

Običavaše Djevica pohoditi jednoga bogoljubioča, kako piše Baronij. Uzajmi on jednu od prijatelja svoga knjigu bogoljubnu, ali s kojom zajedno svezana bijaše knjiga Nestorija krivovjernika, biskupa carigradskoga, koji govoraše, da se Marija nema imenovati: Majka Božja. Dogje dakle Djevica k tomu svetomu čovjeku, ali ne hije u sobu unići. Začudi se on; a Djevica mu reče: imaš neprijatelja moga u sobici svojoj. — Pomišli i ti, pa vidi, da nije koji njezin neprijatelj u tvojoj kući? da nijesi ti? da nijesu kućani tvoji zlogovoreći, prokljinajući, grješno živući? Svaki je grijeh njezin neprijatelj. Ne će ti ona u kuću doći, i zato ne ćeš blagosova imati.

Pomišli drugo. Kad unigje Marija u kuću Zakarijiju, pozdravi Elizabetu, govoreći kako scijene naučitelji: mir s tobom. Na taj pozdrav dijete Ivan u utrobi materinoj obradova se, a Elizabeta, napunjena Duhom Svetim, zavapi: *Blagoslovena ti među ženami, i blagosloven plod utrobe tvoje! I otkud meni ovo, da dogje mati Gospodina mojego k meni?* Prosi Mariju, da tebi i kući tvojoj mir udijeli. S kakvim bogoljupstvom ti običaješ pozdravljati: Hvaljen Isus!

Pomišli sreću Ivana, koji se očisti od grijeha istočnoga. Otkud njemu sreća ova? Od Isusa — po Mariji. Isus, veli Eutimij, po ustih Marije govoraše prvu milost, koju Sin Božji ukaza po Mariji. Istину je rekao sv. Bernard: Nijedna milost iz neba ne dolazi, koja po ruku Marije ne prolazi. — Ah! kako ne bi odsele još većma probudio u srcu mome ufanje i ljubav prema Mariji?

Pomišli treće, kano da bi čuo razgovor

Elizabete, Marije i Zakarije. Ništa ne govore, nego što je na hvalu i slavu Božju: Elizabeta hvali Mariju; Marija Boga hvali, i njemu slavu pjeva. Kakav je razgovor tvoj doma, i u društvu? da nije nečist, ozloglasljiv? Misli, da pred Marijom govorиш. Kakve su pjesme tvoje? kakve rado slušaš? Možebiti da se stidiš doma, u crkvi, na procesiji pjevati?

*

Pjesma Marijina.

(Magnificat).

»Veliča duša moja Gospodina, i obradova se duh moj u Bogu spasitelju mojem! Što pogleda na poniznost službenice svoje; jer gle, od sad će me zvati blaženom svi naraštaji; što mi učini velike stvari onaj, koji je silan, i čije je ime sveto. I milosrgje njegovo od koljena do koljena onima, koji ga se boje. Učini silu mišicom svojom, razasu ohole u misli srca njihova. Zbaci silne s prijestola i podiže ponizne. Gladne napuni dobara, i bogate otpusti prazne. Primi Izraela slugu svojega, opomenuv se milosrgja svojega; kao što govorí učima našim, Abrahamu i sjemenu njegovu do vijeka«.

Pjesma ova jest prva u Novome Zakonu od Djevice složena i pjevana, a crkva ju na Večernji pjevati običaje, zaštobo ju i Djevica o drugoj ili o trećoj uri po podne došavši k Elizabeti pjevaše.

Ovom pjesmom probugnuje nas Djevica, da i mi promišljajući dar od Upućenja Sina Božjega milosrgje Božje slavimo, i njemu hvalu pjevamo.

*

Djela krjeposti. — Spominjaj se osam dana današnjega otajstva, govoreći pjesmu Gospinu: »Magnificat«. Sv. Julijana svaki dan po devet puta govoraše »Magnificat« na uspomenu Spasitelja, devet mjeseci

Sv. Ignacij Loyolski. [31. srpnja]

u utrobi prečiste Djevice prebivajućega. — Hodeći po ulici ne zadržavaj se dangubno, nego igji, navlastito u crkvu, lijepim i bogoljubnim držanjem — Ako ne uzmogneš s procesijom ići, pohodi bogoljubno koju Gospinu crkvu. Franica Vachinia scijenjaše, da je izgubila dan onaj, u koji crkvu Gospinu ili kapelicu pohoditi ne moguće. Navlastito pako pohodi crkvu ili priliku Gospinu kao zapuštenu, gdje ona najmanje poštenje prima. — Ukaži ljubav iskrnjemu, i na poštenje Djevice pohodi bolesnika — Učini djelo milosrđa duhovnoga i dužnost tvoju; iskrnjega tvoga dobrim izgledom, i, ako si stariji, krjeposnim pokaranjem od grijeha izbavi. Najposlije usano i bogoljubno Bl. Djevici se moli. —

(*Kanišlić!*)

— * * * —

Klaudij de la Colombière.

Njegovo djelovanje u Paray-le-Monialu.

Posvetiv se Srcu Isusovu stade Klaudij tu novu pobožnost svuda uvagjati. Isprrva se doduše platio apoštolskog života radi časti i odlika, kojima bi mu ljudi mogli dosagjivati. »To me je«, veli on, »tako uznemirivalo, te sam posve klonao duhom; a počeh se i bojati, da sebe ne upropastim radeći oko spasenja duša. Da sam bio sam svoj, za cijelo bih sprovodio život u kakvoj pustinji ili samoći.« Ali taj nemir stade slabiti uslijed jedne riječi, koju mu jednog dana reče bl. Margereta. Kad mu je naime kazivala, kako je u molitvi primila milost, te je vidjela, koliko je duša njegova Gospodinu mila i draga, i kako se Gospodin osobitom pažnjom za njeg zauzima, odgovori joj on: »Ah sestro Margareto, kako može to biti, kad ja posve drukčije čutim u svom srcu? Može li Gospodn koga ljubiti, koji je tako tašt, kao što sam

ja?, koji samo za tim ide, kako će ljudima omiljeti, kako će se istaknuti? koji je pun obzira ljudskoga?« Ona mu odgovori: »O moj oče, svega toga nema u Vas«.

Od toga časa sve ga sililo, da bude apostolom Srca Isusova: silile su ga milosti, koje mu Spasitelj obilato udijelio; silila i žarka ljubav, koja je u njem plamnjela. Zato nagovaraše on sve, koji bi se u duševnim potrebama njemu utekli, — a takih bilo je puno — da ono vrše, što je Spasitelj od bl. Margarete glede pobožnosti Srca svoga zahtijevao. To oni i učiniše na toliku korist svojih duša, te se je i sam tomu čudio; jer mnogi se po toj pobožnosti posve k Bogu obratiše, a mnogi nagjoše u njoj moćno sredstvo, da napreduju u krjeposti.

Uz silne poslove, koji su i onako skopčani s upravljanjem redovničke kuće, morao je još često propovijedati u raznim crkvama gradskim. Jer je ne samo u Paray-u bila tolika želja, da ga čuju, te su kod posjeta od stola ustajali i išli na njegovu propovijed; nego ga pozivali često i u obližnje gradove, da navješta riječ Božju.

Kad je jednoć propovijedao u crkvi Uršulinkā na svetkovinu sv. Augustina, predobi on po milosti Božjoj jednu veliku dušu za Boga. Bila je to Marija de Lyonne. Pošto mu je briga za njezin spas i savršenost sve do smrti njegove strašnih muka zadavala, moramo sada nešto o njoj progovoriti, da vidimo ujedno, kako nije sa svakim na isti način postupao.

Iduć ona jednom sa svojom babom pokraj samostana duvna od Pohoda Bl. Dj. Marije, — bilo joj jedva četiri godine — stade vikati: »Lijepe li kuće, ja će ovdje umrijeti;» a dijete nije moglo ni vidjeti kojeg samostana, a da ju strah nije spopao, kao da su prikaze unutra. — Kad je odrasla, bila je čestita i poštena djevojka; ali radi svoje ljepote i bogatstva

jako tašta i odviše pohlepna za hvalom ljudskom. No jedna ju zgoda pouči, kakva je to hvala. Baš se je lijepo obucena vraćala sa večernje, kad eto putem čitavo krdo krmaka. Svijet pričeka na strani, dok progju; no ohola i gizdava Marija ne htjede se ukloniti, već se nagje nasred puta među blatnim svinjama. One nasrnu, te ju na četinavim legjima sa sobom ponesu Vikala ona i pomagala, ali niko ne dogje, da ju osloboди; svi samo gledali, pa se smijali. Blatnu ostavi pratinja nečistih roktalaca pokraj jednog zida. Četrnaest dana svijet joj se rugao i pjevao pjesme o njoj. I poslije toga ostala ona još dosta ohola, dok ju ne izliječi Klaudij de la Colombière.

Upravo se nalazila u veselu društvanu, kad začu zvono sa Uršulinske crkve. Nešto ju vuklo u crkvu; ustane, pa će svojim drugama: »Zar ne bi bolje uradile, kad bi oušle poslušati toga dobrog oca, nego da se ovdje zabavljamo?« Sve pogjoše. U crkvi joj se učinilo, kao da Klaudij samo za nju govori; duboko se kosnuše srca njezina riječi sv. Augustina: »O ljubavi uvijek stara i uvijek nova; kako si kasno upoznana, kako kasno ljubljena!« Marija de Lyonne posve se povjeri vodstvu Colombière ovu; odreće se taštine i obljeni molitvu i razmišljanje. Zaboravila bi katkad i na jelo, samo da čuje propovijedi Klaudijeve. On ju je vodio u duhovnom životu od stepena do stepena; ali razborito, sve polagano. Isprva joj nije htio s malenkostima dosajivati, da joj život duševni učini jako ugodnim i milim. Sama bi kašnje kazivala, da bi se u prijašnje stanje bila povratila, da nije bilo blagog i razboritog postupanja Klaudijeva. Jednom joj pokaza, kako će razmišljati. Kad ju iza nekog vremena upita, kako dugo razmatra, odgovori mu kao začugjena: »Bože zakloni, da Bogu vrijeme odmijeram.« Tako je napredovala ona pod vodstvom Klaudijevim.

Zato nije čudo, što su ga svi voljeli. Župnici i kapelani bili mu prijatelji; plemstvo i narod natjecalo se u očitovanju svoga povjerenja; razne redovničke kuće iz grada i iz okolice cijenile ga i štovale kao mudra savjetnika i vješta vodiča; sa sviju strana dolazili k njemu, da se stave pod razborito, kako i blago njegovo vodstvo. A on upotrijebivši tu priliku dokinu gadni običaj dvoboja, gdje su se sinovi najodličnijih porodica radi ništa klali i ubijali. On uvede među gospodom »zbor Marijin«, koji je za nekoliko godina ubrojio među svoje članove devet plemića, sedam sudaca, pet liječnika; a to nam pokazuje, kako se je život kršćanski u sve razrede gragjanstva proširio. Uz njihovu pripomoć sagradi on kuću za neizlječeće i za sirote, a gradska bolnica bi njegovim nastojanjem proširena i dobro opskrbljena. Mnoge Hugenote obrati; a druge svojim ugledom prisili, te nijesu više smjeli glave dizati.

Ovako je radio Klaudij de la Colombière u tom gradiću godinu i devet mjeseci. No Gospodin, koji ga je poslao u Paray, da pomogne bl Margareti kod uvagjanja pobožnosti k Srcu Isusovu, posla ga sada, kad je sve izvršio, što je trebalo, u Englesku, da radi ondje u onom zapuštenom i opustjelom vinogradu njegovom. Engleski kralj Karlo II bješe se obratio na Ljudevita XIV., kralja francuskoga, ne bi li mu poslao jednog propovjednika. Za to je mjesto trebalo razboritosti, revnosti, govorničkog dara i neustrašivosti. Ljudevit zapita svog ispjednika, o. de la Chaise-a. Ovaj, koji je Klaudiju prije bio učiteljem i poglavatom, izabere njega. No tadanji provincijal Klaudijev pravio je kojekakvih poteškoća, jer nije bio voljan, da ga pusti od sebe; i za to one riječi Colombière-ove u jednom pismu: »Hoće da me pošalju u Englesku za propovjednika vojvotkinji od Jorka; a ja ne znam, šta će od svega toga biti; neka bude volja Božja.«

No bl. Margareta reće mu, da će ipak otići iz Francuske. Tako i bude.

Prije odlaska dade joj na njezinu molbu neke naputke glede pobožnosti k Srcu Isusovu; a sam dobije od nje ove po nekom višem nadahnuću napisane retke:

»Dar Klaudija de la Colombière stoji u tom, da k Bogu duše privede. To je, radi čega će pakleni duhovi sve sile upotrijebiti proti njemu. Iste Bogu posvećene osobe zadavat će mu dosta boli, i ne će odobravati, što će reci u svojim propovijedima, da ih rukovodi u duhovnom životu. Ali dobrota Božja bit će mu u tim križevima jakon potporom u toliko, u koliko se bude u njeg pouzdao.

Mora imati sučutnu blagost prema grješnicima, i ne smije se poslužiti oštrinom; osim kad mu Bog to očituje.«

Bl. Margareta bila je žalosna radi njegova odlaska, ali joj Gospodin reče: »Zar ti ja, Stvoritelj tvoj i zadnja svrha tvoja, nijesam dosta?« Isto tako žalostila se i Marija de Lyonne. Njoj odgovori Klaudij blago: »Što se žalostite? Ako imadnete štograd, pište mi slobodno; ali ne govorite mi o toj žalosti, koju ja odsugujem.«

Klaudij se oprosti sa svima, i ode najprije u Pariz, da primi razne naloge i naputke za tu novu službu.

Mlada miljenica Bož. Sreća Isusova.

Ima na svijetu djece, za koju bi čovjek rekao, da nijesu nikada u Adamu zgriješila. Ali obično narod o takovoj djeci veli, da ne će dugo ni živjeti. I zaista jest tako; kao da Gospodin Bog ne bi mogao iščekati, dok mu tako izabrana dušica dogje u raj

nebeski, te ju rano, vrlo rano zovne k sebi iz ove suzne doline.

To se je dogodilo i kod male deset-godišnje djevojčice, učenice čč. sestara milosrdnica u Travniku, koja preminu u jesen g. 1892.

Janja — tako bilo ime djevojčici — bila ti upravo izvanredno dijete. Kada su se druga djeca pred kućom igrala, nije ona nikada prianjala uz igru, nego bi u sobi sjedeći lijepo čitala i pisala, što bi joj č. sestra naložila. A kod toga je bila tako revna, te ne bi gledala ni lijevo ni desno. Ma da je najveća trka i buka na cesti bila, ne bi Janja ni za čas okom svrnula od zadaćnice svoje. Katkad bi joj majka znala reci: »Dušo moja, hajde i ti malo među djecu, te se nešto pojgraj!« Tada bi ona uzela pletić među djecom hodala amo tam, kao da je već č. sestra.

Jur g. 1890., baš na blagdan Presv. Srca, bude naša mala upisana u bratovštinu Presv. Srca Isusova i u Apostolstvo molitve. Dotične molitvice pobožno obavljati, bude joj od sada slatka dužnost.

Dogje joj dan prve sv. pričesti, dan veselja, pun neizrecivoga blaženstva za tako bogoljubno srce. »Majko«, usklikne Janja poslije sv. pričesti došavši kući. »majko, ne marim sad umrijeti, makar odmah išao g. župnik i čč. sestre preda mnom na groblje.«

Nije li to možda slutnja bila, kojom joj dade dragi Spasitelj već u naprijed očutjeti, da će na skoro po nju doći? — Jerbo eto, ne potraja ni tri mjeseca, ona obolje.

Bilo je upravo Brašančev (Tijelovo). U jutru još, u bijelo obučena, bijaše s drugim djevojkama sipala cvijeće pred presv. sakramenton. Prem je dan bio posve hladan i oblačan, potuži se Janja poslije sv. ophoda majci, da ju glava boli. Po podne ode na večernju, a za tim došav kući odmah legne. Samo

još jednu želju imala, da dobije molitvenik sv. Alojzija. A i ova joj se pobožna želja do mala ispunii. Čuvši naime, da je kod čč. sestara ispit, skupi još jednom sve sile i digne se. Druge ju djevojčice odvedu k ispitu, te ona dobije za nagradu baš molitvenik sv. Alojzija.

Od ovog se dana nije više Janja pridigla. Noge joj otekoše i ona bi provigjena svetotajstvima, no još uvjek ostade sasvijem pri sebi. Napokon joj osvane zadnji dan.

Licem na 20. listopada, kada je u crkvici čč. sestara bilo proštenje »Majke divne«, izgubi svijest. Druge djevojke, suučenice njezine, hrle k svečanoj misi, da dobiju proštenje; a u isto se doba svećenik spremi k Janji, da joj podijeli blagoslov crkve za ovaj odlučni čas!

Bijedna ti Janja leži u mračnoj sobici na dušeku svojem, i govori tek nerazumljive riječi. Dugo čeka svećenik, neće li se bolesnica doskora osvijestiti, dok mu majka i žene iz komšiluka sve Janjine vrline nabrajaju.

»Jadne li mene«, nariče majka, »kako je bila pametna! kô da joj 20 godina!«

»Kako je znala lijepo čitati«, primjetit će druga žena, »kad bi stala čitati, sve bi počelo plakati.«

Onda doviknuše bolesnici: »Janjo, dušo, vidiš li župnika? Eto župnik ti je došao!«

Sad majka plačući spremi mali stolčić, te zapali svijeće za podijeljivanje sv. otajstava vjere. Tad otvoru djevojka nevine oči svoje te opaziv svećenika, obučena crkvenom košuljicom i naramenicom stane uzdisati; nu ni jedna se rječca ne mogaše razabrat. Svećenik znajući što mu je raditi ni časom ne počasi, brzo je odriješi od grijehâ, dade joj zadnju pomast i napokon podijeli joj i papinski blagoslov.

Janji se svijest ne povrati više, i tako ona preminu još istoga dana. Kad o podne zazvoni pozdrav angjeoški, nevina joj duša poleti u raj — k »Majci divnoj«.

Oče naš.

Putujući jedan duhovnik naigre u polju na mlado pastirče, što je čuvalo svoje blago. Pastirče bilo sasma prosto odjeveno, ali spoljašnost njegova odavala nešto vanredno. Svećenik mu se približi, pa će ga ljubazno upitati:

»Je l' mali? ti si cijeli dan sām samcat; pa ti je dugočasno. Zar ne?«

»Nije, velečasni, nije mi dugočasno; ta ja sam vazda zabavljen poslom.«

»E, pa što radiš?«

»Umijem ja jednu prekrasnu molitvicu, koju po vasdan molim; i to me najvećma veseli.«

»Al' sinko, ti ne moliš valjda cijeli Božiji dan?«

»Cijeli Božiji dan, gospodine moj, molim ti ja onu molitvicu; nu i opet je ne mogu svršiti. Ma tako je lijepa, tako utješljiva, te ne umijem ni kazati.«

»No tada mora da ti je molitva jako duga, kad je ne mož u dan svršiti?«

»Ne, nipošto; ona je vrlo kratka.«

»A sad mi reci, kakva je to molitva, i kako je ti moliš?«

»Ova je molitva«, odvrati pastir »Oče naš.«

Prije nego ču moliti, uzdignem srce k dragome Bogu i tada kažem:

»Oče naš, koji si na nebesih!«

I sada mislim na golemo dobročinstvo, što mi dade dobri Bog, te ga smijem ocem svojim zvati. Je l' moguće, da ja siromašno i jadno pastirče imam

dragog Boga, velikog svemogućeg Boga, za svoga oca?

O jest! Ovaj dobri Bog dopušta meni bijedniku, koji ništa nijesam, da ga smijem zvati: oče moj!

Ove, pa i još mnoge druge misli, što ne mogu sve da opetujem, napunjavaju me udivljenjem, harnošću i ljubavlju prema Bogu dragom.

Vidite li, velečasni gospodine, ondje dolje za onim drvećem na brežuljku ono siromašno seoce, što ima samo nekoliko malenih i prostih kuća?

To mi je zavičaj. Roditelji su mi jako, jako siromašni. Ali, o neizmjerne milosti Božje! evo i ja mogu isto tako kao i najveća gospoda po gradovima, dragome Bogu kazati: O če moj! Kô što ste Vi, velečasni, tako sam i ja dijete Božje.

Duhovnik slušajući ove riječi priprostog pastira bio vrlo ganut, te će mu na polasku reći:

»Samo i nadalje, dijete moje, moli, pa će te dragi Bog već blagosloviti.«

Milost Srca Isusova — sred Oceana.^{*)}

Drugom polovinom prosinca minne godine bijah otplovio s Antilskog otoka Trinidad put Dieppe u Francusku na brodu »Viganje« s teretom asfalta pod palubom. Bijasmo već prevalili veću polovinu puta, kad se obori na nas užasan orkan neopisivom bjesnoćom. Ne ču ovdje da crtam grozote toga bjesnila, pod čijim udarcima ništa čitavo ne ostaje; tek ču kazat, da su valovi poput bregova na lagju nam navaljivali, pa lomili, trgali i nosili sve, što su na palubi zahvatili. Obor naokolo palube, lagjica za spasavanje, kukaču gvoz-

^{*)} Ra li preobilna gračiva zaostalo. (Op. ureda.)

denu spravu; sve to valovi rastrgoše i raznesoše u nevid. Naše potpalubne sobe vodom poplutaše, brod se rastrese od žestokih udaraca valova, te voda poče prodirati u nutrinu broda, a to nam ote svaku nadu, da se spasimo. Ja i moja momčad bijasmo u očajnom stanju, jer već mislijasmo, da nam je propast sigurna. Od nikud pomoći, od nikud nade; a najbliže kopno — Azorski otoci — daleko nekoliko dana plovidbe. Naša lagja teško oštećena, jedrilje polomljeno i raskidano, a more sve to raste; kako ćemo do kopna?

U tim groznim časovima ne izgubismo ipak pouzdanja u Bogu. Sjetih se blagodati Srca Isusova, koje je tolikima pomoglo, i pozdano obratih se njemu; zavjetovah se još Bl. Gospo. Moja se momčad takogjer zavjetova i Bogu se moljaše. Nu Božija providnost nije odredila, da budemo odmah uslišani. Ne samo što taj dan oluja ne popusti, već je bjesnila njegda jače njegda manje. To grozno stanje naše potraja još drugi i treći dan, paće — petnaest dana ne utiša se oluja. Nevolje, i što pretrpjemosmo, ne da se opisati. Svi se čugjasno, kako nam se rasklimana lagja može još uzdižati. Ali moćna desnica Gospodara prirode bdjela je vrhu nas, — Srce Isusovo htjelo nas spasiti. Mi plovijasmo, kako mogosmo, jednim jedinim pravcem put Azorā, dok se poslije toliko dana njima približimo.

Uprav na dan Svijećnice — 2. veljače — po podne ugledasmo kopno. Uz to nasto noć i mi zakrenusmo put luke Ponta Delgada, na otoku St. Miguel, gdje je imao biti svjetionik; nu sada ga nije bilo vidjeti. Opet nova muka. Odalečismo se opet u more, da čekamo dan. Kad se razdanilo, s velikom pogibelju uljegosmo u luku opaziv, da je oluja razorila svjetionik. Taj dan 3. veljače na svetkovinu sv. Blaža, dubrovačkog obranitelja, mi se usidrismo u luku Ponta Delgada

Ovo vanredno spasenje pripisujem ja i sva momčad pomoći Bož. Srca Isusova i Bl. Gospe. Na potvrdu toga budi kazano, da vještaci osudiše lagju, te će osiguravajuće društvo u Trstu imati, da isplati cijelu osiguranu svotu, jer je lagja nesposobna više za plovidbu bez ogromnih popravaka.

Budi za to hvala i slava neizmjerna Presv. Srcu Isusovu, koje se udostojalo izbaviti nas od očite smrti; za dokaz svakomu, da ko se njemu utječe, ne će biti zapušten. *

A Š.
pomorski kapetan

Ponta Delgada (St. Miguel, Azori).

— * * * —

Prvo zvono.

Jednom će — kako kaže »legenda« — pobožni i učeni biskup Paulin u Noli zamišljen hodati po livadama. Sunce je upravo zapadalo, a oko njega vladala takova tišina, te je Paulin nehotice sklopio ruke i uzdahnuo: Hvala ti i slava, Gospodine svijeta! O, daj mi znak, da si sada uz mene, i da ćeš sa mnom ostati do konca mojih dana!

Na to poče nešto tihano zvučati, slično glasu zvonca; a Svetac opazi, kako modri zvončici (cvijet) oko njega mašu svojim glavama. Na uspomenu toga dao je sveti biskup lijevati u Noli zvono, što je imalo zvoniti pri molitvi kršćanā. To je bilo prvo zvono.

Iza toga se uporaba zvonā širila sve dalje. Oko god. 550. bija su zvona u službi mnogih crkava u Francuskoj. Prvi je bio papa Sabinijan, kojemu su na pokopu god. 605. zvona zvonila.

(*Malí katolički Vjesnik*).

— ⇒ ◎ ← —

Tko se u Boga ufa, neće se prevariti.

Prema kraju zime s debelim sniegom duhao topli vjetar i nastalo kišovito vrieme. S neg i led počeo se naglo taliti, pak su gorski potoci i rieke brzo nabujale, izašle iz svojih korita, i zaprietile na sve strane velikim pustošenjem i poplavom.

Uz jednu manju rieku u gornjoj Italiji stojala je ribarska kolibica. U njoj stanovao bogoljuban ribar sa svojom pobožnom ženom i dvoje male djece. Pod večer narasla rieka jur visoko; ali naš ribar, koji je već i prije vidiо nabujalu rieku, a da njegovoj kolibici nije naniela štete, pouzdao se u Boga i pošao miran na počinak sa svojimi. Jedva prošla jedna ura, kad al žena skoči s postelje i poviše: »Propali smo, koliba stoji u vodi, pak će ju srušiti sânte leđa!«

Na njezinu viku probudi se i otac obitelji, i dignuv se s postelje na brzo se osvijedoći, da im prieti velika pogibelj. »Dobri, nebeski, Otče — poviče podignuvi ruke prema nebu — spasi biednu, nevinu, djecu moju. Ovdje ljudi više ne mogu pomoci . . . ovdje još spasava jedino tvoja svemogućnost. I zaista, kolibicu na okolo, koliko se daleko u tamnoj noći moglo vidjeti, okružila je voda. Voda šumi i dere, vjetar zavija, led se lomi i tare, iz sela čuju se tužni zvonovi oglašujući pogibelj. U toj buki i lomnjavi bilo bi zaludu svako pomaganje, jer ga nitko nebi čuo.

Samo je jedno ufanje imao ribar: mali čunj, koj je obično privezivao za šiljak, zabit u zemlju uz kolibicu. U strahu i nadi pogleda kroz prozor za čunjem; ne ima ga više. — Odtrgla ga bujica i odnijela sobom.

Na to žalostan pristupi ribar k postelji svoje djece. »Dižite se djeco moja, i molimo . . . Molimo se, jer ako nam Bog ne pomogne, svi smo propali.«

Švi klekoše gore na postelji, koja još bila suha i moliše od srdca, pobožno, živom vjerom, velikim

zaufarjem, kako samo znade moliti dobro srđe u čas stiske i nevolje.

Na jedan put nastane prasak, kolibica se uzdrma, — prednja stiena od dasaka se sruši i na postalom otvoru pokaže se kljun maloga čunjia. Ribar hitro pogradi spasonosni čunj, i već drugom rukom u nj meće djecu i ženu; napokon k njim popne se i on, ter jakom rukom vesla i tjera prema obali rieke.

Naskoro dodjoše do takovog mjesta, gdje su mogli izaći na suho. Na obali sakupilo se mnogo svjeta i neki znanci ribarevi, od kojih jedan videći taj njegov čunj zapita: »Gdje si dobio taj čunj; ta tvoj je puno manji?« — Na to im ribar izpričio duboko ganut čudnovato spasenje svoje tim, što mu voda doniela ovaj čunj.

»Kako neobičan slučaj!« — doda jedan izmedju ljudi. »Ne tako, moji prijatelji — odvrne bogoljubni ribar — ne slučaj neobični spasio nas, nego dobri, nebeski Otac, bez čijega znanja i volje ne pada niti vlas s naše glave, i koji ne običaje one zapustiti, koji njega ljube i u njega se ko djeca njegova uťaju.«

J. Šafrań.

— *** —

Vjesnik.

U Dalmaciji podigoše naši revni vjerovjesnici već davno — s privolom presvjell. gg. biskupa — Apoštolsvo molitve. Ovaj put navest ćemo samo mjestia u nadbiskupiji Zadarskoj i u biskupiji Dubrovačkoj, a drugi put će doći red na ostale biskupije dalmatinske.

Nadbiskupija Zadarska. God. 1867. ova su se mjestia upisala u Apoštolsvo molitve: Sutomišćica, Lukoran, Ugljan, Preko, Kali. — God. 1868: Iž veliki iž mali, Sale, Žman, Rava. — God. 1869: Nevidjane,

Dobropolje, Pasman, Tkon. — God. 1870: Zdrelac, Bunj, Veli Rat, Soline, Božava, Dragove, Savro, Zapunel, Mulat, Premudru. Isto. — God. 1871: Obrovac, Ervenik, Popović. — God. 1873: Biograd, Vrgada, Polača, Sv. Filip i Jakov, Turanj. — God. 1875: Kukljica, Bibinje. — God. 1879: Murvica, — God. 1884: Nin, Privlaka. — God. 1885: Arbanasi. — God. 1894: Vrsi. — Ukupno 40.

Biskupija Dubrovačka. God. 1870: Luka. — God. 1871: Župa Gornja, Mlini, Lastovo. — God. 1873: Viganj, Orebić, Trpanj, Kuna, Janjina, Trstenik, Julianica, Crnagora, Vrućica. — God. 1874: Veli Ston, Mali Ston, Ponikve, Topolo, Ošlje, Smokovljani, Lisac, Doli. — God. 1875: Lumbarda, Žrnova, Blato, Vela-luka, Smokvica. — God. 1876: Pupnata, Kćara. — God. 1877: Osojnik, Klišev, Majkovići, Banići. — God. 1878: Slano, Trsteno, Zaton. — God. 1880: Čilipi, Gruda, Mrćine, Vitaljina. — God. 1882: Sv. Juraj na Šipanu, Maranovici, Babinopolje. — G. 1893: Cavtat. U Dubrovniku, u crkvi sv. Ignacija, ima već od davno Apostolstvo molitve. — Ukupno: 44.

— * —

Svaštice.

— **Kako se na svijetu umire.** Po najnovoj statistici umire svake godine na cijelom svijetu 33.000.000 ljudi, ili 91.654 na dan, 3.730 na uru, i 62 na minutu. Svaki kučaj bila označuje smrt jednog ljudskog bića. Srednje doba ljudskog života je: 48. god.

— **Djetičkih društva** ima u svemu 955. Od tih je u Njemačkom carstvu 690; u Austro-ugarskoj monarkiji 216; po drugim krajevima 49. Od ovih društva imaju 240 svoj vlastiti dom. Kako se vidi, blagoslov je Božji na djelu — Kolpingovu.

zaufarjem, kako samo znade moliti dobro srdece u čas stiske i nevolje.

Na jedan put nastane prasak, kolibica se uzdrma, — prednja stiena od dasaka se sruši i na postalom otvoru pokaže se kljun maloga čunja. Ribar hitro pograbi spasonosni čunj, i već drugom rukom u nj meće diecu i ženu; napokon k njim popne se i on, ter jakom rukom vesla i tjera prema obali rieke.

Naskoro dodjoše do takovog mjeseta, gdje su mogli izaci na suho. Na obali sakupilo se mnogo sveta i neki znanci ribarevi, od kojih jedan videći taj njegov čunj zapita: »Gdje si dobio taj čunj; ta tvoj je puno manji?« — Na to im ribar izpripoviedi duboko ganut čudnovato spasenje svoje tim, što mu voda domela ovaj čunj.

»Kako neobičan slučaj!« — doda jedan izmedju ljudi. »Ne tako, moji prijatelji — odvrne bogoljubni ribar — ne slučaj neobični spasio nas, nego dobri, nebeski Otac, bez čijega znanja i volje ne pada niti vlas s naše glave, i koji ne običaje one zapustiti, koji njega ljube i u njega se ko djeca njegova uſaju.«

J. Šafrań.

Vjesnik.

U Dalmaciji podigoše naši revni vjerovjesnic i već davno — s privolom presvjetl. gg. biskupa — Apoštolstvo molitve. Ovaj put navest ćemo samo mjeseta u nadbiskupiji Zadarskoj i u biskupiji Dubrovačkoj, a drugi put će doći red na ostale biskupije dalmatinske.

Nadbiskupija Zadarska. God. 1867: ova su se mjeseta upisala u Apoštolstvo molitve: Sutomišćica, Lukoran, Ugljan, Preko, Kali. — God. 1868: Iz veliki iž mali, Sale, Žman, Rava. — God. 1869: Nevidjane,

Dobropoljci, Pasman, Tkon. — God. 1870: Zdrelac, Bunj, Veli Rat, Soline, Božava, Dragove, Savro, Zapunel, Mulat, Premudu, Isto. — God. 1871: Obrovac, Ervenik, Popović. — God. 1873: Biograd, Vrgada, Polača, Sv. Filip i Jakov, Turanj. — God. 1875: Kukljica, Bibinje. — God. 1879: Murvica, — God. 1884: Nin, Privlaka. — God. 1885: Arbanasi. — God. 1894: Vrsi. — Ukupno 40.

Biskunija Dubrovačka. God. 1870: Luka. — God. 1871: Župa Gornja, Mlini, Lastovo. — God. 1873: Viganj, Orebić, Trpanj, Kuna, Janjina, Trstenik, Juliana, Crnagora, Vrućica. — God. 1874: Veli Ston, Mali Ston, Ponikve, Topolo, Ošlje, Smokovljani, Lisac, Doli. — God. 1875: Lombarda, Žrnova, Blato, Vela-luka, Smokvica. — God. 1876: Pupnata, Kćara. — God. 1877: Osojnik, Kliševvo, Majkovi, Banići. — God. 1878: Slano, Trsteno, Zaton. — God. 1880: Čilipi, Gruda, Mrćine, Vitaljina. — God. 1882: Sv. Juraj na Šipanu, Maranovici, Babinopolje. — G. 1893: Cavtat. U Dubrovniku, u crkvi sv. Ignacija, ima već od davno Apoštolsvo molitve. — Ukupno: 44.

Svaštice.

— **Kako se na svijetu umire.** Po najnovijoj statistici umire svake godine na cijelom svijetu 33.000.000 ljudi, ili 91.654 na dan, 3.730 na uru, i 62 na minutu. Svaki kucaj bila označuje smrt jednog ljudskog bića. Srednje doba ljudskog života je: 48. god.

— **Djetičkih društva** ima u svemu 955. Od tih je u Njemačkom carstvu 690; u Austro-ugarskoj monarkiji 216; po drugim krajevinama 49. Od ovih društva imaju 240 svoj vlastiti dom. Kako se vidi, blagoslov je Božji na djelu — Kolpingovu.

— Od kolike su koristi duhovni Redovi viđimo odatle, što je Red s v e t o g a Benedikta dao za svoga opstanka Crkvi Božjoj 43 pape, 200 kardinala 258 patrijarka, 1600 nadbiskupa i 40.000 biskupa, 25 careva i kraljeva ostaviše žezlo i krunu, te stupiše u Red sv. Benedikta — Red sv. Franje podao je Crkvi Kristovoj 247 Svetaca, 1500 mučenika, 5 papa, 61 kardinala, 4.000 nadbiskupa i biskupa. — Red sv. Dominika ima u svojim članovima 4 pape, više od 80 kardinala te 2.600 biskupa.

— Čuveni kardinal **Manning**, trećoredac, sa-gradio je za 40 godina: 800 crkava, 360 samostana 9 sjemeništa, 10 kolegija, 10 bolnica i 2.000 župnih škola.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Sv. Barbara u Kostreni. Obolio mi sinčić od 10 god., tako jako, te je ljeknik mislio, da će »rezanje« biti potrebito. No ja štujući Presveto Srce i videći tolike čud-sne »Zahvalnice« u Glasniku obratih se na Presv. Srce čineći »devetnicu«. Podjedno sam zazivala i Bl. Dj. Mariju, pa i sv. Josipa, da mi pomognu izmoliti od miloga Isusa zdravlje mojemu bolesnomu djetetu. I eto prvh dana upoznala sam pomoć od Bož Srca Isusova, tako da se ljeknik došavši drugi put začudio tako brzom promjeni. Dječak je poslije toga za mjesec dana mogao ići u školu.

Takogjer se zahvaljujem Bož. Srcu za jednu posebnu milost, koju sam isprisila od njega preko »devetnice« izručujući se njemu i za daljnju ga zaštitu moleći. S toga zahvalna kličem iz svega srca: Hvaljeno budi Presv. Srce Isusovo za svih ljudi. Amen! M. S.

Brežovica. U velikoj neprilici jedne kršćanske duše obratio sam se »devetnicom« Presveromu Srcu Isusovu, i obećao da će, budem li uslišan, javno u »Glasniku« zahvaliti se. Molba mi je uslišana; a za to hvala, slava i čast Presvetomu Srcu Isusovu pred svim svijetom na sve vijeke bu-ii! A. P.

Djakovo. Stiže mi tužna vijest, da mi je tetka na umoru. Odmah se utekoh »devetnicom« pun pouzdanja Presvetomu Srcu Isusovu; i obećah, da će mu se na milosti, ako mi ju

pruži, zahvaliti javno u »Glasniku«. Ovo predobro Srce usliša moju molitvu. Za dva dana je bolesnica bila na nogama, a malo kašnje posve ozdravi. Na toj neizmijernoj milosti hvala i slava Presv. Srcu, izvoru svake milosti i dobrote! St. A.

Zagreb. Bijah teško bolestan, pa se utekoh Presv. Srcu, Majci Božjoj i sv. Josipu; i odlučio sam, krene li mi bolest na bolje, da se zahvalim u »Glasniku«. Molba mi bude uslišana. Zato budi hvaljeno Presv. Srce Isusovo i Srce Marijino! Hvala i sv. Josipu! J. S.

Zagreb. Supruga mi je bolovala već nekoliko nedjelja od velike bolesti trganja u glavi, te je pokušala svaki lijek; ali sve uzalud. Napokon se sjetih, da sam toliko »zahvalnica« čitao u Glasniku Presv. Srca, gdje je Presveto Srce pomoglo tolikim. Na to odlučisno „devetnicu“ moliti na čast Presvetomu Srcu Isusovu, pa ako nas Božansko Srce usliša, da ćemo se javno zahvaliti. I doista mi smo lijepo uslišani, i za to hvala budi tisuć i tisuć puta Presvetoru Srcu Isusovu i Prečistomu Srcu Marijini! Fr. G.

Još se zahvaljuju Presvetomu Srcu za dobiveno zdravlje I. T. iz Sv. Iljije; B. K. iz Zlatara; Lj. Tr. iz Čabra; O. M. iz Trgovā.

Za razne milosti: A. Kr. iz Mrkoplja; M. D. iz Turnašice.

Namjena molitava i dobrih djela u srpnju.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Raširenje svete Vjere.

Pošto je Isus od mrtvih uskrsnuo, javi se apostolima i učenicima na gori u Galileji, prije nego li će slavno uzaći na nebo. Onda reče: Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. *Idite dakle i naučajte sve narode, krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.*

Ovaj je nalog Spasiteljev sveta Crkva vjerno ispunila. Poslije Uzašašća Isusova na nebo podijeliše si učenici njegovi cijeli svijet, te pogioše propovijedati sveto evangelje, protegoga Spasitelja, križ njegov. Po svim krajevima svijeta nosili bi oni luč svete Vjere, i kod svih naroda razlijegaše se riječ njihova. Nijesu se oni bojali niti ljudi, niti grozotâ prirode; dapače veći dio kršćanskih općina za prvih vjekova kršćanstva

iznikao je regbi iz krvi apoštola njihovih. Jest, krv ova djelovala je gotovo toliko, koliko i propovijed i ista čudesna.

Poklepm se evangjelje navijestilo narodima staroga carstva rimskog, onda dogje red i na one narode, koji ne bijahu u prosjeti toliko zakročili, koliko stari Grci i Rimljani. Sv. Bonifacij, apostol Njemačke, sv. Augustin, apostol Engleske, i bezbrojni drugi vjerovjesnici unesoo luč svete vjere kršćanske i u najzabitnija skrovista, gdje obitavaju stari Germani, Anglezi i drugi neznačiošći. Malo po malo bijahu otkriveni i ostali narodi, za koje se nije ni znalo; a za vojskom, koja je zaposjela netom iznašaste krajeve, dogjoše i redovnici, koji će vidati rane ne samo tjelesne, nego još više duševne.

Kada Portugizi otvorile put u Indiju, eto već i svetoga Franje Ksaveraka, kako hrli k narodima skrajnoga Istoka, da tude rasprši crnu tminu poganstva; a iza tog nebrojeni puci Amerike pozdraviše vjerovjesnike, nove oce svoje.

Pa i naše doba u tome pogledu nimalo ne zaostaje iza prijašnjih vjekova. Smjeli istražitelji otvorili su put i kroz najnepristupnija skrovita mjesta; no i vjerovjesnici ih slijedom slijede, ako ih već i ne prestigoše. 19. vijek, uza sve svoje mane, opet će se moći ponositi »apoštolstvome«, te će zavrijediti, da mu potanja vremena dadu dični naziv: »vijek m sjaj«.

— No nemojmo se tomu ni čuditi, jer eto riječ Spasiteljeva donosi plodova svojih. Mi znamo, da je istina uz nas; pa ništa drugo ne želimo, nego da s ovom istinom upoznamo i druge ljudi, koji su poput naš stvoreni na sliku i priliku Božju, te odregjenci za nebo, kao što i mi sami.

Potpomognimo dakle raširiti svetu vjeru kršćansku i molitvom i milostinjom. Mi ćemo tim putem ispuniti jednu od onih želja, što su najmilije Božanskom Srcu Isusovu.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 8.   Kolovoz 1897.   God. VI.

Islazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima i u kuću donosi ili poštom šalje, 36 novč.

Prečistom Srcu Bl. Dj. Marije.

Novu pjesmu zapjevajmo,
Hvalit, slavit ne prestajmo,
Oj prečisto i nevino
Sveto Srce Marijino!
    >Oj! Marijo, Božja Mati!
    Daj nam spoznati, uživati,
    Sve milosti Srca Tvođ,
    Pod kim leža Isus Bog!*

Tvoje Srce hram je pravi
Žarke Boga Ti ljubavi,
Molitve i pobožnosti,
Još od prve Ti mladosti!

Tvoje Srce bašta j' sveta
. Zabravljena — gdjeno cvjeta
    Ljer čistoće nevinosti,
    Bogu najdraže krjeposti!

* Ova se kitica za s akom opetuje.

A poniznost Srca Tvoga
U svem Bogu odanoga,
Ko ljubica skromno cvala,
Vele Bogu se dopala.

Rad tih i drugih krjeposti
Srca Tvoeg u obilnosti,
Jedna Ti izmedj svih žena
Milosna si i blažena!

Rad prečistog Srca Tvoga
Ti izbrana bi od Boga,
Da mu budeš Majkom Sina
Isukrsta Gospodina!

Od Tvoeg Srca, Majko mila,
Sudbina nam zavisiла:
Ili na v'jek bit spasenim,
Ili na v'jeke odsugjenim

Al predobro Srce Tvoje
Vječni spas naš obralo je,
Usljed Tvoje rečenice:
»Evo mene službenice!«

Duh Svet' kad ti Srce vidje,
Mah nad Tebe s neba sigje,
Krjepost Višnjeg Te oplodi,
Ti Isusa Boga rodi!

Postav tako Božja Mati,
Mnogo Srce Ti propati;
Al sve snosi ustrpljiva,
S' pouzdanja v'jekom živa.

I pod križem stojeć Sina
Srca punog Ti gorčina,
Kad mač oštri ti probode,
Ti očajat još ne ode.

Srce Tvoje probodeno,
Osta za nas otvoreno;
Da nas grleć obuhvati,
Kano djecu dobra mati.

Srce Tvoje dobro znade
Po sebi za naše jade,
S tog ko uvjek dobra mati
Ne prestaješ pomagati.

U Tvom Srcu predobrome
Ima l'jeka nam svakome;
Ono j' naše utočište
I utješno hranilište.

Bio bolnik, jadnik bio,
Koj' Ti se na Srce svio,
Pa i grješnik kajni, hudi,
Svi l'jek nagju Tvojih u grudih.

S tog prečisto i nevino
Sveto Srce materino,
Za spas nama Bogom dano,
Slavit ćemo neprestano.

A molit se Srcu tomu,
Majke naše, predobromu,
Koli nam je milo, drago,
Tol' nam bilo sklonoo, blago!

I s tim Srcem Majke naše,
Nek nas uv'jek ljubav paše;
Da kad s' sv'jetom rastanemo
Uza nj svi se sastanemo!

Ilija Okruglić.

Raj djece.

ogu li zar i djeca
ljubiti i štovati
Presveto Srce
Isusovo? — Kad
me tako čudno-
vato pitaš, od-
govorit ću ti jed-
nim dogagajem.

Bilo je u Bel-
giji jedno dijete
veoma bolesno;
počele su mu

naime gnjiti kosti na ruci. Žalosna majka bolno gleda
i opet gleda ruku jadnoga si djeteta; drži ju prema
svjetlu — i eto, već se vidi svjetlo kroz ruku, kao
da je probodena. Onda će nesretnica gorko zapla-
kati; a dijete onako bezazleno zapita milu si majku.
»A što plaćeš, draga?« »Gledaj samo«, odgovori
majka, pa će djetetu prema svjetlu pokazati bolesnu
rukou njegovou. Na to će opet dijete: »No, majko, po-
gledaj tamo Isusa na križu. Njemu nije samo jedna
ruka probodena, nego obadvije; pa k tomu još i
noge — i Srce. Kada je Isus iz ljubavi prema meni
toliko trpio, zašto da i ja ne trpim štogod njemu za
ljubav?«

Gle, ovo je dijete u velike ljubilo Presveto Srce

Isusovo; i nemoj više pitati, mogu li i djeca ljubiti i štovati Božansko Srce Isusovo? Ono je dijete tako bolesno bilo, a tebi je dragi Isus dao možda potpuno zdravlje, pa i mnogo veselja. Budi za to zahvalan Presvetomu Srcu, pa ga ljubi i štuj sa svim srcem.

Ili zar misliš, da je to teško? O da samo pravo poznaš Presv. Srce Isusovo, onda bi ti veoma lako bilo ljubiti ga.

Prije svega znaj, da Srce Isusovo ima tako veliku ljubav prema ljudima, da ono sve gori od ljubavi. To znači onaj plamen, što ga vidiš na slici nad Srcem Isusovim. A baš u velike ljubi djecu i tebe.

Jesi li već čuo, što pripovijeda sv. evangjelje; kako je naime Isus uvijek tako rado imao djecu oko sebe? Kad je sišao s neba, sam je djetetom postao u Betlemu, iz ljubavi prema djeci; a kad je odrastao te hodao po gradovima i želima Judeje, kako su se djeca radovala, kad su ga vidjela! Kad je Isus jednom u veče umoran bio od putovanja, te sjeo, da malo otpočine, namah se djeca oko njega sakupila; a on ih pun ljubavi na svoje Srce privinuo te ih blagoslovio. O kako je tada djeci dobro bilo kod Srca Isusova! Pa kad su majke još više djece dovele, te Isusa molile, da bi ih blagoslovio: tada Apoštoli ne htjedoše toga dopustiti, misleći, da treba Isusu poslije dugoga putovanja odmora.

A Isus je prijazno branio djecu govoreći: *Putstite djecu, neku dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovih kraljestvo Božje.*

Kaži mi: zar ne bi želio, da si i ti megju onom djecom, što je Isus na svoje Srce privio? Dakako, reći ćeš.

Dobro dakle, to stoji samo do tebe. Ako hoćeš ljubiti Isusa, on će te odmah priviti na svoje Srce, te isto tako i tebe ljubiti i blagosloviti, kô onu djecu.

Vi, kršćanski oci, kršćanske majke! Hoćete li, da vam budu djeca tako sretna? Činite kô i one majke u evangjelu! Dovedite si djecu k Isusu, da ih primi u svoje Srce. Vi kršćanski učitelji i učiteljice, učite djecu svoju ljubiti i štovati Presv. Srce Isusovo! Ne možete Isusu bolje služiti niti veću nagradu si zasluziti. »Koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima«, reče Isus. I opet: »Angjeli nji-hovi na nebesih uvijek gledaju lice Oca moga, koji je na nebesih«. Tamo će Angjeli čuvati vaše djece vazda Oca nebeskoga moliti, da vam sjajno nagradi, ovdje i jednom u nebu, što ste bili ovoj djeci Božjoj vidljivi angjeli čuvari; što ste ih Ćuvali »pod sijenom krila Gospodnjih« što ste ih, da ljube Presv. Srce Isusovo, upućivali. Dakle dijete, ne pitaj više: mogu li i djeca ljubiti i štovati Presv Srce Isusovo?

Ja sam poznao mnogo djece, koja su jako revno štovala Božansko Srce. Neka su metnula za učenja sliku Presv. Srca pred sebe, te ju kad i kad poljubila i malu molitvicu molila, n. pr. »Preslatko Srce Isusovo, budi moja ljubav!« Neka su si napisala ovu odluku: »Ja ću češće preko dana, osobito za učenja i u školi, kazati: »Presv. Srce Isusovo, iz ljubavi prema tebi hoću to i to . . . činiti. Druga su se jedanput svaki mjesec pričestila na čast Presv. Srca, a neka su to još češće činila. Osim toga su svaki dan pohodila presv. Sakramenat u crkvi, pa se tamo Presvetomu Srcu pobožno poklonila. Neki bi opet u jutro odlučili: »Danas ću ova i ova dobra djela obaviti, na čast Presv. Srca«, a na večer bi napisali, da li su to točno izveli, te ovu cedulju metnuli u jednu kutiju pred sliku Božanskoga Srca kao žrtvu njemu vrlo dragu. Tako su n. pr. napisali: Danas sam iz ljubavi prema Presvetomu Srcu deset puta svladao napast, da se ljutim na svoje drugove«, ili: »da se lijenim«, ili: »da slažem«; ili

»danас sam toliko puta poslušan bio, makar mi je teško bilo«; ili: »danас sam svoje molitve sabrano obavio, te svaku rastresenost, kad sam ju opazio, izbacio«.

Tako i na mnogo drugih načina dobra djeca štuju Božansko Srce Isusovo; a prije svega svaki dan štogod njemu se mole. Ona što su u bratovštinu Presv. Srca upisana, mole svaki dan propisanu molitvu, naime molitvicu: Preslatko Srce Isusovo daj, da te ljubim sve to više! jedan Oče naš, Zdravu Mariju i Vjerovanje. To mogu i oni moliti, što nijesu još u bratovštini;* ili druge molitve, što imaš u svom molitveniku. Vjeruj mi, dijete, Presv. Srce tvoje će molitve uslušati, pa će te neizmjerno ljubiti i blagosloviti.

Jesi li sad vidio, kako mogu djeca ljubiti i štovati Presv. Srce Isusovo? Dakle kaži: od danas ču i ja tako činiti; i ako ne mogu sve to činiti, barem ču svaki dan štogod pobožno moliti na čast Presv. Srca. Moli barem pobožnu ovu molitvicu: Presv. Srce, evo slabog djeteta, što ti ne može tako služiti, kako bi valjalo! Pomozi mi, da ti sve bolje služim. Oprosti mi, što sam do sad sagriješio; a u buduće čuvaj me od svakoga grijeha! Osobito molim te, čuvaj mi svetu čistoću srca! Ja znam, ti me jako ljubiš, ti ćeš mi sve dobro dati. Kod tebe ču naći svoju sreću na zemlji, i ti ćeš me jednom primiti k sebi u nebo!

*) Nu daj se upiši u ovu krasnu bratovštinu; tada ćeš sjediniti svoje molitve sa mnogo milijuna štovatelja Božanskoga Šrea, te dobiti puno milosti i oprosta. Ako nema još ove bratovštine u tvojem mjestu, piši „Glašniku“ dopisnicu, da te primi. Ne stoji to novaca.

Blagdan Uznesenja Bl. Dj. Marije.

(Velika Gospojina).

Blagdan ovi, kako scijeni prenaučni Suarez, imade slavní svoj početak od istih Apostola; drugi pak pišu, da je počeo poslije Efeskoga sabora. Ovo je bez svake sumnje stanovito, da je od pape Leona IV. naregjen i zapovjegjen post uoči blagdana ovoga, i da se s osminom svekuje.

Zove se dan Uznesenja; no opet se spominjamo triju otajstva i kanoti triju blagdana; t. j. preminuća Majke Božje, uznesenja s tijelom na nebo, i njezina okrunjenja, kanoti uzvišene svrhu sviju kora angjeoskih ob desnu Sinka svoga, kraljice i cesarice neba i zemlje. Blagdan ovi najslavniji jest kanoti kruna blagdana ostalih; i zato se pristojnim imenom *Velike Gospojine* ili *Gospa* naziva. Nazivanje ovo, kako ja scijenim, od Madžara uzesmo, naučnih još od svetoga Gerarda biskupa, Mariju Gospojom nazivati; kojoj sveti Stjepan, prvi kralj madžarski, u ovi isti dan sveto preminujući, preporuči i izruči kraljestvo svoje.

Dostojno je s osobitim bogoljupstvom ovi blagdan *Velike Gospa* posvetiti, jerbo je i ona većma blagodarna i milostiva. Vidjela je sveta Gertruda uoči *Velike Gospojine* premnoge, kanoti bez broja, djevice pod plaštom Gospinim; i od nje čula, da su duše onih, koji se s većim nastojanjem pripraviše, da posvete dostojno svetkovinu današnju. Blagodarnija je, rekoh, Gospa dan današnji prema živim i mrtvim. Sveti Stanislav, Družbe Isusove, s osobitim bogoljupstvom otajstva ovoga dana poštujući, dostojan

bi,^s da uoči njega ista Gospa dade mu u naručaj Sinka svoga Isukrsta, i da na današnji dan srećno premine. Milost ovu osobitu sveti Hiacinto, Reda sv. Dominika, i mnogi drugi Marijoljuboci, svetkovinu današnju osobito poštujući, imadoše.

Smrt Majke Božje.

Koliko pak poradi mrtvih, piše sveti Petar Damijan. Žena jedna, koja prije nekoliko dana reminu, ukaza se u slijedeću za ovim blagdanom

noć drugarici svojoj i reče: trpjela sam do sada ne-izrečene muke, ali budući da je danas premilostiva Djevica molila Sinka svoga za one, koji su u mu-kama čistilišnim, ja i mnoge duše jesu oslobođene, kojih je veći broj, nego se ljudi u Rimu nahodi. Do-godi se ovo u Rimu.

*

Promišljanje.

Promisi prvo: »preminuće« Marijino. Premin **Marija bez žalosti i straha**; preminu veselo od pre-goruće ljubavi i želje vidjeti Sinka svoga. — Umrijet ćeš i ti; ali kako? Smrt gorku čini rastavljenje s ovim svijetom i s tijelom, i račun, što ga ima duša Bogu, sucu svomu, dati. — Preminu **Marija bez straha**, jerbo je živjela bez ljubavi i bez naslagjenja svijeta ovoga. O da bi smrt moja prilična bila smrti Marijinoj! Hvale dostojava želja. Živi kao Marija, i umrijet ćeš kao Marija. Živi bez grijeha, i umrijet ćeš bez straha. Živi rastavljen od ljubavi i nasla-gjenja ovoga svijeta, i umrijet ćeš bez žalosti. O Djevo! umrijet ću bez žalosti i straha, ako li umrem u milosti Božjoj, ako li umrem u službi tvojoj, ako li ti primiš dušu moju, kaono Sinak tvoj primio jest tvoju. Ah, kada stigne strašni oni čas, što ću početi? O Marijo, ufanje moje! sada uzdišem: o budi mi u pomoć, kada ću se rvati sa vječnošću!

Promisi drugo: »uznesenje« Marijino. Pre-sveta duša njezina ode u nebo, a tijelo je ukopano u grob, da i u tomu slijedi Sinka svoga. No kako ne bijaše pristojno, da smrt imade oblast i u zemljii na ono neoskvrnjeno tijelo, prebivalište Sina Bož-jega, kako ima oblast na druga tjelesa: po isti Sinka svoga način poslije tri dana usta iz groba, i s pre-slavnim tijelom otigje na nebesa. Igji, o presveta Djevo, igji i uzagi na pripravljeno dostojanstvima

tvojim prestolje. Tko bi iskazati mogao preslavno i čudnovato Uznesenje njezino, angjeosku pratnju, srečno ono i radosno iz dvora nebeskih susretanje i dočekanje? Izagjoše pred nju čete dvorana nebeskih: Abel s mučenicima, David s prorocima, Arahram s patrijarsima, Aron s misnicima, Marija, sestra Mojsijeva, s djevicama, Ana proročica s udovicama: snigje s prijestolja svoga isti Kralj nebeski Isukrst, i pred nju izagje. Tko će poslije smrti povesti i pratiti dušu tvoju? Sjedinit će se ona s tijelom tvojim, kad na dan sudnji od mrtvih ustane; ali kakvo će ustati tijelo tvoje, komu zabranjena grješna naslagjenja i raskošja pripuštaš? u kakvom će se društvu naći? — Pitaj djela svoja.

Promisli treće: preslavno »okrunjenje«. Uzvišenu svrhu svih kora angjeoskih Majku Sin na desnu svoju, na prijestolje od slave, namjesti. Okruni ju presveto Trostvo krunom od slave, tolike gizde i sjajnosti, da osim Božanstvene nijedna se s njome ni porediti ne može. Okruni ju Otac kako kćer s mogućtvom; Sin kako majku s mudrošću; Duh Sveti kako zaručnicu s milostivošću. Podloži joj kanoti kraljici njezin Sin svekolikou stvorene; pokloniše se njoj kanoti Kraljici svojoj svi dvorani nebeski. Dade joj Sin oblast po milosti svojoj na nebu i na zemlji: kraljuje na nebesih, imajući sada veću brigu za spasenje naše, nego li dok je bila na ovome svijetu: zagovara nas kod Sinka svoga, od njegove srdžbe i pokaranja brani nas majka naša i kraljica od milosrđja. Raduj se slavi i sreći Djevice, i prostrt preponiznim srcem, pred preuzvišenim prijestoljem slave njezine uzdahni:

O Kraljice neba i zemlje, majko milosti i milosrđja, živote moj i usanje moje za Bogom! Pozdravljam te preponizno sjedeću na prijestolju od slave, na koje te je Bog uzvisio; poštujem te preponiznim

srcem i cvileći zazivam. Uživaš ti, preblažena majko, pokoj vječni, a ja u ovomu izagnanju svijeta tugujem i plačem u strahu, ne znajući kakva će biti svrha moja. O premoguća zagovornice naša, one tvoje milosrdne oči na nas u ovoj dolini od suza cvileće obrati. Znadeš, da si za to uzvišena, da za nas kod Sina tvoga odvjetnica naša ufano moliš. Pomiluj nas i brigu imaj za spasenje naše; isprosi nam milost, da poslije izagnanja ovoga vidimo i slavimo u nebu u vijeke Sinka tvoga i tebe. Amen.

(Kanižlić.)

— * * * —

Klaudij de la Colombière.

Apoštolski život u Engleskoj.

eško je bilo naći trnovitije i neplodnije tlo od kraljevskog dvora engleskog, kamo poslaše poglavari Klaudijs za propovjednika. Da ne poznamo već od drugud krjeposti njegovih i sposobnosti, ovdje bi se mogli o njima potpuno uvjeriti.

Vjerska mržnja anglikanaca proti katolicima očitovala se sada bjesnije nego ikada prije. Kraljevsko žezlo bilo u rukama Karla II. čovjeka, koji je bio spremjan krvološtvu svjetine i spletkama silnih bogataša žrtvovati najbolje prijatelje svoje, a i samog brata, samo da uzmogne što udobnije i razuzdanije živjeti. Brat mu Jakov, potonji nasljednik, da se ne iznevjeri vjeri svojih otaca, morade se — budući dobar katolik — odreći svake državne službe, a i samog admiralskstva nad engleskim brodovljem, kojim je toliko puta pobjednosno uprav-

lja u ratu proti Holandezima; uslijed česa i grad New-York, koji se prije zvaše New Amsterdam, nosi njegovo ime. Ako ovaj dogje na prijestolje, bojahu se naime odmetnici od vjere, proglašit će slobodu vjerozakona i za katolike, koji pred njime ne bijahu više sigurni ni za inetak svoj, a ni za život. Još više zamrziše na nj, kad se oženi sa lijepom i pobožnom Marijom od Este, kćerju vojvode Modenskoga. Njezin isповједnik, Saint Germain D. I. morade pobjeći iz Londona, samo da si život spasi pred bjesnilom protestantskim. A kolika pogibelj nastade sada za njezina nasljednika, kada se je već zločinom držalo biti katoličkim svećenikom, a još većim biti Isusovcem!

Bila je smrtna kazna odregnjena za svakog Engleza, koji bi se dao od katoličkog biskupa rediti za svećenika. Englezima nije nigdje bilo slobodno slušati svetu misu, pa ni u kapelicama poslanika kataličkih vladara; i na istim vratima kraljičine kapelice stajaše straža, da svakog Engleza zgrabi, koji bi iz nje izašao. Sam kralj morao je svoju katoličku vjeru pred podanicima svojim kriti!

Ovako je bilo stanje u Londonu, kad onamo dogje Klaudij de la Colombière. Glavna mu je zadaća bila, da plemenitoj i mlagjanoj vojvotkinji Jorčkoj bude vogjom i angjelom čuvarom usred te iskvarenosti; ali on nije uskratio ni drugima ruke pomoćnice. Pošto se jedino u sjezinoj kapelici smjelo slobodno propovijedati i sv. misu čitati, a tu dozvolu kупи Ljudevit XIV. od engleskog sabora za silne novce: to upotrebi Klaudij tu zgodu, da mnoge duše pridigne iz kala grijeha, te ih povrati vjeri njihovih otaca.

Apoštolskom slobodom i odvažnošću udaraše on na grijehu i iskvarenost engleskih velikaša, a tu smionost obrazloži on već u prvom svom govoru: »Nema grijeha«, reče, »komu ne bi smio očito rata

navijestiti: jer Vaš, visoka gospogjo, krjeposni život, osuđuje svaki pojedini grijeh. Ja ču moći sve kazati, što mi duh Božji udahne proti iskvarenosti našeg vremena; niko ne će ni pomisliti, da se moji ukori odnose na Vašu kraljevsku Visost, i tako ne će riječ Božja u Vašoj prisutnosti kano u okove sapeta biti. Ne će se pritajavati rane grješnikove, nego će se još više na svjetlo iznositi, usporede li se s Vašim krjepostima». Ona je doista i zaslужila tu pohvalu. »Vojvotkinja Jorčka«, piše Colombière „jest jako pobožna; ona se pričešća svake nedjelje, a svaki dan upotrebi pol sata na razmišljanje vječnih istina . . .«

Na Klaudijeve propovijedi dolazio bi i sam kralj, koji je Colombière jako štovao. U korizmi g. 1677. i 1678. imagjaše on toliko slušatelja, da u kapelici za sve više ni mjesto nije bilo. Usprkos najstrožim kaznama uvukli bi se ipak i nekoji engleski protestanti i slušali njegove priproste, ali duhom Božjim nadahнуте propovijedi. Govoreć jednom o kaznama, koje stižu ljude i narode, ako se ne posluže milošću Božjom, reče tugaljivim glasom: »O nesretna Englesko! Nijesi li ti izgledom bila te strašne istine, da zloraba milosti Božje vodi do okorjelosti? Na koju je prije zemlju Bog više milosti razlio? Koji je narod pokazao življu vjeru i očitovalo veću pokornost prema svetoj Crkvi nego li tvoj? Koliko je velikih kraljeva tvojih bilo užvišenim primjerom evangeoske čistoće i siromaštva? Svi tvoji gradovi imagjahu svoje mučenike, sve tvoje crkve imagjahu svete i apoštolske biskupe. Broj redovnika bio je gotovo tolik, kolik i broj tvojih stanovnika . . .« Osvrćuć se tada na tužnu sadašnjost uzdahnu: »Bože moj, kada ćemo umiriti tvoju vječnu pravdu? Na koji ćemo te način ublažiti, da od nas učiniš opet jedno stado, kao što je bilo već kroz trinaest stotina godina?«

No najviše ga boljelo gledajuć, kolikomu se ruglu izvrgava presv. oltarski sakramenat. Većina Englezâ izgubila je naime vjeru u prisutnost Isusovu u tom presv. sakramentu; mnogi su se tim i ponosili a uz to je i zakon postojao, koji je pod kaznu bramo u to vjerovati. Kako je Klaudija to boljelo, vidimo iz ovih riječi: »Svršujući ove duhovne vježbe, pun pouzdanja u Božje milosrđe, odlučujem čvrsto, da će na svaki mogući način oko toga nastojati, da izvršim ono, što mi je Božanski moj Učitelj naredio gledom na njegovo presv. Tijelo u sv. sakramentu... Pun sažaljenja prema onim zasljepljenicima, koji neće da se pokore i vjeruju u to veliko i neizrecivo otajstvo, pripravan sam i krv svoju prolići, da ih samo o toj istini uvjerim, koju ja vjerujem i koju javno isповijedam«. Odatile proizviru njegove prekrasne propovijedi o presv. sakramentu; odatile proizlazi i ona sila, koja slušatelja tjera, da se pokori tomu nedokućivom otajstvu. Evo iz tog mora nekoliko zrnaca:

»Izmegju dokaza, kojima se protivnici služe udarajući na sv. sakramenat, ja ne nalazim slabijih, nego što su oni, koji se tiču pretvorbe kruha i vina u tijelo i krv Gospodina našeg. Ako bi išto moglo uzdrmati moju vjeru u to otajstvo, ne bi to bila sve-mogućnost Božja, koja se u njem pokazuje, već bi bila prevelika ljubav, koju nam tu očituje. Kako je moguće, da se kruh pretvori u tijelo, a da ne izgubi svoga oblika? Kako može tijelo jednog čovjeka biti u isto vrijeme na više mjesta? ... Na sve to ja nemam lakšeg odgovora nego: Bog može sve.«

»No ako me ko zapita, kako je moguće, da Bog može ljubiti jedno stvoreniye tako slabo, tako nesavršeno, tako kukavno, kao što je čovjek; i da ga može ljubiti regbi tako strastveno i s tolikim zanosom; priznajem, gospodo, da na to nemam nikakova odgovora i da je to za me nedokućiva istina . . .«

„Čudnovato je, kako može Bog do toga doći, da ljubi čovjeka; ali je posve nepojmljivo, kako može čovjek do toga doći, da ne ljubi Boga... Imademo li mi ikakav uzrok, da ga ne ljubimo? Odgovori nezahvalniče! Imade li išta na njemu, što te od njega odbija? Može biti nije dosta učinio, da zasluži našu ljubav? Ah, on je učinio više, nego što bismo se usudili i nadati; više, nego što možemo vjerovati; više, nego što je dolikovalo njegovomu veličanstvu: a mi još pomišljamo, hoćemo li se za njegova dobročinstva zahvalnima pokazati, ili ćemo nastaviti ne mariti za njih! Čudo je to, veli Vilhelm Pariški, ali čudo vražje! Čovjek je okružen, čovjek je kao opterećen dobročinstvima Božjim; Bog užije svaki dan novo uglijevlje oko naših srdaca, da ih raspali: a ta srca ostaju hladna uslijed tolike vatre!...“

„Šta ćeš još učiniti, Gospodine, da pobijediš toliku tvrdoću našu i beščutnost? Ti si se već posve iscrpio u tom otajstvu ljubavi; ti si, vele sv. oci, sve učinio, što si samo mogao. Ako sveti dodir tvoga tijela ne uništi u nama paklenog očaranja, ne možemo se nadati, da će koji drugi lijek imati većeg uspjeha. Ne, nema drugog lijeka osim ovog jedinog: treba o Bože moj, treba da nam dadeš drugo srce, srce meko, srce čutljivo, treba da nam dadeš srce tvome posve slično, treba da nam dadeš svoje vlastito srce. Dogji preslatko Srce Isusovo, dogji i sagji u moja prsa te raspali u njima vatru, kojom ćeš nas siliti i goniti, da i mi tebe uzljubimo!“

Kolikim su plodom urodile njegove propovijedi, a osobito one o presv. oltarskom sakramantu, nije nam pobliže poznato; ali znamo, kakvom ga je po-božnošću štovala potonja kraljica Marija u Francuskoj, kad su i muža joj Jakova II. i nju radi katoličke vjere svrgli sa prijestolja. Propovijedaju bo o njoj, da nije nikad propustila pohoditi Isusa u sv.

sakramenu, kad god bi joj se samo zgoda pružila. A na procesiji Tijelovskoj običavala je ići pješice, bez sunčobrana, bez pratnje: niko joj nije držao dugih haljina, kako je bio tada običaj; imala je voštanicu u ruci i stupala s tolikom čednošću, da su se svi divili, koji su ju vidjeli.

O velikom uspjehu svjedoči nam i bl. Margareta, koja ga u litanijama, što ih za se sastavila i u kojima ga »Svecem« zove, ovako zazivlje: »Glasu apoštola, štite vjere, malju krivotjerstva; Klaudije, koji si svu svoju rječitost upotrebio, da propovijedaš veličinu Božju; čiji je jezik bio orugje Duha Svetoga, moli za me!« A i sami neprijatelji vidješe plodove revnosti njegove, i optužiše ga megju ostalim i radi toga, što je u Londonu dijelio svete sakramente i citao svetu misu.

Dopis.

— Blato (na Korčuli). Veoma mi je milo, što Vam u malo riječi mogu poslati ugodnu vijest o napretku ljubezne nam pobožnosti prema Presv. Srcu Isusovu. Već natrag više godina veleč. o. H. Buontempo, D. I., žarkim riječima bijaše naš puk raspalio ljubavlju prema Presv. Srcu, i svu župu njemu posvetio. Ovo sjeme miloga nam Isusovca pade u plodno tlo, a vatra te ljubavi ne samo što se nije ugasila i smanjila, već se je — hvala Presv. Srcu — uvijek to bolje rasplamčivala. Iza Presvetoga Srca moramo za to najvećma zahvaliti našemu veleč. g. župniku, koji je za tom pobožnošću vruće zanesen.

Nego Blaćani htjedoše djelom pokazati otu ljubav, te odlučiše podignuti prostranu i lijepu crkvu na čast Presv. Srca. I doista pripreme napreduju izvrsno; već natrag dvije godine našlo se je tlo, koje

je zajedno s temeljnim kamenom presvijetli g. biskup dubrovački svečano blagoslovio. Mi se nadamo, da će Presv. Srce dobru volju Blačanā blagosloviti, i da ćemo doskora moći hvaliti to Presveto Srce u vlastitom hramu njegovu.

I drugi dokaz ljubavi prema Presv. Srcu poda-
doše Blačani natrag malo dana. Utemeljiše naime
bratovštinu sv. Vićence pod pokroviteljstvom
Presv. Srca Isusova. Svaki bratim iste mora da na
osobiti način štuje i ljubi Presveto Srce, te na bijeloj
odori svaki put, kad izigju zajedno, vidi im se Pre-
sveto Srce dosta veliko; a divno li je izragjeno!

I svetkovinu Presv. Srca Blačani, što je
moguće bolje, nastoje sprovesti. Sv. misa je pjevana
u Trojci, i sve ostalo kao kod najviših svečanosti.

Osim toga svakoga mjeseca u jednu nedjelju
pjeva se prije velike mise u crkvi »krunica Presv.
Srca«.

Dao Bog, da Blačani sve više i više oblijube ovo
Presv. Srce! Ono će zaista izliti nad njima obilje
blagoslova svoga; no osobito će nagraditi djelovanje
neumornoga župnika našega i svega svećenstva.

Zahvaljujući preko Marije i Josipa najvrucće Pre-
svetomu Srcu Isusovu kličem: ljubimo i štujmo Pre-
sveto Srce! Tada ćemo naći u njemu pouzdanu po-
moć u potrebama našim duhovnim i tjelesnim; jer
se ono molbama našim oglušiti ne će.

— e —

Svaštice.

— Biskupi Engleske i Irsk e obratiše se na sv.
Stolicu moleći ju, da bi se pospješilo uvrštenje bl.
Margarete Marije Alacoque među Svetice.

— Kako lijepo napreduje naša sv. Crkva u En-

gleskoj, koja je većim dijelom protestantska država, vidi se jasno odатle, što je god. 1897. u Engleskoj bio: 1 kardinal, 25 nadbiskupa i biskupa, 3090 svećenika (od ovih pripadaju 2143 svjetovnemu kleru, dok su drugi svećenici — redovnici), 1812 crkava i kapelica. — Same godine 1896. obratilo se na sv. vjeru katoličku oko 15.000 Englezâ.

— Apoštolsvo molitve bujno cvate na otoku Thana, u Indiji. Ondješnji diecezanski upravitelj Apoštolsva molitve piše, da je strašna kuga, koja u Bombaju i po drugim krajevima Indije toliko hara, poštedila ovaj otok. To se pripisuje osobito zaštiti Božanskoga Srca, pa uza to i molitvama i dobroim djelima tamošnjih kršćana, koji su članovi Apoštolsva molitve. Svaki dan se tamo služila jedna sv. misa, i primale se dvije svete naknadne pričestî, da bi Presv. Srce Isusovo očuvalo milostivo onaj otok od kuge. Pa i školska djeca dolazila bi svaki dan u odregjeno vrijeme u crkvu, da se Božanskomu Srcu vruće pomole, neka bi njihov otok od kuge poštedilo.

— Proštenište Majke Božje u Lurdru (god. 1896.) Bez sumnje će rado čuti čitatelji »Glasnika«, što se lanjske godine (1896.) zabilo u čuvenomu prošteništu Lurđskom. Kolikom silom kršćanska srca k sebi privlači ovo Majkom Božjom odašljano mjesto, jasno nam svjedoče slijedeći brojevi. God. 1896. hodočastilo je k Majci Božjoj Lurđskoj 164,283 hodočasnika. Od ovoga ogromnoga broja jedni su hodočastili u 225 uregjenim povorkama hodočasničkim, dok su drugi u skupinama ili zasebice išli u Lurd. U svetištu Gospinom služile se 43.442 sv. mise; sv. pričesti bilo je 397.300. — 848.333 ubilježeno je onamo »preporuka molitvenih«; 5.120 upisalo se u prabratovštinu Bezgrješnoga Začeća, a 4.730 u bratovštinu sv. Krunice. Iz-

megju inih hodočasnika poklonila se Majci Božjoj Lurdskoj: 4 kardinala, 82 nadbiskupa, biskupa: a bilo još i drugih visokih dostojanstvenika.

No i Majka Božja očevidno je zasvjedočila, koliko ona zagovorom svojim kod Sina svoga može pomoći bijednomu rodu ljudskomu. Godine 1896. »ligečnički ured« službeno je priznao 209 izvanrednih ozdravljenja, a 15 od bolesnika mahom je ozdravilo.

Ovo bi bila tako rekuć »duhovna djela«, što se lani zbila u Lurd; nego i »materijalni« posao lijepo je prošle godine napredovao. Dovršena je naime kapela »Naviještenja Bl. Dj. Marije«; u kapeli zvanoj od »Bićeavanja Gospodina našega«, namješten je prekrasan oltar, što ga darovali katolici iz Holandije. A počele se graditi »velike orgulje« i veliki oltar za crkvu svete Krunice, što će za cijelo biti gotovo prije nego li se opet otpočne hodočastiti u Lurd u velikim povorkama. I »električno svjetlo« uvedeno je u tri crkve.

Vjesnik.

Biskupija spljetska. God. 1868. ova su se mesta upisala u Apoštolsvo molitve¹⁾: Makarska Opuzen, Vid. — God. 1871.: Gradac, Sučurac, Gomilica, Kambelovac, Lukšić, Stari, Novi, Stafilić. — God. 1872.: Pasičina, Plina. — God. 1873.: Borovci, Bagalović. — God. 1874.: Drvenik, Ukruk, Žedno, Kostanje, Gata, Kučице, Tugari, Skrinjine. — Godine 1875.: Jesenice, Dolnji Dicmo, Katuni. — God. 1876.:

*) U koliko je barem do sad poznata ovome Uredništvu Bit će, da je gdjekoje mjesto ispušteno (s neznanja!); zato molimo dotičnu veleć. g.g., neka bì nas izvoljela o tome izvijestiti, da se popuni ovaj popis mesta upisanih u Apoštolsvo molitve. — Ova molba vrijedi i za sve druge (nad) biskupije lijepe naše i prostrane domovine.

Mravince-Kućine, Stobreč, Kamen. — Godine 1877.: Otok, Trilj, Bajagić, Ruda. — God. 1878.: Rašćane. — 1879.: Imoski. — God. 1880.: Grohote, Dolnje Selo (u Šolti), Srednje Selo (u Šolti), Gornje Selo (u Šolti). — God. 1881.: Duće, Metković. — Godine 1882.: Seline, Dušine, Orah, Vrgorac, Ravča, Zavojane, Vojnić. — God. 1884.: Čista, Studence, Ričice, Spljet: najprije u crkvi sv. Filipa, po tom u kapelici Presvetoga Srca Isusova, u sjemeništu, u zavodu »Službenicā Božje Ljubavi«, u župi sv. Petra u Lučcu. — Ukupno 57.

Biskupija Šibenska. God. 1867.: Vrhpolje. — God. 1868.: Drniš. — God. 1869.: Primošten, Rosnica, Bosoljine. — God. 1870.: Visoka, Čvrljevo, Brštanovo, Lecevica, Prgomet, Suhidolac, Ljubitovica. — God. 1871.: Blizna, Zaton. — God. 1873.: Gradac, Miljevci, Promina, Konjevrat. — God. 1883.: Tisno. — God. 1885.: Zlarin. Ukupno 20.

Biskupija Hvarska. God. 1876.; Dračevica, Doljni Humac, Nerežišće, Praznice, Gornji Humac, Povlje, Selce, Novo Selo. — God. 1878.: Velo Selo. — God. 1896.: Grablje. — Ukupno 10.

Biskupija Kotorska. God. 1868.: Prčanj. — God. 1876.: Tivat. — God. 1880.: Budva. — God. 1881.: Gornje Stolivo, Ercegnovi. — God. 1884.: Lepešane, Dolnja Lastva. Ukupno 7.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Gerovo. Moja kćerka imala je veliku bolest u glavi, očima i na nozi; te nijesam nikada mislila, da će ozdravit. Nu ja se utekoh u zaštitu Presv. Srca Isusova, i obecāh, ako mi kćerka ozdravi, da ču to »Glasniku« Presv. Srca objelodaniti. Kćerka mi je na to posve ozdravila, a ja za to hvalim i slavim Presv. Sree Isusovo, koje mi je toliku dobrotu udijelilo. M. I.

Karlobag. Obolio me je bio Zub na lijevoj strani, i ta tako jako, te me je od te zuba bole stala cijela lijeva strana

lica, pa i uho, boljeti; a uslijed toga i cijela mi je lijeva strana otekla u toliko, da nijesam ni ustiju otvoriti mogla. Pa bol s oteklinom tako je opasna bila, da mi je i vrat oticati stao, te sam time grozne muke trpjela. Prizvani liječnik, videći, kako nijesam mogla ni ustiju otvoriti, nije mi inoga lijeka prepisao, nego mi reče, da se u toploem držim. Oko 4 sata poslije podne jednoga dana započelo me je tako jako boljeti, da sam upravo mislila, da će u toj boli i kobnoj smrti podleći morati. Na to zavapim: »O Presveto Srce Isusovo, pomozi mi nevoljnoj grješnici u ovoj teškoj boli! A da ti na dobivenoj milosti hvalu uzdam, zahvalit će se javno u Glasniku Presvetoga Srca«.

Tako pomislih i zavapih, i — eto u onaj tren teška ona bol [tako mi je prestala, da niti najmanje boli više nijesam imala; a nakon nekoliko dana mi je onaj otok iz lica i vrata posve prošao, boli pakto ni kasnije nijesam ni najmanje imala, nego posve ozdravila.

Ovime se za to Presvetomu Srcu Isusovu na prevelikoj milosti meni podijeljenoj javno zahvaljujem. Slava tebi, o Presveto Srce Isusovo!

Fr. I. T.

Novigrad (Dalmacija). Bijahu me kod mojih starijih objedili s nešta, čega nijesam bio počinio; a ipak sam znao, da će morati strdati. Ovo još ne progje, a evo ti opet me obijediš radi veoma pogibeljne osvade misleći moji neprijatelji: sad mu nema pomoći. Premda bijah nevin od prve i druge osvade, opet sam vidio dobro, da se ne mogu nadati ljudskoj pomoći, i da će dočekati poniženja, a — kako mi se grozilo — izgubiti ca i službu, bez koje bi danas veoma zlo mogao živjeti. Sada me počnu mučiti svakojake misli, gdje da nagjem pomoći. Da je tražim od ljudi dokazujući im svoju nevinost, valjalo bi mi se podvrći ljudskoj taštini. Ne, ne; toga ne će — pa makar i stradao. Ja će si radije tražiti pravednoga branitelja gore na nebu; i zato se u ovoj nevolji obratim tri puta sa 5 Oče naša, 5 Zdravih Marija i 5 Slava Ocu... kroz odvjetnicu Bl. Dj. Mariju k Božanskomu Srcu Isusovu da me ono uzme u svoju obranu, a ja će mu se javno kroz »Glasnik« zahvaliti. I gle! nakon malo dana — vidi čuda! — dogje mi odluka, da sam doista od svega slobodan.

O Božansko Srce Isusovo! neka ti bude vječna hvala!

L. J.

Piškorevc. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu, što mi je na čudnovat način sačuvalo majku od smrti. Gdje liječnička mudrost i učenost dvoji o pomoći, jedino Srce Isusovo pomoći hoće i može; pa je i помогло. S toga slava Presvetomu Srcu Isusovu!

L. L.

Moscheni (Istra). Ja obolih i teško obolih; no u bolesti svojoj sjetih se Presvetoga Srca Isusova; njemu se moljaj za zdravlje i obecah, da će se javno zahvaliti u »Glasniku«, ako ozdravim. — Isto tako bijah u velikoj neprilici zaradi triju drugih osoba. I za njih se utekoh Presvetomu Srcu Isusovu, i obecah, da će mu se javno zahvaliti. — Presveto Sreće pomoglo mi je obadva puta. Na čemu neka mu je vječita hvala i slava!!

N. N.

Od Belovara. Zahvaliti se imam Presv. Srcu Isusovu, što mi je u preteškim nevoljama opetovano na čudnovat način pomoglo. Boli moje nutarnje bile su neopisivo strahovite. Ljudske pomoći ni otkuda! Utekoh se — držeći devetnicu — preslatkomu Srcu Isusovu, te obecah, ako mi se smiluje, da će to objaviti u »Glasniku«. I ono me uslišalo! Istina, tužna sam još i sada; ali me krijeći Presv. Sreću. O, kako ja zato ljubim to močno i slavno Sreću! O, kako bih željela, da ga svako kršćansko srce ljubi! — Slava Presvetomu Srcu!

N. N.

Jošte zahvaljuje Presvetomu Srcu za dohiveno zdravlje: A. V. iz Zadubravija; M. p. Fr. K. iz Punta na Krku, (Istra); — V. D. iz Busovače. — E. H. iz Zagreba smjerno takogier zahvaljuje Božanskomu Srcu, što mu je molbu milostivo uslišalo.

Namjena molitava i dobrih djela u kolovozu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Dobar izgled.

Jedan od drugova sv. Franje Ksavera propovijedat će jednoć u nekom gradu japanskom. Onda će jedan bijesni pogani pristupiti k vjerovjesniku i pljunuti mu u lice. No misnik se ně dade time nimalo smesti, već si sasma mirno otare lice i nastavi propovijed. Ali zato će jedan, koji je to sve video, pa i propovijed saslušao, njemu se približit i reći: »Govor je tvoj bio krasan, ali mi nije predobio srca; većma je na mene djelovao tvoj primjer: ja će ti biti učenikom«.

Živa je riječ apođolu od velike koristi; ali još više mu je od potrebe, da mu djela njegova na glas govore. Nije mučno o krjeposti besjediti; ali je veoma teško krjeposno djelovati. Jest, ljudi se dive tek onomu, što je veliko i mučno; a ne će da se povedu van za onim, čemu se dive.

Svi kršćani ne mogu da budu apoštoli, koji će propovijedati riječju. To je dar Božji, što ga nema svatko; pa neuki i maleni nijesu bas ni stvoreni za to, da druge podučaju.

Ovi dakle zar ne mogu biti nikako apoštoli? Jest, mogu oni biti apoštoli molitveni, pa i mogu drugima prednjačiti do-brim izgledom.

O, kad bi svi kršćani jasno uvidjeli, kako oni mogu do-brim izgledom djelovati na duše bližnjih svojih; oni bi se jamačno sasvim podali vršenju krjeposnih djela, najprije poradi samih sebe, a po tom i poradi bližnjega svoga! Jedna obitelj doista kršćanska, koja ne vrši tek pojedinih vježba života kršćanskoga, nego koja vjerno i točno drži sve zapovijedi; znade kad i kad spasonosno utjecati na cijeli jedan kraj. Naprotiv zločesti primjer takovih ljudi, koji se zovu, ili koji se drže za katolike, dovoljan je, da često uzdrma vjeru u gđejkojih duša.

Teško griješi ljudi, koji se stide Gospodina našega, Isusa Krista; ali još je teži grijeh takih ljudi, koji vrijeđaju Gospodina zavodeći one, koji u njega vjeruju.

Veoma puno može učiniti dobar izgled; ali gotovo nije moguće oteti se sili zločestoga primjera, osobito kad ga daju oni, koji bi imali da budu živ uzor onima, koji su im pod-ložni. Zato pitajmo se često ovoga mjeseca: a) jesmo li bili do sada pravi apoštoli, dajući drugima dobar izgled? na-vlastito vršeći sve kolike dužnosti staleša svoga? b) Nijesmo li možda i mi dajući izglede, koji nijesu prema svetoj vjeri našoj katoličkoj, štogod doprinesli tomu, te se raširilo zlo?

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 9

Rujan 1897.

God. VI

Islazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčića, za one, kojima se u kući donosi ili poštova žalje, 36 novčića.

K svetkovini preslavnoga Imena Marijina.

Ime Djevici bijaše Marija. (Luk. 1, 27.)

U prvu nedjelju po Maloj Gospojini slavi sv. Crkva svetkovinu preslavnoga Imena Marijina. Čujmo, kako sv. Bernard, naučitelj Crkve, prekrasno piše o Imenu Marijinu.

ime Djevici bijaše Marija. Recimo koju i o ovome imenu, što znači: zvijezda morska, a Majci Djevici veoma se zgodno daje. Ona bo prekrasno se usporegjuje zvijezdi; jer kakogod zvijezda pušta zrake od sebe, a sama ništa time ne gubi; tako je i Djevića rodila Sina, pa je

ostala pri tome neozlegjena. Niti zraka umanjuje zvijezdi njezinog sjaja, niti Sin Djevici djevičanstva. Ona je dakle ona sjajna zvijezda, koja je izašla od Jakoba, a zraka joj rasvjetljuje vasioni svijet. Njezin sjaj i nebesa rasplamčuje i u pakao prodire, i zemljom prolazi i ugrijava većma duše nego tjelesa: krjeposti grijе i hrani, a opačine suši. Ona je, velim, zvijezda prejasna i sjajna, koja izlazi nad ovom velikom i prostranom pučinom morskom, sjajući se zaslugama, svjetleći primjerima.«

»Tkogod ti bio te vidiš, kako se na rijeci ovoga svijeta više ljudi olujama i nepogodama, nego li hodaš na čvrstome tlu: ne skidaj očiju sa sjaja ove zvijezde, ako ne ćeš, da te progutaju oluje! Uzdignu li se vjetrovi napasti, udariš li o grebene protivnosti: gledni na zvijezdu, zovni Mariju! Stanu li te bacati valovi oholosti, ili častoljublja, ili klevetanja, ili zavisti: gledni na zvijezdu, zovni Mariju! Nasrne li ti na lagijcu srca bud srdžba bud škrtost bud pohota tjelesna: pogledaj na Mariju! Spopane li te groza s veličine grijehâ, jesi li smeten s nemirne savjesti, je li se plašiš od strašnoga suda, hoće li da te proguta ponor očajanja i tuge: pomisli na Mariju!«

»U pogibeljima, u stiskama, u dvojbama: na Mariju pomisli, Mariju zovni! Nikada je ne smetni s jezika, nikada iz srca! Pa da ti pomogne zagovor njezin, ne odstupi nikada od izglednoga života njezina. Nju slijedeći ne ćeš zaći s pravoga puta; njoj se moleći ne ćeš očajati; na nju misleći ne ćeš zabuditi; drži li te ona, ne ćeš pasti; brani li te ona, ne trebaš se ničesa bojati; vodi li te ona, ne ćeš sustati; je li ti ona sklona, prispet ćeš u luku, i tako ćeš sam na sebi iskusiti, da je s pravom rečeno: *I ime Djevici bijaše Marija!*«

Blagdan Presvetoga Srca Isusova.

Djakovo ima tude u sjemeništu bratovština Presv. Srca, koja ima 5400 članova, te koja bujno cvate; jer ju pomno njeguje velečasni gosp. duhovnik sjemenišni, koji puno revnuje za Presv. Srce. Koje čudo dakle, što se blagdan Presv. Srca u Djakovu u istinu prekrasno proslavio. Klerici se devetnicom pripravili na blagdan Presv. Srca, a i poslije blagdana još su 9 punih dana osobitim vježbama bogoljubnim posvetili Božanskomu Srcu. Uoči petka (blagdana) ispovijedalo se i u sjemenišnoj i u župnoj crkvi. Na blagdan opet se ispovijedalo od rane zore. U $5\frac{1}{2}$ bila pjevana sv. misa kod oltara Presvetoga Srca, i to s potpunom podvorbom, dok je u isto vrijeme bila u župnoj crkvi tiha sv. misa sa generalnom (općom) sv. pričesti. Tu je ujedno bila i propovijed o Presv. Srcu.

U nedjelju bio je u sjemenišnoj crkvi čitav dan na klanjanje izložen presv. sakramenat. Nekoje gorljive duše vanredno su se trudile, da se crkva, a osobito veliki oltar, gdje će Gospodin prijestolje svoje udariti, pa i pokrajni oltar Presv. Srca, što boljma ukrase. Bilo je pravo uživanje gledati kuću Božju u tolikom nakitu. Oko pokaznice (monstrance) bio vrlo ukusno spleten vjenac od lovorova lišća i populjaka bijelih ružica. Kad se odslužila ovako svećano kao u petak sv. misa u $5\frac{1}{2}$ kod oltara Presv. Srca, pošlo se je k velikom oltaru, te se tamo uz »Tantum ergo« izložio presveti sakramenat, a u »presbiteriju« bila su troja presvučena klecalala — pokrajna za klerike a jedno u sredini za gg. sjemenišne profesore.

Dakako da je i primanje sv. sakramenata bilo mnogobrojno, Svaka duša željela je Presv. Srce razveseliti pomirovnom (naknadnom) sv. pričesti. Da je tu velika navala bila, lako se razumije,

kad se na um uzme ogromni broj članova bratovštine Presv. Srca.

Citav dan bilo je svijeta, koji se klanjao Gospodinu. Pjevalo se, »Zlatne se Krunice« molile, a više puta dolazili bi klerici, da u skupu otpjevaju po koju ljepšu svetu pjesmu, ma da su i moralići k službi Božjoj u stolnu crkvu. Dva vjenca »pomirovnih pričesnika« nastojala osobito ispuniti vrijeme preko podneva. Oko 2 sata već stiska bila potpuna; kasniji se jedva proturali u crkvu. U 4 sata bila svećana propovijed: »o savršenoj ljubavi gledom na Presv. Srce«; zatim svećana večernja sa zajedničkom oprošnjom. Presveti sakramenat se nosio s velikog oltara na pobočni Presvetoga Srca, i tu kraj najače omare sve se lijepo svršilo.

Na sam blagdan Presv. Srca od klerika sedam ih se pričestilo, koji su u pomirovnoj (naknadnoj) sv. pričesti; a u nedjelju svi klerici sa svijećom u ruci – poslije sv. pričesti klečeci pred oltarom zavjetovali se glasnom molitvom, da se iznova posvećuju Presvetomu Srcu, da će mu slavu, što više mogu širiti i učvršćivati, i da si za taj veliki posao mole pomoći u Prečistom Srcu Marijinu. Priopovijeda jedna duša, da je dojam toga zavjetovanja njihova i posvete bio neopisiv.

Po svršenoj svečanosti blagosivljali se i dijelili sv. škapulari karmelitski, koji — hvala budi Bl. Gospu od Gore Karmela puno se traže i u velikoj časti se drže.

G a r č i n. Podignuta je ovdje dozvolom preč. duhovne oblasti bratovština Presv. Srca, pa je jesenja i dekretom pridružena prabratovštini Presv. Srca u Rimu. U razmjerno kratkom vremenu upisalo se do 490 članova. Mlodarima ovih članova nabavio se i veoma lijepi kip Presv. Srca. Vrlo revni dekan i župnik obavio nekoliko javnih večernih pobožnosti,

to prije nedjelje u mjesecu. Članovi bi se vazdo dostoјno pripravljali sv. isповјегу i pričesti; crkva uvijek puna kod ove pobožnosti. Veoma sretna bila misao, da se taj kip svećano blagoslovi — i to bio na svetkovinu Presv. Srca. Istom bi javljeno u crkvi u drugu nedjelu poslije Duhova, da će se svećano obaviti blagdan Presv. Srca, i na taj dan blagosloviti kip, kad se za kratko raznese taj glas po svoj okolici. Počeše sv. dani, u kojima se preko 200 isповједilo i pričestilo. Nasta žurba, oprema i kitnja župne crkve u Garčinu.

Na samu svetkovinu u jutro stadoše zvona župne crkve pozdravljati sad jednu, sad drugu, pa i treću itd. procesiju, koje predvognjene križem i zastavama pjevajući svete pjesme unilazahu u crkvu. Bilo je tu vjernika sa svih strana, i svi se čutješe djeca jedne svete katoličke i apoštolske Crkve. Lijepo je bilo vidjeti tuj naš mnogobrojan narod u svojim bijelim i šarolikim vezom izvezanim narodnim nošnjama. Crkva bila upravo dupkom puna; mnogima valjalo vani obavljati svoju pobožnost. Svećana tišina i uzorni red vladao pri blagoslovu kipa: samo se po koji nedoljivi uzdah otisnuo s grudi; »O Isuse dragi, smiluj nam se!« Poslije blagoslova kipa, zapjeva puk uz orgulje pjesmu o Srcu Isusovu; dekan župnik uspe se na prodišta i prozbori narodu o pravoj pobožnosti prema Presv. Srcu, te dokaza, kako nas Isus nježno i postojano ljubi. — Poslije propovijedi slijedila je svećana sv. misa, u kojoj se mnogi pričestili pri oltaru Srca Isusova.

U Sv. Luciji u Kostreni bila procesija sa slikom Presv. Srca Isusova; zatim bila sv. misa pred izloženim presv. sakramentom i propovijed. Poslije podne molila se »Zlatna Krunica« i napokon bio sv. blagoslov. Narod je imao škapular Presvetoga Srca na prsimu. Na samu svetkovinu (u petak) bila ta-

kogjer svečana sv. misa i blagoslov. Pošto ljudi po tvornicama rade, zato se gornja svečanost obavila u nedjelju (u osmini Presvetoga Srca). — U Apoštolsvo molitve upisalo se svega do 600 članova.

U Vařaždinu, u franjevačkoj crkvi, bila na blagdan Presv. Srca u 10 sati svečana pjevana sv. misa s otprošnjom; a u nedjelju zatim bijaše propovijed o Presv. Srcu, svečana pjevana sv. misa i otprošnja. — Svečanije bje obavljena pobožnost u župnoj crkvi. (Sr. glede toga »Svaštice« ovoga broja Glasnika.)

Koprivnica. U ravnoj našoj Podravini, u gradu Koprivnici, slavio se blagdan Presv. Srca ove godine prvi put načinom svečanim, pošto je i ovdje baš sada uvedena bratovština Presv. Srca. Netom stiže potvrda i udruženje naše bratovštine s maticom — bratovštinom rimske, razveseliла se srca naših pobožnih duša, što im se ispunila davno očekivana želja.

Tri dana uzastopce slavila se ugodna svečanost s pjevanim sv. misama i prodikom i blagosovom i večernjom; na koncu vazda — otprošnja. Ispovjedilo se mnogo sva tri dana. Prem je narod bio najviše u to doba poljskim radom zabavljen, opet mi lijepo obavismo tu svečanost u slavu Presv. Srca.

Ždala, Berzenze. Na blagdan Presv. Srca podignuta je ovdje bratovština Presv. Srca, pokle su stigle još za vremena potrebite povelje. Držana je u tu svrhu i trodnevna pobožnost na čast Presv. Srca. Bio svečan blagoslov kipa Presv. Srca, propovijed o Presv. Srcu, svečana služba Božja, litanje presv. Imena Isusova s pripadajućim molitvama, otprošnja, večernjica; a u nedjelju i procesija oko crkve u čast Presv. Srcu. To se zbilo u najljepšem redu i skladu, usprkos silnome poslu na polju. Sva tri dana velik je broj duša primio sv. sakramente.

Fuzine (senjska biskupija.) Ovdje se je svećano proslavio blagdan Presv. Srca. Narod držao taj dan (petak) upravo za blagdan. Na polju nijesu radili, i tvornicu pokucstva na Vratima na molbu radnikâ dozvolila, da se taj dan ne radi. U 10 sati bila velika misa i propovijed, a poslije podne u 5 sati blagoslov i krunica. Na misi i propovijedi i blagoslovu bila crkva ma upravo prenatrpana.

Kraljevica. Uoči blagdana (na večer u 7) mužari navijestile blagdan. Pucali su iz mužara i na blagdan. I ovdje narod svojevoljno držao dan za blagdan. Nije nitko radio. Sve kuće (na blagdan S. I.) na moru bijahu nakićene mnogobrojnim zastavama. Na crkvi i na kuli Frankopanskoga grada vijahu se zastave Srca Isusova. U 10 sati velika sv. misa i propovijed, a poslije podne biagoslov. Mnogi su se isповijedili i pričestili.

Prije svetkovine držala se je devetnica na čast Presv. Srca Isusova, koja je prilično bila posjećena, akoprem je narod imao silnog posla na polju. Na samu svetkovinu Presv. Srca pričestilo ih se 102, a u nedjelju zatim bila svećana procesija sa slikom Srca Isusova. Naroda kao na Tijelovo i djevojaka vrlo mnogo u bjelini, svaka s gorućom svijećom. Sliku su ove godine nosile četiri djevojke.

Veliki Bukovac (zagr. nadb.). Na blagdan Presv. Srca Isusova bila svećana sv. misa, a u nedjelju isto tako sa propovijedi, te mnogobrojna procesija, u kojoj su četiri mladića na krasno iskićenim nosilima nosili sliku Presv. Srca; djevojčice u bjelini sipale cvijeće, a svi pobožno pjevali Gospodinu: »Pjevajmo braćo« dok su nepjevači na glas »Zlatnu Krunicu« molili. U Bukovcu od Božića do 1. srpnja t. g. bilo je 8900 sv. pričesti. Članova upisanih u Apoštolstvo ima **2096.**

Sv. Gjurgju Trnju. U nedjelju na blagdan Presv. Srca, svečana misa, mnogobrojna procesija, mnogobrojnija nego na Tijelovo. Mnogo isповijedi.

Mi ni najmanje ne sumnijamo, da se i po drugim mjestima naše domovine svečano i pobožno proslavio blagdan Presv. Srca; osobito ondje, gdje je uvedena bratovština Presv. Srca ili Apostolstvo molitve. Tako n. pr. znamo za Sarajevo, Travnik, a čujemo i za Dol. Drivenik, Sv. Barbaru, Brod na Kupi, Crnik, Lešće na Dobri, Ravnugoru, Jelenje, Lokvu itd.

Naši dopisi.

— Supetar (Brač). Slatka bogoljubnost Presv. Srca Isusova usrećila je i ovu župu. Godine 1889. sadašnji veleč. župnik L. Pappafava degje do sretne misli, da ustanovi bratovštinu Presv. Srca Isusova, i da po njoj oživi u svojoj župi vjeru, pobožnost, moral i sve, što ova Bogu mila bogoljubnost sobom noši. Kao za čudo bratovština Božjom milosti rasla od godine do godine, tako da sada već broji 1200 članova; — malne sve odrasle ove župe. Bratovštinom oživjele molitve, učestale sv. pričesti, umnožala se djela bogoljubnosti, mlohavi oživjeli, a mnogi otvrđnuti i zabasani padaše u Isusov naručaj. Godine 1891. bratovština bi sjedinjena s rimskom maticom. God. 1893. bi nabavljen iz Monakova prekrasni kip Srca Isusova, a naš Presvjetli nadbiskup Fr. F. Carev, vatreni bogoljubnik Srca Isusova, naročito došao, da taj kip blagoslovi. Od tog časa ova mila bogoljubnost rasla sve to više, tako da se sada kroz cijelu godinu, kao zlatna nit provlači u svim javnim i privatnim djelima bogoljubnosti.

Svake nedjelje, poslije sv. mise, sa cijelim pukom se moli o tprošnja i posveta Presv. Srcu. Prva nedjelja svakog mjeseca posvećena je Srcu Isusovu, te onaj dan pristupa na sv. sakramente do 180 bogoljubnika; a po podne se moli »krunica Presv. Srca« s blagoslovom Svetotajstva. Pred blagdanom Presv. Srca lijepi broj vjernika vrši bogoljubnost od 6 nedjelja, pristupajući svetim sakramentima. Središte pak ove mile bogoljubnosti jest mjesec lipanj, a u njemu blagdan Presv. Srca, u petak po osmini Tijelovskoj, što ga od nekoliko godina cijelo pučanstvo velikim slavljem i osobitom bogoljubstvom svetkuje. I ove godine svetkovao se je mjesec lipanj. U jutro u $7\frac{1}{2}$ bila sv. misa na oltaru Presv. Srca. Preko cijelog mjeseca svaki dan, od 6 u jutro do 8 u večer, bi se izmjenivali bogoljubnici, dva i dva, da mole »uru poklona« pred slikom Presv. Srca. U večer se velikim učestvovanjem bogoljubnikâ moli »krunica Presv. Srca«, poslije koje je veleč. g. župnik, kratkom besjedom, svaku večer razmišljao vrhu muke Isusove; a dovršilo bi se zgodnom bogoljubnom pjesmom.

Svetkovina Presv. Srca na 25. lipnja bijaše ganutljiva, krasna, veličanstvena. U oči svetkovine veleč. župnik, uz zgodnu i zanosnu besjedu, okruni priliku Isusova Srca krasnom krunom od suhogra zlata (vriedi for. 350); učinjenja je od samih zlatnih i novčanih darova bogoljubnikâ Presv. Srca. Na dan svetkovine ganutljivo je bilo vidjeti, kako je jednim mahom, onog jutra, pristupilo na trpezu Gospodinovu 760 duša, dok je pak pjevalo pobožne pjesme. Na pjevanjo sv. misi napunila se crkva kô šipak, a veleč. g. župnik zgodnom besjedom prikaza Isusa, kako ljubi sve ljudе.

Po podne poslije svečane večernje uputi se po mjestu veličanstveni ophod, kojemu učestvovalo, malo

i veliko: cijelo mjesto. Bogoljubni narod u nedoglednom redu, milozvučni glas zvona, skladno udaranje mjesne glazbe, djeca u bjelini, koja cvijeće pred Isusom posipahu, zanosno pjevanje himne Presv. Srca, vijanje zastava i sagova po kućama i po brdima: sve se to divno slagalo, da prati sveti kip Srca Isusa ova, koji, veličanstveno prolazeći, blagosivljaše ovu župu, koja ga ovako lijepo i bogoljubno znade častiti. Na povratku u crkvu sjajno rasvjetljenu bi izloženo Svetotajstvo, pred kojim veleč. župnik, u ime svoga prisutnoga stada, izreče svečanu otprošnju Presv. Srcu Isusovu. Poslije toga Isus u presv. sakramantu blagoslovio ovaj pobožni narod, koji se razigje svetom utjehom i tvrdim uvjerenjem, da je Srce Isusovo njegova utjeha, obrana, nada i spas.

Neka se posvuda hvali i slavi Presv. Srce Isusovo!

—i—

— Svibovec ili sv. 3 Kralja. — Pošto je mjesec lipanj osobito posvećen na čast Božan. Srca Isusova, tosmo ovdje svake nedjelje obavljali pobožnost prema Bož. Srcu Isusovu.

Molili smo pred izloženim Svetotajstvom onu pobožnost po knjižici »Prvi petak u mjesecu«, poslije »litanije«, »Zlatnu Krunicu«, te se pjevala pjesma »Pjevajmo braćo kršćani«. Na sam pak blagdan Presv. Srca Isusova 25/6 već rano u 4 sata mužari navjестиše, da će se danas obavljati lijepa pobožnost. U 7 sati bila pjevana sv. misa sa prodikom, ka kojoj došlo mnogo naroda, akoprem silno zaostale poljske radnje. Bilo ih dosta i na ispovjedi, a domaćemu župniku došao pomagati g. Stj. Lahonjek, umirovijeni župnik. Po podre u 7 sati bila lijepa večernica na čest Božan. Srca, te i tada bilo mnogo naroda.

Budući pak nedjelju po istom blagdanu bila u Svibovcu rana sv. misa, a poslije išla sjajna i

velika procesija iz župne crkve sv. 3 Kralja pod vodstvom domaćega župnika u kapelicu sv. Marije u župi Jalžabet, odaljeno $\frac{3}{4}$ sata od Svibovca, gdje je i oltar Bož. Srca.

Došla i velika lijepa procesija iz župe Jalžabet sa svojim župnikom G. Jankovićem.

Već od rana jutra pucahu mužari, a naroda se sakupilo veoma mnogo iz pet župa. Sv. misu i propovijed na čast Bož. Srca rekao je župnik Svibovački g. Franjo Štefan,

Po podne bila u istoj kapelici svečana večernica.

U ovoj kapelici obavlja se takova pobožnost Srca Isusova već 22 g. (od 1875.), a procesijom počeli ići pred 5 god. od 1892. Svake godine sve više napreduje ta lijepa pobožnost. Prvi petak u mjesecu srpnju razveseliše se župljeni Svibovečki, jer im već prije župnik navijestio, da će taj dan ovamo doći veleč. g. O. Isusovac Gattin, koji se nalazio u blizini, u gradu Varaždinu, gdje je uvgajao bratovštinu Bož. Srca Isusova.

I naroda se mnogo sakupilo taj dan svi željni, da doista vide i čuju svoga glavnoga ravnatelja Apoštolsvta molitve. Veleč. O. Gattin u 7 sati pjevaо svečanu sv. misu na čast Bož. Srca, te poslije »Credo« popne se na propovjedaonicu, te članove, kojih ima preko 700, obodrio i poticao na što veće štovanje Presv. Srca. — Taj dan se ispjedilo do stotinu.

— a —

— Karlobag. Šest je već godina prošlo, što je kod nas uvedena bratovština Presv. Srca Isusova. Točno svaki prvi petak u mjesecu imadu članovi sv. misu i propovijed. Prošle godine lijepa misao pade na um veleč. o. Josipu, predstojniku samostana o. o. kapucina, naime: da sakuplja u puku milodare za zastavu Presv. Srca Isu-

sova. Težak je to posao, osobito ovdje, gdje župa breći hiljadu duša, a na golu Velebitu bori se narod svakom nestaćicom. Nu želja, da se što više umnoži pobožnost spram Božanskog Srca, nadvlada svaku teškoću.

Nakon godišnjeg sakupljanja svotica umnožila se na toliko, da se doista zastava mogla naručiti; i to u samostanu č. č. milosrdnica u Banjaluci. Zastava izrađena je vrlo ukusno, te vrhu slike Presv. Srca Isusova zlatom i svilom izvezen je napis: »Slatko Srce moga Isusa, daj, da te sve više ljubim«. Umjetna radnja i jeftinoća tako lijepe zastave svakoga je zadivila.

Upravo na Duhove bio odregjen dan, da se zastava kao i novi kipovi Srca Isusova i Marijina svečano blagoslove. Dan prije pristupiše članovi bratovštine sv. isповједi, da tako čistom dušom dočekaju željno očekivanu svečanost. Na Duhove već u 5 sati bila samostanska crkva dupkom puna što gragjana što seljaka. U 6 sati bi donesena zastava iz samostanske zgrade, te u ophodu prenesena u crkvu. Zastavu pratiše sa svake strane djevojke u bijelo odjevene, koje nevinim i skladnim glasom zaJAVAŠE onu, kod nas tako obljubljenu pjesmu: »Pjevajmo braćo kršćani«.

Kad prispjesmo u crkvu, mješoviti zbor uz pratnju orgulja zapjeva: »Dugi Duše Sveti« a zatim blagoslov predstojnik samostana zastavu i kipove Srca Isusova i Marijina. Blagoslov dovršio se hvalospjevom: »Tebe Boga hvalimo« a tada započela sv. misa na žrtveniku Presv. Srca Isusova. Po-slijep evangjelja reče veleč. o. Josip prigodno slovo te nastaviv sv. misu pričesti mnogobrojni narod. Iza dovršene svečanosti počeo se narod pun svetoga čuvstva malo po malo razlaziti.

Svima, koji pomogoše sakupljati milodare za za-

stavu, kao i onima, koji uložiše trud, da bude blagoslov što svečaniji, naplatit će Božansko Srce Isusovo. Budi to Bogu na čast, a nama na spas! —č.

— Sv. Lucija u Kostreni. Neopisiva svečanost slavila se u ovoj župi dne 30. svibnja t. g. A koji je bio povod tomu? Posvetili smo ovu župu i preporučili se Božanskому Srcu Isusovu. A da se ova posveta i pobožnost što dostoijnije obavi, na to nas je svojim poznatim i požrtvovnim trudom od 23. do 30. pripravljao vel. O. Miho Gattin, Isusovac iz Kraljevice, propovjedajući riječ Božju po 2 puta na dan kroz cijelu osminu.

Propovijedi negove ganule su mnogog okorje-
loga grješnika; a Vam je najbolji dokaz, što su se
mnogi isповједили, a i nijesu bili kod sv. isповijedi
već mnogo godina.

Pa kako naš narod većim djelom u tvornicama radi, (jer smo blizu grada Rijeke), to je on ipak u jutro ($\frac{1}{2}$ 5 sati) i večer (8 sati) došao k propovjedi i k blagoslovu. Hvala Božanskemu Srcu Isusovu, ispo-
vjedilo se do 800 duša, a to je očevidni znak neiz-
mjerne milosti i ljubavi božje napram grješnicima. Časni O. Rajmund, franjevac, iz Trsata, O. Hieronim iz Rijeke, V. g. župnik iz sv. Barbare, Polessi, po-
magali su u duhovnoj službi. Sve je to lijepo išlo u najljepšem redu, prem je kiša padala cijeli tjedan. Bojali smo se, da ne ćemo moći u procesiji oba-
viti naše svečanosti sa slikom Presv. Srca Isu-
sova. Ali Božansko Srce nam se smilovalo. Već u subotu krasan dan. Da Vam je bilo vidjeti, kako se to sada radilo s najvećim veseljem. Podizali se sla-
voluci s natpisom »Božansko Srce Isusovo — budi
nam u pomoć«. Viju se sa tornja, župnog stana i drugih kuća papinske zastave, a i naše trobojnica.
Nu ipak nadvisila je jedna sve ostale; a to bijaše
ogromna zastava »Presv. Srca Isusova«, koja

nas bodri, da ostanemo postojani u našoj dobroj odluci kao pravi štovatelji Presv. Srca Isusova.

Svanu nedelja! Rano u jutro sakuplja se narod na glas blagoslovljena zvona; djevojčice u bjelini, mladići u crnom odijelu imajući preko ramena trobojne vrpce — staro i mlado, bogato i siromašno; sve si to prsa naresi sa škapularom Presv. Srca Isusova, na kojem je natpis: »Dogji kraljevstvo tvoje«. Evo nam i procesije iz Sv. Barbere, koju vodi vel. g. župnik Polessi. Kolike radosti za nas, kada i susjedne naše župe žele istu s nama dijeliti. Nijesu zaostali i vrijedni »Draganit, a vidjeli smo mnoge iz tisačke župe, pa i iz grada Rijeka.

Započela sv. misa, koju služi domaći župnik uz asistenciju oo. Rajmunda i Hieronima. Poslije dovršene sv. mise bje ophod sa slikom Presv. Srca Isusova, koju nose četiri mladića pod baldakinom — ob desnu i lijevo stupaju djevojčice u bijelo odjevene sa svijećama, a pred slikom bacaju opet druge cvijeće. Zvona zazvone, glazba udara (18 momaka od pukovnije Ramberga), pjeva se i moli »Zlatna Krunica«. Nebrojeno množtvo puķa ukrasi tu procesiju, koja se u najljepšem u redu vodila, a imademo jedino zahvaliti v. ocu Jakinu, da je bio uzoran red. Poslije procesije držao je naš mili i obljubljeni Otac Miho Gattin krasnu, ganutljivu oprosnu propovijed i podijelio svima papinski blagoslov. Na koncu sljedila posveđba župe Presvetom Srcu Isusovu, koju je domaći župnik, a za njim vas puķ na glas izmolio. Krenuv u crkvu, ispjевasmo zahvalnu pjesmu »Tebe Boga hvalimo«. Tako nam se svrši ova lijepa, rijetka, a Bog daj i za nas sve korisna svečanost. Koštrena Sv. Lucija može se ponositi, da joj Božansko Srce Isusovo podijelilo ovu milost, što se to sve tako lijepo moglo udesiti; samo neka i nadalje

opстоји у srcu dobrog ovog puka prava želja: Bog u služiti, a odreći se sotone i svih raskoši njezinih. Božansko Srce Isusovo bilo nam na pomoći!

— Č.

Svaštice.

Pobožnost Presv. Srca Isusova u Varaždinu.

Pod ovim naslovom piše u ovogodiš. «Obzorue» br. 152. jedan veleč. g. dopisnik, da je sa svoje gorljivosti za slavu Božju i spas svojih župljana dično poznati preč. g. Makso Kolarić, kanonik i revni župnik grada Varaždina, pozvao č. o. Isusovca Mihovila Gattinu, neka dozvolom preuzviš. gosp. nadbiskupa uvede i u Varaždinu lijepu i korisnu bratovštinu Presvetoga Srca Isusova.

Pobožnost Presvetoga Srca Isusova počela je na sám blagdan Presv. Srca, t. j. 25. lipnja, a trajala je punih 7 dana, t. j. do 1. srpnja na večer. I u istinu lijepo je uspjelo to sv. djelo u Varaždinu. Crkva bila je svaki dan dupkom puna pobožnih slušatelja. Svaki je dan veleč. o. Gattin propovijedao rano u 5 sati, a po podne u $7\frac{1}{2}$ sati.

Svaki dan, a osobito zadnjih dana, bilo je samo u župnoj crkvi, a da ostale ne spominjem, na stotine ispovijedi; pa što je veoma hvale vrijedno, visoke i odlične gospoje čekale su već rano, dapače i u 4 sata, prije nego je i crkva otvorena bila; te su se mnoge i mnoge pobožno ispovijedile i čedno primile sv. sakramente, mnoge pristupile i upisale se za članove bratovštine Božanskoga Srca, što im na čast služi i na duhovnu im je korist. Ugledale se i ostale gospoje i gospoda po drugim mjestima i gradovima u ove lijepе primjere, pa učinili i oni tako! Tad će očutjeti neki mir i utjehu u svom srcu, te priznati

kako su istinite riječi sv. Augustina: Nemirno mi je Srce tako dugo, dok ne počiva u tebi Bože moj. — Sve se dade, samo treba dobre volje.

Mnogo se gospoja i gospode — kako vidjesmo — upisalo u bratovštinu Presv. Srca, tako da ih do 2. srpnja ima oko 1200 članova; a bilo bi i više, da su sve primili, jer mnogi su gjaci odbiti i upućeni, da će se poslije primiti. Novi članovi neprestano se prijavljaju.

Kruna ipak i vršak cijele pobožnosti bila je impozantna i sjajna procesija, koja se obavila zadnji dan 1. srpnja u 7 sati na večer. Takove procesije, kaku sam tada vido i kako sam od mnogih čuo, već davno, a možda i nikada nije doživio grad Varaždin. Procesiju vodio je preč. gosp. domaći župnik uz asistenciju veleč. gg. T. Košiera i Fr. Štefana. — Mnogi su gragjani svoje prozore rasvjetlili i sv. slikama, cvijećem i sagovima nakitili. Na procesiji pjevala se pjesma na čast Bož. Srca: »Pjevajmo braćo kršćani«. 4 mladića nošahu krasno okićenu lijepu sliku Bož. Srca, a pred slikom stupahu čč. oo. Franjevcu, Kapucini, zatim preč. gg. kanonici s ostalim svećenstvom. Bilo je krasno vidjeti preko stotinu djevojaka u bjelini, koje su dvije i dvije pred slikom stupale; a što je još više djelovalo, ove djevojke, mnoge gospoje i gospoda na prsimu imadoše prikopanu lijepu zastavicu i škapular Srca Isusova s natpisom: »D ogji kraljevstvo tvoje!«

Kad dogje procesija u crkvu, popne se veleč. o. Gattin na propovjedaonicu, da još prije nego li se lijepa ova pobožnost završi, reče oprosno slovo svojima milim Varaždincima; te im uz zahvalu spomenu, kako ga je osobito veselilo, što je vido, kako su Varaždinci dobri katolici, koji to svakom zgodom i činom pokazuju; pa kako im je zahvalan, što su i u ove dane rado dolazili u velikom broju na propo-

vijedi i na isповijedi; pa da će se on svega toga ugodno i milo sjećati, dok bude živio. Obodri ih, neka i nadalje ostanu dobri katolici, te neka što bolje štuju to Božansko Srce, jer će time mnoge milosti zadobiti. Na koncu svima podijeli papinski blagoslov.

Poslije toga cijela se župa i grad Varaždin posjetili Božanskому Srcu Isusovu. Zatim smo se sa »Tebe Boga hvalimo« zahvalili Božanskemu Srcu za sve milosti i darove; a poslije se izložilo Svetotajstvo, te se s blagoslovom sa presvetim otajstvom zaključila oko 9 sati na večer ova lijepa i korisna svečanost, koja će sigurno za uvijeke mnogima u ugodnoj uspomeni biti.

U Rasinji lijepo cvate marnim trudom velerevnoga g. župnika pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i Apoštolsvo molitve. Evo što nam odavle pišu: Cijeli mjesec lipanj proslavio se ovako. Svaki petak je u jutro u 6 sati bila sv. misa, a u večer u 7 sati propovijed po knjižici »Mjesec lipanj posvećen Presvetom Srcu Isusovu.« (Zagreb 1897.) Ljudi je bilo u priličnom broju i kod sv. mise i kod večernje. Iza propovijedi u večer molimo i pjevamo po Senjskoj knjižici: »Način itd. Ljudi dolaze svaki dan više i više u crkvu i na sv. ispovijed. Revni župnik napomenuo muškarcima, da oni moraju u lipnju u pobožnosti k Božanskemu Srcu renovati onako, kao što žene u mjesecu svibnju štujući Majku Božiju. U svibnju bila svake večeri propovijed i blagoslov. Naroda uvijek bilo mnogo, da je crkva puna bila. Ispovijedi bilo mnogo; blizu 800 duša se ispovjedilo. Zadnju nedjelju svibnja bila je poslije podne svečana procesija sa kipom Majke Božje. Kip su nosile 4 djevojke u bjelini. Bilo mnogo djevojčica i djevojaka u bjelini, a naroda sila. Pjevale se litanije lauretanske, pjesme Marijine... i tako završismo svečano tu lijepu svibanjsku pobožnost.

— Ove godine dva su puta župljani išli na proštenje u Hrastovljane (župa Martijanec, prilično daleko); sve u najljepšem redu tamo i natrag. Putem su pjevali »Zlatnu Krunicu« — pa i na samom mjestu. To se je svim prisutnima dopalo. U našoj su crkvi sad lijepa dva kipa; Srca Isusova i Srca Marijina — u naravnoj veličini. I po kućama vigjevaju se slike Srca Isusova nakićene.

— *** —

Vjesnik.

— **Slavlje Srca Isusova u Selcima** (u Hrvatskom Primorju).

Ili grmi, il' se zemlja trese,
Il' udara more o bregove,
Il' pucaju na Zadru topovi?
Niti grmi niti se zemlja trese,
Niti' udara more o bregove,
Niti' pucaju na Zadru topovi:
Slavlje slavi Srce Isusovo
U Selcima, gradu bijelome,
Na Primorju kršne domovine.

Čuj, brate, i divi se, što sve može moći i ljubav Srca Isusova! Divi se, što sve može živa vjera puka hrvatskoga! Hajde brate, zaleti se malko sa mnom u duhu, tamo u ono kršno Primorje! Sustimo se na cno čarobno mjestance, na biseržku našega Primorja, na ljeđo Selce. Tamo je središte slavlju! Sa zapada gleda ga sinje more, sa sjevero-istoka nadvisuju ga milovidne gore. Ljudi čili, zdravi i veseli kô ribice u moru! Nije čudo, da se Selčani ponose svojim rodnim mjestom te gledaju, da se što više istaknu u plemnitosti srca, u duhu kršćanskog i u ljubavi naprama Srcu Isusovu.

Da si vidio, kolikim se oni zanosom požvetiše Srcu Isusovu ove godine počet'kom mjeseca siječnja, te se zavjeriše, da će i zadnju paru skucati i kip Srca Isusova namaknuti za vjekovitu uspomenu ljubavi i posvete Srcu Isusovu. U čas zgrnu se lijepa svotica: 464 forinti. Čak iz Groedena (u Tirolskoj) naručiše krasan, gotovo dva metra (175 m. visok) kip Srca Isusova.

O kako željno plemeniti Selčani iščekivali uskrsni ponedjeljak, 19 travnja ove godine! Kako se revno za to pripravljali! Dan prije, na sam Uskrs, veleč o. Mih. Gattin, D. I dohrlio na Rijeku. Gle eno u luci dva gizdava parobroda, Nebaj i Ika Oba mirno stoje i čekaju željno, kad će sutra danak osvanuti, lijepi danak, uskrsni ponedjeljak, da ponesu hođačnike put kršnijeh Selaca.

»Samod nam je sutra lijepo vrijeme!« šapće jedan drugome. Pokazuju na nebo: »Eno vidiš, kako je lijepo, sve se na nas smiješi; a za cijelo i sutra će liječ o biti. Bogu hvala!«

Veselo dakle, i puni slatkih nada svi idu na počinak. Osvanulo jutro. Tri sata odbilo. Veleč o. Gattin već se digo. I eno ga brižno gleda, je li vrijeme lijepo. Ali o nesreće ljute! Nebo kriju crni, gusti oblaci, Kiša stala rominjati. U pet sati i pol valjalo je poći; a zapovjednici brodova izjavise: »Vatru ćemo utrnuti. Danas se ne da ići.« — »Pričekajte, molim odvrati o. Gattin, »pričekajte barem još jednu uru, pa što Bog da.« Ena gle na obali hodočasnici iz Drage i Crnika dolaze pa čekaju, svi mokri komiši. »Šta ćete, dobri ljudi?« — »Čekamo, kad će prestati kiša, da se uputimo u Selca i Srce Isusovo da proslavimo.«

Čas iza časa minu. Šesta ura odbila. Kiša presta, nebo se razgali, sunce se osmijeri. »Bogu hvala i Presv. Srcu Isusovu. Evo smijemo poći!« — »Na-

prijed!« zaori glas iz broda, »u šest i pol zaplovit
ćemo«. Nasta siska, žamor i vрева. Veselju ni kraja
ni konca.

U isti mah nakite se lagje zastavama. »Uh! lijepih
ti lagjal!« Nehaj zove se jedna. Ko da danas i ne-
haje za pučinu morsku, koči se oholo. Dva jarbola
nosi i četiri velike zastave. Zastava Srca Isusova
leprši tihano po zraku, u trobojnom čaru, a u
srijedi se širi velikim žarom obliveno Srce Isusovo.
Iz otvorene se rane obaraju kaplje krvi i vode ko
biserje čisto iz dubine morske. Hrvatska troboj-
nica na prednjem jarbolu ljupko se nagnje trobojnici
Srca Isusova, te kô dvije sestrice milo se gledе.
Malo niže i papinski se stijeg veselo diže, te se
regbi smiješi na trobojni stijeg Srca Isusova. Otraga
na brodu u more pogleda i carska dična zastava.
A Ika se uz Nehaj koči. Nad njom opet troboj-
nica, a do nje se vije zastava Srca Isusova, što
ju jedno plemenito srce čak iz Graca poklonilo.

»U lagji smo! Šest i po udara. Eno već se
kreću. Obala se miče. »S Bogom Rijeko, s Bogom
do vijenja!« Vrijeme tihо, sve mirno. Kiše ni kap-
ljice nema. Nijesi se ni okrenuo u brodu i već si
eto u Kostreni. Uh! brate, šta je ovo? Eno sve
zviždi! Bura je! Silovita bura navalila na nas! Čas,
dva tri, bljuznu kiša, ko da se nebo provalilo. Sto
ruku krunice se maša, sto uzdaha nebū se viju: »Bla-
žena Gospo! pomozi nam! Sačuvaj nas danas od
bure i kiše, da proslavimo Srce Isusovo!« Lagje jure
naprijed: more se ugiblje. Bura, ko da je svu snagu
izgubila, ušuti; sve je tiše i tiše.

U Kraljevici među tim što rade ljudi? Svi u
brizi vrve ko mravi amo tamо; lete na obalu, gle-
daju, pomalja li se lagja. »Eno ih!« zaori glas na
obali. »Leti u grad, kaži: dolaze lagje! Eno se dim
diže; eno vijuga se zastava Srca Isusova!« U tili

čas puknu glas po gradu. Grad se zaodjenu u svećano ruho. Nehaj stiže u luku. Ljudi izlaze na obalu.

Tiskaju se ispred kaštela Zrinsko-Frankopanskog; čekaju, a vrata se od kaštela otvaraju. Četiri mladića po narodnu odjevena sa škapularom Srca Isusova na prsima nose kip Srca Isusova..

»Na lagju!« — »Čekajte! eno se pomalja velika povorka hodočasnika iz Dola.« Ima ih 260. Svi pjevaju Srcu Isusovu. Evo ih, stigoše. Ulazite u brod. Naprijed! Vrijeme je! — Lagje se miču. »S Bogom! S Bogom!« Nasta jeka mužarâ; zveka zvonâ; klika ljudi; sa Nehaja odazove se svirka. Na lagjama narod pjeva i moli se Bogu protiv vraka, što je opet stao piriti buru i mutiti ljude. Kiše ni kapljice ne pade na kip Srca Isusova. Još jedna stanka — eno Sv. Jakova. Zagju uz obalu. Polako, polako! Stanite! S obale nas trobojnica pozdravlja. Evo dolazi veleč. gosp. župnik.

»Hajde, odveži lagje, otisnimo se! Već nas čekaju u Selcima. S Bogom, Sv. Jakove!«

A u Selcima ljudi u zdvojnosti govore: »Uzalud, brate; danas sve izgubljeno. Evo više od ure je prošlo što su imali doći, a njih jošte nema. Sigurno nijesu ni krenuli na put. Ta ona strašna bura jutros, sve bi ih pomlatila. Zar nijeste vidjeli, kako silno bijesni i zastave u more obara? Ode jedna za drugom. Odnesoše ih valovi. Grdna rano, kamo će poći?

Ali na jedanput zdvojnost se rasprši. Nešto se na pučini pomalja. Vidi se dim. »Naprijed, naprijed: na obalu! Parobrod je!« — Jest! zaista! Nehaj! O! vidi: četiri zastave se na njem viju. Evo i zastave Srca Isusova. Zvonite! Pucajte! Pjevajmo, klicajmo u pozdrav Srcu Isusovu!« — Već je $8\frac{3}{4}$. »Nehaj« i »Ika« obali se prikuče. Iz tisuća grla zaori: »Živjelo Srce Isusovo!« A pjevači iz Drage zapjevaše tanko glasovito: »Pjevajmo, braćo kršćani!« Od jeke mu-

žara, zveke zvona i titranja miloglasne svirke trese se dol i gora! Cijeli grad odjeven kô gizdavo momče, okičen vijencima i zasavama, ovjenčan cvijećem i zelenilom. A tamo se diže visok, milovidan slavoluk. Tri krasne trobojnice veselo se zrakom amo tamо gibaju, a lijepi natpis velikim slovima u oči ti udara: »Božansko Srce Isusovo, smiluj se nam!« Sve, malo i veliko, staro i mlado, odlična gospoda i dostojanstvenici: sve, sve sa škapularom Srca Isusova na prsim hrlji žalu pozdraviti Srce Isusovo.

Kip Srca Isusova već je na žalu! Urnebesno klicanje zaori opet: »Živjelo Srce Isusovo!« — »Živjelo Srce Isusovo!« odazva se dol i gora Veleč. gosp. župnik, Ivan Gobor, uz svećenstvo što iz lagje dogje, blagoslovi kip odmah na žalu. Silna povorka ljudi kreće u župnu crkvu. Tiha se misa otpoče, bogoljubni Primorci okrijepe se tijelom Gospodnjim, te si s ce užgu još većim žarom ljubavi k Srcu milog Spasitelja.

Misa se svrši. Ophod se razvije. Naprijed sjaji križ Z križem se niže školska mladež. Zastava Srca Isusova iz Crikvenice pred njima se vije. Muževi i pjevači sa svojim zastavama jednako pjevaju u slavu Srcu Isusovu. Preko 30 djevojčica idu u bjelini, a sa škapularom Presv. Srca i narodnim vrpčama preko prsiju. Svirački zbor iz Rijeke blaži milozvučnom glazbom srce i dušu razdraganom puku. Svećenici u roketi pobožno stupaju pred kipom Srca Isusova. Četiri lijepo odjevena mladića sa škapularom Presv. Srca na prsim pomažu prvacima one župe nositi na nosiljci kip Srca Isusova, a okruženi su od 6 u bijeli atlas odjevenih djevojčica kô 6 malenih, nevinih angjelića. Milota je bilo pogledati, gdje pobožni puži iz Crikvenice, Bribira, Novoga, Hreljine, čak sa otoka Krka, iz Bakarca, Smrike, Fužine i Crnika u povorci stupa! Bilo ih oko

7000, a oko 700 sa škapularom Srca Isusova! Svima samo jedno srce regbi u grudima kuca, jedna misao, jedna radost u duši im vlada! Kreće se povorka kroz nakičene ulice grada sve lagano i lagano, dok na obalu stiže.

Umuknuše pjevačka grla, prestade svirka. Šta je? Na žalu smo! — Oltar je ovdje podignut. Lijepo li je okićen! Na oltaru se diže kip Srca Isusova, milo gledeći narod svoj. Sv. misa se otpoče. Sve je mirno, sve razdragano. Evangjelje se svrši. Eno se uspe na ovisoko mjestance misionar, veleč. g. Gattin, pa prozbori ushićenome mnoštву kratku, ali punu žara besedu. Služba Božja se doče. Velika tišina i na kopnu i na moru! Kô da je sišlo Božansko Srce Isusovo sa nebeskih visina, pa se puku pokazalo. Svi u jedan mah bace se na koljena. Svi sada svećano kô iz jednoga grla zavjere se blagome Srcu Isusovu, posvete iznova sebe, grad svoj i cijelu domovinu svoju. Nebo i zemlja, more i gore bili su svjedoci.

Blago vama, Selčani! Vi ste sada pravi ljudi Srca Isusova! Blago vama, vijekom će se dići vaši mili potomci ovim divnim činom. A sva braća hrvatska za vama se povela, te se Srcu Isusovu cijela naša domovina na sve strane posvetila!

Ophod se kreće natrag u župnu crkvu. Burno zaori na putu: »T e b e , B o g a , h v a l i m o !« Jeći dol i gora, skladno zvona romone, žal i more titraju, mužari se glase.

»Rijeć u jednu,« piše jedan očeviđac, divna ova svećanost, krasno započeta, gizdavo se doče. Hvala budi i slava Presv. Srcu Isusovu, koje znade iz srđaca svojih vjernih toliko vjere i ljubavi prema себи izmamiti! A mi se sada čvrsto uzdamo, da se ovaj žarki plamen ljubavi ne samo ne će utrnuti, nego pače u trajnu ljubav Presv. Srcu Isusovu buknuti na sve krajeve, gdjegod hrvatsko srce bije, rasplantjeti se i spasonosno djelovati. Da to bude, dao dragi Bog!«

Namjena molitava i dobrih djela u rujnu

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

Duhovne vježbe za svećenike.

Koliko je uzvišenija služba, što ju Gospodin komu namijenio, koliko se hoće i više milosti, da se, kako treba, ispunе dužnosti skopčana sa službom. No za cijelo nema na svjetru uzvišenje službe, nego li je služba svećenikova. Jer svećenik ima da dijeli sv. sakramente, naviješta riječ Božju, opraća grijehe i posvećuje Tijelo Gospodnjie. Ako je svećenik rad, da ispunji sveto zvanje svoje, koja mu nalaze, da bude dušama njemu povjerenim i dobrí pastir i mili otac: onda on mora savkoliki život svoj udesiti po Botaničkom životu Isusa Krista, koji je svećenik u najizvrsnijem smislu te riječi. I dosljedno on će se morati usvojiti krjepost kršćanske u neobičnoj mjeri.

Da bi u sebi podržavali ovaj život nadnaravní, svećenicima je izvanredno pomazalo svagdanja misa i moljenje časoslova. A kojim je svećenicima na srcu svetost života, oni ne de nikako propustiti ni svagdanjeg razmatranja ni „posebnog ispita savijesti“.

Nego mimo ova sredstva spaša i svetosti revni svećenici znaju još godimice za nekoliko dana zakloniti se od buke svjetske i briga svjelovnih, te u duhovnim vježbama sve svoje sile posvetiti Bogu, spasu duševnom i razmišljanju istina vjeđnih. Hvala Bogu i u nas se drže oči neko doba svake godine duhovne vježbe za svećenike; a njihov plod jest u istinu znamenit kako za same svećenike, koji ih valjano obavljaju, tako i za duhovno stado njihovo. Ali opet još nijesu u nas duhovne vježbe onako se uobičajile, kako bi trebalo i kako su vrijedne i kako to biva po drugim zemljama, n. pr. u Italiji, u Španjolskoj, u Francuskoj, u Poljskoj, u Njemačkoj itd.

Molimo se zato ovoga mjeseca Presvetom Srcu, a molimo se pouzdano i ustrajno, da se sve više prošire među svećenicima duhovne vježbe, koliko korisne svetoj Crkvi. Molimo se Presvetom Srcu Isusovu i za to, da u obilatоj mjeri izlijе milosti svoje na one vrle i revne svećenike, koji mogu te čine doista duhovne vježbe. Takova je molitva sigurno mila Presvetom Srcu, te će ju rado uslišati.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 10. Listopad 1897. God. VI.

Izlazi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novč.; za one, kojima će u kuću doneti ili poštom šalje, 38 novč.

Raj općine kršćanske.

dje je bila prva općina Presv. Srca Isusova?
U Jeruzalemu, poslije došašća Duha Svetoga. Prva općina kršćanska bila je i prva općina Presvetog Srca Isusova.

Ali, reći ćeš: ti sâm Glasničić češće si pisao, kako se je pobožnost k Presv. Srcu uvela u Crkvi tek prije 200 godina, i kako ju Isus objavio bl. Margareti. A sada

na jedanput kažeš, da je prva općina kršćanska u Jeruzalemu bila već prva općina Presv. Srca Isusova?

Jest, dragi štioče, pravo veliš, nije onda u Jeruzalemu još bilo niti slikâ Presv. Srca, niti oltara, niti

bratovština, niti Glasnika, niti onoga vanjskoga sjaja, kojim se sada slavi svetkovina Presv. Srca. Toga svega nije bilo; no bio je već duh Presv. Srca u onoj prvoj općini kršćanskoj, a taj duh nije drugi nego: duh svete ljubavi.

Čuj samo, molim te, što pripovijeda sv. Pismo u djelima Apoštolskim. *I ostaše prvi kršćani u nauci apostolskoj i u zajednici, i u lomljenu hleba, i u molitvama* (2, 42). *A svi, koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. I tečevinu i imanje prolavahu i razdavahu svima, kao što tko trebaše. I svaki dan bijahu jednako jednodušno u crkvi, i lomljaju hleb po kućama i primaju hranu s radostí i u prostoti srca, hvaleći Boga i imajući milost u sviju ljudi.* (2, 44—47.)

O kakav rajske život, kazat ćeš, o da je kod nas tako u našem mjestu.

A što nije u vas tako, reci mi, koji je uzrok, što manjka? Mislim ca je lako odgovoriti: u vas ne vlada takav duh ljubavi, ljubavi prema Bogu i ljubavi svete prema bližnjemu.

No nemoj za to klonuti duhom; jer gle, baš s toga je Isus objavio pobožnost k Presv. Srcu svojemu. Prema koncu svijeta veli sv. Pismo: »ohladnjet će ljubav u mnogih (Mat. 24, 12).« Da se dakle obnovi prvi duh ljubavi, kakav je bio na početku kršćanstva, s toga je Isus svijetu otkrio svoje Presv. Srce, koje plamti od ljubavi: »Gle ovo Srce, koje je toliko ljubilo ljude.« Zato ih je Gospodin pozvao, da se uče od Srca njegova, kako treba ljubiti: ljubiti Boga i bližnjega.

Vjeruj mi, štoće, kada prava pobožnost k Presv. Srcu zavlada jednom općinom; brzo će se tamo uvući i prava ljubav kršćanska, a s njom i onaj rajske život, što je bio u prvih kršćana.

Prije mnogo godina putovao sam nekom zem-

ljom, koja je posvećena Presv. Srcu Isusovu. Tamo cvate u istinu pobožnost k Presv. Srcu u većem dijelu općina. Gotovo u svakoj kući — barem u onim općinama, o kojima sad govorim — naći ćeš „Glasnik“ gotovo svi stanovnici članovi su bratovštine Presv. Srca. Pa to mogu posvjedočiti, jer sam vidio tamo u nekoliko mjesta život nekako sličan onomu, što ga opisuju „Djela Apoštolska“. *I ostaše u nauci apoštolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hleba i u molitvama.** (2, 42.)

Čuj jedan lijep dogagaj iz takve općine. Jednom dva momka ne podjoše u nedjelju na propovijed, već u gostionu. K njima dogje jedan stranac — nevjernik — te ih uze hvaliti: »Vi ste pametni ljudi! Pustite dvonoge magarce da idu na propovijed; a vi ne budalite, nego pijte vina!« A što mu oni odgovoriše? »Nas dvojica istina jesmo najgori u čitavoj općini; ali tako zli kao ti, ipak nijesmo!«

Jednoć sam ja tamo u jednom mjestu u nedjelju slušao svetu misu, a poslije sam htio otići. Nu jer sam bio u sredini klupe, čekao sam, dok ne otidu ostali; ali — nijesu otisli, nego svi bez iznimke slušali drugu misu. Poslije druge mise sam mislio, sad će sigurno otići; i meni, priznajem, draga bi bilo — (šta će, mlađić sam bio!) — ali prevario sam se — svi su ostali na 3. misi. A da im ne sметam, čekao sam i ja do konca 3. mise; onda su istom malo po malo otisli iz crkve, a ja sam slobodan bio, i — čudio se kako revnosti ovih ljudi. Nu nije se čuditi, cvate bo u onoj općini pobožnost k Presv. Srcu, i s toga cvate religiozan život. S toga ide svaki tjedan velik dio općine na sv. isповјед i sv. pričest. Krasno kite

+) Ova riječ češće dolazi u svetom Pismu za „svetu pričest“. Onda naime nijesu još imali „hostiâ“ kako mi, nego Apoštoli bi obični kruh pretvorili u presveto Tijelo Kristovo, te ga vjernicima dijelili.

oltar Presv. Srca, i čitava je crkva, premda je puk siromašan, velečanstvena; pa vazda lijepa i čista, jer se za to djevice onoga mjesta, drage volje i besplatno brinu. O kako brzo može se imati krasna crkva, kad se puk za nju stara! Ne treba da bude sve od zlata i srebra! — Dugo sam onda ostao u onom kraju, a to sam iskusio među drugim dobrim stvarima: da je prava bogoljubnost uvijek spojena s pravom ljubavlji prema bližnjemu. Nikad se nije čulo zlo govoriti o drugim ljudima, i tkogod je bio u kakoj potrebi, tomu su drugi i drage volje pomagali.

Pa od koga su sve to naučili? Od Presv. Srca. Gdjegod se ovo štuje, tamo će i sigurno cvasti njegove najmilije krjeposti: ljubav prema Bogu i bližnjemu. A gdje ove krijeosti cvatu, ondje je rajske život, ma kako siromašan bio puk; život sličan kao što je bio u prvoj kršćanskoj općini u Jeruzalemu.

I u našoj miloj Hrvatskoj — Bogu budi tisuć puta hvala! — stala je pobožnost k Presv. Srcu napokon tjerati klice. Proljeće je za nju, Bog dragi dao veselo ljeto i plodnu jesen! Blago si ga našoj zemlji, kada jednoć njome u istinu zavlada Presv. Srce Isusovo! Sve će se stare rane onda izliječiti, i radosno i puni nade moći ćemo u bolju budućnost gledati. I blagoslov, i pomoć, i sreću moramo izgledati tek s neba, od Presv. Srca Spasitelja našeg. *Uzalud je obrana čovječija*, veli sv. Pismo, a opet: »*Gledajte, djeco, narode ljudske, te znajte, da se nikao nije uzdao u Boga, a da se je prevario.*« Spasitelj hoće i ište od nas, da se uteknemo u njegovo Presv. Srce; onda će u nas, utemeljiti kraljevstvo svoje kano izvor svemu dobru, kako je objavio bl. Margareti.

Ali da nas zapane ova sreća, da nam bude

naša domovina u istinu »zemlja Presv. Srca«, zato treba da se uvede pobožnost Prešv. Srca najprije u pojedine obitelji i u pojedine općine. S toga svaki nas, bio on svećenik, bio svjetovnjak: neka revnuje za Presv. Srce! Prije svega neka sam prigrli ovu pobožnost, te ju njeguje u vlastitom srcu; onda neka ju širi u svojoj općini na svaki način. Ko to čini, blago njemu! On je velik dobročinitelj svoje općine i svoje domovine; a Presv. Srce Isusovo sjajno će mu to nagraditi, kako no je obećalo.

Glazbenik i krunica.

nekom zabitnom seocu Zapadne Njemačke rodilo se godine 1714. osobito darovito dijete, imenom Krištof Gluk.

Lijepe danke mladosti svoje sproveo on u nevinosti, a svegjer bio roditeljima na radost i veselje. Vrlo bi često pohagao obližnji manastir, ter bi ovdje ili

svećenicima dvorio kod sv. mise

ili na pjevalištu pjevao crkvene pjesme. Miložvučan glas njegov razlijegao se cijelim hramom, bud da je pojao u zboru s drugim redovnicima psalme, bud da je sam štograd u crkvi pjevao. Nerijetko se dogodilo, da je Krištof sam samcat litanije pretpjevao, a sa-mostanci i ostali pobožni ljudi u crkvi pobožno bi mu odgovarali. Domala se raznese glas po cijeloj okolici, kako naš mali Gluk prekrasno pjeva; a kada bi se dočulo, da će on pjevati litanije, sav bi svijet tada hrlio u manastirsку crkvu. O kako je dječarac tada svim žarom srca svoga pjevao Gospine litanije

U takovim časovima suze radosnice znale bi mu po-teći niz obraze. U prostranom hramu, što je bio dup-kom pun, vladala mrtva tišina. Mnogi, koji su slu-šali tako divni i zanosni pjev dječakov, zaplakali bi od milja.

Izišav taj dječarac jednom iz crkve poslije službe Božije gdje je tako milo pjevao, zaustavit će ga na crkvenim vratima jedan pobožni brat-redovnik, sav ushićen s prekrasnog pjevanja dječakova. Redovnik ogrli dječarca, i dade mu sv. krunicu, pa mu reče: »Evo, milo dijete, to ti je sve, što ti mogu dati; ali mi obećaj, da ćeš svaki dan ovu krunicu izmoliti. Ja mislim, paće sam uvjeren, da ćeš jednom slavan glazbenik postati. Mali Krištof s djetinjom prosto-dušnošću obeća, da će rado dnevice moliti krunicu; a tomu se onaj redovnik u velike obradova.

I čudnovato! Pošto je dječak ponarastao, dade dragi Bog, te se mogao jako dobro dati podučiti u glazbi, prem mu roditelji bijahu siromašni. U Zlatnom Pragu imao je dulje vremena izvrsnog učitelja glazbe. Ovaj učitelj upoznav, kako mu je učenik osobito nadaren, stane ga vrlo revno vježbati i obu-čavati; pa ne potraja dugo, a učenik i dostigne učitelja u glazbi. Malo za tim pogje na daleki put jedan visoki crkveni dostojanstvenik. Gle opet sreće za Krištopa! Ovaj dostojanstvenik uze ga sa sobom na put kao pratioца. Ovako dogje mladi glazbenik u vječni grad Rim, kolijevku lijepih umjetnosti. Danomeće je imao zgode proučavati umotvore najslavnijih glazbenika i slušati obuku najizvrsnijih učitelja glazbe. Doskora izdade i sam prekrasne komade za glazbu, pa se time proslavi na daleko i široko. Obogativ si um i usavršiv se u glazbi povrati se u milu domo-vinu — Njemačku. Tude je mnogo dobra tvorio za crkvenu glazbu.

Godine 1754. u 40. godini života svoga postade

Gluk kapelnikom na bečkom dvorskem kazalištu. Tuj ubra Krištof najljepše lovovijence za svoje umotvore, koji su svakoga, što bi ih čuo, u velike zadivili. Ali naš umjetnik, prem posvuda slavan i glasovit, ne zaboravi nikada vjerskih dužnosti svojih: bijaše bo njima obikao od rane mladosti. Često bi išao u crkvu i tuj bi primio pobožno svete sakramente Krunicu moljaše svaki dan, kako je to obećao onome redovniku u svome zavičaju.

Krištof Gluk doživio je 63. godinu života svoga, a bio je vazda čil i krepak. U crkvi primi po običaju svome sv. sakramente i legne u večer na počinak posve zdrav. Nu smrt dogje kao tat po noći. Sjutradan nagjoše Krištofa mrtva. U sklopljenim rukama držao on sv. krunicu, i tako se preselio s ovog svijeta na drugi — bolji.

Klaudij de la Colombière.

Neumorni radnik i ustrpljivi bolesnik.

Kedva što je Klaudij sproveo nekoliko mjeseci na kraljevskom dvoru u Londonu, već ga sve štovalo kao Svecu: i dvoranici i vojvoda i vojvotkinja i sam kralj. On je stanovao u kraljevskim dvorima u sobi, otkale se mogao vidjeti veći dio ogromne prijestolnice; no nikad se ne prikuči on k prozoru, da ju vidi. Često je bio u poslu kod vojvotkinje, toliko puta pred njom propovijedao; a nikad joj nije u lice pogledao. On je išao u građ, samo da pohodi bolesnike; i tako se dogodi, te je otišao iz Londona, a da nikad nije bio kod kakve glazbene zabave ili kakvog sjajnog dočeka ili koje druge svečanosti.

Nijedan mu trenutak ne bi minuo bez boli i

patnje; i jer nastojaše sebe u svemu zatajiti, podnio bi on veselim srcem sve te neprilike. Koliko god mu se jela engleska gadila, ipak nije htio, da mu druga iznesu; a njegova postelja bila je više, da se čovjek na njoj umori, nego li da se odmori.

Takvim dragovoljnim trapnjama izmoli si Klaudij izvanredan blagoslov Božji za svoje apoštolsko dje-lovanje. Raspaljen kako je bio gorljivom revnošću za slavu Božju i za spas duša, smatrao se propovjednik vojvotkinje Jorčke dužnikom svih, koji bi se samo k njemu utekli. Čim bi obavio svoje dužnosti kao propovjednik vojvotkinje, eto ga sad u ispovijedaonici, da ispovijeda i rukovodi revne katolike; sad na ol-taru, da prima u krilo katoličke Crkve ugledne krivo-vjernike; sad u svojoj sobi, da obraća od netnike. On leti na bolesnika, da ga na dobru smrt pripravi; sakuplja oko sebe neuke, da ih u kršćanskom nauku podući; prima rastužene i nevoljne, da ih ili u njihovoј tuzi utješi ili u nevolji pomogne; svima postade sve. Jeden suvremenik njegov veli, da bi se mogle čitave knjige napisati o svem onom, što je Klaudij za spas neumrlih duša u Londonu učinio; ali uslijed nastalog progonstva oni, koji bi to mogli pobilježiti, ili poginuše ili misleći na svoju sigurnost zaboraviše na to i misliti; a Klaudij de la Colombière, kako znamo, zavjetovao se, da ne će ništa reći ili pripovjediti, što bi bilo njemu ni slavu.

Klaudij nije zaboravio ni na po božnost k Srca Isusova. Nije mu doduše bilo moguće, da se u krivotjernoj Engleskoj ustanovi svetkovina Srca Isusova, a nije mi smio tu novu gobožnost javno širiti, kako je želio: trebalo je naime više na to gledati, kako da se staro po mogućnosti sačuva, nego da se nešto novo i neobično uvodi; ali je za to pred vojvotkinjom u propovijedi često govorio o ljubavi Srca Isusova, a još češće u ispovijedaonici i u prija-

teljskom razgovoru. I sam to posvjedočava pišući u svojim »duhovnim vježbama«: Ja sam već mnoge na tu pobožnost potaknuo, i o tom sam u Francusku jednomu prijatelju pisao, te ga zamolio, da ju kod kuće raširi; ona će ondje biti od velike koristi.... O kad bih mogao biti posvuda, te svima razglasiti šta ti Bože moj, od svojih sluga i prijatelja očekuješ!«

Toliki rad i tolika revnost shrva Klaudija. Vec iza korizmenih propovijedi 1677. očutje u prsim po četak one bolesti, koja će mu brzo i zadnju klicu života podgristi. »Čutim se«, piše on u Paray-le-Monial, »malo bolesnim na prsim, koja su mi se činile neosvojivom tvrgjom. Taku bolest čovjek lako dobije u ovoj zemlji, gdje se kamenim ugljenom loži, koji jako zaudara. Što sada čutim, to je još malo. Mislim da je učenje tomu više krivo, nego svi drugi vanjski uzroci. Korizmenih propovijedi za slijedeću godinu nije mogao zato više pisati, već se predade u ruke Božje; a Bog ih tako blagoslovi, te je Klaudij uvidio da plod rada ljudskog ne ovisi o čovjeku, nego o milosti Božjoj. Na uskrs 1678. stade krv bacati, što potraja čitava tri dana.

Sada nadogjoše i nutarnje kušnje te se ispuni, što mu je na odlasku bila rekla bl. Margareta. Uz to nalazili sada na njegovim propovijedima, govorima i rijećima svašta, čemu da prigovore; pa se tako osvećivali došljaku, koji se usudio onako neustrašivo žigosati i progoniti grijeh i opaćinu. Tu ga je opeč Bog tješio pismima bl. Margarete. Jednom strašno patio od duševnih boli. Za to dozna od svog ne beskog Učitelja bl. Margareta i predade poglavaricu listić za o. Klaudija; no poglavarica zaboravi na nj. Kad je poslije nekog vremena htjela odgovoriti na jedno Klaudijevo pismo, sjeti se onog listića i prepisala ga, da mu ga pošalje. U to eto ti Margarete u sobu i rekne poglavarici, kako Gospodin hoće, da

se onaj listić Klaudiju onako preda, kako je on sam po njoj dao napisati. Poglavarica kod prepisivanja u istinu nehotice nešto promijenila, pa se jako zăudi, otkale bl. Margareta za to znade. Klaudij otpisa poglavarici, da mu je onaj listić baš u pravi čas donio potrebitu utjehu.

3. svibnja 1678. otpisa u Paray: »Ne mislim, da bi bez onog listića sestre Alacoque mogao ikada podnijeti muke, koje sam trpio, i koje još nikad nijesu nasrnule na me tolikom silom kao tada.«

Nešto kašnje opet mu pisa bl. Margareta. On odgovori 27. lipnja njezinoj poglavarici: »List naše sestre Alacoque jako me je zastidio; ali ne možete ni pojmiti, kako mi je dobro došao. Da je čitala u nutrini duše moje, ne bi se mogla bolje i točnije izraziti.«

U srpnju 1678. mora da je njegova bolest na gore pošla; jer piše bl. Margareta, da je u Paray-le-Monialu sve zabrinuto, što nema od njega još nikakova lista. Istom koncem rujna mogoće saznati, kako mu je.

»Malo da nijesam od navalci krvi umro«, javlja im Klaudij. »Već sam bio na tom, da se vratim u Francusku; jerbo su mi to poglavari ostavili na volju, a i prijatelji svjetovali. No liječnici me zadraže veleći, da ne će moći podnijeti tegobe puta, pa da mogu i ovdje ozdraviti. Sto je Gospodin sa mnocm naumio, toga ne znam; da li će živjeti ili umrijeti, ostati ili vratiti se, propovijedati ili beznoslen stajati. Ja ne mogu više ni pisati, ni čitati, ni govoriti; ne mogu skoro ni misliti. Vidim pred sobom veliku žrtvu; nikad nijesam toliko želio raditi kao što sada, a eto nijesam više ni za što. Budi volja Božja! Nijesam vrijedan, da mu služim!«

Jer mu bolest nije išla na bolje, mislio Klaudij ipak otici, kad mu bl. Margareta pisa, neka ne ide,

jer ga novi poslovi i nove muke čekaju.
»Ja sam već bio spreman, da oputujem; ali kad pročitah njezino pismo, gdje me hrabri, da se novih teškoča ne strašim i ne bojim, već da se sjetim, kako je čovjek svemoguć, kada se u Boga uzda: promijenih svoju namisao i scijenih, da moram tu ostati.«

Klaudij de la Colomb'ère ostade u istinu u Londonu po zapovijedi Gospodnjoj, da onako bolestan bude dionikom onih muka i onog progonstva, koje petoricu njegove braće i drugova ovjenča vijencem mučeništva.

Prilog štovanju Presv. Srca u Bosni.

i. Prvi počeci.

Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu odavno je poznata u Bosni. Već revni biskup rusvenski i vi-kar apoštolski u Bosni (1796—1813.) fra Grgo Ilijić zamisli lijepu misao: svoje duhovno stado u Bosni-Hercegovini upoznati sa pobožnošću k Presv. Srcu Isusovu. No kako za onda jošte nije bilo posvuda dopušteno slaviti svetkovinu Božanskoga Srca, to htjede ovaj za puk svoj vrlo zabrinuti natpastir od sv. Stolice zaiskati dozvolu, da se u njegovome Vikarijatu (biskupiji) na petak poslije osmine Tijelovske smije moliti »Služba« i služiti sv. Misa o Presv. Srcu Isusovu; podjedno zaželi i neke oproste svojim vjernicima. Prije ipak no što će se glede toga molbom obratiti na sv. Stolicu, napisa on tadanjemu franjevačkomu starješinstvu u Bosni ovo lijepo pismo:

Velečasni Oci!

Premda u stvarima, koje se odnose na duhovno unapregjenje puka u ovom apoštolskom Vikarijatu, ne bih se morao ni s kim posavjetovati; ipak za

dobro mira, sloge i jedinstva — jerbo smo braća — sa ovo nekoliko riječi mnjenje Vaše tražim i pitam: bi li dobro bilo, da od sv. Stolice potražimo dozvolu za ovu državu, neka bi se u petak poslije osmine Tijelovske »oficie« i misa govorila o Presv. Srcu Isusovu — kao što smo to vidjeli dozvoljeno u Rimu i drugdje. Uza to da se apoštolskim pismom na vijeće podijele potpuni oprosti svakoga mješeca, koji bi se mogli namijeniti i dušama u čistilištu; zatim svakoga petka oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica, a svaki dan po 100 dana oprost onima, koji se isповijede, pričeste i pohode sliku Presv. Srca Isusova, te se mole za mir sv. majke Crkve itd.

† Grgur biskup i vikar
apoštol. u Bosni

Franjevačko starještvo primivši ovo biskupovo pismo ne samo da je na njegov upit rado privoljelo, nego je biskupa još i zamolilo, da to što prije od sv. Stolice izposluje; čvrsto se nadajući, da će Božansko Srce štovatelje svoje u teškim neprilikama nihovim tješiti, i oslobiti ih nevolja, u kojima su kroz tolika stoljeća čamili.

Presvjetli g. biskup, fra Grgo, sada pun veselja i radosti, što se u istoj stvari i pastiri puka s njime slažu i svim srcem to žele: zatraži rečenu dozvolu od sv. Stolice. A sv. Otac papa Pio VII. dopusti, da se u Bosni »sub r tu duplicis majoris« slavi svetkovina Presv. Srca Isusova u petak poslije osmine Tijelovske. Onda podijeljuje ujedno potpun oprost za otaj dan, a 100 dana oprost za svaki petak, tko god se u te dane isповijedi i pričesti.

Franjevcu tu vijest najradosnije primiše, i 24 lipnja 1800. po svoj Bosni oglasiše, i odmah svetkovinu Presv. Srca u svoj »koledar« uvrstiše. Od ovog doba otpočinje se u Bosni pobožnost k Presv. Srcu.

Za onda bijahu samo tri franjevačka samostana u cijeloj Bosni i Hercegovini; i to u Sutjeski, Fojnici i Kreševu. Pobožnost k Presv. Srcu Isusovu u ova tri samostana — a kasnije i u svima drugim — obavljala se ovako. Franjevci bi svaki dan iza objeda pohodili sliku Presv. Srca Isusova; pokraj slike gorjele bi dvije svijeće. Pred tom slikom uz običajne svoje molitve, ispjevali bi u čast Presvetomu Srcu Isusovu latinsku »antiphonu«.

*Suscepit nos Dominus in sinum et Cor suum,
recordatus misericordiae suae. Alleluja.*

¶ *Misericordia Domini a progenie in progenies
et Timentibus cum.*

Oremus.

Fac nos, Domine Jesa, Sanctissimi Cordis tui virtutibus inclui et affectibus inflammari, ut et magini bonitatis tuae conformes et tuae redemptiois mereamur esse particeps. Qui vivis . . .

Zatim bi se tiho izmolilo: Oče naš, Zdravo Marnijo i Vjerovanje.

God. 1874 slavio se »centenarij« svetoga Bonaventure (14. srpnja), i tada je cijeli Red franjevački posvećen Presvetomu Srcu Isusovu. Od to doba Franjevci svaki dan poslije »oficija« govore molitvu: *O Salvo' or amabilis . . .*, kojom se Red i dotična država, pa i svaka osoba napose posvećuje Božanskomu Srcu.

2. Mjesečna pobožnost.

Kad je pak Bosni i Hercegovini svanula zora slobode, da se pobožnost k Presv. Srcu u najvećem svome sjaju ovršivati može: opet Bog dragi posla muža po Srcu svojemu, presvjetloga g. nadbiskupa Josipa Stadlera. Ovaj nastupivši visoku no i pretešku svoju službu, cijelu nadbiskupiju vrhbo-

Dr. Josip Stadler, nadbiskup vrhbosanski.

sansku posveti Božanskому Srcu Isusovu (god. 1882.) (Ta se »posveta« svake godine po svim župama tri puta u godini obnavlja na određjene dane.) U prijestolnici svojoj u Sarajevu, uz neizkazane žrtve podiže nadbiskup Presvetomu Srcu prelijepu katedralku, i posveti ju god. 1889. Bilo je kod te posvete još drugih 7 biskupa i 4 opata. Znajući presvjetili gospodin od kolike su i potrebe i koristi valjane knjižice nabožne; a opet videći gdje na žalost nije do onda bilo gotovo nikakovih knjiga o Presv. Srcu Isusovu na jeziku hrvatskom: stade on uza sve druge i mnoge poslove svoje izdavati takove lijepe i poučne knjižice, kao što su: »Ljubimo Gospodina našega Isusa Krista, Sina Boga živoga«, »Ljubav k Presv. Srcu Isusovu, kako ju iskazuju zahvalni vjernici svakoga prvoga petka u svakom mjesecu«, »Pobožnost k Presv. Srcu« od P. Croiset-a itd. Pa da bi još uspješnije proširio pobožnost k Presv. Srcu, pokrenuo je i mještečni list, ovaj »Glasnik Presv. Srca Isusova«.

10. kolovoza 1889. izgaje posebna naredba, neka se svetkuje po cijeloj vrhbosanskoj nadbiskupiji prvi petak ili prva nedjelja u mjesecu, a još više blagdan Presv. Srca. Ova se bogoljubnost najljepše obavlja u prvostolnoj crkvi, posvećenoj Presv. Srcu, u Sarajevu; zatim u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija u Travniku; po tom u zavodu sv. Josipa kod »Kćeri Božje ljubavi« u Sarajevu, itd.

Samo se kaže, da imaju u nadbiskupiji vrhbosanskoj i bratovštine Presv. Srca Isusova. Kažu, da je u Bosni najstarija takova bratovština u Fojnici, gdje da je već prije 90 godina uvedena. U prvostolnoj crkvi, u župi Presvetoga Srca u Sarajevu podignuta je bratovština god. 1882. Slijedeće godine (1883.) uvedena je bratovština Presv. Srca i u zavodu sv. Josipa kod »Kćeri Božje ljubavi« u Sarajevu. Ovdje se dotične pobožnosti veoma lijepo

obavljaju; osobito je ganutljiva »otprošnja«, koju svakoga prvog petka pred izloženim svetim sakramentom sva djeca ukupno mole poslije govora i litanijske. — I u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija u Travniku ima bratovština Presv. Srca; podignuta je g. 1884. A ima članova ne samo domaćih, nego takogjer iz raznih krajeva Bosne, Hercegovine, Hrvatske, Slavonije, Dalmacije itd.

Još ima bratovština Presv. Srca u župama: Čemerno, Sarajevsko Polje; a bit će ih možda i po drugim mjestima, za koje mi ne znamo.

3. Apoštolstvo molitve.

Još ljepše nego li bratovština Presv. Srca razvilo se po nadbiskupiji vrhbosanskoj Apoštolstvo molitve; osobito poklem je dekretom od 15 travnje 1894. presvjetli gosp. Dr. Antun Jeglić, posvećeni biskup, uz dozvolu presvjetloga gospodina nadbiskupa imenovan diecezanskim upraviteljem Apoštolstva molitve.

Najprije je uvedeno Apoštolstvo molitve u Travniku, u sjemenišnoj crkvi, (god. 1884.); a zatim se podiglo i po drugim mjestima Bosne. Koliko je nama poznato, uvelo se u vrhbosanskoj nadbiskupiji Apoštolstvo molitve u 41 župu i u 16 zavoda. Imena smo im donesli u »Glasniku« god. 1895 br. 3. 7. U sjemenišnoj crkvi dakle u Travniku mnogi od vecih seminaraca idu prvoga petka u mjesecu na sv. pričest; u lipnju pak primaju po dvojica svakidan »naknadnu sv. pričest«. »Drugi stepen« Apoštolstva molitve istina ne vrši se, ali zato je još od god. 1891. uvedeno »Devet Služba Presvetomu Srcu Isusovu«.

U travničkom samostanu čč. sestara milosrdnica uvedena je ove godine svagdanja »na-

knadna sv. pričest, a od učenicā mnoge primaju sv. pričest svakoga prvoga petka u mjesecu.

Osobitom se pomnjom njeguje Apoštolstvo molitve u zavodu sv. Josipa u Sarajevu Tude djeca zavodska mole svagdanje »prikazanje« (I. stepen Apoštolstva) uz jutarnju molitvu, a »desetku krunice«, - koja se početkom mjeseca vuče — uz večernju molitvu. Djeca školska rado mole; pače kazala su nekoja, da i majke s njima kod kuće mole (II. stepen Apoštolstva). »Marijina djeca« i učiteljske pripravnice — baš ih je 30 — združile su se za naknadnu sv. pričest (III. stepen Apoštolstva), tako da po jedna svakog dana ide na sv. pričest. Mimo to združilo se još oko 25 učenica, te ih po šestero prima svakog petka »naknadnu sv. pričest«; svakoga prvoga petka ima oko 60, a svake prve nedjelje oko 40 naknadnih sv. pričesti.

Isto se tako uvelo Apoštolstvo molitve i u nadbiskupskoj ubožnici, gdje ima 30 osoba; dakle za »desetku krunice« (II. stepen) upravo dva kola po 15 osoba. Svaki dan se primaju 2, svakoga petka 4 naknadne sv. pričesti; a prvoga petka u mjesecu oko 20 naknadnih sv. pričesti (III. stepen.)

Ni gimnazijalci sarajevski ne zaostaju u štovanju Presv. Srca, jer i oni primaju »naknadnu sv. pričest.«

I u Tuzli, u samostanu Kraljice svete Krunice, revno štuju Presveto Srce Isusovo. I tude je uvedeno Apoštolstvo molitve sa sva tri stepena. Prvoga petka u mjesecu u jutro primaju veće učenice »naknadnu sv. pričest«; poslije podne je blagoslov s presv. sakramentonitd. po propisu diecezanskem, a »otprošnju« svi prisutni u skupu bogoljubno mole.

Na blagdan Presv. Srca Isusova cijeli je dan za klanjanje izložen presveti oltarski sakramenat.

Dodamo li pri kraju još i to, da je i samostan

čč. oo. Trapistā »Marija Zvijezda« u Banjaluci upisan u Apoštolstvo molitve (po Njemačkom Glasniku god. 1870. str. 96), to smo manje više pribrali, za sada barem, sve znatnije podatke o štovanju Pre-svetoga Srca Isusova u Bosni.

Dao bog, te se Božansko Srce Isusovo dano-mice sve više i više štovalo i ljubilo, ne samo u Bosni i Hercegovini, nego po svim krajevima, gdje žive narod hrvatski!

Pohvale Imenu Božjemu.

(Proti bogumirskoj psovki).

H nekojim zemljama — osobito u Italiji i u Engleskoj, pa po gdjekojim krajevima i u nas — ima hvale vrijedni običaj, da se neke »pohvale« slavnome Imenu Isusovu i Marijinu nakon sv. mise izmole. Te su »pohvale« najprije u Rimu godine 1797. u običaj ušle; sastavio ih — kako kažu — P. Felici D. I., a otpočinju sa rijećima: Blago-sloven budi Bog itd., mole se pako u naknadu za teške uvrede nanesene Bogu i Svecima, bogumirskim psovkama, koje su na žalost i naš narod zarazile. Sv. Crkva odobrila je ove »pohvale« i podijelila im sv. oproste. Evo tih »pohvala«.

*Blagosloven budi Bog! Blagosloveno njegovo sveto Ime!
Blagosloven Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek. Blagosloveno Ime Isusovo! Blagosloveno njegovo Presveto Srce!
Blagosloven Isus u presvetom oltarskom sakramantu! Blagoslovena velika Bogorodica, presveta Marija! Blagosloveno sveto i bezgrješno njezino Začeće! Blagosloveno Ime Marije,
Djevice i Majke! Blagosloven Bog u svojim Angjelima i u svojim Svecima. Amen!*

Ove se »pohvale« moraju ovako doslovce bez nadometka moliti; i to nakon sv. mise ili blagoslova

sa presvetim sakramenton, ako se hoće dobiti — sv. oprost

Sv. Oprosti podijeljeni ovim »pohvalama« jesu: Pio VII. 23. srpnja 1801. podijelio je oprost od jedne godine za svaki put, kad se te »pohvale« izmole barem skrušenim srcem pa makar to ne bilo javno nakon sv. mise ili nakon blagosova sa presvetim sakramenton. — Pio IX. 22. ožujka 1847. podijelio je potpun oprost (uz obične uvjete) jedanput na mjesec, ako se te pohvale svaki dan mole. — Leon XIII. 2. veljače 1897. na novo je preporučio ove »pohale«, nadodavši među četvrtom i petom pohvalom ovu: *Blagosloveno Njegovo Presveto Srce, i podijelivši oprost od dvije godine, kad god se te »pohale« javno poslije sv. mise ili poslije blagoslova sa presvetim sakramenton izmole.* Ovi se oprosti mogu namijeniti i dušama u čistilištu.

Od naše strane preporučamo, da se ove »pohale« ne samo po crkvama mole, nego da im se priući svatko, pa da bi se u svakoj kući po mogućnosti skupno molile. Taj bi običaj koristovao proti nesretnoj psovki.*)

Po „Gospinoj Krunici“.

*) Ovom zgodom preporučamo krasnu knjižicu: *„Ne ču psovati — miti prokljinati“* Razmatranje o psovki i prokljinjanju. Napisao Ante Jagar, duhovnik ss. milosrdnica u Zagrebu. Čijena 10 kn.

Naši dopisi.

— **Kostrč** (Bosna). Proslava blagdana Presv. Srca. Evo kako nam odatle piše jedan prijatelj seljanin, ali vrli štovatelj Presv. Srca.

Hvaljen Isus i Marija! Molim Vas, Oče uredniče, ako imate malo prostora u Vašem »Glasniku« da

stavite ovo malo redaka za proslavu Presv. Srca Isusova; tako smo ga naime i mi proslavili. Znam, da nijesmo prvi; ali smo nastojali, koliko je bilo moguće proslaviti blagdan Bož. Srca. Kod nas se je dobro ukorjenila pobožnost k Presv. Srcu; ima u bratovštini 731 osoba, što sam ih popisao i Vama slao i u Djakovo.

Moji selačani iz malog sela Kostrča dobro su se pripravljali devednevnom pobožnošću; svaku večer su zvolili devetnicu iz knjižice, što ju preveo fra Rafael Barišić. Kroz to 9 dana skoro su se svi isповijedili; a kad dogje 27. lipnja, zamolismo naše franjevce u samostanu Tolisa, da nam dadnu svećenika, neka nam pjeva sv. misu kod našega spomenika, kipa Presv. Srca. I poslaše nam dva svećenika: o. fra Ambroža Živkovića, mlado-misnika, da rekne sv. misu, i fra Franu Jurića, da mi pomogne isповijedati. Kada su došli u jutro i počeli isповijedati, sve do deset sati trajala je sv. isповijed; a kad bi 10 sati, onda o. fra Ambroža ode misu govoriti kod spomenika, što ga iskitismo krasno sve milodarima, po najviše iz Djakova, jer taj naš spomenik milosrdnice uzdržaju i po potrebi provigjaju. O. Jurić sve je isповijedao do propovijedi. O. Ambroža izreče krasnu propovijed o Presv. Srcu i njegovim milostima gdje se štuje slika Presv. Srca njegovog. Kaže, znam, da ne možemo proslaviti, kô što je u Sarajevu; al mi je drago, što nastojite, koliko je moguće, moji selačani, budući je vaše to — i moje rodno mjesto. Kad sam bio kao klerik u Francuskoj i načitao u »Glasniku«, kako ste vi pravili ovaj spomenik, vrlo mi je bilo drago, jer ste moji, i moj stric trećoredac tako revnuje za tu pobožnost. Nastojte i u buduće; ne mojte zaboraviti na Presv. Srce, pa ne će ni ona na vas zaboraviti . . . I dovrši propovijed, koja je sva-koga ganula.

Mnogo se tude isповijedilo i pričestilo naroda, ne samo iz našeg sela, već iz čitave naše okolice. — Kad je bilo iza podne, pokupe se svi bratimi i sestre trećega Reda, i svi moji seljani, muško i žensko, staro i mlado, i još od obližnjih sela; pa izložimo kip Presv. Srca i ispjevamo pjesmu: »Amo svi grješnici, k mojoj se prilici, okrenite...« I ja izgovorim litanije Presv. Srca i litanije Srca Marijina, a od drugova mojih jedan izmoli litanije sv. Antuna Padovanskoga, a drugi litanije sv. Franje, utemeđitelja trećega Reda. I narod izljubi kip Presv. Srca, pa onda ja podijelim malo slikâ na svoj trošak svima — u slavu Presv. Srca.

I tako dovrši svečanost i naša velika radost.
Hvala i slava Presv. Srcu u vijekove vjekova!

—k—

— **Šterna** (Istra). Čitam od početka »Glasnik Pre-svetog Srca Isusova«, te jedva dočekujem novi broj. Bog Vam blagoslovio trud oko te novine, a ja Vam eto šaljem, da tiskate kratku crticu iz naše župe, kako smo mi počastili neizrecivu Božju ljubav, što no se pokaza i kaže u Presvetome Srcu.

Lanske godine 1896. počeli smo u Šterni, da častimo Presv. Srce t o d n e v n i c o m . Nakon kratkog nagovora izmolismo svaku večer »Zlatnu krunicu« u čast Božanskome Srcu. Ljudi je dolazilo malo; sela su rastresena daleko od crkve, a putevi ružni. Još i narod imade u lipnju mnogo da radi oko kukuruza do gluho doba noći. Ali dobrí Bog i tu pomože. Ljetos činismo d e v e t d n e v n i c u u našoj siromašnoj crkvici u večer oko 8 sati; te gle, naroda vrvi od svih krajeva. Znojna lica trudnih kopača, nedužna dječica oko oltara, lijepi broj vjernika; svi častimo dobrotu, ljubav neizmjernu Isusovu. Kako lani, i ljetos nakon kratkog govora našeg č. g. župnika o krjepostima Božanskoga Srca otpjevamo »Zlatnu

krunicu te »Zdravom kraljicom« i »Angjeo Gospodnji« pozdravivši kraljicu Angjelu izmolismo i »Iz dubina« za vjerne duše u čistilištu. Ako Bog da, do godine ćemo si još bolje uresiti našu crkvicu Ljetos metnusmo samo sliku Presv. Srca na osvjetljeni oltar Svetkovasmo i dan Presv. Srca kao i blagdan; rabotali su samo dva, nehoteci čuti glas Božji i glas svoga pastira. Dobri Bože, na svemu Ti hvala! Daj da Tvoje Srce Božansko na vijeke častimo u raju!

—d—

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Turić. Tkogod se u Gosp. Boga pouzdava i u pomoć ga zaziva u potrebi, sigurno će mu Bog i pomoći; osobito ako kojeg Sveca ili Sveticu uzme za zaštitnika.

Na me i na sve moje ukućana napade neka kožobolja a od jednoga se tjedna do drugoga sve to gore pojavljivala. Supruga mi nekakovih ljekova nabavi, pak se ljeđisimo; ali sve badava, sve gore boi se pojavljuje. Na to ja odredih činiti devetnicu na poštenje Presv. Srca Isusova; na dan po dan, opelujem devetnicu; još malo upoznam, da je bolje, ali sasvim ne prolazi. Svi ukućani viđa: daj, traži lijeka. Tako cijela godina progje. Meni dogje zatim neka nutarnja volja, da se utečem u pomoć svetom Antu Paduanskom, obećavši, ako na njegov zagovor budem pomožen, da ću to objelodaniti u „Glasniku“. Tako počnem devetnicu na poštenje sv. Antuna Paduanskog. Odmah upoznadoh veliku pomoć. A ja, kad vidjeh, da ću se pomoći, odredih još i za devetnice za 13 utoraka neke molitve na poštenje sv. Ante obaviti neprekidno; pak da ću se barem jedanput, ako ne više -- u koji bilo utorak -- na ovu nakonu ispovijediti i pričestiti. Dan po dan kožobolja i aglo se poče umanjivati, i tako do 9 utorka svi bijasmo očišćeni, kao da smo novu kožu na se obukli. Baš nitko od mojih ukućana nije mislio, da će tako biti. Pa i meni samom bijaše ovo djelo za čudo. Premda sam se uzdao, da ću po utočištu sv. Antuna biti pomožen, opet kad i kad posumnjavao, dok na jedanput ne opazih brzu pomoć.

Budi hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu, što me po zagovoru sv. Antuna Paduanskog uslijalo!

P. M.

Travnik. U noći, što je pred Petrovo, veoma me počela boleti desna noga. Kostobolja bivala sve veća te nijesam mogao ni

hodati niti sjedjeti niti ležati niti se rano obuti. Četiri dana i četiri noći gotovo ništa ne mogoh od te kostobolje spavati. Dozvah lječnika. On mi naredi razne lijekove, no odmah dodá, da će me ta kostobolja teško prije 14 dana minuti. Ja se uzeo lječiti prema odredbama lječnikovim, no podjedno utekoh se i k Presv. Sreću onoga lječnika, koji je jednom riječju tolike uzele iscjelio. Zato počeh moliti devetnicu k Presv. Sreću složenu od sv. Alfonza; ujedno obećah, da ču to objelodaniti u „Glasniku“, ako me Presv. Sreć milostivo usliša. I gled, peti dan devetnice meni krenulo na bolje; a pri kraju devetnice sasna ozdravil. — Za tu milost neka je hvaljeno i slavljen Presv. Sreć sada i u vjeke! —

Zagreb. Obedao sam zavjetom, da ču devetnici na čast Presv. Srca Isusova i preblažene Djevice Marije obaviti i u „Glasniku“ objaviti, ako mi sestricu kašalj napusti. Prošnja mi bjez uslišana, jer se kašlja oslobodila i ozdravila.

S toga posvuda budi hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu i preblaženoj Djevici Mariji. L. Z.

Zagreb. I. M. zahvaljuje se Presv. Sreću, što ga izbavilo iz velike pogibelji. — A. T. K. hvali Presv. Sreću, što mu pomoglo u velikoj potrebi.

Zadar. N. G. nalazeći se u nevođi jednoj, zamolili Presv. Sreću za pomoć, i bio sam uslišan. — Za to čast i hvala Presv. Sreću na vjeke!

Varcar-Vakuf. N. St. Bio sam stegnut sa sviju strana od mojih vjerovnika. Na što se utekoh devetnicom Presvetomu Srcu Isusovu i obećah oglašiti u „Glasniku“. I zbilja ne propje nekoliko dana, i moji mi se vjerovnici pokazaše bolji, te odustaše od namjere proti meni.

Noe. Bila sam u pogibelji i duševnoj i tjelesnoj. Utekoh se devetnicom Božanskomu Srcu Isusovu i preslatkomu Srcu Marijinu i sv. Josipu; i svećano obećah služiti cio moj život Presvetomu Srcu Isusovu. I evo me, prem nedostojne, uslišane!

Za to zahvaljujem Božanskemu Srcu Isusovu i dobroj našoj majci Mariji i svetom Josipu. A. S.

Od Belovara. Zahvaljuju se imam Presv. Srcu Isusova, što mi je u preteškim nevoljama opetovanio na čudovat način pomoglo. Kad bih smjela, svima bi navijestila, što mi je Bož. Sreće iskazalo, — ali nije moguće. Reći mogu samo to, da su moje patnje, muke i boli duše i srca bile neopisive, strahovite! Ljudske utjehe ni pomoći ni od kuda. Utekoh se zdvojnjim vapajima i molbama — držeći devetnice — preslatkomu Srcu Isusovu, te obećah, ako mi se smiluje, objaviti u „Glasniku“. I — ono me čulo; ono me uslišalo! Istina, tužna sam još i sada, ali me krijeći Presveto Sreć. O, kako bi željela, da ga svako kršćansko sreću ljubi!

Za osobitu pomoć Presvetoga Sreća u velikim duševnim

stiskama i raznim neprilikama zahvaljuje M. Gr. iz Karlobaga, A. P. iz Zagreba. — Za osobitu pomoć u naucima zahvaljuju: T. i L. K. iz Požege; S. H. iz Varazdina; D. U. iz Vinkovaca; St. C. iz Bjelovara.

Namjena molitava i dobrih djeła u listopadu.

(Blagoslovna od sv. Oca pspe Leona XIII).

Vjerska obuka u zavodima katoličkim.

Srce kršćansko mora se ozajositi videći, kako se uzgaju mladež u zavodima vjeri kršćanskog neprijatelim. Kada je napokon tačav mladić malo ne svršio nauke svoje, on će znati prije sve, nego li baš stvari najpotrebitije i koje se naime tiču duše njegove. Mnogi od takovih mladića, koji su razboritiji i koji više misle, osjećaju kad i kad taj nedostatak. Oni vide, kako se od njih krilo jednu nauku, koja bi im od potrebe bila; pa im ne dajuće bud volje bud snage bud vremena, da potraže svjetlo nadnaravsko; te oni i nadalje čame u tmini duhovnoj, u koju ih drugi bacile.

Pitomci katoličkih zavoda trebalo bi da često iz bliza motre žalosno stanje ovih duša, s kojima se tako okrutno postupalo; onda bi oni kud i kamo više cijenili ovaj veliki dar Božji: obuku vjersku. Poput djece bogatih roditelja, koja ne znaju, što će to reći: bili gladnici, ne umiju oni procjeniti bljeba, što im ga sv. Crkva u izobliju podaje. O kad bi oni učili katekizam ne poput drugih predmeta, nego kanoti samu riječ Božiju, i dosljedno kaoooti izvor sreće njihove kako na onom, tako već i na ovom svjetu! Pa kad poosrostu, o dobra bi oni rado proučavali pitanja vjerska! Kako bi im to poslijepodne došlo! Drugim putem nikada se oni — kako valja — ne će naoružati za boj, što ih čeka, kad izlaze iz zavoda.

Molimo Presveto Srce Isusovo, osobito ovoga mjeseca, neka bi učitelje i uzgojitelje kršćanske milošću svojom prosvijetlilo, da učenicima i pitomcima svojim što dublje usade u srce istine svete vjere kršćanske; i u njih da probode želju, da se i sami što temeljnije učvrste u tajnama Bogom nam dane vjere.

Sveta Crkva treba dandas kršćana, i koji ne znaju za strah od ljudi, i koji savjesno vrše zapovijedi Božije i crkvene; ali njoj su jednako potrebni i takovi kršćani, koji su temeljito podučeni u svetoj vjeri, te koji će, kad ustreba, poigrnuti se na obranu dogmata njezinih.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 11. Studeni 1897. God. VI.

Salasi svakoga mjeseca jedanput, i stoji na godinu 24 novčić sa one, kojima se u kuću donosi ili poštom salje, 36 novčić.

Raj grješnika.

oram ti priznati, dragi štočče, da me je jako ganulo što je pripovjedao župnik u T. Dogodilo se to baš na blagdan Presv. Srca Isusova prije malo godina.

Živio je naime jednoć u jednoj seoskoj općini neki dječak, Anto imenom. Bilo to jako dobro dijete, nevinovo i pobožno; a župniku svome vrlo milo, jer mu je svaki dan kod sv. mise dvorilo.

Nu Anto nije uvijek takav ostao. Trebaće je, da on jednom ode iz očinske kuće u stranu zemlju; tamo uz zle drugove odučio se i od vjerskih dužnosti. Kako ga nije više držala sv. vjera, pao je duboko u opačine.

Da li je čeznuo za domovinom, ili se čutio bolesnim, ne znam; nego opet ga gonilo nešto, da se vratí kući, — poslije 15 tužnih godina.

Prispio je u svoje selo u subotu na večer, a u

nedjelju se čitava općina skupila u crkvi. Sramota bi za nj bila pred ljudima, da nije i on pošao na službu Božju. On pogje dakle; nu ostane u crkvi blizu vrata, da bi mogao i brzo iščeznuti.

Župnik ide na propovjedaonicu, te počne prediku. On govori o žarkoj ljubavi Srca Isusova prema svim ljudima; i kako nije više moglo ovaj žar u sebi zadržati, nego ga objavilo ljudima, da raspali cijeli svijet ljubavlju svojom.

To je Antu u dušu potreslo. Dogje mu misao: daj i ti opet nešto se moli. Bolje će ti biti, nego sada u tvojoj nevoljnoj savijesti grješnoj.

Tada župnik stao govoriti o krasnom evangjelu, što se čita u crkvi baš na nedjelju Presv. Srca (3. nedjelja poslije Duhova). Dobar pastir Isus traži si izgubljenu ovcu; i kada ju nagje, onda će ju metnuti na legja, te odnesti k stadu svojemu; a radost će biti u nebu nad takvim grješnikom, koji se obratio te čni pokoru, veća nego na 99 pravednika, kojima ne treba pokore.

Onda će župnik završiti propovijed ovim riječima: »Dogji dakle, grješniče, kogod ti bio; dogji k Srcu Spasitelja svoga! Ono je premožno, da te podigne, ma ti upao u najdublji ponor opačine. Ono te može oslobođiti, ma ti i sa 1000 lanaca prikovan bio uz grijeha svoje; — tek ozbiljno moraš htjeti u buduće kloniti se grijeha. Ono je neizmjerno bogato milosrgjem, ako ti skrušeno dogješ k njemu; sve da si još tisuć puta veći grješnik. Dogji dakle, grješniče, dogji (k Srcu Isusovu)! Amen.«

Tako je župnik prije podne završio svoju propovijed. Poslije podne iza blagoslova pogje u vrt, da moli časoslov. Dok se tamo molio, čuje on neki glas preko plota! »Gospodine župniče!« On hoće da vidi, odakle taj glas. I gle eno preko plota tujinca čovjeka. Ovaj podiže klobuk i reče: »Molim

Vas, imam što važno s Vama govoriti. Bi li Vam smio doći u sobu?«

Svećenik otvori vratašca od vrta, pa prijazno vodeći stranca u sobu upitat će: »Nu što je tako važno?«

Tada će onaj: »Zar me više ne poznate, gospodine župniče? Ta ja sam Vaš župljanin!«

Dušobrižnik koliko i misli te misli, opet se tomu ne domisli.

Sad reče tugijinac drhčućim glasom, i regbi stjeći se: »Ja sam Vaš Anto, koji Vam je uvijek dvojio kod svete mise.«

Da je dobromu župniku došao rogjeni brat, ne bi se mogao više radovati. Stisne mu dakle silno ruku, te će ga pitati za ovo i za ono. Nu Anto, mjesto da odgovori, uze ruku svećenikovu, te stane gorko plakati. Župnik će ga miriti te mu rekne, da sjedne kraj njega na divan. Napokon počne Anto pričati svoj život: kako je u tugijini gotovo izgubio vjeru, i kako je grješno živio, i kako ga je gonilo, da se vrati kući. Najposlijе kazuje, što mu se dogodilo danas prije podne u propovijedi: kako su riječi župnikove njega dirnule u srce; a osobito, kad je župnik na koncu rekao: »Dogji, grješniče, dogji k Srcu Isusovu!« palo mu je to na dušu tako, kao da upravo njemu jedinomu to bilo rečeno. I kad je onda otpočela sv. misa, sjetio se je, kako bi jednoć kao nevino dijete tamo na oltaru tako blaženo dvojio, a kako mu je sad žalosno i zapušteno grješno srce; pa si jednakro kriljak držao pred lice, da ne bi ljudi vidjeli, kako on plaće. »A sada, reže, sada Velečasni, evo me k Vama! Vi ste me danas zvali, ja sam onaj grješnik, komu ste doviknuli: Dogji, grješniče, dogji! Spasite me, ispovjedite me! Siguran sam sada, da me je Bog poradi toga kući doveo, da se obratim.«

»Mnogo hiljadâ sam već isповједio, prijavjeda revni župnik; nu nikoga, čija bi me isповijed toliko ganula, toliko dirnula u srce, kol'ko isповijed ovoga grješnika. Ja sam moradoh plakati s njim. Ne da se opisati, kako je vruće hvalio Bogu i meni na dobitnoj milosti.

Onda ode na groblje, što je tik crkve; tude potraži grob svojih roditelja te im reče: »Oče! majko! radujte se u nebu! Vaš se je izgubljeni sin sada vratio kući najboljega Oca — nebeskoga. Oprostite i vi tamo gore svojemu skrušenom sinu tešku krvnu njegovu!«

»Tri dana progjoše«, nastavi župnik, »a ja ne vidjeh Ante. Četvrtog dana iznenadi me vijest, da je Anto bolestan. Ja pohitim k njemu, a on me primi veleći: »Pjevajte, velečasni sa mnom, Tebe Boga hvalimo; jer Bog hoće, da me k sebi zovne!« Ličenik istina, misli, da nema pogibelji; no Anto to bolje znade. »Ne ču više ustati s ovoga kreveta«, rekne, — pa je i pogodio istinu. Približuje se smrt; Anto ju poput Sveca očekuje. Bez prestanka se molio, divnom strpljivošću i odanošću u ruke Božje podnosio svoje teške boli. Duboka zadovoljnost, reg bi blaženost mu sjaje iz umirućih očiju. Neko hoće da mu smrtni znoj otare s lica, ali on toga ne da govoreći: ko je Isusu otro krvavi znoj sa lica? — Još jedanput donesoh mu Spasitelja u svetoj pričesti; on ga primio žarkom bogoljubnošću. Onda mu rekoh: Moj dragi! Gospodin je Bog blizu; već je pred vratima! — A on će: »Hvala Bogu! Dogđi Gospodine, pa me uzmi k sebi! Isuse, tebi živim, Isuse, tebi umirim, Isuse — —« Ta mu je rieč zadnja bila. Drhćućom rukom još jedanput primakne usnicama križ svoj i — život ga na ovoj zemlji ostavi, da gore u nebu započne drugi — vječni.

* * *

Tako je pričao župnik u T.

A ja ču te sad, dragi štioče, samo jedno upitati. Priznati moramo, ja i ti, da smo grješnici. Čuj, što veli sv. Apostol Pavao o sebi: *Istinita je riječ i svakoga primanja dostoјna, da Isus Krist dogje na svijet, da spase grješnike, od kojih sam prvi ja.* (I. Tim. I, 15.) Nu kada veliki Svetac Pavao reče, da je najveći grješnik, to moramo i mi barem priznati, da nijesmo najmanji.

Sad pitam: Kad bismo nas dvojica mogli birati, da budemo na mjestu onoga grješnika Ante — ili dok je on još razuzданo suživao život daleko od Boga, ili pošto se je obratio Bogu: što bi nam valjalo, da si izaberemo?

Ja ti moram kazati: Da mi se tisuć puta stavi na volju, da biram, ja bih tisuć puta vikao: Volim umrijeti sa sretnim Antonom poslijenjegova obraćenja, nego još dugo živjeti sa nesretnim Antonom — daleko od Boga.

Zemaljski pakao bijaše mu prije zapuštena duša, a poslije kod Srca Isusova — zemaljski raj. Sada će se vjekoma radovati u nebeskom raju, što je jednom na blagdan Presv. Srca poslušao onu riječ: Dogji, grješniče, dogijk Srcu Isusovu!

Dragi štioče, dogji i ti! Dogjimo svi!

Ne treba se bojati, da ćeš, obratiš li se k Bogu, tako brzo umrijeti, kao onaj Anto!

Prikazanje Bl. Dj. Marije.

(21. studenoga).

Svetkovina ova opslužuje se na uspomenu dana onoga, kada Joakim Ana kćeru svoju, od Boga isprošenu, da ispune svoj zavjet, u crkvi Jerusalemskoj Bogu na službu prikazaše; i ona ista po zavjetu prikaza najprva čistoću svoju. Preporučena bi Marija Ani proročici starici — koju spominje i evangijelje — da ju pazi i prigleda.

*

Promisli prvo, da Djevica sama sebe prikaza, koliko je najprije mogla: t. j. od tri godine. Znadijaše ona, koliko je Bogu ugodan prvi cvijet života našega. — Spomeni se ovdje, kako proglošće oni cvatuci danci djetinstva i mladosti tvoje! Komu si ih prikazao? komu si služio? Imao si se k Bogu odmah okrenuti, kad si došao k razumu; imao si njega ljubiti, i od ljubavi njegove nikad ne prestati. Kada si ga počeo sa svim srcem ljubiti? More biti da jož nijesi ni počeo. Što činiš? Već je vrijeme, da se k Bogu okreneš, i služeći mu pomnjivije zadovoljiš za lijenosť prošastoga života svoga.

Promisli drugo: Marija ne samo za rana, nego i svukoliku sebe, štogod ima, štogod može i štogod jest, prikazuje Bogu. Nije nijedno posvetilište tako ugodno Bogu bilo. Ovo je prvo srce, koje se je cijelovito i preizvršno Bogu prikazalo po rastavljenju od svijeta i od roditelja svojih, po čistoj odluci, po zavjetnoj čistoći, po živoj vjeri, po krepkom ufanju i ljubavi savršenoj. Prikazala je oči, zatvarajući ih svijetu; prikazala je usta, otvarajući ih na hvalu Božju; prikazala je srce, odlučujući služiti Bogu u

crkvi. Prikazuješ li i ti na taj način sebe samoga, srce svoje i čutila svoja Bogu? More biti da istom jedan dijelak Bogu daješ, a ostalo ti svijet po:jeduje. Promisli, da nije koja stvar u duši tvojoj, koju bi po nadahnucu Božijem imao prikazati Bogu? Toliko vremena od tebe Bog žste, da ono učin.š, da se ovoga ostaviš. Ah, ne odvlači, nego zazovi na pomoć Djevicu, i prikaži danas.

Promisli treće: Marija prikazuje sebe, ne za vrijeme nego za u vijek. Stalna u obećanju sveudilj napreduje u krjepostima. — O, kako je život tvoj njezinu protivan! Ne ideš ti u napredak nego u nazadak; mnogo na ispovijedi obećaješ, mnogo na molitvi jutrnjoj odlučuješ; ali se opet onaj isti dan povraćaš u pomanjkanja svoja. Što je život tvoj? Nije ništa drugo, nego jedna stalna nestalnost; i zato nije čudo, da u krjepostima ne samo ne napreduješ, nego još i natrag stupaš. Ali koji je uzrok nestalnosti i nevjernosti tvoje? Gospodin Bog, koji je jučer i u vrijeme ispovijedi dostojan bio, da mu sa svom pomnjom služiš, jest onaj isti i danas. On je i sada tvoj stvoritelj tvoj otkupitelj, tvoj dobročinitelj. Budući da od njega svaki dan nove darove primaš, to se i svaki dan iz nova zadužuješ, da mu služiš. O Djevo! u godinicama malešna, ali u savršenosti preuzvišena: ti mene vremenita u godinama, ali malena i pomanjkajuća u dobru, pomozi; pokrijepi nestalnu volju moju s milošću tvojom!

*

Djela krjeposti. Uranivši danas idu u crkvu, i u njoj produlji bogoljubnost svoju. Govori jedanaest Zdravih Marija, na uspomenu jedanaest godina, koje Djevica u crkvi služeći provede. Ili reci triput: Zdravo kraljice i t. d., na spomen triju godina, prikazane u to doba Gospe.

Prikaži danas po ruku Matijinih dobra djela

tvoja, a navlastito temeljitu odluku čuvati čistoču polak stanja tvoga.

Služi se danas često ovim uzdisajem: O Gospodine! ja sam sluga tvoj, i sin službenice tvoje.

Najposlije reci ovu molitvu, koja slijedi:

Molitva.

O presveta Djevice! o da sam od prvoga časa razuma moga Šina tvomu i tebi počeо služiti! Isprosi mi, o Gospo oproštenje izgubljenih nesrećnih dana mojih. Eto! kako ti rastavivši se s roditeljima svojim danas sebe samu prikaza Bogu svemogućemu: tako i ja rastajući se od ljubavi ovoga svijeta, i odluku svoju s prikazanjem tvojim sjedinjući, štogod imam i štogod jesam, svekoliko prikazujem na poštjenje Šina tvoga, o ilučujući njemu vjerno do sartii služiti. Primi dakle, o milostiva Djevice, ovo srca moga, premda maleno, posvetilište; i da očima Šina tvoga ugodnije bude, s dostojanstvima tvojim njemu prikaži. Amen.

Kanizl ē.

— 48 —

Klaudij de la Colombière.

Progonstvo.

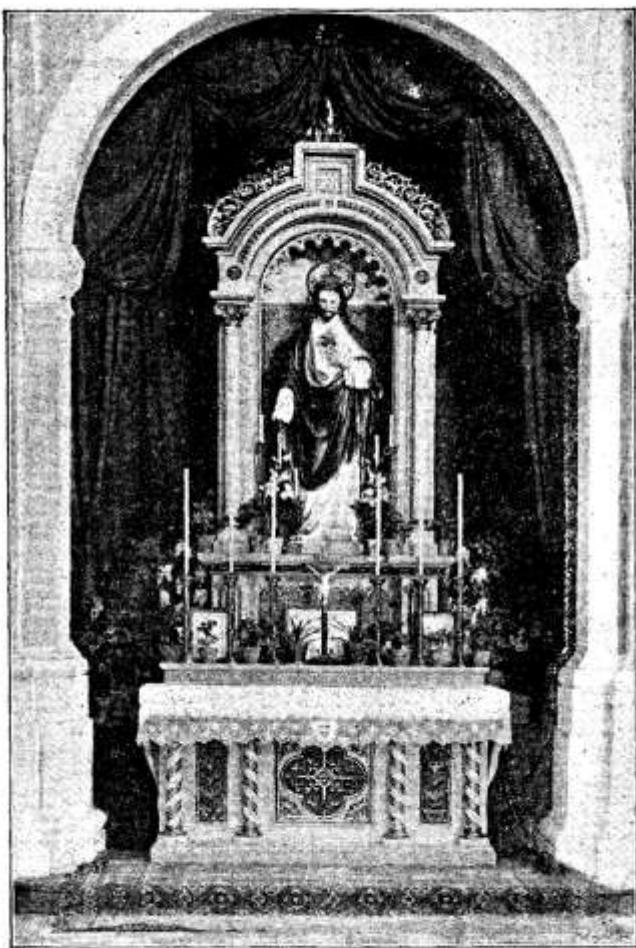
a la dogje vrijeme, da učenik i apoštol Srca Isusova po Božjem dopuštenju pretrpi sve suke i patnje ljudog progonstva. Svrha ovih članaka ne dopušta nam, da se duže pozabavimo s urotom, koja je to progonstvo izazvala. Dosta je, reknemo li, da nam jedino pakleni bijes može razjasniti tu strašnu buru, poznatu u po-

vijesti pod imenom »papinske urote« i da samo mržnja neprijatelja roda ljudskoga moguće izazvati na engleske katolike tako užasno progonstvo.

24. studenog u 2 sata poslije po noći dogođe oružnici u kraljevske dvorove; uhvatiše o. Colombière-a i bacise ga u tamnicu. Dvorski propovjednik vojvotkinje Jorčke bio potvoren, da je sukrivac »papinske urote«.

Doveden pred engleski sud ostade sveti redovnik posve miran i dostojanstven uza sve potvore nekog nevrijednog odmetnika. Smatrao se dapače sretnim, što ga je njegov nebeski Učitelj dostoјnjim našao, da podnese i on svu sramost u pogrdu sudnice Pilatove i dvora Irudova. Pošto je dulje vremena morao čekati, uze on pred radoznalom i bezbožnom svjetinom svoj časoslov, te ga stade moliti s onim miron, koji umiju kao u samoci tako i u buci samo Sveci očuvati. Onda izagje pred suce s čednim pouzdanjem, što je uvijek bilo znakom nevirnosti; a odgovarao bi kod istrage tako, te su suci dosta jasno pokazali, da ga ne drže krivcem.

Nekoji saborski povjerenici postupahu s njim vrlo prijazno, te mu napokon ne moguće drugo u krivnju upisati, do li njegovu revnost oko spasa dušā. Evo njegovih zločina iz izvješća povjerenika engleskoga sabora: »Istragom se je dokazalo, da je La Colombière, Isusovac i propovjednik vojvotkinje Jorčke, sada uznik u tamnici Kings Bench, često dopisivao s o. La Chaise-om i kardinalom Bouillon-om; da je nastojao svoje tužitelje i druge, navodeći u tu svrhu pogibeljne razloge, zavesti na papinsku vjeru; da je u svojoj sobi velik broj engleskih i francuskih protestanata primio u tu vjeru; da je potajno slao u Virginiju svećenike, a među njima Mac Carthy-a, jednog irskog svećenika. Morali su dakle Klaudija zbog toga osuditi, da ne budu prisiljeni, ako ga ne-

Oltar Presv. Srca u Sarajevskoj crkvi sv. Cirila i Metoda.

vinim proglaše, osuditi mnoge krivce, među koje spadaju njegovi nepošteni tužitelji i više njegovih sudaca. Propovjednik vojvotinje Jorčke bi krivcem proglašen i u tamnicu odveden.

Ova njegova osuda bila je tako proti svakom pravu i pravici, te je i kod jansenista i kod protestanata francuskih izazvala silno ogorčenje i negodovanje. Čujmo samo, što o njoj misli poznati mrzitelj katolika Antoine Arnauld. On ju zove »vražjom lopovštinom, koja će se kod potomstva držati za najstrašniji primjer čovječje opakosti«; zove ju »divljom igrom, kod koje je vrag potvore pjesnikom i glavnim igračem«. Onda veli: »Što je rekao Izajia o narodu židovskom, to je danas doslovce istina i o narodu engleskom: sve, što progovori taj narod, jest urota!«

Da je Klaudij de la Colombière ipak izmakao smrtnoj osudi, imade zahvaliti jedino tomu, što je bio podanik kralja francuskoga, koji se za njega zauzeo. Za to predloži engleski sabor kralju, da ga progna. No kad je kralj oklijevao to učiniti znajući, da je Klaudij nevin, a ovi ga sve jednako napastovali, zapovjedi on doista jednomu od svojih časnika, da otpriati Klaudiju sve do lagje, koja ga imala prevesti natrag u Francusku. Prije nego će oputovati, stane Klaudij opet krv bacati. To je bilo povodom, te zamoliše kralja, da odgodi za nekoliko dana progonstvo, dok se malko ne oporavi. Kralj mu dopusti deset dana. Pustiće ga na njegovu riječ u prijašnjem stanu u kraljevskim dvorovima, gdje se sa svima oprosti, koje je prije odlaska još jedanput htio vidjeti. Strašna li urotnika! Eto sam kralj pobrinuo se za njegovo zdravlje, pa ga i u svojoj palači slobodna pustio!

Napokon dogje i kraljevski časnik. On ga isprati do morske obale, zabilježi dan njegova progonstva, i 4. siječnja 1679. otisnu se lagja od obale engleske, od »zemlje križevat. Možemo si pomi-

sliti, s kakvim se je čuvstvima oprostio Klaudi; s tom žalosnom zemljom, gdje mu izmače vijenac mučenički, za kojim je toliko čeznuo, a koji glavu okiti mnogim znancima njegovim i priateljima. »Ja nijesam bio dostojan te stče«, veli on; »rumenilo me oblijeva, kad pomislim, da je Gospodin bio primoran ukloniti me iz onog vinograda; jer nije našao u meni one revnosti i vjernosti, koju od svojih radnika zahtijeva.«

Ne govori tako, slugo Božji, isповједниче svetevjere! Nije to uzrokom. Ljepšu i slagju smrt odabrao je za te tvoj nebeski Otkupitelj: past ćeš kao žrtva pogogjen srjelicom nebeske ljubavi; a grob tvoj bit će onđe, gdje je i kolijevka pobožnosti prema Srcu Isusovu!

Prognan iz Engleske pisa Klaudij svome poglavaru pismo puno poslušnosti i poniznosti. »Jako me boli, što se vraćam kući u takovom stanju, u kojem ove godine jamačno ne cu moći puno raditi, jer su mi prsa jako slaba i tako osjetljiva, da mi se dvaput pozlilo: jedanput, što sam se malko duševno naprezao; a drugi put, što sam se malko nahladio... Nek bude volja Božja! Ako izuzmete propovijedanje mislim, da mogu ipak već sada sve raditi, što mislite, da mogu učiniti. Hoćete li, da se odvažim i za propovijedanje; pripravan sam, ne čutim u sebi ništa proti tomu. — Moguće, da si utvaram misleć, da će mi to biti teško; ja ču svoje mnijenje promijeniti, čim dobijem nalog od Vas; jer kad se radi o poslušnosti, nadam se, da mi uz pomoć Božju ne će biti ništa nemoguće.«

Njegove sile bijahu malaksale; za to mu odgovori poglavtar, neka što više pazi na svoje zdravlje, pa neka polagano ide u Lijon. Proboravivši nekoliko dana u Dijonu, gdje je zatekao časnu majku de Saumaise, zaustavi se u Paray-le Monialu, gdje ostade

punu nedjelju dana. Jako ga veselilo, što je mogao opet vidjeti sve one, koje je prije poznavao; no osobito sretnim se čutio, kad se je opet sastao s poniznom sestrom Margaretom, koja je još uvijek bila milostima obasipana, i uvijek još puna bojazni i nepouzdanja u samu sebe. On opet umiri i nju i njezinu novu poglavaru. »Sve je za moje odsutnosti dobro napredovalo«, mogao je on punim pravom reći: on je sam postao velikim u školi patnjā, bl. Margareta se je do još veće svetosti uspjela, a pobežnost k Srcu Isusovu koren uhvatila i u Francuskoj i u Engleskoj usprkos prigovorima i napadajima sa strane kratkovidnih ljudi.

Za malo dana vidimo ga u Lijonu već na poslu.

Štićenik Marijin

oslijep podne bilo, a krasan ljetni dan.
Ja stajao u prostranoj sobi uz otvoreni
prozor, a uza mene častan starac sve-
ćenik, sijede kose, upaloga staračkog
lica, blaga oka i blagih riječi. Zametnuo
se razgovor o Kraljici nebeskoj;
a on zamislivši se malo u svoju dugu
prošlost, punu krasnih uspomena, priča
mi slijedeci dogagaj. Za njegovu isti-
nitost — barem u glavnim točkama —
on potpuno jamči, jer ga crpao iz naj-
pouzdanijih izvora.

Idući gradom Trnavom (u Ugarskoj) pripovijeda on — često bih ugledao
uz vrt nekoga velikog zavoda, u zidu
izubenu, malešnu, no milovidnu kape-
licu. Budući upravo uz ulicu, to bi pobožni svijet

prolazeći pred njom glavu otkrivaо; gdje koji pace i popostajao ili ја kleknuо pred željeznom rešetkom, što je pred kapelicom, pa bi k јu kratku molitvicu šaptnuo.

Ta kapelica probudi u meni želju da je nešto pobliže razgledam. Ja se približih i opazih na urešenom oltaru malen kip Bl. Dj. Marije. Do mala saznah i znamenitu povijest toga kipa, te se i ja počeh od to doba svraćati k ovoj čednoj kapelici. Ta, ko bi i mislio, ovaj mali kip Bl. Gospe došao amo — ma ја са krvava bojišta Italije; a neki viši časnik, koji ga amo donio, jošte u istome gradu živio.

Bilo to u jednom od zadnjih talijanskih ratova: dakle god. 1858. ili 1866. a u strašnoj krvavoj bici. Guste oblačine dima ukradoše ti neprijatelja s vida, dok bi neprijateljske kuglje nevigenom rukom kao strijele iz crnih oblaka udarale na hrabru vojsku našu; sitne bljeskove iz tih oblačina čudno bi popracivalo gruvanje topova i pucketanje pušaka. I mnogo bi zrno pogodilo mlade junačke grudi.

Upravo u najžešcoj vatri bio i časnik srednjih godina, imenom K...n, vojnik dušom i tijelom. Dobili zapovijed, da udare na neprijatelja, koji naše baš ružno dočekivao sijajući na njih bez prestanka ljutu vatru. Desno, lijevo popadoše kao snopljje hрабri momci i u vrucoj krvi ugrezoše; ali: »naprijed!« glasila zapovijed; »naprijed!« zagrmil neustrašivo časnik; »naprijed!« zaori habra četa.

U to spotakne se časniku nogu o nešto tvrdo. No šta za to? Vojnik u bici ne mari, spotakne li mu se nogu o kamen ili o panj, o razvaljeni top ili o mrtvo truplo. On ni ne gleda na zemlju, nego preda se, tražeći ljuta neprijatelja.

»No ipak«, sinu časniku misao po glavi, »ipak da gledam, o šta sam se spotaknuo.« Sagne se brže, da rukom uhvati onaj prijedmet; a kako se sagnuo

isti mu čas preleti veliko zrno od topa baš preko glave. Da se nije on čas sagnuo, ono bi mu zrno glavu nemilo otkinulo . . .

A šta je to, što on sa zemlje digo? na što on sada baci tako neopisivo zahvalan pogled? što on pritisnu na junačke prsi kao spasitelja svog?

To ti je malešan kip Majke Božje. Sigurno dakle ima da zahvali svoj život osobitoj zaštiti Bi. Gospe. Časnik čvrsto drži kip i ne pusti ga za čitave bitke iz ruku; a Bl. Djevica, što zače, to i doće: ona zakloni svog štićenika i od ostalih nebrojenih krugalja, koje mu svaki tren mimo uha letjele zviždajući baš čudnu pjesmicu. Pa i iz kasnijih kreševa odnese naš časnik živu glavu, te nakon rata vrati se kući čil i zdrav — a s njime i kip Majke Božje.

U Trnavi smjesti ga u onoj kapelici uz ulicu, te bi svakomu, ko je god htio da sluša, rado pri povijedao, kako mu taj kip čudesnim načinom život spasio. I tako se prosuo glas o tom čudesnom događaju u sav narod, ti mnogi počeše u velike štovati taj kip i ovu kapelicu. Pa i sam časnik vrgjeva se kad i kad, gdje u sjajnoj svojoj odori i čvrstim vojničkim korakom skreće prama ovoj kapelici, da se zahvali Zaštitnici svojoj.

*

Tako mi pri povijedali još za života onoga časnika — nastavi vrijedni starac — kad sam u istome gradu s njim živio. Kad al na jednom puče glas: »Ubio se onaj časnik!« Groza me hvatala. Zar je moguće, da tako svrši štićenik Marijin? A zašto je on zamrzio na svoj život, što mu ga Bl. Gospa spasila? Kazivali mi, da se do kraja zadužio, pa neznajući već kako bi se iskopao iz dugova, da mu je glavom munula zlokobna misao, te si zrnom skonča život.

Ali da je već i mrtav? — O draga Gospo moja! Zar mu je to korist, što si ga ti tako čudesno spa-

sila? Tvoj li štićenik da je nepomiren s Bogom, u grijehu umro? On da se vijekom izgubio? Ne, to mi nekako ne ide u glavu. O smiluj mu se, Gospo, ako se dade bijedniku još ikako pomoći; inače sto mu puta bolje, da je časno u bici poginuo. O smiluj mu se, smiluj! I zaista smilovala mu se Bl. Gospa.

Evo drugi dan čujem na veliku si radost, da časnik, prem teško ranjen, ipak jošte žive. Što više: da je već od svoje volje dao pozvati svećenika k sebi, da ga s Bogom izmiri, i da je sve sakramente umirućih primio s očevidnim znacima pokajanja radi svog nesretnog samoubojstva i s potpunim pouzdanjem u zagovor Bl. Djevice, vjerne zaštitnice svoje. Treći dan podleže rani, no umrije pokazav se do zadnjeg trenutka pravim sinom Marijinim.

Javno se po gradu govorilo: »To je zaista bila milost Gospina!« Prolazeći kasnije mimo one kapelice sjetio bih se često onog časnika i baciv oko na onaj mali kip, što mi sada tako rječito znao predložiti vjernost i milosrdnost Bl. Gospe, za onog bih časnika tihо šapnuo: »Nek počiva u miru! za sebe pak: »Moli za nas grješnike, sada i na čas smrti naše!«

Kako je sveti Ljudevit, francuski kralj, kaznio psovače?

Sveti Ljudevit, francuski kralj, veoma je strogo postupao s onima, koji su psovali Ime Božje. On je izdao naredbu, uslijed koje se svakomu, koji bi opsovao Ime Božje, imao usijanim željezom utsnuti biljeg na ustima. Takova kazna stiže i jednoga od dvoranika, koji bijaše psovkom pogrdio Boga.

Prijatelji njegovi vruće moljahu kralja za milost; no uzalud. Dvoranik se onaj morade pokoriti naredbi

kraljevoj. Pa kada su neki počeli zbog toga grđiti kralja, pogjoše k ovome savjetnici njegovi moleći ga, neka bi ukinuo naredbu. Ali im on reče: »Bolje je, što mene, svjetovnoga vladara, grde, nego li Boga — kralja neba i zemlje.«

Nastojmo i mi, gdje samo možemo, zapriječiti psovanje Imena Božjega, te ublažujmo pravednu srdžbu Božju naročito molitvom i žrtvom sv. mise! Molimo se danomice za nesretne psovače, da im u Spasitelja oproštenje isprosimo.

(*Katolički Vjesnik*).

— * —

Vjeran drug.

Sv. Franjo Borgia obnašao je još za žive svoje supruge visoke časti i velika dostojanstva; bio je naime tad vojvoda Gandije i pod-kralj katalonijski u Španjolskoj. Sa osobito krjeposna života bijaše već kao mladić uzor svima, a takav je bio i u ženidbenom stališu, u muževnoj dobi. Nakon smrti svoje supruge stupio je u Družbu Isusovu. Idući jednom sam samcat cestom sastade se s plemićem, s kojim je za svjetovnog si još života mnogo prijateljevao. Ovaj jašući na konju upozna u sv. Franji svoga nekoć tako odličnoga prijatelja, pa će ga sav u čudu zapitati:

— Kako si mi prijatelju?

— Dobro sam. — odgovori mu sv. Franjo

— Al deder mi kaži, vojvodo, kako možeš na tako dalek put pješke ići? Kamo ćeš stići na konak? Tko će te opskrbiti jelom i pilom? Gdje ćeš naći onu udobnost, kojoj si od mladosti privikao?

— Za sve je to preobilno skrbljeno — reče Svetac.

— Kako to? Može biti da imaš slugu ili koga drugoga, da te, kad ustreba, posluži?

— Imam vjerna druga, koji se za sve to veoma točno brine.

— Pa gdje ti je? Ta kako vidim, sam si, kao odsjećeno drvo, na toj širokoj cesti.

— Moj drug je već davno prije mene otišao. Ali da ti stvar bude sasvim jasna, kazat' ču ti. Kad god zorom duh svoj u vrućoj molitvi k nebu uzdig nem, te promišljam o dnevnim dužnostima: već unaprijed tvrdo odlučim, da ču sve nevolje i tegobe toga dana dragovoljno podnositi znajući dobro, da sam grijesima svojim od Boga mnogo više zavrijedio. Ta ti je misao — moj najvjerniji drug. Nju, kudgod idem, pred sobom šaljem; a budući mi je uvijek bolje, nego što sam od Boga zasluzio: to mi se čini, da mi je i stan, kam i dogjem, udoban i povdvorba preobilnja.

*

Što ti veliš na to, mili čitatelju? Ne bi li bilo i tebi od velike koristi, da se pobrineš za takova druga?

(*Mali katolički Vjesnik*).

- * -

Kako umire kršćanin — general?

UTuluzi (Francuska) umrije polovicom prosinca 1883. francuski general Salignac Fenelon, zapovjednik 17. ratnog odjela, muž roda plemenitog, a na glasu s vojničkih djela i kršćanskih vrlina. U nedjelju na 15. prosinca, bilo mu veoma pozlilo; noć je sproveo u velikoj uzrujanosti, a sljedećeg jutra već se pojavili sigurni znaci bližnje smrti. Bolni general prizvat će zato jednoga od svojih lječnika, pa će ga bez okolišanja upitati, kako li je sa zdravlјem njegovim?

— Gospodine generale, jeste li srčan?

- Jesam, ja ne znam za strah.
— Dobro dakle; Vi ćete se doskora prestatiti.
— Hoću li zar još danas umrijeti?
— Jest, gospodine generale.
— Za malo?
— Možda još večeras. Bijah Vam zabranio u subotu iz kuće izići.
— Bila mi to dužnost; ja ju moradoh ispuniti.
— Kada je tako, a Vi ćete umrijeti kanoti muž, koji pogiba vršeći dužnost svoju.

Iza toga dade si bolesni general odmah dozvati župnika, ispjovijedi se pun žive vjere, primi bogoljubn sv. pričest kanoti popudbju, a najzad zaište i zadnju sv. pomast. Odmah zatim otpoče i smrtna muka; ali umirući general ostane i sada posve miran. Sklopljenih ruku prikaza on Bogu svoj život. Kada bi ga osobito pritisnule boli, znao bi zavapiti: »O Bože, spaši Francusku! Bože moj, izbavi me! O, kako je teško umrijeti! Koliko ću još urâ živjeti? No ja ne ću niti smijem jadikovati. Bože moj, oprosti mi grijehel.

Po tom zamoli suprugu svoju i djecu, što bijahu uz krevet, neka mu oproste, ako ih je ikada uvrijedio; a onda ih zadnji put blagoslovi. Supruga mu sada govorila o djeci, koja su im već odavna umrla, i koja će u nebu pred nj na susretizaći. Videći, gdje mu boli sve jače bivaju, uze ga tješiti, kako će možla toliko molitava, što se za nj Bogu šalju, njemu isprosit zdravlje.

»O ne ne, odvrati umirući general, »ja sam već prikazao Bogu život svoj«

Zatim zahvali pobočniku svome za sve usluge, što mu ih učinio; a kad dogje i nadbiskup, da bolesnika pohodi i blagoslovi, onda mu umirući general reče: »Presvijet! Gospodine! Vama izručam ženu i djecu svoju; u bolje ruke ja ih ne bi mogao pre-

dati.« Kada su smrtne боли sve veće i veće bivale, onda će on: »Ja ne mogu da dišem; ugušit će se, Bože moj smiluj mi se!«

Napokon će još zadnji put nekoliko riječi progovoriti pobočniku svome i supruzi, a po tom primiv potpun oprost u zadnjem času, mirno i Bogu odano preda dušu svoju u ruke Stvoritelju svome. Na postelji njegovoj bila je za smrtnе borbe jedna prava čestica (relikvija) sv. Križa i sv. Franje Saleškoga, a na zidu povrh postelje visjela je slika velikoga pape Pija IX. Na prsimu svojim uvijek je imao pokojni general medalje Presvetoga Srca Isusova i Bl. Dje. Marije.

Tako umire kršćanin — vojnik, pravi časnik — katolik.

Svaštice.

— **Kanisijev slavlje u Friburg-u.** U ožujku o. g. bila je mjesečna molitvena nakana za članove apoštolsva molitve: Tristogodišnjica smrti bl. Petra Kanisija.* Davno su već otpočela u Friburgu (Švicarska) hodochašća ka grobu bl. Petra Kanisija. Otkada postoji Friburg — tako pišu njemačke katoličke novine — jcšte nije ovaj grad vidio takovih svečanosti, niti se on zaodjenuo u tako svečano ruho, kao što sada. Za 14 zadnjih dana pri kraju kolovoza hodočastilo je preko 30.000 hodočasnika ka grobu bl. Petra Kanisija. Od 16.—20. kolovoza bio je iz svih krajeva sastanak katoličkih učenjaka; bilo ih je preko 700. U isto doba sakupili se i svi biskupi švicarski u zajedničku konferenciju.*

21. kolovoza bilo je hodočasnika u Friburgu

* Sr. Glasnik str. 71.

preko 20.000. Biskup Turinaz iz Nancy a propovijedao je francuskim hodočasnicima, a dr. Schmitz, posvećeni biskup kolinski, propovijedao je za Nijemce. Poslije podne bila ogromna i divna procesija s relikvijama bl. Kanisija; sva su tad zvana zvonila, a topovi grvali. Kod toga svećanoga ophoda bijahu prisutni svi viši i niži državni činovnici; a uza to bilo je preko 100 raznih društva sa zastavama. U večer bio je grad krasno rasvijetljen, a po obližnjim friburškim gorama palili su kresove.

Od 23.—25. dogioše u 5 posebnih željezničkih vlakova hodočasnici iz svih njemačkih kantona Švicarske; bilo ih 3500. Od 25.—27. dogioše opet hodočasnici iz drugih kantona; oko 2000 ih bilo. Vrijeme je bilo prekrasno. 31. kolovoza bio je sastanak „Trećoredaca“. Od 4.—6. rujna bijahu hodočašća iz Njemačke. Poradi neprevigjenih zapreka odgođilo se Austrijsko hodočašće na slijedeću godinu. God. 1898. očekuju se hodočašća i iz Engleske, Italije i Poljske. Iz Francuske još je jedno hodočašće ljetos došlo na 8. rujna, a iz Hollandije na 14. rujna. Naš sv. Otac Leon XIII. radosno prati sve, štogod se u raznim krajevima čini na čast velikoga sluge Božjega, bl. Petra Kanisija.

Blagodati Presv. Srca Isusova.

Djakovo. Kako u cijeloj okolici, tako i u našem samostanu pojavila se bila teška bolest. Hvala Bogu, bolest umrinu; bolesne sestre pridigle se, te se bijahu već u toliko oporavile, da su mogle s drugim sestrama obaviti duhovne vježbe. Samo mlada kandidatkinja R. jošte jednakom bolovala. Uslijed prve bolesti, koja se nije dala sasvim izliječiti, stale joj se neke žlijede u vratu guanjiti; a to je bolesnici zadavalo strašnih muka. Groznica ju toliko napokon oslabila, te je već skoro i ponestalo nade, da će živa ostati. Da bi bolesnicu sigurnoj smrti oteo, naš ju bolnički liječnik morao „punktirati“ u grlu.

To je hvala Bogu pomoglo; — ali samo za neko vrijeme. Groznica se iznova povratila, vrat otekao, boli danju i noću bile grozne; sile sve više i više malaksale. Napokon vidje liječnik, da tuj nema druge van urezati vrat i sav gnoj iz njega očistiti. No budući to bilo strašno pogibeljno, zato naš liječnik zaškra, da se dozove iz Vinkovaca jošte jedan vješti liječnik, kako bi se što uspijevne izvela ova pogibeljna, a i bolna „operacija.“ 21. kolovoza bi za to određen. Bolesnica primi prije bogoljubno svete sakramente. Istoga dana imale su dva otpočinu i duhovne vježbe; a č. gospogija predstojnica kako je željela, da bi se bolesna kandidatkinja R. izvršila dovršenih duhovnih vježba s drugim kandidatkinjama obukla u redovničko odijelo. U tu svrhu eijeli je samostan pred izloženim sv. sakramentom činio djeveticu k Presv. Srcu, da bi se Božansko Srce Isusovo smilovalo i bolesnici R. udjelito zdravljie. Ujedno obećasno da čemo, usliša li nas Presv. Srcu, tu milost objaviti u „Glasniku.“ I gled! Presveto nas Srce uslišalo. Bolesnica je budući sasme pri svijesti, istina strašne muke trpjela za one dvije ure, za kojih je trajala „operacija“; no i „operacija“ je sretno uspjela. Već treći dan — premda veoma slaba — bolesnica je mogla prisustvovati duhovnim vježbama. Sve išlo na bolje tako, da je izvršenih duhovnih vježbah doista s drugim kandidatkinjama i ona se obukla u redovničko odijelo, i tako otpočela „novicijal.“

Dašto da je ona jošte vrlo slaba s dugotrajne i teške bolesti, ali zato se jednako oporavlja; i mi se nadamo, da će joj Presveto Srce potpunoma p-vratiti prijašnje zdravlje i sile.

Neka je za to posvuda hvaljeno i slavljen Presveto Srce Isusovo!

Sestre sv. Kriza.

Požega. Bijah teško bolestan. U najvećoj pogibelji utekoh se Presvetomu Srcu Isusovu i Gospu Škapularskoj od Karmela. I doista bolest krene na bolje, a mene evo danas posve zdrava. S toga budi slava, čast i dika Presvetomu Srcu Isusovu i Gospu Škapularskoj! P. M.

Marija Zrješda (Rosna). Izvršajući svoje obećanje zahvaljujem se ovime javno Božanskomu Srcu Isusovu i sv. Antu na podijeljenim milostima i smjernim molitvama mojim, što su uslišane. — Slava i hvala Presvetomu Srcu i sv. Antu! F. F.

Rakaeuc. Moj sin nedavno tako se nesretno udario u prsa, da je na mjestu ostao kao onesvješten. U strahu nad životom milog sinka zavah u pomoć Presvetoj Srce Isusovo i Marijino, da mu pomognu; i obećali zahvaliti u „Glasniku“. Za nekoliko časova moj se sin prenu, i netragom pošlo sve zlo. Na čemu Presv. Srca zahvaljujem, a istodobno svim čitateljima Glasnika preporučam štovanje Presv. Sreća Isusova i njegove Majke Božanske. F. M.

Zlatar. Prošle zime obollila mi je majka na upali pluća, i ko

je god nju vidio, kazao je, da ne će ostati živa. Ali ja nijesam izgubio nade, već se u tekh Presv. Sreć Isusovu i prečistomu Sreć Marijinu, koji su me mnogo puta uslišali. Ja ujedno obećah, da ću stupiti u bratovštinsku Presv. Sreć Isusova i u Apostolstvo molitve. Bolest je odmah krenula na bolje; a ja za to hvalim i slavim Presv. Sreć Isusovo i prečisto Sreć Marijino. J. B.

Vinkoci. Prije godinu dana zabolio me na lijevoj strani Zub kutnjak toli vrlo, da mi domaći ljekovi, a ni oni iz ljekarne ništa ne pomoguće; dapače bol postajala sve to većom, osobito noću nije bilo za izdržati. U toj svojoj nesnosnoj heli utekoh se devetnicom Božanskoum Sreć Isusovu, vruće moledi u to ime Bl. Djevice Mariju, sv. Josipa, sv. Antuna Paduanskog, sv. Ivana Glavosjeka i sv. Apoloniju, da mi budu moći zugovornici kod Božanskoga Sreća Isusova, te me zubna bol mine. Ujedno obrekoh, bude li mi molba uslišana, da ću svoju ponižnu zahvalu u „Glačniku Presv. Sreća Isusova“ objelodaniti. I doista zubna bol me je već drugi dan posve prošla i do danas se nije više povratila, samo što ja svoje obećanje još ne održah. Megijum me je prije dva tjedna drugi Zub podočnjak zabolio tako jako, da mi je bila cijela strana utekla, nu tim nije bila ni malo bol umiranja, ved se opasnost od otoka povećava tako, da je i sam lječnik bio zabrinut. Utekoh se s toga moledi devetnici skupa s majkom, i pet svojim jur imenovanim zugovornicima, koji su nam uvejk i svakom zgodom pomagaj, te mi i ovaj put pomoći od Bož. Sreća Isusova izmoliše, da je bol i otok na brzo sasvim mlaula. Na tom premilostivom uslišanju naše slabe molbe, neka je ovnje javno izrečena najsmjernija zahvala Božanskomu Sreću Isusovu, premilostivom Sreću majke naše Djevice Marije, sv. Josipu, sv. Antoniu od Padue, te sv. Ivanu Usjekovanu i sv. Apoloniju! Hvala Im i slava na moćnom zagovoru i zaštitu kod Bož. Sreća Isusova, koje toliko ljudi bijedno čovječanstvo, da nas nikad i ni jednom zgodom ne ostavlja bez pomoći; a najmanje onda, kad no mu se skrušenom molitvom utječemo! Ljubimo dakte i slavimo svi mi slabti stvorovi to prelobro Božansko Sreć našeg Spasitelja, koje je izvor svih milosti i zalog buduće vječne naše slave!

R. S.

Namjena molitava i dobrih djela u studenom.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII).

U mirući.

svaki dan čujemo, da je umro kome roditelj, kome prijatelj, kome znanač; svaki dan čujemo, kako zvone zvona mrtvačka; svaki dan vidimo, gdje sprovodi prolazi ulicama.

gradskim. Sve nam to neugodno u sreću dira. Ima ljudi, koji baš pano ne mire za vjeru, ni zato će opet skinuti kriljak pred ljesom, a bogoljubne će duše mimo ove vanjske znakove počitanja i ljubavi, još se i pomoliti Bogu za ispokoj duše, koja se malo prije prestavila s ovoga sveta.

Nego ima nešto još bolje. A to je molitva za braću našu, prije no što će na sud Božji; molitva za njih u strahoviti onaj čas, o kome ovisi njihova vječna sudbina. Molitva za umirude još je veće djelo ljubavi, nego li molitva za pokojne.

Koliki od onih, što su na umoru, potrebaju u zadnjem času jakе pomoći, da gvladaju posljednji strah nemirne i zdvojne svjetlosti, da se izmire s neprijateljima, da povrate dobro, što si ga nepravedno prisvojili! Kolikima je od njih od potrebe, da im smrtna bolest dade makar četvrt ure, da lijepo obrađunaju s Bogom i s njime da se izmire!

Ovu posljednju milost, o kojoj ovisi jedna cijela blažena vječnost, treba da isprobimo od Boga onim hiljadama i hiljadama duša, koje se svaki dan širo u svijetu sa smrću bore.⁴) Svetome jednonogu slugi Božjemu, koji je živio u samostanu, dogje ta srećna misao, da zasnuje jedino društvo bogoljubnih duša, koje će se za ove jednike moliti Presvetomu Srcu Isusovu, dok je ono bilo i samo u smrtnoj stisci. Dajmo se i mi pridružimo tim bogoljubnim dušama, i molimo se za braću i sestre naše, što su na umoru. Kada i nam kućne zadnji čas. Sreća našega premlorskog Spasitelja, opomenut će se onda svega, što smo mi za života učinili i molili se za umiruće. Blago si ga nama, budemo li sada milosrdni spram onih, koji su u najvećoj zaista potrebi, t. j. spram onih, koji su na umoru. *Blago si ga milosrdnici, jer će oni milosrđe postići.*

Kolika bi to za nas na umoru utjeha bila, kad bismo mnogim umrćima molitvom svojom pomogli, da im se otvore vrata nebeska. Molimo zato diljem cijelog života našeg, a osobito ovoga mjeseca lipanj, od sv. Crkve oprostom obogadenu molitvu Pre-svetome Srcu za umiruće:

O preblagi Isuse, ljubitelju duža! molim te za smrtnu muku Presvetoga Srca tvoga i za bol bezgrjetne Majke tvore: operi krvlju svojom grješnik- cijelog živjeta, koji su sada na umoru, te će još danas umrijeti. Amen,

*Sreća Isusova u smrtnoj stisci, smiluj se umirudima! Amen
(100 dana oprost.).*

Danomice umire kojih st. 650 ljudi.

GLASNIK PRESV. SRCA ISUSOVA

Broj 12. Prosinac 1897. God. VI.

Izdani svakoga mjeseca jedanput, i stoje na godini 24 novč., za one, kojima će u kuću domać ili poštom šalje, 36 novč.

Još jedanput raj djece.

edan čovjek, komu ime daleko slovio, i koji je uživao sve udobnosti ovoga života, a onda otisao u redovnike, reći će jednom: »Još od djetinstva moga bijaše za mene uvijek najljepši dan — Božić.« Da, radosna li dana, kada se božićna zvona čuju, pa se opetuje po kršćanskim gradovima i selima onaj slatki angjeoski zbor:

»Slava Bogu na visini
A mir ljudma na nizini,«

i onaj pastirski odgovor:

»Hajdmo, hajdmo svi k Betlemu,
U radosni ovaj čas!«

Prije svega za djecu je to najradosniji dan; i to s pravom, jer je Bog sâm na taj dan postao djetetom.

A koji, ma kako stari čovjek, ne će na taj dan s veselom djecom u »štalicu betlemsku?« Ne će tamo kod jaslica kleknuti, e bi pao i u njegovu bijednu dušu jedan tračak svete one radosti, što izlazi iz Srca Božanskoga Djeteta?

Neki pjesnik pjeva, kako je rad bio znati, gdje li boravi radošt. Tražio ju amo tamo — po cijelom svjetu; a nigdje je ne nagje. Tek slučajno deši se on u jednom siromašnom selu. Ne bi on tude tražio radošt; no gle — tamo, za selom, vidje hrpu djece, a usred njih eto ti radosti, gdje se s djecom veselo igra i mnoge šale provodi. Odanle pjesnik ode, — pa nikad više ne vidje radošt.

Izgubila se radošt ljudima na zemlji, kad ovi izgubiše nevinost; no i rodila se na novo onda, kad je zakucalo Srce Božanskog Djeteta u »betlemskoj štalici.« A komu se rodila radošt? Svima, koji budu slični Božanskomu Djetetu. Svima ovim vrijedi ona Isusova: *Pustite djecu i nemojte braniti joj dolaziti k meni; jer je takovih kraljestvo nebesko.* (Mat. 19, 14.)

No kada ćemo biti takova »djeca« slična Malome Isusu? Onda, kada budemo ponizni poput Maloga Isusa. Gle, on je neizmjerno veliki Bog; a snizio se tako, te je postao za nas djetetom, što leži u štali, na slami, među životinjama. Sada ćeš i razumjeti što ti treba, da budeš među onima, kojima Isus reće onu slatku: *Pustite djecu . . . k meni.*

Da, neznatna čini se mnogima poniznost; pa opet je ona nebesko blago, što ga Mali Isus na zemlju donese. Poniznost, kako no veli jedan bogoljubni pisac, Isusa silom sili, da nam udijeli sve milosti svoje, sve bogatstvo milosrđa svoga i najdivnije darove darežljivosti svoje.

Kad su prije nekoliko desetaka godina na t. zv. »Mučeničkoj Gori« u Parizu počeli graditi divnu crkvu Presv. Srca, što ima biti sjajno narodno

svetište sviju Francuza; tada su dugo i dugo kopali i zidali samo temelj, a preko 14 milijuna franaka na nj su uložili. A pošto su već čvrsti temelji bili uđareni, brzo se podignula veličanstvena crkva, najveća i najkrasnija, što je do sada ima Presv. Srce Isusovo.

Tako će se i u tvojoj duši brzo podignuti divna zgrada svih krjeposti kršćanskih i darova nebeskih, budeš li samo udario duboki, čvrsti temelj poniznosti. Jest, to stoji mnogo, mnogo truda i napora; ali što mnogo vrijedi, to se tek velikom mukom stiće.

Pa tko će nas učiti pravoj poniznosti? Najljubezniji učitelji. Presv. Srce Isusovo. *Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan srcem.*

Blago si ga tebi, naučiš li ovu previsoku i preduboku znanost: poniznost naime, koja je s visoka neba došla sa Sinom Božjim u ovu duboku dolinu naše zemlje. A onda smiješ s ljubimcima Presv. Srca, poniznim pastirima i s poniznom djecom i ti zapjevati:

„Hajdmo, hajdmo svi k Betlemu,
U radosni ovaj čas.“

Tada ćeš iz nova naći, — pa bio ti i stari okorjeli grješnik — onu radost, koju si davno već po grijehu izgubio.

Tada će i tebi, dragi mladiću, draga djevojko, zasjati nova i stalna radost.

Bio jedan mladić, a imao roditelje, koji više nijesu vjerovali ni u Boga ni u svete tajne Bogom objavljene. Nije s toga ni čudo, što je i taj mladić već u 12 godini svojoj izgubio svetu vjeru. Jednom će on baš na sam Božić doći na ponoćku u jednu lijepu i veliku crkvu. Veliki oltar kano da je uronjen u more svjetla; tolike na njemu gorahu svjeće. Na pjevalištu crkvenom pjevao ogroman kor mladića i dječaka krasne božićne pjesme. To milozvučno i skladno pjevanje — a još više milost Božja — dirnu

mladića u srce. Mislio on: ej kako su srečni oni, koji vjeruju u Spasitelja, koji se rodio, a noćas evo čini se spomen u crkvi rođenja njegova. Kruti led oko srca mladićeva, a sto puta gori od leda, što je pokriva zimska polja, počeo se malo po malo topiti. Mladić uzeo sada ozbiljno promišljati o istinama vjerskim; i vidi čuda — doskora se nakon 7 tužnih godina prvi put skrušeno isповјedio. Sada istom i njemu ogranulo sunce nutarnje sreće, kakove još nije osjeo. »Tek sada,« reče, »znam, što je prava radost mладенаčka.« Od to doba bilo mu pravo blaženstvo: moliti se dragome Bogu, koga je opet našao.

Dragi štioče! Kada božićna zvona zazvone, onda kleknimo pred jaslice, gdje leži Mali Isus na slami; pa si od Božanskoga Srca njegova isprosimo srce djetinje, srce čisto, srce ponizno, srce Boga što ljubi. Sigurno će nas Mali Isus uslišati, jer je lako od djeteta svekoliko zadobiti.

Onda nam ne će trebati dalje da tražimo s onim pjesnikom, gdje stanuje radost. Eto je; ona je usred srca našega; Isus bo stanuje u poniznom srcu; a gdje je Isus, tamo je radost i raj i svekoliko blaženstvo.

—*—

Mali Isus kako ga štuju u Zlatnom Pragu.

I. Karmelićani u Pragu dobiju kip Maloga Isusa.

Knekadanjoj karmelićanskoj, a sadašnjoj župnoj crkvi Majke Božje od Pobjede u Pragu, čuva se na lijepo iskićenom oltaru jedno dragocjeno blago. Kip je to Malog Isusa. On stoji upravo, odjeven je u skupocjeno odijelo, komu su boje prema tomu, kakovo je već crkveno doba. Glavu m' resi kruna iskićena dragim kamenjem. Desnu je ruku Mali

Isus podigao na blagoslov, dok mu ljevica drži zlatnu kruglju — svijeta. Lice mu je posve umiljato i dostojanstveno. Tamošnji narod zove ga »Mali Isus iz Praga.«

Car Ferdinand II. podiže iza bitke na »Bijeloj Gori« pored drugih samostana i samostan t. zv. »neobuvenih« Karmelićana na »Maloj Strani« u Pragu. Taj bogoljubni car htjede samostance potpuno opskrbiti, kako bi oni bez ikakve brige za životne potrebe jedino živjeli Bogu i svetomu zvanju svome. Nego ovi redovnici ne htjedoše da prime ikakvu zakladu od cara, jer volješe strogo se držeći pravila svojih živjeti ih od milostinje. I zaista za neko vrijeme oni su mogli po pravilima svojim isprositi si svagdanji krušac, i što je već za život neophodno nužno. Ali to ne potraja dugo; dobročinitelja sve manje i manje, tako te sluge Božje ne imahu kad i kad ni korice suhogha hljeba. Siromaštvo redovnika bivalo sve veće i nesnosljivije, ali jednak je raslo i njihovo pouzdanje u Promisao Božji, što hrani *ptice nebeske, prem one niti siju niti žanju niti sabiraju u žitnice.* (Mat. 6, 28.)

God. 1628. dobije samostan jedno veliko blago. Kneginja Poliksena Lobkowitz donese Karnelićanima veoma krasan kip Malog a Isusa; onaj isti, što se i sada još u velike štuje. Nekako je bi reć čudo, što se ništa ne zna, otkle je i kako je taj kip postao. Pričaju, da ga je kneginja dobila iz Španjolske. A kad ga redovnicima pobožna knjeginja uruči, reci će im: »Ocevi moji! Evo Vam predajem nešto, što mi je veoma milo. Poštujte ovaj kip, tad vam ništa uzmanjkatи ne će.«

2. Na Maloga Isusa zaboravili.

Kneginja je istinu rekla. S Malim Isusom ugje u samostan i očevidni blagoslov Božji. Dokle

god se štovao Mali Isus, bilo u samostanu svega u izobilju. Kažu, da su poglavito mladi redovnici (novaci) osobito štovali Maloga Isusa. To međutim ne osta dugo. Poradi nemira ratnih premjestiše novake u Monakov. Sada se više nije osobito štovao Mali Isus; ali kako je ponestalo ove osobite pobožnosti, ponestalo je i osobitoga blagoslova Božjeg; samostan pritisne bijeda i nevolja.

Švedski kralj Gustav Adolf (protestanat) povede veliku vojsku na Nijemce, te je posvuda, kuda bi prolazio, harao i pljenio. Savezna saska vojska od 18.000 momaka uljegne u Česku, a 11. studenoga 1631. pade pred sam glavni grad Prag. Doskora počeše neprijatelji pljeniti crkve, pa će i karmeličanski samostan i crkvu njihovu zateći golema nesreća.

No šta bi s našim kipom? Samostanci bježeći na nj su i zaboravili. Neprijatelji, zanešenjaci, koji su orobili samostan i crkvu, bacise kip nekamo za oltar, i tako slomiše ruciće kipu.

Dođuće godine povrati se Prag caru. Karmeličani naši vratise se u svoj samostan, no na Maloga Isusa nitko ni da bi pomislio.

Došlo do novih nemira. Švedi, vogjeni generalom Bannez-om, krenuše put Praga, da ga zauzmu. Iznova se morali Karmeličani seliti. Konačno bi 15. lipnja 1635. uglađiven Praški mir. Uslijed toga vrate se i Karmeličani u sv. zapušteni samostan. O, kako je bio jadan i siromašan! Jednoga dana nači će novak, koji se imao skrbiti za kapelu, kip Maloga Isusa za oltarom. Bio kip sasvim zaprašen. Što će sad s ovim kipom? Mjesto, da ga, kako bi trebalo, oprashi i očisti, on ga tek u ruke uze, pa ga već i natrag bacai na staro mjesto. Nego i kazna slijedom je slijedila. Ovaj se novak domalo u toliko promijenio, te ga morali starještine otpustiti iz reda; a u samostanu samome nije bilo onako, kako bi valjalo. Jedna ga

nesreća stigla za drugom, je napokon gotovo nitko više ne htjede da bude u tom samostanu. Već sedam godina ležao kip Maloga Isusa u prahu, a da nitko za nj nije ni pitao.

3. Maloga Isusa opet našli.

Na Duhove god. 1637. posla Promisao Božj jednoga bogoljubnoga redovnika s Monakova u Prag. Bio to jedan od onih novaka, što su bili prisutni ozda, kada je kip Maloga Isusa prvi put došao u samostan. Ovaj je novak Malog a Isusa svegjer štovao i mnoge je milosti od njega primio. To je bio o. Ciril od Majke Božje. Iznova su Švedi pritisnuli Prag. U toj nevolji naredi samostanski starješina redovnicima svojim, neka zajedničkim i usrđnim molitvama ublaže srdžbu Božju. O. Ciril sjeti se sada Maloga Isusa; on pretraži sve kutove samostanske; nagje ga napokon, gdje leži zakopan u prahu. On ga lijepo očisti i suzama svojim opere. Po tom uze pričati svojemu starješini, koliko je milosti Mali Isus prije samostanu podijelio, dok ga je ovaj jošte štovao. Onda dobi dopuštenje, da smije netom nagjeni kip Maloga Isusa javno izložiti na mjestu, gdje su redovnici općenite svoje molitve obavljali. Sad je nakon sedam godina Mali Isus opet tamo, gdje su ga prije revno štovali; sada se cijela redovnička općina pred njim pobožno moli; sada ištu u njega pomoci u nevoljama svojim.

Ali ju i nagjoše. Neprijatelji moradoše se povući iz Praga, a u samostan karmelitski iznova su obilato potekle milostinje. Bio to prvi blagoslov, što ga Mali Isus štovateljima svojim udijelio. Presretni o. Ciril znao bi odsada po cijele ure u molitvi sprovesti pred ovim kipom. Jednoć mu se pričinilo, kano da čuje jasno ove riječi, što dolažahu od kipa:

›Smilujte se meni,
›I ja ћu se smilovati vama.
›Povratite mi ruke,
›A ja ћu vam podati mir.
›Što više vi mene uštujete,
›To ћu vas većma blagosloviti.«

Na to ovaj bogoljubni redovnik uzme kip, skine s njega lijepo modro odijelo od svile, pregleda ga, te vidi na žalost, da su bezbožnici kipu slomili ruke, čega on isprva niti zamjetio nije. Onda će s mjesta svome starješini, da ga zamoli, ne bi li mu dopustio, da taj sveti kip ispravi. »Mili moj brate,« reći će mu starješina, »mi smo i odviše siromašni, a da, kako mislim, na to bez potrebe trošimo novac.« Te riječi rastužiše istina o Cirila, ali on ne klone duhom; već se pomoli Bogu, i gle — za tri dana zovnu ga k jednom starcu, što bijaše na umoru. Ovaj mu pokloni sto forinti kanoti dar za Maloga Isusa. Tko sada veseliji od o. Cirila? Ali kako je bio razočaran, kada mu starješina na mjesto da ispraviti dade onaj čudesni kip, kupi jedan drugi slični kip Maloga Isusa, i kako mišlaše, još ljepši i dragocjeniji. Nego još istoga dana, kada na oltar namjestiše ovaj novi kip nekako pade sa zida jedan teški svijećnjak na ovaj novi kip, i sasvim ga razbi. Mimo to još oboli taj samostanski starješina, te se morade i prije vremena odreći službe svoje.

Onaj, što je za njim preuzeo upravu samostana, htjede svakako da se stari, oštećeni kip Maloga Isusa ispravi. »No kako ćemo to izvesti,« reče, »kad nemamo ni prebijene pare?« O. Ciril stane se opet goruće moliti. I gle, jedna nepoznata gospogja dade ga u kapelu zvati, pa mu tude uruči znatnu svotu novaca. »Ovaj će put,« tako mišlaše o. Ciril, ovaj će put, »Mali Isus za cijelo opet dobiti ručice svoje.« Nego i sada još trebalo se ustrpjjeti. S onim

novcem isplatio se dug samostanski, a o. Ciril dobi tek pô forinte; no za tako neznatnu svoticu nijedan kipar ne htjede, da načini kipu ručice. Iza toga nove nevolje snagju samostan; svu stoku samostansku otjeraju neprijatelji. U gradu samome pojavi se kuga, koja nemilo harala i po samostanu. Starješina takogjer teško obolio; a što je ostao živ, ima zahvaliti jedino tomu, što se zavjetovao, da će učiniti sve, kako bi se proširila pobožnost k Malomu Isusu.

Megjutim kip bio jednak bez ručicâ. Često bi k njemu dolazio o. Ciril, te bi se toga radi žalno tužio Malomu Isusu. Jednog dana, dok bi se ovako molio o. Ciril pred kipom, začu sasma jasan glas, što je dolazio od kipa: »Stavite me na ulaz vaše sakristije, pa će već netko doći, koji će se meni smilovati.« O. Ciril s mjesta posluhne taj glas. Maio za tim dogje u kapelu i jedan nepoznati gospodin. On ugleda čudnovati kip; vidi, kako je bez rukû, pa se ponudi, da će kipu dati načiniti ruke. U isti čas dogje i samostanski starješina, koji tu ponudu primi drage volje. Onaj inostranac dade dakle slomljene ruke ispraviti, a onda povrati čudesni kip samostanu, gdje se javno štovao u crkvi.

4. Sve više štuju Malega Isusa.

Od god. 1639. ima kip i zlatnu krunu; darovala ju barunica Elizabeta Kolovrat. Bila ona teško oboljela. Niti je više čula niti mogla govoriti više — gotova da umre. Tada zovne barun o. Cirila; on dogje i ponese k bolesnici čudesni kip. Barunica ga štovala, često ga cjalivala i obećala, da će biti zahvalna, nagje li samo pomoci u teškoj bolesti svojoj. O. Ciril blagoslovio barunicu, koja već bila na umoru; onda se vrati u samostan, ali kip Malog a Isusa ostavi kod barunice.

Sad vidi čuda! Najedanput se pridigne bolesnica,

za koju se mislilo, da će sad na dušu ispustiti; ona počće opet lijepo govoriti, sve je čula, kao i prije svoje bolesti. Riječ u jednu: ona ozdravila.

Bila to očevidna pomoć Maloga Isusa; pravo čudo. No i barunica ispunjala, što bijaše Malomu Isusu obećala. Ona dade iz suhogra zlata napraviti krunu, što i sada još kip resi.

Kad se god. 1641. podigao veliki oltar na poštenje Sv. Trojstva, izložen bi na sjajno pozlaćenom sveto-hraništu kip Maloga Isusa. To je puno doprineslo, te se raširilo štovanje Maloga Isusa. Ali nije dugo ostao tude čudesni kip, pošto se pomoću barunice Benigne Katarine Lobkovitz za nj sagradila posebna kapela iza crkve u starom samostanu. Ova je kapelica blagoslovljena god. 1644. na svetkovinu pre-slatkoga Imena Isusova. Od sada bi zvaj dan glavnina svetkovina Maloga Isusa u Pragu. Mnoga i ugledna gospoda dogođe ovamo, da se poklone Malome Isusu, i da mu zahvale za primljena dobročinstva. 15. listopada 1644. nalazimo tude i samoga cara Ferdinandu III., kako kleći i pobožno se moli Malome Isusu.

Zadnja godina (1648.) trideset-godišnjega rata bila je veoma čemerna po Zlatni Prag. Izdajstvom uguju Švedi u grad, i smijestile se u onoj polovici grada, što je na lijevoj obali Vltave. Tek po osobitoj milosti Malog Isusa nekim je načinom samostan karmelitski podao sigurnu zaštitu onima, koji bijaju tako sretni, te ondje potražiše i nagjoše sigurno utočište proti neprijatelju. Dok je neprijatelj za 15 nedjelja nemilo opsjedao veći dio Zlatnog Praga, danju i noću neprekidno bi se bogoljubne duše molile Malome Isusu, neka bi se smilovao nesretnome gradu. I doista molitva bi im uslišana, jer se doskora uglavio t. zv. vestfalski mir.

Odsle neće proći gotovo ni jedna godina, u

kojoj ne bi bila zabilježena veća kakva milost, što ju Mali Isus udijelio štovateljima svojim. Među ovima nalazimo i najuglednija lica duhovnog i sve-tovnog stališa, dà i same članove vladalačkih kuća Austrije, Portugalske, Saksonske i Toskane. Tako je lijepo u bogoljubnosti prednjačilo plemstvo vjeriome puku.

¶ 5. Talmbergova kapelica. ¶

Sve do god. 1656. bio sv. kip Maloga Isusa dragocjena svetinja samostana karmelitskog; tek nekoliko puta bio on javno u crkvi izložen. Bogoljubnim gospogjama bila to velika muka, što poradi stroge »klauzure« redovničke nijesu smjele, da u samostanu pohode čudotvorni kip i Malome Isusu da se onamo pomole. Toga radi porodi se u svih želja, i ona bi češće očito izražena: neka bi se sv. kip namjestio javno u crkvi, kuda mogu svi doći, da udovolji želji srca ovoga. Ne potraja dugo i ova se želja ispunila. Dva brata baruna: Ernest i Franjo Talberg dadoše sagraditi lijepu kapelicu, u koju bi prenesen kip Maloga Isusa u svečanom ophodu, a na svetkovinu sv. Josipe god. 1656. Svi samostanci u bijelim kabanicama, po tom mnogo svećenika i plemića i ogromno mnoštvo puka bilo pri toj procesiji. U toj dakle kapelici ostade kip Maloga Isusa skoro 85 godina, a k njemu nebrojene duše iz daleka i iz bliza dolazile, da mu podaju dužnu počast.

Najviše se proširila ta pobožnost u godinama 1737.—1741. Dva su tomu svećenika, Karmelićana, i primjerom i riječju i perom jako puno doprinesla. Bijahu to: o. Mirko od sv. Stjepana i o. Ildefons od Prikazanja Marijina.

Karmelićanke od sv. Josipa u Zlatnom Pragu, štono življahu poput Svetica, dobije najprije Maloga

Isusa od voska, a bijaše u svemu nalik na onaj pravi čudesni kip, na koji bijaše i dotaknut. Neopisiva radost obuzela je ove duhovne kćeri svete Te-rezije, kadno 25. studenoga 1737. dobiše ovaj mili

Mali Isus u Pragu.

kip Maloga Isusa. Nijesu one bile zadovoljne time, da svoga Maloga Isusa same u velike štiju, već bi nastojale što više proširiti ovu pobožnost. Za to su one nebrojeno mnogo sličica i kipova Ma-loga Isusa, što su bili vjerni snimeci čudesnoga

onoga kipa, na sve strane razdavale; a poglavito po njihovim samostanima i sada još naći ćeš takove kipove Maloga Isusa.

Za godinu 1738.—1741. bila je crkva Majke Božje od Pobjede i Talmbergova kapelica od rana jutra pa sve do kasne noći jako posjećena od bogoljubnih duša, koje su pobožno štovale Malogu Isusa. Na oltaru, na kome je bio čudesni kip, počevši od 5 sati pa sve do podne gotovo neprekidno služile bi se svete mise. Tako se n. pr. god. 1739. preko 2560, odslužilo sv. misa u čast Malomu Isusu; a u ratnoj godini 1741. dapače bilo ih je 3508. Biskupi i veliki crkveni dostojanstvenici držali bi za veliku milost, kad bi u onoj kapelici na oltaru Malogu Isusa mogli služiti svetu misu. Navlastito na velike blagdane u godini znao je bogoljubni puk bi reć navaliti na tu blagoslovljenu kapelicu. Tada se u 7 sati na klanjanje izložio presveti oltarski sakramenat, i molile se litaniye o Imenu Isušovu. Nego glavna svetkovina ipak je bila uvijek svetkovina Imena Isušova, te se slavila kroz 8 dana.

Kad je velika carica Marija Terezija došla u Prag, da se tude okruni za kraljicu česku, pohodi ona i Maloga Isusa, koga je osobito štovala. Ona se pred njim dugo i pebožno molila, ona je utemeljila t. z. godišnju »zakladnu veliku sv. misu.« Ona je poslala Malomu Isusu zlatom izvezeno odijelo od zelenog baršuna, što ga je sama izradila.

Od drugih velikih štovatelja Maloga Isusa u Pragu navest ćemo samo bl. Elektu od Isusa i bl. Krescenciju od Kaufbeuern-a. I bl. Clemens Maria Hofbauer imao je u svojoj sobi kip Maloga Isusa, te ga revno štovao.

Doskora bila je i Talmbergova kapelica previše malena za toliku nalagu vjernoga puka. Toga rado 13. siječnja 1741. kip Malogu Isusa prenesoše iz

one kapetice u lagju crkvenu; pa tude se i sad još nalazi. Papa Klement XIII odredi 10. lipnja 1761., da oltar, na kome je kip Maloga Isusa ima biti »povlašten.«

Za t. z. »doba prosvjete«(!) umanjilo se na žalost i štovanje Maloga Isusa. U to vrijeme bi jedino u Zlatnome Pragu 70 samostana, crkava i kapelica što dokinuto što zatvoreno; među ovima i samostan »neobuvenih Karmelićana« kod Majke Božje od Pobjede 3. srpnja 1784. Time je Mali Isus izgubio svoje najvjernije i čuvare i štovatelje. Na sreću smjede ostati kip Maloga Isusa u crkvi, koja je 25. rujna 1784. pretvorena u župnu crkvu, a uprava njezina bi povjerena redu Malteškom.

Uza sve to vjerni je puk Maloga Isusa i nadalje od srca ljubio i štovao. Dok se 1878. do prosinca 1879. crkva i oltar Maloga Isusa obnavljao, slavio je Mali Isus pravo slavlje. Iz samostana u Pragu se natjecalo, kako će Maloga Isusa za to vrijeme proslaviti, i otimalo se za čast, da izasepcе u crkvama svojim kip Maloga Isusa barem za neko vrijeme izlože. Od onda se još više uzelio štovati Malog Isusa. Jamačno nikada prije nije se toliko medaljica, kipova, slika i krunica Maloga Isusa na sve krajeve širom svijeta razaslalo; a bez sumnje najveći je mah to štovanje Maloga Isusa zahvatilo Francusku, Belgiju, Nizozemsku i Njemačku.

Dajmo i mi, poglavito u Božićno doba, ovim se štovateljima udružimo, te častimo ljubimo i štujmo svime srcem Maloga Isusa!

Blagdan Bezgrješnoga Zaćeća Bl. Dj. M.

(8. prosinca).

a razumijemo osobitost i vlastitost blagdana ovoga, imamo znati, da prvi naš otac Adam prestupivši u raju zapovijed Božju, svukoliku sreću, koju imase, izgubi; i ne samo sebe, nego i vas rod ljudski zajedno sa sobom u nemilost Božju uvede i utopi. Zato svi ljudi od njega, kanoti cd otrovanoga korena ragjamo se: *u istočnom grjehu*.

Nesrećnim sinovima i kćerima Adamovim prvi onaj čas života, kad se stvorena od Boga duša s tijelom sjedini, jest čas smrti duhovne. Premda je pako i Marija kći otrovanoga kojena Adamova, sasvim tim začeta je bez oskvrni istočne svima općinske; jerbo je od nje sačuvana u prvi onaj čas srećna njezina duša, po ulitoj u nju milosti Božjoj. Ona je sama i jedina, kano lagja Noemova od ovoga općinskoga potopa sačuvana. Njoj od vijeka za Majku Božju odabranoj imamo razumjeti da je od Sina u prilici rečeno ono, što Asvero kralj Estheri kraljici reče: *Nije za te, nego za sve ova zapovijed izdana*. (Pogl. 15); jerbo ti njesi kanoti jedna između sviju, nego svrhu sviju. Tako njoj Isus govori: Ti, Majko moja, jedna i odabranata svrhu sviju; koja ćeš bez truda svakoga i muke rodit, premda druge žene imaju s trudom i mukom ragjati zarad istočnoga grjeha. *Nije za te, nego za sve zapovijed ova*, Smrt, koja po istočnom grjehu na svijet dogje, premda će druga tjelesa u grobu na prah obratiti, tvojoj ipak

puti ne će naudit. *Nije za te, nego za sve ova zapovijed izdana.* Marija dakle među kćerima Adamovim kao liljan među trnjem u zoru svoga života jest čista kanoti snijeg od postanka svoga, u prvi čas svoga Začeća u utrobi Ane majke, bez grijeha je istočnoga čista.

*

Promišljanje.

Promisli prvo. Marija je u prvi čas postanka svoga sačuvana od istočnoga grijeha, po zaslugama Isukrstovim. Uči nas to sveto Pismo. Kada gjavao u pilici zmije Evu napastujući prevari i Adam sagriješi, Gospodin Bog zmiji paklenoj reče: *Neprijateljstvo ču staviti među tobom i među ženom . . . i ona će satrti glavu tvoju.* Ovdje tumačitelji svetoga Pisma po ovoj ženi razumiju Djevicu Mariju; kao da o njoj Gospodin reče, da će među njom i među gjavom biti vjekovito neprijateljstvo; da ne će nigda biti podložna oblasti gjavaoskoj; da će ona satrti glavu zmiji paklenoj, po kojoj se razumije grijeh istočni, kanoti glava i najprije od ostalih grijeha.

I tko bi sumnjao o tome sačuvanju? Znademo da ju je Bog svemogući sačuvati mogao, koji je Angjele, Adama i Evu bez grijeha u stanju istočne pravde stvorio. Znademo, da je pristojno bilo Šinu sačuvati Majku svoju, da ne bude kći srdžbe, neprijateljica Oca nebeskoga, robinja duha paklenoga. Jer ako on ne htijaše pripustiti, da se njegovo mrtvo tijelo položi u grob, u komu bi drugi čovjek prije postavljen bio: kako bi pripustio, da onu Djevicu prije sotona posjeduje, od koje je on obrao put čovječju uzeti i u njezinoj utrobi devet mjeseci prebitati? Doista je istina, što o Majci Božjoj reče sv. Anselmo: »Pristojalo se, da bi se Djevica onom čistočom svijetlila, od koje se veća pod Bogom po-

misliti ne može. A koja je to čistoća? Je da more biti bez smrtnoga i maloga grijeha? Doisto nije; zašto bo se još veća, t. j. od istočnoga grijeha po-

Majka Božja bez grijeha začeta,

misliti može. Čista si dakle, o Djevo, i od istočnoga grijeha — zaradi Bogomaterinstva tvoga!

Ali kako ja smijem preda te doći? Ja s tolikim grijesima smrljan, o Djevo neoskvrnjena! ja toliko

vremena u grijehu ležeci! I pred te? kojoj da bude Bog na izbor dao, voljela bi bila odabratи čistoću od istočnoga grijeha, nego materinstvo Sina Božjega; budući da je veća nevolja postati neprijateljicom Božjom, nego ne biti Majkom Božjom. Zato će odsele mrziti na grijeh svaki, kako na najveće zlo.

Promisli drugo; da se u Mariji ni ono, kanoti s čovjekom rogjeno, na grijeh poticanje ne nahogjaše, koje bi ju prigibalo i na grijeh navodilo; zašto bo ni u odluci ni u djelu ne imaše takvo gnuće, koje bi preteklo razum i privoljenje slobodne volje. Nikada dakle ne očutje ona koju neurednu požudu i naglu želju. Nikada ne dogje do srca njezina zločesta misao; imala bo je potpunu oblast poželjenja svojih, narav u sebi mirnu, tijelo u svemu podložno i poslušno duhu.

Srećna i blažena Djevica! Ali nesrećan ti, koji se tužiš s Apoštolom: *Nesrećan ja! Tko će me izbaviti od tijela smrti ove?* (Rim 7, 24) t. j. nevoljā umrloga života, od boja i od neurednih poželjenja. Čutim drugo gospodovanje i oblast u udima mojim, koja se protivi naredbi razuma moga; put želi protiva duhu i boj bije.

Ali se ne tuži, Imat ćeš mir i pokoj, ako uzna stojiš poželjenja i nagnuća svoja ustezati; ako li s njima vladao bude duh i razum, a ne put i očućenje. Promisli dakle ovde, kako uzdržaješ i ustežeš nerazlikitu narav, čud i poželjenja svoja? Da koje ne vlasta tobom? da ti uzdu ne otima? Koje je ono? Da nije srdžba? da nije bludnost? da nije nenavidost? Zazovi Gospu u pomoć, neka ona tobom vlada!

Promisli treće. Marija je u prvom času postanka svoga milošću posvećujućom nakićena bila svrhu sviju ljudi i Angjelâ, budući od njih plemenitija. Imaše ona jurve onda — kako nekoji pisci misle — pun razum poznajući veličanstvo Božje;

imaše volju ljubavlju Božjom goruću svrhu svakoga Serafina; imaše date od Boga djeletvorne milosti, s kojima je odmah sa svom krjepošću i nastojanjem djelovala. Izvrsnija je ona bila i Bogu ugođnija u postanku života svoga, nego drugi na svrši svojoj.

Spomeni se ovdje i protresi prošasti život svoj. Kako si se do sada služio razumom, kako li voljom? Koliko si puta o Bogu i o njegovim izvrsnostima razmišljao, i tim razmišljanjem razum tvoj zabavljao? Koliko si puta volju svoju krjepkim razlozima na ljubav Božju probugnjivao? Kako si se služio, kako li sudjelovao s milostima tebi od Boga datim? Kako ćeš u napredak sudjelovati i Bogu služiti? Utoci se k Bogu po zaslugama Bezgrješne Djevice i milostima nakičene, da odsele nijedna milost u tebi prazna i zaludna ne bude.

*

Djela krjeposti. Provedi blagdan ovaj u osobitom bogoljupstvu misleći, da i tebi Djevica govori ono, što Marijo-ljubiocu Petru, redovniku Cistercitskomu reče: Danas je, sinko, blagdan moj. Zato se pristoji, da se užganiće zabavljă u posluženju dana ovoga i hvali mojoj. — Zahvali Presvetom Trojstvu: Ocu, koji je kćer svoju; Sinu koji je Majku svoju; Duhu Svetomu, koji je zaručnicu svoju sačuvao od istočnoga grijeha. S toga reci tri ocenaša, i za svakim: Slava Ocu . . . — Očisti u svetoj isповijedi s osobitom pomnjom dušu svoju, da dostoјno primiš presveto tijelo Isusovo, promišljajući, kako ima biti čisto srce tvoje, budući da je Marija imala biti od istočnoga grijeha čista, da ga u utrobi nosi. — Ponovi danas često odluku: s nijednim grijehom, a navlastito smrtnim ne uvrijediti Gospodina Boga. — Nastoj paklenoj zmiji glavu na neki način satrti; t. j. odmah u početku napast odbiti i iz pameti izbaciti. — Pokrjepljuj dušu svoju protiva napasti govoreći

ovu molitvu: Za tvoje presveto Djevičanstvo i bezgrješno Začeće tvoje, o prečista i bezgrješna Djevice Marijo, očisti srce i tijelo moje. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. — Slijedi bogoljubnu Mariju Pavlu Centurione, koja poslije svete pričesti na današnji blagdan uzdišeše: Kako je danas počela Djevica živjeti, tako i ja odlučujem da će danas početi njezina službenica biti. — Više puta preko dana uzdahni: Hvaljena vazda budi, o bezgrješna Djevice! — Najposlije po primjeru kardinala Ivana Lugo osobitim bogoljupstvom poštuj prvi onaj čas života iliti Začeća Djevice, na ovu navlastito odluku: da si isprosiš srećan zadnji čas života svoga.

Klaudij de la Colombière.

S m r t.

Ulijonu predadoše poglavari Klaudiju duhovnu upravu mladih redovnika. Tu je on nastojao, da im usadi u srce pobožnost i ljubav k Presv. Srcu Isusovu, a za to ih često preporučivaše u molitve bl. Margareti. Megju njima bio je i Josip Gallifet, komu je tada bilo 17 god., te istom prve zavjete položio. »God. 1680. na svršetku novaštva«, piše on, »bio sam tako sretan, te sam dobio o. Klauđija Colombière-a za duhovnog oca, koga je Bog i sestri Margareti za vogu dao. Od ovoga sluge Božjega naučio sam najprije pobožnost k Presv. Srcu Isusovu, i od tada mi je jako omiljela. — Ako pomislimo, što je o. Gallifet u Francuskoj i u Rimu za raširenje te pobožnosti učinio; onda smo

prisiljeni pripisati to molitvama Klaudijevim i Margaretinim.

Odgovivši si tako naslijednike za širenje pobožnosti k Srcu Isusovu, mogao je Klaudij mirne duše očekivati zadnje dane svoga apoštolsk.m poslovima blagoslovena života.

I uz najnježniju njegu isla bolest sve na gore, no i on upotrebio sve to dragocjeno vrijeme za molitvu, i junački nastojao oko što veće odanosti u volju Božju. 23. studenog piše on: »Moj Gospodin pripravlja me već od nekoliko dana za još veću žrtvu: ja moram biti zadovoljan sa potpunim neradom, ako tako Bog hoće, i sa blizom smrću, gdje ima prestati moja živa želja i revnost oko spasa neumrlih duša«. — Poglavar ga pošalju u praznicima god. 1680. kući, da se oporavi. U svježem i čistom domaćem zraku bude mu bolje, ali ne za dugo. On se vrati u Lijon. Budući mu i tu bivalo sve to gore, pošalju ga po savjetu liječnika u Paray.

Tko da se ovdje ne divi providnosti Božjoj, koja s neizrecivom ljubavi sve umije lijepo urediti! Bog je dakle htio svoga slugu dovesti opet bl. Margareti da tu svrši i zaključi svoj apoštolski život. O. Klaudij bio je posve sretan i zadovoljan s tom odredbom Božjom. No u isto vrijeme očuјe, kako mu se približava konac života. Brat mu Humbert, koji dogje k njemu u Paray, misljaše, da će boravak kod nje-gove obitelji i po drugi put donijeti bolesniku olakšice; i za to dobi doista i dozvolu od poglavara Klaudijevih. Već je bilo ustanovljeno vrijeme odlaska, kad eto ti Klaudiju gospogjice Bisefrand, te ga umoli da smije obavijestiti o tom bl. Margaretu. Čuvši bl. Margaretu, da Klaudij kani otici, zamoli ga, ako je ikako moguće, da ostane u Paray-u. Kad ju Klaudij upitao za uzrok, otpisa mu ona: »On (Spasitelj) mi je ekao, da ovdje iziskuje od Vas žrtvu

Vašeg života». Klaudij odmah to razumio; i za to se veselo pokori toj višoj naredbi.

Nekoliko dana iz tog umre on okružen svojom redovničkom braćom, koji za njim tugovahu. Tako se dakle posve očito pokazalo neko više vodstvo i neka viša providnost u njegovu životu od onog dana, kad je prvi put upoznao Srce Isusovo: on je vidio volju Božju ne samo u zapovijedima svete poslušnosti, nego i u riječima i uputama bl. Margarete. Njegova smrt potvrđi riječi njezine: »O kako je slatko umrijeti, pošto smo vazda gojili pobožnost napram Srcu onoga, koji će nas suditi!« — Klaudij de la Colombière umrije 15. veljače 1682. u 41. godini svoga života.

Smrt njegovu dojavlje odmah bl. Margareti, na što ona reče: »Molite se, pa recite i drugima, da se za njega mole«. A nekoliko sati poslije reče: »Sada je dosta, ne žalostite se više, već ga i sami zazivajte bez ikakova straha; jer nam on sada može više pomoći, nego li ikad prije«. Kad se je pak njezina poglavarica stala čuditi, što bl. Margaretu ni za što ne moli, što bi za pokojnika prikazala, odgovori joj ona: »Časna majko! njemu ne treba više naših molitava; pače on se može sada za nas moliti, jer je po dobroti i milosrđu Presv. Srca dobio već svoje mjesto u nebu«.

Brza smrt Klaudijeva izazva opću tugu i žalost, jer svi vidješe, šta su izgubili: narod charollaiski štovao ga kao Sveca, Paray mu se divio kao svom dobročinitelju. Gradsko poglavarstvo mu htjelo na gradske troškove u župnoj crkvi podignuti spomenik, no Isusovci ne moguće pregorjeti, da se odijele i otrgnu od njegova tijela: oni ga sahraniše u svojoj crkvi, gdje mu grob kao opsijedan bio od mnoštva pobožnog puka, koji se u njegov zagovor utjecao i javno u njega svoje pouzdanje očitovao. Koncem

prošloga stoljeća, za francuskog prevrata, povjeriše Isusevci te dragocjene ostanke duvnama od Pohoda Bl. Dj. Marije, da ih od oskvrne čuvaju. One il staviše blizu ostanaka bl. Margarete, da im budu i kosti zajedno, kad su im i srca zajedno u slavi nebeskoj u Presv. Srcu Isusovu.

Koliko je bl. Margareta štovala Klaudija, vidimo iz toga, što bi svake godine, kad bi došao dan njegove svete smrti, slavila svetkovinu njegovu. Uz to joj i Bog sam kao odobrio to štovanje, što joj dao, te ga je vidjela u slavi nebeskoj sa sv. Franjom Saleskim, gdje obojica stajahu uz Isusa i uz bl. Gospu. Njemu na čest sastavila ona i litanije, gdje ga ovako zazivlje: »Ogledalo svih kriješti, žrtvo ljubavi Božanske, litjane u zemlji djevičanskoj, veselje svojih roditelja, diko svoje domovine, slavni po volji mučenice, koji si izdahnuo u Srcu Isusovu, moli za me!«

Sada nam ne preostaje drugo, do li napomenuti da glas svetosti Klaudijeve iza dvjesti godina još u puku živi, i da je papa Leon XIII. 8. siječnja god. 1880. apoštola Srca Isusova proglašio »časnim«.

Ovo proglašenje namjesnika Isusova napunjuje nas veselom nadom, da ćemo brzo dočekati i onaj čas, kad ćemo vidjeti Klaudija na sjajnim oltarima crkvenim. Naša se nuda još i umnožava, pomislimo li na onu izvanrednu revnost, kojom svi katolici nastoje Božansko Srce da štuju i slave. Do nas, katolikā i prijateljā Srca Isusova, stoji, da molitvom i pouzdanjem svojim u zagovor Klaudijev pospešimo pred prijestoljem Božjim onaj dan, kada ćemo apostola Srca Isusova na oltaru štovati kao Sveca, te ga u svim potrebama zazivati. Molimo se u tu svrhu i uslišenje naše molitve donijet će nama milost i blagoslov Božji, a slavu i čest »apoštolu Srca Isusova«.

Namjena molitava i dobrih djeła u prosincu.

(Blagoslovena od sv. Oca pape Leona XIII.).

Pučke misije.

Da bi se učenuvala živa vjera u dušama, i prema istinama svete vjere udesio život u istinu kršćanski: mnogi Bogoduhni svedenici, — mi ih obično zovemo „misionari (vje-rovjescnici)“ — znaju obilaziti gradove i sela, pa taj propovijedati svete istine evangelijske, na koje čovjek veoma lako zaboravlja. P r a v e d n o s t Božja, a još više milosrđe Božje, obični su predmeti takim propovijedima.

Plod ovih jednostavnih, praktičnih, apoštolskim duhom pro-žetih propovijedi gotovo uvijek jest golem. Crkve budu tom zgo-dom pune puncate slušatelja, srca se malo po malo otvaraju mi-losti Božjoj, duše se pokorom u svetoj ispvijedi čiste, a u svetoj pričesli bi red preobrazuju.

U naše doba, gdjeno je sveta vjera izvrgnuta na sve strane teškim napadnjima; gdje je, ljubav u mnogim srcima već ohladnjala: ne dostaju više obične propovijedi riječi Božje; ne dostaju niti lijepe korizmene propovijedi, ka kojima dolazi tek razmjerno malo kršćanâ. Hoće se dakle i vanrednih propovijedi i propovijednika neobičnih; drugim riječima: hoće se pućkih misija.

U mnogim biskupijama držale se misije po gradovima i po selima, a svigdje bio plod veći i obilatiji, nego što se i nadalo. Na hiljade i hiljade obratili se grijesnici, izmirili se neprijatelji, povratilo se tuge dobro, nestalo prsvaka i nepristojnih riječi, sveti sakramenti opet se počeli često i pobožno primati. Riječ u jednu: gdje god se držale pućke misije, onamo je iznova procvao život kršćanski.

O kad bi sví članovi Apoštolsvta molitve prema silama svojim — barem gorudom molitvom — slogod doprinesli, da se posvuda uvedu pućke misije! Koliko bi si oni time zadužili Presveto Sreću Isusovo, koje planti od želje za spasom duša!

